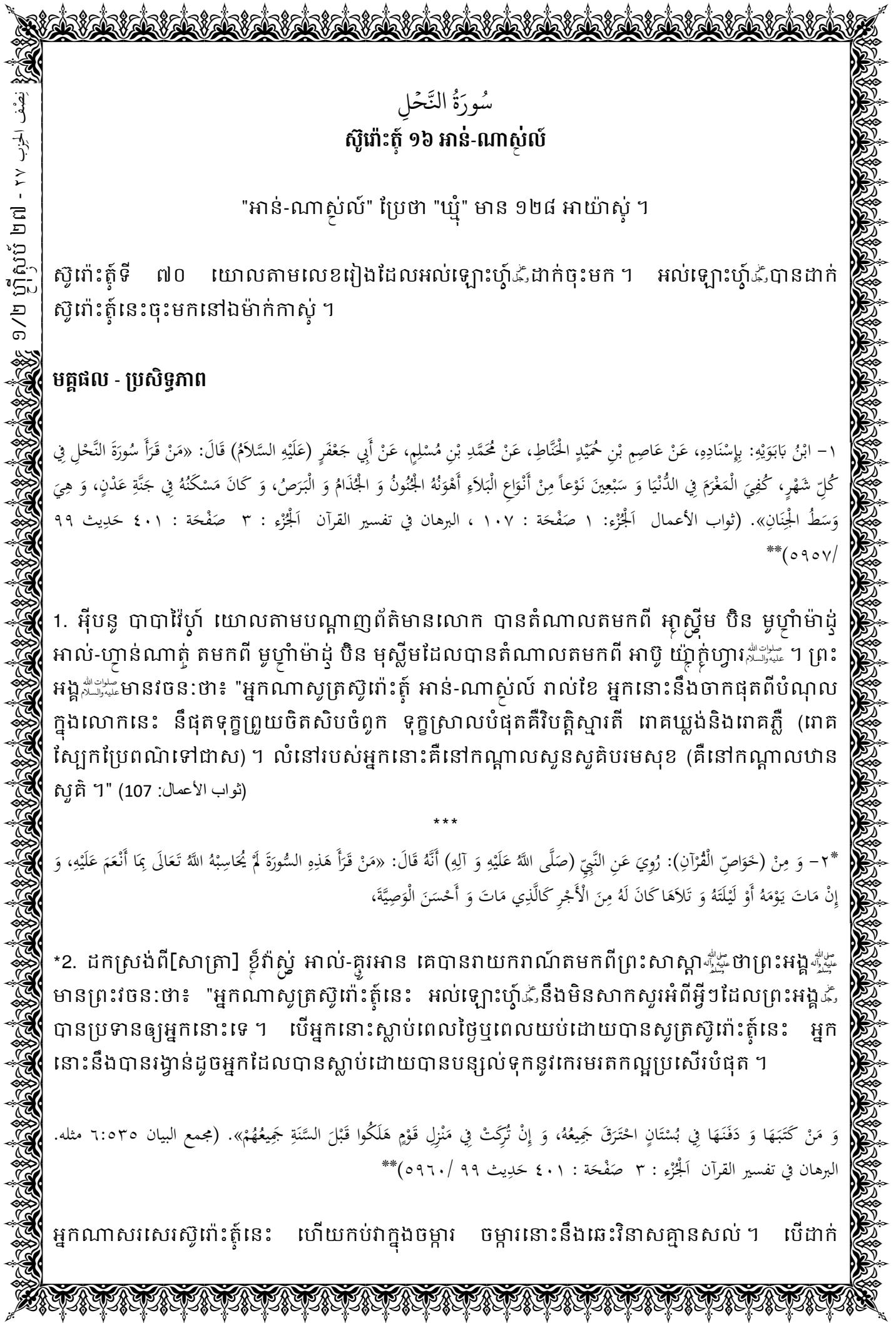

سُورَةُ النَّحْلِ

សូរ៉ាត៍ ១៦

អាណ-ណាស្មុស៍

سُورَةُ النَّحْلِ
សូរ៉េត្តិ ១៦ អាន់-ណាស៊ុល

"អាន់-ណាស៊ុល" ប្រែថា "យុ" មាន ១២៨ អាយ៉ាស៊ុ ។

សូរ៉េត្តិទី ៧០ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដាបានដាក់ សូរ៉េត្តិនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ុ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

١- ابنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْحَنَاطِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ النَّحْلِ فِي كُلِّ شَهْرٍ، كُفِّيَ الْمَعْرَمُ فِي الدُّنْيَا وَ سَبْعِينَ نَوْعًا مِنْ أَنْوَاعِ الْبَلَاءِ أَهْوَنُهُ الْجُنُونُ وَ الْجَذَامُ وَ الْبَرَصُ، وَ كَانَ مَسْكَنُهُ فِي جَنَّةٍ عَدْنٍ، وَ هِيَ وَسَطُ الْجَنَّةِ». (ثواب الأعمال الجزء: ١ صَفْحَةٌ : ١٠٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَةٌ : ٤٠١ حَدِيث ٩٩ **/٥٩٥٧/)

1. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក បានតំណាលតមកពី អាស៊ីម ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្វ អាល់-ហ្គាន់ណាត្ត តមកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន មុស្លីមដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តូហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិ អាន់-ណាស៊ុល រាល់ខែ អ្នកនោះនឹងចាកផុតពីបំណុល ក្នុងលោកនេះ នឹងផុតទុក្ខព្រួយចិត្តសិបចំពូក ទុក្ខស្រាលបំផុតគឺវិបត្តិស្មារតី រោគយូងនិងរោគភ្លឺ (រោគ ស្បែកប្រៃពណ៌ទៅជាស) ។ លំនៅរបស់អ្នកនោះគឺនៅកណ្តាលសួនសួគ៌បរមសុខ (គឺនៅកណ្តាលឋាន សួគ៌ ។" (ثواب الأعمال: 107)

***

*٢- وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ لَمْ يُحَاسِبْهُ اللهُ تَعَالَى بِمَا أَنْعَمَ عَلَيْهِ، وَ إِنْ مَاتَ يَوْمَهُ أَوْ لَيْلَتَهُ وَ تَلَاهَا كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ كَالَّذِي مَاتَ وَ أَحْسَنَ الْوَصِيَّةِ،

*2. ដកស្រង់ពី[សាត្រា] ខ្ញុំវ៉ាស្វ័ អាល់-គូរអាន គេបានរាយករណ៍តមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិនេះ អល់ឡោះហ្គ័ដានឹងមិនសាកសួរអំពីអ្វីៗដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រទានឲ្យអ្នកនោះទេ ។ បើអ្នកនោះស្លាប់ពេលថ្ងៃឬពេលយប់ដោយបានសូត្រសូរ៉េត្តិនេះ អ្នក នោះនឹងបានរង្វាន់ដូចអ្នកដែលបានស្លាប់ដោយបានបន្សល់ទុកនូវកេរមរតកល្អប្រសើរបំផុត ។

وَ مِنْ كَتَبَهَا وَ دَفَنَهَا فِي بُسْتَانٍ احْتَرَقَ حَمِيمُهُ، وَ إِنْ تُرِكَتْ فِي مَنَزِلٍ قَوْمٌ هَلَكُوا قَبْلَ السَّنَةِ جَمِيعُهُمْ». (مجمع البيان ٦: ٥٣٥ مثله. البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَةٌ : ٤٠١ حَدِيث ٩٩ **/٥٩٦٠/)

អ្នកណាសរសេរសូរ៉េត្តិនេះ ហើយកប់វាក្នុងចម្ការ ចម្ការនោះនឹងឆេះវិនាសគ្មានសល់ ។ បើដាក់

សូរ៉េត្តនេះចោលនៅក្នុងផ្ទះអ្នកណាមួយ អ្នកផ្ទះនោះនឹងវិនាសក្នុងឆ្នាំ ។ (អ៊ីមាំ صلوات الله عليه والسلام ហាមធ្វើបែបនេះ ព្រោះវាជាអាវុធ លើកលែងតែប្រើវាលើបុគ្គលអប្រិយសត្រូវរបស់អ៊ីស្លាម) ។ (مجمع البيان 6: 535)

***

٣* وَ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا فِي حَائِطِ الْبُسْتَانِ لَمْ تَبْقَ شَجَرَةٌ تُحْمَلُ إِلَّا وَ سَقَطَ حَمْلُهَا وَ تُنْفَرُ،

*3. អាល់-ស្វីឌីក្វី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉េត្តនេះ ដាក់វាលើរបងចម្ការ ដើមឈើក្នុង ចម្ការនោះនឹងជ្រុះផ្លែគ្មានសល់ ពាសពេញដី ។

وَ إِنْ جَعَلَهَا فِي مَنْزِلٍ قَوْمٌ بَادُوا وَ انْقَرَضُوا مِنْ أَوْلِيهِمْ إِلَى آخِرِهِمْ فِي تِلْكَ السَّنَةِ،

បើដាក់វានៅក្នុងផ្ទះអ្នកណាមួយ បណ្តាអ្នកផ្ទះនោះនឹងរលត់សាបសូន្យ គ្មានសល់ម្នាក់ ក្នុងឆ្នាំ ។

فَاتَّقِ اللَّهَ - يَا فَاعِلَهُ - وَ لَا تَعْمَلْهُ إِلَّا لِطَائِفٍ. (خواص القرآن : ٤٣ (مخطوط). البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٠١ حَدِيث (٩٩ / ٥٩٦١)**

ដូច្នេះ ចូរខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ عَدُوٌّ បណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តអីយ ។ ចូរកុំធ្វើប្រការនេះ រៀបលែងតែប្រព្រឹត្តទៅលើ បុគ្គលអប្រិយប៉ុណ្ណោះ ។" (خواص القرآن : 43 (مخطوط))

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

១. ព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎នឹងមកដល់ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបង្ខំឲ្យវាឆាប់មកដល់ ។ សូមថ្វាយសេចក្តី រុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ព្រះអង្គទ្រង់មហាវិសេសវិសាលលើសអ្វីដែលពួកគេយកមកចូលរួម ហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គ ។

يُنزِلُ الْمَلَكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾

២. ព្រះអង្គចាត់បញ្ជូនបណ្តាទេវតាចុះមកជាមួយវិញ្ញាណតាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ លើបុគ្គលណាស្រេច តែព្រះអង្គ ក្នុងចំណោមបណ្តាបាវបម្រើរបស់ព្រះអង្គ ថាឲ្យពួកគេដាស់តឿនថាមិនមានព្រះទេក្រៅពី អញ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអញ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១-២

١.٢.١ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ، قَالَ: أَحْبَبْنَا عَلِيَّ بْنَ أَحْمَدَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى الْعَلَوِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، عَنْ

عَلِيٍّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ". قَالَ: «هُوَ أَمْرُنَا، أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ لَا يُسْتَعْجَلَ بِهِ حَتَّى يُؤَيِّدَهُ اللَّهُ بِثَلَاثَةِ أَجْنَادٍ: الْمَلَائِكَةِ، وَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ الرَّعْبِ، وَ خُرُوجُهُ كَخُرُوجِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: "كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ"». (الغيبة الجزء: ١ صَفْحَة : ٢٤٣ حَدِيث: ٤٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٠٣ حَدِيث ٩٩ / ٥٩٦٢)**

1.2.1. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូមបានថ្លែងថា [...] អាប់ខុល វ៉ា:ហ្គីម៉ាន ប៊ិន កាស្ទៀរ បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី (គឺអ៊ីម៉ា យ៉ាកុបហ្គារ ស្ទីឌីត) ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គី [១៦:១] ព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គីនឹងមកដល់ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបង្ខំឲ្យវាឆាប់មកដល់ ថា: "នេះគឺរឿង (អាល់-ម៉ាសូនី) យើង ព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្គី ។ មិនមានការប្រញាប់ប្រញាល់ឲ្យវាឆាប់មកដល់ទេ លុះត្រាតែអល់ឡោះហ្គី ជ្រោមជ្រែងដោយបីទ័ពសិនគឺ: ទ័ពទេវតា ទ័ពមុមីនីន (គឺទ័ពអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) និងការភ័យខ្លាច ។ ការងើបឡើងរបស់ព្រះអង្គ (គឺអាល់-ក្លីអ៊ីម) ដូចការងើបឡើងរបស់រ៉ស្ទីលុលឡោះហ្គី ដែរ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី [៨:៥] ដូច្នេះឯង ដែលព្រះម្ចាស់អ្នកបានធ្វើឲ្យអ្នកចាកចេញពីផ្ទះអ្នកក្នុងនាមនៃការពិត ។" (43 /243 1) (الغيبة: 43 /243 1)

***

١.٢.٢ أبو جعفر محمد بن جرير الطبري في (مُسْنَدِ فَاطِمَةَ): قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبُو الْمُفَضَّلِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، قَالَ: أَخْبَرَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ يُونُسَ الْحَزَّارِيُّ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عُمَرَ بْنِ أَبَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِذَا أَرَادَ اللَّهُ قِيَامَ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، بَعَثَ جَبْرَائِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي صُورَةٍ طَائِرٍ أبيض، فَيَضَعُ إِحْدَى رِجْلَيْهِ عَلَى الْكَعْبَةِ وَ الْأُخْرَى عَلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ، ثُمَّ يُنَادِي بِأَعْلَى صَوْتِهِ "أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ"»

1.2.2. អាហ្វិ យ៉ាកុបហ្គារ មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកុប អាល់-ក្លីបានថ្លែងនៅក្នុង[សាត្រា] មុសណាដូ ហ្គាទីម៉ាសូនីថា [...] អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន អ៊ីម៉ា ប៊ិន អាបាន បានតំណាមតមកពីឪពុកលោក តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី ដែលមានវចនៈថា: "ពេលអល់ឡោះហ្គី ចង់ឲ្យអាល់-ក្លីអ៊ីម ងើបឡើង ព្រះអង្គ នឹងបញ្ជូនយ៉ីបរហ៊ូម មកដោយមានរូបរាងជាសត្វស្លាបពណ៌ស ។ យ៉ីបរហ៊ូម នឹងដាក់ ជើងម្ខាងលើ កាកុបាសូ ម្ខាងទៀតលើ បែទុល ម៉ាកខ្លីស ហើយស្រែកប្រកាសថា: "[១៦:១] ព្រះបញ្ជា អល់ឡោះហ្គីនឹងមកដល់ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបង្ខំឲ្យវាឆាប់មកដល់ ។"

- قَالَ - فَيَحْضُرُ الْقَائِمُ فَيُصَلِّي عِنْدَ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ رَكَعَتَيْنِ، ثُمَّ يَنْصَرِفُ وَ حَوَالِيهِ أَصْحَابُهُ، وَ هُمْ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ ثَلَاثَةٌ عَشَرَ رَجُلًا، إِنَّ فِيهِمْ لَمَنْ يَشْرِي مِنْ فِرَاشِهِ لَيْلًا فَيُخْرَجُ وَ مَعَهُ الْحَجْرُ، فَيُلْقِيهِ فَنَعْشِبُ الْأَرْضَ». (دلائل الإمامة الجزء: ١ صَفْحَة : ٢٥٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٠١ حَدِيث ٩٩ / ٥٩٦٣)**

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "អាល់-ក្លីអ៊ីម នឹងងើបឡើង ។ ព្រះអង្គ នឹងស្លៀកពាក់ពីរក់អុកុតនៅឯ ម៉ាកុម អ៊ីបរហ៊ូម ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ នឹងចាកចេញ សាវកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ នៅជុំវិញព្រះអង្គ សាវកទាំងនេះមានចំនួន ៣១៣ នាក់ ។ ក្នុងចំណោមសាវកនេះ អ្នកខ្លះបានងើបពីកន្លែងដេកយប់មកជួបព្រះអង្គ នៅឯ អាល់-ហ្គាយ៉ារ (ឬខ្មៅ) ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងមកជួបព្រះអង្គ ផែនដីនឹងទៅជាបៃតងជាងមុន ។" (252 1) (دلائل الإمامة: 252 1)

***

١.٢.٣ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ عَنْ سَعْدِ الْإِسْكَافِ قَالَ أَتَى رَجُلًا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) يَسْأَلُهُ عَنِ الرُّوحِ أَلَيْسَ هُوَ جِبْرِئِيلُ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) جِبْرِئِيلُ (عليه السلام) مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ الرُّوحُ غَيْرُ جِبْرِئِيلَ فَكَرَّرَ ذَلِكَ عَلَى الرَّجُلِ فَقَالَ لَهُ لَقَدْ قُلْتَ عَظِيمًا مِنَ الْقَوْلِ مَا أَحَدٌ يَزْعُمُ أَنَّ الرُّوحَ غَيْرُ جِبْرِئِيلَ.

1.2.3. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូបបានតំណាលតមកពី [...] សាអុដូ អាល់-អ៊ីសកាហ្វូ ដែលបានតំណាលថាបុរសម្នាក់បានមកជួបអាមីរុល-មុមីនីន្ទ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីវិញ្ញាណថា៖ "វិញ្ញាណមិនមែនយ៉ូបរអ៊ីល ^{عليه السلام} ទេ?" អាមីរុល-មុមីនីន្ទ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "យ៉ូបរអ៊ីល ^{عليه السلام} ជាទេវតាមួយអង្គ ។ ឯវិញ្ញាណផ្សេងពីយ៉ូបរអ៊ីល ^{عليه السلام} ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់បុរសនោះផ្ទុន ។ បុរសនោះបានថា៖ "សម្តីលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} សម្លេងណាស់ ។ មិនមានអ្នកណាអះអាងថាវិញ្ញាណផ្សេងពីយ៉ូបរអ៊ីល ^{عليه السلام} ទេ ។"

فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) إِنَّكَ ضَالٌّ تَرَوِي عَنْ أَهْلِ الضَّلَالِ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى لِنَبِيِّهِ (صلى الله عليه وآله) ”أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ * يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ“ وَ الرُّوحُ غَيْرُ الْمَلَائِكَةِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ. (الكافي الجزء: ١ صَفْحَةٌ : ٢٧٤ حَدِيث: ٦)

អាមីរុល-មុមីនីន្ទ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "លោកខុសហើយដែលស្រង់ពត៌មានមកពីអ្នកខុសនោះ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:១] ព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គ័រនឹងមកដល់ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកកុំបង្ខំឲ្យវាឆាប់មកដល់ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ព្រះអង្គទ្រង់មហាវិសេសវិសាលលើសអ្វីដែលពួកគេយកមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គ ។ [១៦:២] ព្រះអង្គចាត់បញ្ជូនបណ្តាទេវតាចុះមកជាមួយវិញ្ញាណ ។ វិញ្ញាណផ្សេងពីបណ្តាទេវតា ។ សូមអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} ប្រទានពរជ័យឲ្យបុគ្គលទាំងនេះ ។" (الكافي 1: 274 / 6)

***

١.٢.٤ ثُمَّ قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ ”عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ“ يَقُولُ: «بِالْكِتَابِ وَ النَّبُوءَةِ». (تفسير القمّي الجزء: ١ صَفْحَةٌ : ٣٨٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٤٠٥)**

1.2.4. បន្ទាប់មក លោក (អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្គ័រ) មានប្រសាសន៍ថា អាច្វី អាល់-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាច្វី យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} [១៦:២] លើបុគ្គលណាស្រេចតែព្រះអង្គ ក្នុងចំណោមបណ្តាបាវបម្រើរបស់ព្រះអង្គ ថាឲ្យដាស់តឿនថាមិនមានព្រះទេវតាពីអញ ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអញ" ថាអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដាស់តឿនតាមរយៈព្រះគម្ពីរនិងព្រះសាស្តា ។" (تفسير القمّي 1: 382)

***

* ١.٢.٥ و قال علي بن إبراهيم: نزلت لِمَا سَأَلْتُ قَرِيشَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْ يَنْزِلَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ”أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ“ وَ قَوْلِهِ: ”يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ“ يَعْنِي بِالْقُوَّةِ الَّتِي جَعَلَهَا اللَّهُ فِيهِمْ. (تفسير القمّي الجزء: ١ صَفْحَةٌ : ٣٨٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَةٌ : ٤٠٥ حَدِيث: ٩٩ / ٥٩٦٩)**

*1-2-5. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីប៊ែរីម មានប្រសាសន៍ថាអាយ៉ាស្ក័នេះត្រូវដាក់មកកាលពួកគ្រូរ៉យស្ត័បានសូម
រំលឹកលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ឲ្យទម្លាក់ព្រះទណ្ឌកម្មមកលើពួកគេ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى}បានបើកឲ្យដឹងថា៖
[១៦:១] ព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎នឹងមកដល់ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបង្ខំឲ្យវាឆាប់មកដល់ និងព្រះបន្ទូលព្រះ
អង្គ^{وجل} [១៦:២] ព្រះអង្គចាត់បញ្ជូនបណ្តាទេវតាចុះមកជាមួយវិញ្ញាណតាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ មានន័យ
ថាជាមួយកម្លាំងដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل}នឹងដាក់នៅក្នុងខ្លួនពួកទេវតានោះ ។" (382 :1 الفَتَى تفسیر)

***

*6-2-1 ۱-۲-۶ العَيَّاشِيُّ: عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ "أَتَى أَمْرُ اللَّهِ
فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ". قَالَ: «إِذَا أَخْبَرَ اللَّهُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِشَيْءٍ إِلَى الْوَقْتِ فَهُوَ قَوْلُهُ "أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ" حَتَّى يَأْتِيَ
ذَلِكَ الْوَقْتُ».

*1-2-6. អាស៊ី-អ៊ែយ៉ាស្ត័រី [មានប្រសាសន៍]តមកពី ហ្ន៎ស្ត័រី ប៊ិន សាលីម តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ តមកពី
អាហ្ន៎ អាប៊ុនឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل} [១៦:១] ព្រះបញ្ជា
អល់ឡោះហ្ន៎នឹងមកដល់ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបង្ខំឲ្យវាឆាប់មកដល់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេល
អល់ឡោះហ្ន៎^{وجل}បានប្រាប់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه} ឲ្យដឹងអ្វីមួយទាល់តែដល់ពេលដំណាច់ នោះគឺព្រះបន្ទូលព្រះ
អង្គ^{وجل} [១៦:១] ព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎នឹងមកដល់ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបង្ខំឲ្យវាឆាប់មកដល់" ទាល់តែ
ពេលនោះមកដល់មែន ។"

و قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَخْبَرَ أَنَّ شَيْئًا كَائِنٌ فَكَأَنَّهُ قَدْ كَانَ». (تفسير العياشي الجزء: ٢ صفحة: ٢٥٤ حديث: ٢ ، البرهان في تفسير
القرآن الجزء: ٣ صفحة: ٤٠٥ حديث ٩٩ / ٥٩٦٧)**

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពិតណាស់ ពេលអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل}បានប្រាប់ឲ្យដឹងថាអ្វីមួយនឹងកើតមាន
ឡើង ដូចវាបានកើតមានឡើងជាស្រេចហើយ (កើតមានឡើងជាស្ថាពរ ពោលគឺប្រាកដជាកើតឡើង
មែនជាមិនខាន) ។" (2/ 254 :2 تفسیر العياشي)

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَلَّى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾

៣. ព្រះអង្គបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងដីដោយសច្ចៈធម៌ ។ ព្រះអង្គមហារិសេសវិសាលលើសអ្វីដែល
ពួកគេយកមកចូលរួមហ៊ុនហាយ[ជាមួយព្រះអង្គ] ។

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٤﴾

៤. ព្រះអង្គបានបង្កើតមនុស្សពីដំណាក់ទឹកអស្មុចិ ។ មើលចុះ គេទៅជាគូប្រឆាំងឥតលាក់លៀម ។

وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾

៥. ព្រះអង្គបានបង្កើតសត្វចិញ្ចឹមផ្សេងៗសម្រាប់ពួកអ្នក ។ ពួកវាផ្តល់ឲ្យពួកអ្នកនូវសំលៀកបំពាក់
កក់ក្តៅនិងអត្ថប្រយោជន៍នានា ពួកអ្នកបរិភោគសត្វទាំងនោះ ។

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

៦. សត្វទាំងនេះមាននូវលម្អសម្រាប់ពួកអ្នក ពេលអ្នកនាំពួកវាត្រឡប់មក[ក្រោលនាពេលព្រលប់]វិញ និងនាពេលពួកអ្នកនាំពួកវាទៅឃ្វាល[ឯវាលស្មៅពេលព្រឹក] ។

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَعُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾

៧. ពួកវាដឹកបន្ទុកផ្សេងៗរបស់ពួកអ្នកលើខ្នងពួកវា ទៅកាន់តំបន់ដែលពួកអ្នកអាចទៅដល់ទាំងលំបាក ។ ការពិតព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកមានព្រះហឫទ័យប្រពៃ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣-៧

3.7.1 أبو علي الأشعري عن محمد بن عبد الجبار عن صفوان بن يحيى عن عبد الله بن يحيى الكاهلي قال سمعت أبا عبد الله (عليه السلام) يقول و يذكر الحج فقال قال رسول الله (صلى الله عليه وآله) هو أحد الجهادين هو جهاد الضعفاء و نحن الضعفاء أما إنه ليس شيء أفضل من الحج إلا الصلاة و في الحج لها هنا صلاة و ليس في الصلاة قبلكم حج لا تدع الحج و أنت تغدُر عليه

3-7-1. អាច្ឆិ អាល្លឺ អាល់-អាស្តអុរី បានថ្លែងតមកពី មហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អុប្តុល-យ៉ាប្តាបារ តមកពី ស្វ្វាហ្វាដិន ប៊ិន យ៉ាស្តយ៉ា តមកពី អុប្តុលឡោះហ្វា ប៊ិន យ៉ាស្តយ៉ា អាល់-កាហ្វីលី ដែលបានតំណាល ថាខ្ញុំបានឮ អាច្ឆិ អុប្តុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه} មានវចនៈអំពីពិធីហ្វាច្ឆាថា រិស្វលុលឡោះហ្វា^{صلى الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈ ថា៖ "វាជាហ្វីហ្វាដូមួយ ក្នុងចំណោមហ្វីហ្វាដូទាំងពីរ គឺហ្វីហ្វាដូរបស់អ្នកទន់ខ្សោយ ។" យើង^{عليه}ជាអ្នក ទន់ខ្សោយ ។ តែមិនមានអ្វីប្រសើរលើសពិធីហ្វាច្ឆាទេ ក្រៅពីស្វ្វ្វាត្ត ។ នៅក្នុងពិធីហ្វាច្ឆាមានស្វ្វ្វាត្ត កាលពីមុនលោកពុំមានស្វ្វ្វាត្តទេនៅក្នុងពិធីហ្វាច្ឆានោះ ។ ចូរកុំចោលពិធីហ្វាច្ឆាដរាបណាលោកអាចធ្វើ បាន ។

أ ما ترى أنه يشعث رأسك و يفتف فيه جلدك و يمتنع فيه من النظر إلى النساء و إننا نحن لها هنا و نحن قريب و لنا مياة متصلة ما نبلع الحج حتى يشق علينا فكيف أنتم في بعد البلاد؟

លោកមិនឃើញទេថាវាហ្វីឡូសកកស្រ្តឹង ធ្វើឡូស្បែកលោកគគ្រាត ហើយនៅក្នុងពេលនោះលោកត្រូវ ហាមមើលស្រ្តី ? យើង^{عليه}នៅទីនេះដើម្បីពិធីហ្វាច្ឆានេះ ហើយយើង^{عليه}នៅក្បែរ ។ យើងត្រូវការទឹកឥត ឈប់ឈរ ។ យើង^{عليه}បានទៅដល់ពិធីហ្វាច្ឆាយ៉ាងលំបាក ។ រីឯលោកដែលនៅស្រុកឆ្ងាយនោះនឹង ពិបាកបែបណាទៅ ?

و ما من ملك و لا سوقة يصل إلى الحج إلا بمشقة في تغيير مطعم أو مشرب أو ريح أو شمس لا يستطيع ردها و ذلك قوله عز و جل و تحمّل أثقالكم إلى بلدٍ لم تكونوا بالغيه إلا بشق الأنفس إن ربكم لرؤف رحيم. (الكافي الجزء : ٤ صفحة : ٢٥٣ حديث : ٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٤٠٦ / ٩٩ / ٥٩٧٥)

ពួកស្តេចឬហ្វូងមនុស្សមកបំពេញពិធីហ្វាច្វយ៉ាងលំបាក លំបាកទាំងការហូបចុក ទាំងធាតុអាកាស ទាំងកម្ដៅថ្ងៃ មិនអាចរុញច្រានបាន ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ} [១៦:៧] ពួកវាដឹកបន្ទុកផ្សេងៗ របស់ពួកអ្នកលើខ្នងពួកវា ទៅកាន់តំបន់ដែលពួកអ្នកអាចទៅដល់ទាំងលំបាក ។ ការពិតព្រះម្ចាស់ពួក អ្នកមានព្រះហឫទ័យប្រពៃ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" (الكافي 4 : 1253 / 7)

***

3.7.2 ٣٠٧٠٢ عَلِيٌّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : الْحُجَّاجُ يَصْنُدُونَ عَلَى ثَلَاثَةِ أَصْنَافٍ صِنْفٍ يُعْتَقُونَ مِنَ النَّارِ وَ صِنْفٍ يُخْرَجُونَ مِنْ دُؤُوبِهِ كَهَيْئَةِ يَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ وَ صِنْفٍ يُحْفَظُ فِي أَهْلِهِ وَ مَالِهِ فَذَاكَ أَدْنَى مَا يَرْجِعُ بِهِ الْحَاجُّ . (الكافي ج ٤ ص ٢٥٣)

*3-7-2. អាស័ណ្ណ[រាយការណ៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបន្ទ អាហ្វិ អ៊ីមែរី តមកពី មូអារីយ៉ាស្ត ប៊ិន អ៊ុម៉ារ ដែលបានថា អាហ្វិ អាប៊ុន្ទូលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បណ្តាអ្នកត្រឡប់មកពីធ្វើពិធីហ្វាច្វរិញ មានបីប្រភេទគឺ៖ អ្នករួចខ្លួនពីភ្លើងនរក, អ្នកជ្រុះបាបអស់ដូចទើបនឹងកើតពីពោះម្តាយ, អ្នកបានទទួល នូវការការពារផ្នែកគ្រួសារនិងទ្រព្យសម្បត្តិ ។ នោះគឺផ្នែកទាបបំផុតដែលអ្នកធ្វើពិធីហ្វាច្វទទួលបាន ពេលត្រឡប់មករិញ ។" (الكافي 4 : 253)

***

3.7.3 ٣٠٧٠٣ عَنِ زُرَّارَةَ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ أَبْوَالِ الْحَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ. قَالَ: فَكْرِهَهَا. قُلْتُ: أَلَيْسَ لِحُمِّهَا حَلَالٌ؟

*3-7-3. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី [មានប្រសាសន៍ថា]គេបានរាយការណ៍តមកពីអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មួយអង្គក្នុងចំណោម អ៊ីម៉ាទាំងពីរ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ាទី ៥ ឬ អ៊ីម៉ាទី ៦ ^{صلوات الله عليه والسلام}) ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីទឹកនោមសេះ សេះទេស និងលា ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គួរឲ្យខ្ពើម ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យបរិភោគសាច់ វាទេ ?"

قَالَ: فَقَالَ: «أَلَيْسَ قَدْ بَيَّنَّ اللَّهُ لَكُمْ: ”وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ“ وَ قَالَ فِي الْحَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ: ”لِتَرْكَبُوهَا وَ زِينَةً“ فَجَعَلَ لِلْأَكْلِ الْأَنْعَامَ الَّتِي فَصَّ اللَّهُ فِي الْكِتَابِ، وَ جَعَلَ لِلرُّكُوبِ الْحَيْلَ وَ الْبِغَالَ وَ الْحَمِيرَ، وَ لَيْسَ لِحَوْمِهَا حَرَامٌ وَ لَكِنَّ النَّاسَ عَافَوْهَا». (تفسير العياشي الجزء : ٢ صفحة : ٢٥٥ حديث : ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٤٠٧ حديث : ٩٩ / ٥٩٧٨)

លោកបានថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ} មិនបានពន្យល់លោកទេថា [១៦:៥] ព្រះអង្គ បានបង្កើតសត្វចិញ្ចឹមផ្សេងៗសម្រាប់ពួកអ្នក ។ ពួកវាផ្តល់ឲ្យពួកអ្នកនូវសំលៀកបំពាក់កក់ក្តៅនិង អត្ថប្រយោជន៍នានា ពួកអ្នកបរិភោគសត្វទាំងនោះ? ហើយព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៨] សត្វសេះ សត្វសេះទេសនិងសត្វលាទាំងឡាយឲ្យពួកអ្នកជិះនិងជាគ្រឿងលំអ? បណ្តាសត្វដែលព្រះ អង្គ ^{عَلَيْهِ} រៀបរាប់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះ ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} បង្កើតមកវាសម្រាប់បរិភោគ ។ ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} បង្កើតសត្វសេះ សត្វសេះទេសនិងសត្វលាសម្រាប់ជិះ ។ សាច់ពួកវានេះមិនត្រូវហាមទេ តែមនុស្សរកពាក្យដោះសា ដើម្បីចៀសវាងបរិភោគសាច់ពួកវា ។" (تفسير العياشي 5 : 255 / 6)

***

* 3.7.4 ۳.۷.۴ الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنِ ابْنِ بُكَيْرٍ، عَنِ زُرَّارَةَ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) فِي أَبْوَالِ الدَّوَابِّ تُصِيبُ النَّوْبَ، فَكَرِهَهُ، فَقُلْتُ: أَلَيْسَ لِحُومِهَا خَلَالًا؟ قَالَ: «بَلَى، وَ لَكِنْ لَيْسَ بِمَا جَعَلَهُ اللَّهُ لِلْأَكْلِ». (التَّهْذِيبِ الْجُزء : ١ صَفْحَة : ٢٦٤ حَدِيث : ٧٧٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٠٧ حَدِيث : ٩٩ / ٥٩٧٩)**

*3-7-3. អាស់-ស្រែខ្ញុំ [មានប្រសាសន៍]នៅក្នុង[សាត្រា] អាស់-តាស្រីប តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ខ្ញុំលីដូ តមកពី អាស់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន អ៊ូរ៉ាស៊ី តមកពី អ៊ីបនូ ប៊ូកែរ តមកពី ស្វីរ៉េវ៉េត្តី តមកពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មួយអង្គ ក្នុងចំណោមព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليه السلام} (គឺអ៊ីម៉ា ទី ៥^{صلوات الله عليه والسلام} ឬ ទី ៦^{صلوات الله عليه والسلام}) អំពីទឹកនោមសត្វដែលចេះសំលៀកបំពាក់ តែព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្តាប់ខ្លឹម (ពោលគឺ ជាប្រការស្តាប់ខ្លឹម) ។ ខ្ញុំក៏បានទូលថា៖ "តែគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យបរិភោគសាច់ពួកវាទេ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន តែវា (ពោលគឺទឹកនោមពួកវា) មិននៅក្នុងចំណោមអ្វីៗដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عز} បង្កើតមកសម្រាប់បរិភោគនោះទេ ។" (772 /274 :1 (التَّهْذِيبِ

وَالْحَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لِيَتْرَكِبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

៨. [ព្រះអង្គបានបង្កើត]សត្វសេះ សត្វសេះទេសនិងសត្វលាទាំងឡាយឲ្យពួកអ្នកជិះនិងជាគ្រឿងលំអ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើត[ជីវនុលោក]ច្រើនទៀតដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

៩. ការចង្អុលបង្ហាញព្រះមាតិកា[ចំពោះមនុស្ស]នៅលើអស់ឡោះហ្ន៎ មានមាតិកាខ្លះរៀបរយ ។ បើព្រះអង្គប្រាថ្នា ព្រះអង្គប្រាកដជាដឹកនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នា ។

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾

១០. ព្រះអង្គជាអ្នកប្រទានទឹកមកពីលើមេឃឲ្យពួកអ្នក ។ ពួកអ្នកដឹកទឹកនោះមួយចំណែក ឯមួយចំណែកទៀតសម្រាប់រុក្ខជាតិដែលពួកអ្នកឲ្យសត្វទាំងឡាយស៊ី ។

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

១១. ដោយសារទឹកនេះ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យផុសជាតិផ្សេងៗ ដើមស្រែទូទូ តាលព្រឹក្ស (លម្ពី ត្នោត ជាដើម) ទំពាំងបាយជូរ ព្រមទាំង[ដើមឈើនិង]ផលានុផលទាំងពួង ដុះលូតលាស់ ។ ទាំងនេះជាសញ្ញាមួយសម្រាប់ជនានុជនណាដែលពិចារណា ។

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

១២. ព្រះអង្គបានបំបាក់បំបបយប់និងថ្ងៃ ដូងអាទិត្យនិងដូងចន្រ្ទ សម្រាប់ពួកអ្នក ។ បណ្តាដូងតារាត្រូវបំបាក់បំបបដោយព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ[សម្រាប់ពួកអ្នក] ។ ទាំងនេះជាសញ្ញា [ដើម្បីឲ្យស្គាល់

អល់ឡោះហ្ន៎ សម្រាប់ជនានុជនណាដែលពិចារណា ។

وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾

១៣. [ព្រះអង្គបំបាក់បំបប]អ្វីៗដែលព្រះអង្គបានបង្កើតមកសម្រាប់ពួកអ្នកនៅលើផែនដី ដោយមានពណ៌ផ្សេងៗ ។ នេះគឺសញ្ញាមួយសម្រាប់ជនានុជនណាដែលយកចិត្តទុកដាក់ ។

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَازِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

១៤. ព្រះអង្គជាអ្នកបំបាក់បំបបសមុទ្រសម្រាប់ពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកបានបរិភោគសាច់ស្រស់ និងដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកយកចេញពីសមុទ្រនោះនូវគ្រឿងលំអសម្រាប់ពាក់ ។ ពួកអ្នកឃើញនាវាផ្សេងៗ ញែកទឹក ដើម្បីពួកអ្នកនឹងអាចចាក់ចេញទៅស្វែងរកសទ្ធាទានព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងព្រះគុណ ។

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوْسًا أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَرَ سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾

១៥. ព្រះអង្គបានបោះបណ្តាភ្នំមាំលើផែនដី ដើម្បីបង្ការកុំឲ្យវាកម្រើកជាមួយពួកអ្នករង ។ [ព្រះអង្គបានបង្កើត]បណ្តាស្ទឹងនិងផ្លូវដើម្បីពួកអ្នកនឹងដឹកនាំខ្លួនត្រឹមត្រូវ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨-១៥

* 1/15/8 عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ: مَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا وَ قَدْ أَمَرَ عَلَيْهِ آخَرَ يَغْلِبُ بِهِ، وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمَّا خَلَقَ الْبِحَارَ فِي السَّمَاءِ فَخَرَّتْ وَ زَحَرَتْ وَ قَالَتْ: أَيُّ شَيْءٍ يَغْلِبُنِي؟

*8-15-1. យ៉ាក្តីហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចិន ^{صلوات الله عليه والسلام} មូហ្ន៎ម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} [មានវចនៈ]តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានព្រះវចនថា៖ "អ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតសមុទ្រនៅលើមេឃ វាក្រអើតក្រទម ឡើងចាង ហើយថា៖ "មានអ្វីទេដែលអាចឈ្នះអញ ?"

فَخَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى الْفُلْكَ فَأَدَارَهَا بِهِ وَ ذَلَّلَهَا، ثُمَّ إِنَّ الْأَرْضَ فَخَرَتْ وَ قَالَتْ: أَيُّ شَيْءٍ يَغْلِبُنِي؟ فَخَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى الْجِبَالَ فَأَثْبَتَهَا فِي ظَهْرِهَا وَأَتَادَا مِنْهَا مَنْ أَنْ تَمِيدَ بِمَا عَلَيْهَا، فَذَلَّلْتَ الْأَرْضُ وَ اسْتَقَرَّتْ. (تفسير نور الثقلين ج ٣ ص ٤٣)

ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតបណ្តាពិភពផ្កាយ ពិភពផ្កាយទាំងនេះគោចរជាមួយវា ធ្វើឲ្យវាដាក់ខ្លួន ។ បន្ទាប់មក ផែនដីក្រអើតក្រទម ហើយថា៖ "មានអ្វីទេដែលអាចឈ្នះអញ ?" អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតបណ្តាភ្នំ ដាំបណ្តាភ្នំទាំងនេះនៅលើខ្នងវាដូចបង្គោលក្រែងលោកវាក្រកើត (ទប់មិនឈ្នះ) ជាមួយអ្វីៗនៅលើវា ។ ដូច្នោះផែនដីដាក់ខ្លួន នៅស្ងៀមរិញ ។" (تفسير نور الثقلين 3: 43)

***

* 8-15-2. នៅក្នុង[សាត្រា] អ៊ូស្វីល អាល់-កាហ្វី អាល់-ម៉ាដូ ប៊ីន មិះហ្វារីន[មានប្រសាសន៍]តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន អុលី និង មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី អាល់-ម៉ាដូ ប៊ីន មូហាំម៉ាដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន ស៊ីណាន តមកពី អាល់-មូហ្សាដូល ប៊ីន អ៊ូម៉ា តមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ជាទ្វាររបស់អល់ឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} គេអាចចូលទៅរកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានលុះត្រាតែមកពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (លុះត្រាតែឆ្លងកាត់តាមអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}) ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជា ផ្លូវរបស់អល់ឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកណាធ្វើដំណើរតាមផ្លូវផ្សេងពីផ្លូវនេះ អ្នកនោះវិនាស ។ ព្រះសន្តតិម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} នៃ ព្រះមាតាក៏ដូចនេះដែរ ពីព្រះសន្តតិម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មួយទៅព្រះសន្តតិម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មួយ ។ អល់ឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើត ព្រះអង្គទាំងអស់^{صلوات الله عليه والسلام} ជាព្រះសិលាស្តម្ភរបស់ផែនដីក្រែងវាកកើត (ទប់មិនឈ្នះ) ជាមួយប្រជានិករផែន ដីនោះ ។" (تفسير نور الثقلين 3: 43)

***

* 8-15-3. [អ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វាសាន អាល់-អុស្ការី^{صلوات الله عليه والسلام}]មានវចនៈថា[អ៊ីម៉ា]មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន យ៉ាកូប្យា អាល់-អ៊ីម៉ា ប៊ីន មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} បានព្យាបាលកំពុងតុតឆ្លើយដោះសាយក្បួនដាក់ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទុកមុខមាត់ឲ្យពួកគេ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រមទទួលការសូមទោសតែអាការក្រៅរបស់ ពួកគេ ទុករឿងកំបាំង (គំនុំ) របស់ពួកគេនោះឲ្យព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេ ។

لَكَرْنُ جَبْرَيْلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَتَاهُ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ إِنَّ الْعَلِيَّ الْأَعْلَى يَفْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ وَ يَقُولُ: أُخْرِجْ بِهَذَا الْأَمْرَةِ الَّذِينَ اتَّصَلُ بِكَ عَنْهُمْ فِي عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: عَلَى نَكْتِهِمْ لِيَبْعَثَهُ، وَ تَوَطِيئِهِمْ نُفُوسَهُمْ عَلَى مَخَالَفَتِهِمْ عَلِيًّا لِيَطَهَّرَ مِنْ عَجَائِبِ مَا أَكْرَمَهُ اللَّهُ بِهِ، مِنْ طَوَاعِيَةِ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ وَ السَّمَاءِ لَهُ وَ سَائِرِ مَا خَلَقَ اللَّهُ لَمَّا أَوْفَقَهُ مَوْفَقَكَ وَ أَقَامَهُ مَقَامَكَ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وِلِيَّ اللَّهِ عَلَيْنَا، عَجِي عَنْهُمْ، وَ أَنَّهُ لَا يَكْفُ عَنْهُمْ إِنْتِقَامَهُ مِنْهُمْ إِلَّا بِأَمْرِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ فِيهِ وَ فِيهِمْ التَّنْذِيرُ الَّذِي هُوَ بِالْعُتَى وَ الْحِكْمَةُ الَّتِي هُوَ عَامِلٌ بِهَا وَ مُضٍ لِمَا يُوجِبُهَا. (التفسير العسكري عليه السلام ج ١ ص ١١٤)

តែយ៉ិបរៈអ៊ីល^{صلوات الله عليه والسلام} បានមកជួបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលថា៖ "ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ឧត្តុង្គឧត្តមហួសវិស័យ ធ្វើការ គួរសមជូនព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ចេញទៅខាងក្រៅ ជាមួយពួកក្បត់សាសនាទាំងនេះ ដែលបានមករកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} រឿងអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានក្បត់ការសច្ចា ស្មោះស្ម័គ្រហើយរួមគំនិតគ្នាប្រឆាំងអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ដើម្បីនឹងឲ្យអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} បង្ហាញពួកគេឲ្យឃើញនូវហេតុ ការណ៍អស្ចារ្យខ្លះដែលព្រះអល់ឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} បានព្រះរាជទានឲ្យទៅអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ហេតុការណ៍អស្ចារ្យ

ទាំងនោះគឺដែនដី បណ្តាភ្នំនិងបណ្តាមេឃ ។ អស់ទាំងនេះបាក់បែកនៅក្រោមអំណាចអ្នករាជ្យ صلوات الله عليه والسلام និង អ្វីៗអស់ឯទៀតដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ បានបង្កើតមកនោះដែរ និងដើម្បីនឹងឲ្យដឹងថាហេតុអ្វីអ្នករាជ្យ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវដាក់ឲ្យឈរនៅកន្លែងព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេនឹងថាអ្នករាជ្យ صلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជអាមាត្ររបស់ អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ មិនត្រូវការពួកគេទេ ថាដែលអ្នករាជ្យ صلوات الله عليه والسلام ទប់ដៃមិនសងសឹកពួកគេទេនោះព្រោះអ្នករាជ្យ صلوات الله عليه والسلام គោរពតាមព្រះរាជបញ្ជារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ ។ ព្រះរាជបញ្ជានោះជាព្រះរាជដែនការសម្រាប់ អ្នករាជ្យ صلوات الله عليه والسلام ពាក់ព័ន្ធនឹងពួកគេ ហើយអ្នករាជ្យ صلوات الله عليه والسلام នឹងអនុវត្តព្រះរាជដែនការនោះ អ្នករាជ្យ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រតិបត្ត ការដោយប្រាជ្ញា នឹងបានសម្រេចនូវអ្វីដែលចាំបាច់ ។" (التفسير العسكرى عليه السلام 1: 114)

وَعَلَّمَتْ وَيَالْتَجِمُ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

១៦. [ហើយព្រះអង្គបានបង្កើតឲ្យមាន]សញ្ញាដឹកនាំ ។ ពួកគេរកផ្លូវឃើញអាស្រ័យលើបណ្តាផ្កាយ ។

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

១៧. តើព្រះអ្នកបង្កើត[ឲ្យមានជីវិតនិងមានអត្តិភាព] និងអ្នកដែលមិនបង្កើតអ្វីបានទេនោះដូចគ្នាទេ ? ពួកអ្នកមិនភ្ញាក់រលឹកទេឬ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៦-១៧

16.17.1 [...] ដ្បាវដ្បូ អាស់-យ៉ាស្បោះស្បី បានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ្នកបង្គុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មាន វចនៈអំពី [១៦:១៦] សញ្ញាដឹកនាំ ។ ពួកគេរកផ្លូវឃើញអាស្រ័យលើបណ្តាផ្កាយ ថា៖ "ផ្កាយគឺ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ។ សញ្ញាដឹកនាំ គឺព្រះសន្តតិអ៊ុម៉ាទាំងឡាយ عليهم السلام ។" (الكافي 1: 160)

***

16.17.2 [...] អាស់-ម្បហ្នាដ្បូដ្បូល បឺន ស្បីលិះហ្ន៎ តមកពីមិត្តលោក ម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ុម៉ាម្បយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ុម៉ាទី صلوات الله عليه والسلام ឬទី صلوات الله عليه والسلام ៦) អំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ [១៦:១៦] សញ្ញាដឹកនាំ ។ ពួកគេរកផ្លូវឃើញអាស្រ័យលើបណ្តាផ្កាយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺអាមីរុល-ម្បមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (تفسير العياشي 2: 255/7, شواهد التنزيل 1: 327/453, البرهان في تفسير القرآن الجزء 3: 3 صفة : 409 حديث 99/598)**

***

16.17.3 [...] អាស់-យ៉ាស្បោះស្បី បានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ្នកបង្គុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពី [១៦:១៦] សញ្ញាដឹកនាំ ។ ពួកគេរកផ្លូវឃើញអាស្រ័យលើបណ្តាផ្កាយ ថា៖ "នេះគឺអាមីរុល-ម្បមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (تفسير العياشي 2: 255/7, شواهد التنزيل 1: 327/453, البرهان في تفسير القرآن الجزء 3: 3 صفة : 409 حديث 99/598)**

قَالَ: إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ النُّجُومَ أَمَانًا لِأَهْلِ السَّمَاءِ، وَ جَعَلَ أَهْلَ بَيْتِي أَمَانًا لِأَهْلِ الْأَرْضِ». (مجمع البيان الجزء: ٥ صَفْحَة : ٥٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤١٠ حديث ٩٩ / ٥٩٩٤)**

16.17.3 អាល់-គ្លីបារស៊ីបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليهم السلام} ជាសញ្ញាដឹកនាំ ឯ ផ្កាយ គឺរស្មីលុលឡោះហ្វ៊ា ^{عليه وآله} ហើយព្រះអង្គ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៊ា ^{عليه وآله} បានចាត់តាំងផ្កាយជាសន្តិសុខសម្រាប់ប្រជានិករនៅលើមេឃ ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} បានចាត់តាំងព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} ខ្ញុំ ^{عليه وآله} ជាការដោះទុក្ខភ័យ (សន្តិសុខ) សម្រាប់ប្រជានិករនៅលើផែនដី ។" (Mجمع البيان 5: 545)

***

* ١٧.١٦-٤ - عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي زَيْدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) قَالَ: « قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): " وَ بِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ " قَالَ: هُوَ الْجُدِّي، لِأَنَّهُ نَجْمٌ لَا يَزُولُ، وَ عَلَيْهِ بِنَاءُ الْقِبْلَةِ، وَ بِهِ يَهْتَدِي أَهْلُ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ». (تفسير العياشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٥٦: حديث: ١٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٠٩ حديث ٩٩ / ٥٩٩٢)**

*16.17.4 រាយការណ៍មកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន អាហ្វិ ស៊ីយ៉ាដូ តមកពី យ៉ុក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបុព្វបុរស ^{عليهم السلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពី អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប ^{عليه وآله} ដែលមានវចនៈថាវរស្មីលុលឡោះហ្វ៊ា ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "[១៦:១៦] ពួកគេរកផ្លូវឃើញ អាស្រ័យលើបណ្តាផ្កាយ ថា៖ "នេះគឺមករាសី (ផ្កាយ Capricorn) ព្រោះផ្កាយមិនលិចចាត់ទេ មានការចង្អុលទិសដៅអាស្រ័យលើវា ប្រជានិករដីគោកនិងសមុទ្ររកផ្លូវឃើញអាស្រ័យផ្កាយនេះ ។" (تفسير العياشي 2: 12 / 256)

وَأَن تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾

១៨. បើពួកអ្នកចង់រាប់ព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្វ៊ា ពួកអ្នកមិនអាចរាយរាប់វាបានទេ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ាលើកលែងទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾

១៩. អល់ឡោះហ្វ៊ាទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកបិទបាំងនិងអ្វីដែលពួកអ្នកបើកឲ្យឃើញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៨-១៩

١٨.١٩.١ - عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ رَفَعَهُ قَالَ كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا قَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ وَ إِن تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا يَقُولُ سُبْحَانَ مَنْ لَمْ يَجْعَلْ فِي أَحَدٍ مِنْ مَعْرِفَةِ نِعْمِهِ إِلَّا الْمَعْرِفَةَ بِالتَّقْصِيرِ عَنْ مَعْرِفَتِهَا كَمَا لَمْ يَجْعَلْ فِي أَحَدٍ مِنْ مَعْرِفَةِ إِذْرَاكِهِ أَكْثَرَ مِنَ الْعِلْمِ أَنَّهُ لَا يُدْرِكُهُ

18.19.1 អាលី ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ បានតំណាលតមកពីមិត្តលោកតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ ថាពេល អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ៊ាសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [១៦:១៨] បើពួកអ្នកចង់រាប់ព្រះឧបការគុណរបស់

អល់ឡោះហ្ន៎ ពួកអ្នកមិនអាចរាយការណ៍បានទេ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام រមែងមានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តី រុងរឿងចំពោះព្រះ ﷻ ដែលធ្វើឲ្យអ្នកណាមួយស្គាល់ព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ ﷻ អ្នកនោះសុទ្ធតែមិនដឹង ព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ ﷻ អស់ទេ ដូចព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យអ្នកណាមួយស្គាល់ព្រះអង្គ ﷻ តែបែរជាមិនអាច ស្គាល់ព្រះអង្គ ﷻ ច្បាស់ទៅវិញនោះដែរ ។

فَشَكَرَ جَلًّا وَعَزَّ مَعْرِفَةَ الْعَارِفِينَ بِالتَّقْصِيرِ عَنِ مَعْرِفَةِ شُكْرِهِ فَجَعَلَ مَعْرِفَتَهُمْ بِالتَّقْصِيرِ شُكْرًا كَمَا عَلِمَ عِلْمَ الْعَالَمِينَ أَنَّهُمْ لَا يُدْرِكُونَهُ فَجَعَلَهُ إِيمَانًا عِلْمًا مِنْهُ أَنَّهُ قَدْ وَسِعَ الْعِبَادَ فَلَا يَتَجَاوَزُ ذَلِكَ فَإِنَّ شَيْئًا مِنْ خَلْقِهِ لَا يَبْلُغُ مَدَى عِبَادَتِهِ وَ كَيْفَ يَبْلُغُ مَدَى عِبَادَتِهِ مَنْ لَا مَدَى لَهُ وَ لَا كَيْفَ تَعَالَى اللَّهُ عَنِ ذَلِكَ غُلُوبًا كَبِيرًا. (تفسير العياشي الجزء: ٨ صَفْحَة ٣٩٤: حَدِيث: ٥٩٢)

សូមថ្វាយអំណរព្រះគុណចំពោះព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មហារុញ្ញ ដែលបានធ្វើឲ្យអ្នកស្គាល់ មានសេចក្តីសោមនស្សចំពោះការដឹងស្គាល់បន្តិចបន្តួច ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានធ្វើឲ្យការដឹងស្គាល់បន្តិច បន្តួចរបស់ពួកគេនោះទៅជាការសម្តែងឲ្យឃើញនូវអំណរគុណ ដូចព្រះអង្គ ﷻ ទ្រង់ញាណថា ចំណេះរបស់បុគ្គលចេះដឹងនោះមិនអាចធ្វើឲ្យស្គាល់ព្រះអង្គ ﷻ បានទេដែរ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ ﷻ ធ្វើឲ្យជំនឿ ជ្រះថ្លាទៅជាការដឹងស្គាល់នោះ ដូច្នោះពួកគេមិនអាចហួសពីនេះបានទេ ។ ដូច្នោះមិនមានសត្វលោក ណាមួយរបស់ព្រះអង្គ ﷻ អាចទៅដល់ព្រំសីមាណៃការគោរពសក្ការៈព្រះអង្គ ﷻ បានទេ ។ តើអាចទៅដល់ ព្រំសីមាណៃការគោរពសក្ការៈព្រះ ﷻ ដែលគ្មានព្រំសីមាសោះនោះបានដូចម្តេចទៅ? មិនអាចកើតឡើង បានទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ﷻ មហាខ្ពង់ខ្ពស់លើសនោះទៅទៀត ព្រះអង្គ ﷻ មហាវិសេសវិសាល ព្រះអង្គ ﷻ មហាផ្តំផ្តើងក្រៃលែង ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្វាត្វា 15039 ឬ 592 /394 : 8 الكافي)

***

*16.18.19.2 16.18.19.2 នៅក្នុង[សាត្រា] តាស្ត្រូប អាល់-អាស្តកាម សាអុដ្ឋ ប៊ិន អុប្បុលឡោះហ្ន៎ [រាយការណ៍]តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អាហ្វិ អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់-ក្លុម៉ាត្ត តមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាមានថវិកា ស្តួចស្តើង មិនអាចធ្វើពិធីហ្វាត្វាអ៊ីស្លាមបាន ចូរអ្នកនោះមកកាន់ថ្ងៃរបស់ អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ាហ្វីសៃនី صلوات الله عليه والسلام) ប្រាកដខ្លួននៅឯព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام វាជាពិធីហ្វាត្វាអ៊ីស្លាមដែលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នក នោះ ។ តែខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនថាវាជាពិធីហ្វាត្វាអ៊ីស្លាមដែលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកដែលមានថវិកាស្តួចស្តើង នោះទេ ។

فَأَمَّا الْمُوسِرُ إِذَا كَانَ قَدْ حَجَّ حَجَّةَ الْإِسْلَامِ فَأَرَادَ أَنْ يَتَنَفَّلَ بِالْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ فَمَنْعَهُ مِنْ ذَلِكَ شُعْلُ دُنْيَاهُ أَوْ عَائِقُ فَآتَى الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فِي يَوْمِ عَرَفَةَ أَجْرَاهُ ذَلِكَ عَنْ أَدَاءِ حَجَّتِهِ وَ عُمْرَتِهِ، وَ ضَاعَفَ اللَّهُ لَهُ بِذَلِكَ أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً

សម្រាប់បុគ្គលដែលមានធនធាន ពេលបុគ្គលនោះបានបំពេញពិធីហ្វាត្វាអ៊ីស្លាមរួចហើយ បុគ្គលនេះចង់ ធ្វើលើសពីចាំបាច់ពិធីហ្វាត្វានិងអ៊ីមរ៉ោះត្ត (គឺធ្វើម្តងទៀត) តែបុគ្គលនោះខកខានព្រោះតែមហាញ្ចករនឹង

ការលោកនេះ ឬខ្លាចក្រែងអ្វីម្យ៉ាង ចូរបុគ្គលនោះទៅរក អាល់-ហ្វ៊ែរីស្វីន^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាល់^{صلوات الله عليه والسلام} ថ្ងៃ អុរហ្វាត្តុំ វាជាការបំពេញពិធីហ្វាត្តុនិងអ៊ុមរ៉ាវ៉ាត្តុគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បុគ្គលនោះ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ែរីនឹង ថែមឲ្យបុគ្គលនោះច្រើនលើសលុបទៀតដោយសារប្រការនេះ ។"

قُلْتُ: كَمْ تَعْدُلُ حِجَّةً وَ كَمْ تَعْدُلُ غُمْرَةً؟ قَالَ: لَا يُحْصَى ذَلِكَ، قُلْتُ: بِمَا؟ قَالَ: وَ مَنْ يُحْصِي ذَلِكَ، قُلْتُ: أَلْفٌ؟ قَالَ: وَ أَكْثَرُ، ثُمَّ قَالَ: «وَ إِنْ تَعَدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا». (تفسير نور الثقلين ج ٢ ص ٥٤٥)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើពិធីហ្វាត្តុស្មើប៉ុន្មាន ? តើអ៊ុមរ៉ាវ៉ាត្តុស្មើប៉ុន្មាន ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិន អាចរាប់បានទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មួយរយ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាអាចរាប់បាន ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មួយពាន់ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លើសនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "[១៦:១៨] បើពួកអ្នកចង់រាប់ព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្វ៊ែរី ពួកអ្នកមិនអាចរាយរាប់វា បានទេ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ែរីលើកលែងទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" (545: 2) (تفسير نور الثقلين)

***

*16.18.19.3 ابنُ مَجْبُوبٍ عَنْ جَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ عَنْ سَدِيرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ أَخْبَرَنِي جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ الْمُشْرِكِينَ كَانُوا إِذَا مَرُّوا بِرَسُولِ اللَّهِ حَوْلَ الْبَيْتِ طَأَطًا أَحَدَهُمْ ظَهْرَهُ وَ رَأْسَهُ هَكَذَا وَ عَطَى رَأْسَهُ بِتَوْبِهِ لَا يَرَاهُ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ { أَلَا إِنَّهُمْ يَتَّبِعُونَ صُدُورَهُمْ لَيْسَتَّحْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَعْشُونَ تِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ } . (الكافي الجزء: ٨ صَفْحَة : ١٤٤ : حَدِيث : ١١٥)

*16.18.19.3 [...] អាច្ឆិ យ៉ាត្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យ៉ាបៀវ ប៊ីន អុរហ្វាត្តុនឡោះហ្វ៊ែរី^{صلوات الله عليه والسلام} បានតំណាល ប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាពេលពួកពហុទេពនិយមដើរជួបរស្មីលុលឡោះហ្វ៊ែរី^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេតែងតែឱនក្បាលហើយ ទាញសំលៀកបំពាក់មកទទួរក្បាលដើម្បីកុំឲ្យរស្មីលុលឡោះហ្វ៊ែរី^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់ពួកគេ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វ៊ែរី^{صلوات الله عليه والسلام} បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [១១:៥] ពួកគេលាក់បាំងចិត្តធ្វើមន្ទិល ក្នុងបំណងលាក់បំបាំងពីព្រះអង្គ ។ ពេល ដែលពួកគេទទួរដោយសំលៀកបំពាក់ពួកគេ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណដល់អ្វីដែលពួកគេបិទបាំងនិងអ្វីដែល ពួកគេបើកឲ្យឃើញ ។ ការពិតព្រះអង្គទ្រង់ញាណដល់អ្វីដែលមាននៅក្នុងទ្រង់ ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្វាត្តុន 14563 ឬ 115 / 144 : 8) (الكافي 11:1-6)

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٠﴾

២០. ពួកដែលពួកគេបូងសូងផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វ៊ែរីនោះមិនបង្កើតអ្វីបានទាល់តែសោះ តែពួកវាផ្ទាល់ ត្រូវបង្កើតមក ។

أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿١١﴾

២១. ពួកវា[ទាំងនោះសុទ្ធតែ]ស្លាប់ (ឥតជីវិត) មិនរស់ទេ ។ ពួកវាមិនដឹងទេថាកាលណាពួកគេ (គឺពួក គោរពបូជាពួកវា) នឹងរស់ឡើងវិញ ។

إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿١٢﴾

២២. [មនុស្សទាំងឡាយអើយ] ព្រះពួកអ្នកគឺព្រះតែមួយគត់ ។ ដូច្នោះអ្នកណាដែលពុំជឿថាមានលោកខាងមុខ [ដោយសារតែពួកគេសាងបាបកម្ម អំពើទុច្ចរិត ខ្វះជំនឿ] ដូងចិត្តពួកគេបដិសេធមិនព្រមទទួលស្គាល់សច្ចធម៌ទេ ពួកគេក្រឡឹងក្រអឺត ។

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾

២៣. ឥតសង្ស័យទេថាអស់ឡោះហ្មឺទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកគេបិទបាំង និងអ្វីដែលពួកគេបើកចំហឲ្យឃើញ ។ ព្រះអង្គមិនសព្វព្រះហឫទ័យជនក្រឡឹងក្រអឺតទេ ។

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

២៤. ពេលគេប្រាប់ពួកគេថា៖ "តើព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកបានបើកឲ្យដឹងអ្វីខ្លះ?" ពួកគេថា៖ "រឿងតំណាលបុរាណ ។"

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٢٥﴾

២៥. ពួកគេនឹងលីវែកអម្រែក[បាបកម្ម]ទាំងអស់របស់ពួកគេនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ (ថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាស៊ុ) ជាមួយនឹងអម្រែកមួយចំណែករបស់ពួកដែលពួកគេបានធ្វើឲ្យរង្វេង ដោយគ្មានការចេះដឹងនោះផង ។ អប្រិយបំផុតអម្រែកដែលពួកគេលីវែកនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២០-២៥

16.20.25.1 16.20.25.1 អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូប៊ីម មានប្រសាសន៍ថា [...] អាច ហ្មឺស្វាស៊ុ អាល់-ស្វីម៉ាលី មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮ អាច យ៉ុក្ត៍ហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្មឺ [១៦:២២] ដូច្នោះអ្នកណាដែលពុំជឿថាមានលោកខាងមុខ មានន័យថាពួកគេមិនជឿថាមាននិរត្តកាល (الرجعة) ទេ ។ នេះគឺការពិត ដូងចិត្តពួកគេបដិសេធមិនជឿនិរត្តកាលនោះទេ ពួកគេក្រឡឹងក្រអឺត មានន័យថាពួកគេធ្វើប្លកឡឺតដាក់វិទ្យាយ៉ាស៊ុរបស់អាស៊ី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ [១៦:២៣] ឥតសង្ស័យទេថាអស់ឡោះហ្មឺទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកគេបិទបាំងនិងអ្វីដែលពួកគេបើកចំហឲ្យឃើញ ។ ព្រះអង្គមិនសព្វព្រះហឫទ័យជនក្រឡឹងក្រអឺតទេ គឺឡឺតដាក់វិទ្យាយ៉ាស៊ុរបស់អាស៊ី^{صلوات الله عليه والسلام} ។

و قَالَ: «نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ هَكَذَا: "و إِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ فِي عَلِيٍّ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ"». (تفسير القمِّي الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٨٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤١١ حديث ٩٩ / ٥٩٩٧)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្កនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះគឺ៖ [១៦:២៤] ពេលគេប្រាប់ពួកគេថា៖ "តើព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកបានបើកឲ្យដឹងអ្វីខ្លះអំពីអាល្លឺ?" ពួកគេថា៖ "រឿងតំណាលបុរាណ ។"

(تفسير القمي 1: 383)

***

١٦.٢٠.٢٥.٢ الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ "وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ * أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءٍ وَ مَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ". قَالَ: «الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ: الْأَوْلُ وَالثَّانِي وَالثَّالِثُ، كَذَبُوا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِقَوْلِهِ: وَالْوَالِئَاتُ عَلَيَّا وَ أَتْبَعُوهُ. فَعَادَا عَلَيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ لَمْ يُؤَالُوهُ، وَ دَعَا النَّاسَ إِلَى وَلايَةِ أَنْفُسِهِمْ، فَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ: "وَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ"».

16.20.25.2 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្កី [មានប្រសាសន៍]តមកពី យ៉ាបៀរ តមកពី អាឡិ យ៉ាត្តហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស្ក [១៦:២០] ពួកដែលពួកគេបូងស្ទង់ផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វីនោះមិនបង្កើតអ្វីបានទាល់តែសោះ តែពួកវាផ្ទាល់ត្រូវបង្កើតមក ។ [១៦:២១] ពួកវាស្លាប់ មិនរស់ទេ ។ ពួកវាមិនដឹងទេថាកាលណាពួកគេនឹងរស់ឡើងវិញ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលបូងស្ទង់ផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វីនគឺបុគ្គលទីមួយ បុគ្គលទីពីរនិងបុគ្គលទីបី ។ ពួកគេនិយាយបង្កាច់ព្រះវចនៈរបស់រ៉ស្វីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលថា "ចូរគាំទ្រអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام និងតាមគេ صلوات الله عليه والسلام ។" តែពួកគេចោលអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام មិនគាំទ្រព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ ហើយហោមនុស្សឲ្យមករកវិទ្យាយ៉ាស្ករបស់ខ្លួន ។ ទាំងនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام [១៦:២០] ពួកដែលពួកគេបូងស្ទង់ផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វី ។"

قَالَ: «وَأَمَّا قَوْلُهُ: "لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا" فَإِنَّهُ يَعْنِي لَا يَعْْبُدُونَ شَيْئًا "وَهُمْ يُخْلَقُونَ" فَإِنَّهُ يَعْنِي وَ هُمْ يُعْبَدُونَ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام [១៦:២០] មិនបង្កើតអ្វីបានទាល់តែសោះ មានន័យថាពួកគេមិនធ្វើសក្ការៈអ្វីទាល់តែសោះ តែពួកវាផ្ទាល់ត្រូវបង្កើតមក មានន័យថាគេគោរពសក្ការពួកគេ ។

وَأَمَّا قَوْلُهُ: "أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءٍ" يَعْنِي كُفَّارًا غَيْرَ مُؤْمِنِينَ، وَ أَمَّا قَوْلُهُ: "وَ مَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ" فَإِنَّهُ يَعْنِي أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ، أَنَّهُمْ يُشْرِكُونَ "لَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ" فَإِنَّهُ كَمَا قَالَ اللَّهُ.

ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام [១៦:២១] ស្លាប់ មិនរស់ទេ មានន័យថា ពួកបដិសេធសទ្ធា (កាហ្វៀរ) មិនមែនអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេ ពួកវាមិនដឹងទេថាកាលណាពួកគេនឹងរស់ឡើងវិញ មានន័យថាពួកគេមិនជឿទេ ហើយពួកគេហ៊ុនហាយ (شرك) ជាមួយអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ។ [១៦:២២] ព្រះពួកអ្នកគឺព្រះតែមួយគត់ ដូចអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលមែន ។

وَ أَمَّا قَوْلُهُ: "فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ" فَإِنَّهُ يَعْنِي عَنْ وَلايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مُسْتَكْبِرُونَ، قَالَ اللَّهُ لِمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ وَعِيداً مِنْهُ: "لَا جَزَاءَ لَكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ" وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ" عَنْ وَلايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير العياشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٥٦ حَدِيث: ١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤١١ حَدِيث ٩٩ / ٥٩٩٨)**

ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام [១៦:២២] ដូច្នោះអ្នកណាដែលពុំជឿ ពួកគេត្រូវដាក់វិទ្យាយ៉ាស្ត់អុលី ៧ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលសំដៅបុគ្គលដែលធ្វើបែបនេះថា៖ [១៦:២៣] ឥតសង្ស័យទេថា អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកគេបិទបាំងនិងអ្វីដែលពួកគេបើកចំហឲ្យឃើញ ។ ព្រះអង្គមិនសព្វ ព្រះហឫទ័យជនក្រឡឹងក្រអឺតទេ គឺក្រអឺតដាក់វិទ្យាយ៉ាស្ត់អុលី صلوات الله عليه والسلام "1" (14 /256 :2 (تفسير العياشي

***

١٦.٢٠.٢٥.٣ عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، قَالَ: مَرَّ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِمَسَاكِينٍ قَدْ بَسَطُوا كِسَاءَهُمْ، فَأَلْقَوْا عَلَيْهِ كِسَاءً، فَقَالُوا: هَلُمَّ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَتَنَى وَرَكَهُ فَأَكَلَ مَعَهُمْ، ثُمَّ تَلَا "إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ" ثُمَّ قَالَ: «قَدْ أَجَبْتُكُمْ فَأَجِيبُونِي» قَالُوا: نَعَمْ - يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ - فَقَامُوا مَعَهُ حَتَّى أَتَوْا مَنْزِلَهُ، فَقَالَ لِلرَّيَابِ: «أَخْرَجِي مَا كُنْتِ تَدَّخِرِينَ». (تفسير العياشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٥٧ حَدِيث: ١٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤١١ حَدِيث ٩٩ / ٥٩٩٩)**

16.20.25.3 ម៉ាស់អុលីយ៉ាស្ត់ ប៊ិន ស្វ័យ្យាភ្លោះត្តិ បានតំណាលថា អាល់-ហ្វ្លៃសែនី ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسلام បានជួប ជនក្រីក្រមួយក្រុមដែលបានក្រាលកន្ទេលអង្កុយ ។ ពួកគេបានហៅព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អង្កុយថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ អញ្ជើញព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អង្កុយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានអង្កុយបរិភោគជាមួយពួក គេ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូត្រថា៖ [១៦:២៣] ព្រះអង្គមិនសព្វព្រះហឫទ័យជនក្រឡឹងក្រអឺតទេ ។ បន្ទាប់ មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានឆ្លើយតបការអញ្ជើញរបស់អស់លោក ។ សូមអស់លោក ឆ្លើយតបការអញ្ជើញរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام វិញ ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ។" ពួកគេបានលើបឡើងជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបានមកកាន់ដំណាក់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ អាល់-រីបាប ថា៖ "ចូរលើកអាហារដែលលោកបានរៀបទុកឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នោះមក ។" (تفسير العياشي 2 : 15 / 257)

***

١٦.٢٠.٢٥.٤ وَ بَحْدًا إِلسْنَاذِ عَن أَبَانٍ عَن عُقْبَةَ بْنِ بَشِيرٍ الأَسَدِيِّ عَنِ الكُمَيْتِ بْنِ زَيْدِ الأَسَدِيِّ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) فَقَالَ وَ اللَّهِ يَا كُمَيْتُ لَوْ كَانَ عِنْدَنَا مَالٌ لَأَعْتَيْنَاكَ مِنْهُ وَ لَكِنْ لَكَ مَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) لِحِسَانِ بْنِ نَابِتٍ لَنْ يَزَالَ مَعَكَ رُوحُ الْقُدْسِ مَا ذَبَبْتَ عَنَّا

16.20.25.4 [...] អាល់-គូមៃតី ប៊ិន ស្វ័យ្យា អាល់-អាសាឌី បានតំណាលថាខ្ញុំបានមកជួប អាចិ យ៉ាកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្យាមចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم គូមៃតីអើយ បើយើង صلوات الله عليه والسلام មាន ទ្រព្យខ្លះយើង صلوات الله عليه والسلام នឹងឲ្យវាទៅលោក ។ តែអ្វីដែលលោកបានគឺអ្វីដែលរិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រាប់ អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ស្វាប៊ិត នោះថា៖ "ព្រះសន្តិវិញ្ញាណមិនឃ្លាតពីលោកទេដរាបណាលោកនៅតែ ការពារយើង صلوات الله عليها ឥតឈប់ឈរ ។"

قَالَ فُلْتُ حَبْرِي عَنِ الرَّجُلَيْنِ قَالَ فَأَخَذَ الوِسَادَةَ فَكَسَرَهَا فِي صَدْرِهِ ثُمَّ قَالَ وَ اللَّهِ يَا كُمَيْتُ مَا أَهْرِيْقُ مِحْمَةً مِنْ دَمٍ وَ لَا أُخَذَ مَالٌ مِنْ عَيْرٍ حِلِّهِ وَ لَا قَلْبَ حَجْرٍ عَن حَجْرٍ إِلَّا ذَاكَ فِي أَعْنَاقِهِمَا. (الكافي الجزء: ٨ صَفْحَة : ١٠٢ حَدِيث: ٧٥)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ឲ្យទូលបង្គំអំពីបុរសពីរនាក់នោះ (គឺ អាចិ បាការ និង អ៊ីម៉ារ) ។" លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានយកខ្នើយមកបត់ ដាក់លើទ្រូងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយ

មានវចនៈថា៖ "សូមស្រឡាចចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ គូមតម្កើយ ណាមដែលត្រូវបង្ហូរដោយខុសច្បាប់ ទ្រព្យ ដែលត្រូវយកដោយគ្មានសិទ្ធិ ឬដែលត្រូវយកចេញពីដីមួយទៀត សុទ្ធតែត្រូវនៅលើកពួកគេ (ជា អម្រែកពួកគេ) ។" (الكافي 8 : 75 / 102)

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَحَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٦﴾

២៦. ជនសម័យមុនពួកគេធ្លាប់លបធ្វើផែនការអាក្រក់រួចហើយ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័របានកម្ទេចសំណង់ ពួកគេចំកណ្តាលគ្រឹះវា ។ ដំបូល[សំណង់ពួកគេ]បាក់ស្រោចលើពួកគេ មកពីខាងលើពួកគេ ។ ការ ផ្ដន្ទាទោសមកដល់ពួកគេតាមកន្លែងណាមួយដែលពួកគេស្មានមិនដល់ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ២៦

16.26.1 16.26.1 عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: "قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَحَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ". قَالَ: «بَيْتٌ مَكْرِهِمْ، أَيِّ مَائُوا فَأَلْقَاهُمُ اللَّهُ فِي النَّارِ، وَ هُوَ مَثَلٌ لِأَعْدَاءِ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)». (تفسير القمِّي الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٨٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤١٧ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٠٧)**

16.26.1 អុលី ឋីន អ៊ីបរ៉ាហ្គ័រ មានប្រសាសន៍ថា [...] មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ឋីន មុស្លីម បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះនូលអល់ឡោះហ្គ័រ [១៦:២៦] ជនសម័យមុនពួកគេធ្លាប់លបធ្វើ ផែនការអាក្រក់រួចហើយ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័របានកម្ទេចសំណង់ពួកគេចំកណ្តាលគ្រឹះវា ។ ដំបូលបាក់ ស្រោចលើពួកគេ មកពីខាងលើពួកគេ ។ ការផ្ដន្ទាទោសមកដល់ពួកគេតាមកន្លែងណាមួយដែលពួកគេ ស្មានមិនដល់ ថា៖ "ផ្ទះដែលពួកគេបានជ្រកដើម្បីធ្វើផែនការអាក្រក់នោះ ។ ពួកគេស្លាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ ចោលពួកគេទៅក្នុងភ្លើងនរក ។ ពួកគេជាគំរូសម្រាប់ពួកសត្រូវរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា ^{عليه السلام} របស់ មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" (1 : 384) (تفسير القمِّي 1 : 384)

***

16.26.2 16.26.2 ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ حَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ». (الخصال الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٨٨ حَدِيث : ٧٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤١٧ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٠٦)**

16.26.2 អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ័រ [បានតំណាល] យោលតាមបណ្តាញពតិមានលោក តមកពី អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបុព្វការី ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ថ្ងៃពុធដែល [១៦:២៦] ដំបូលបាក់ស្រោចលើពួកគេ មកពីខាងលើពួកគេ ។" (78 / 388) (الخصال: 78 / 388)

***

16.26.3 16.26.3 عَنِ الْحَسَنِ بْنِ زِيَادِ الصَّنِقَلِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ» وَ لَمْ يَعْلَمْ الَّذِينَ آمَنُوا "فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَحَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ". (تفسير العياشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٥٨ حَدِيث : ٢٢ ، البرهان

في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٤١٧ حديث (٦٠١١/ ٩٩)**

16.26.3 អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដូ អាល់-ស្វយ័កូល [បានតំណាល]តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[១៦:២៦] ជនសម័យមុនពួកគេធ្លាប់លបធ្វើផែនការ អាក្រក់រួចហើយ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាមិនដឹងរឿងនេះទេ ដូច្នោះអាល់ឡោះហ្វាបានកម្ទេចសំណង់ពួកគេ ចំកណ្តាលគ្រឹះវា ។ ដំបូលបាក់ស្រោចលើពួកគេ ។" (تفسير العياشي 2: 22 / 258)

***

١٦.٢٦.٤ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: "فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْفَوَاعِدِ". قَالَ: «كَانَ بَيْتٌ غَدِرٌ يَجْتَمِعُونَ فِيهِ إِذَا أَرَادُوا الشَّرَّ». (تفسير العياشي الجزء: ٢ صفحة: ٢٥٨ : ٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٤١٨ حديث (٦٠١٢/ ٩٩)**

16.26.4 មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម [បានតំណាល]តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តូហ្វា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "[១៦:២៦] ដូច្នោះអាល់ឡោះហ្វាបានកម្ទេចសំណង់ពួកគេចំកណ្តាលគ្រឹះវា នេះគឺផ្ទះពួកក្បត់ ពួកគេ តែងតែប្រជុំគ្នាក្នុងផ្ទះនេះពេលពួកគេមានបំណងធ្វើអាក្រក់ ។" (تفسير العياشي 2: 23 / 258)

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِبُهُمْ وَيَقُولُ آيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشْتَقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٧﴾

២៧. បន្ទាប់ពីនោះ នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ (ថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាសូ) ព្រះអង្គនឹងបំបាក់មុខពួកគេ ព្រះអង្គនឹងមាន ព្រះរាជតម្រាស់[ចំពោះពួកគេថា]ថា៖ "ឯណាដៃគូដែលពួកអ្នកបានយកមកចូលរួមហ៊ុនហាយ ជាមួយអញ ដែលពួកអ្នកតែងតែប្រទូសប្រឆាំងក្នុងនាមពួកវា ?" បណ្តាអ្នកដែលគេប្រទានឲ្យនូវ ការចេះដឹងនឹងថា៖ "សេចក្តីអាម៉ាស់និងអកុសលពើបពះលើពួកបដិសេធសទ្ធាហើយថ្ងៃនេះ ។"

الَّذِينَ تَتَوَفَّوهُمْ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيْٓ اَنْفُسِهِمْۙ فَالْقَوْمُ الّٰسَفٰٓمُۙ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوٓءٍۙ بَلٰٓءٍۙ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٧٨﴾

២៨. [ពួកទាំងនោះគឺ]បណ្តាអ្នកដែលបណ្តាទេវតាយកជីវិត ដ្បិតពួកគេបានប្រព្រឹត្តខុសលើខ្លួនឯង ។ ពួកគេនឹងសូមបាក់បបចុះចូលថា៖ "យើងពុំបានធ្វើអាក្រក់ទេ !" [គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖] "ទេ ពួក អ្នកបានធ្វើអាក្រក់ ! អាល់ឡោះហ្វាទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្ត ។"

فَادْخُلُوْا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَاۙ فَلَيْسَ مَثْوٰٓى الْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿٧٩﴾

២៩. ដូច្នោះចូរពួកអ្នកចូលតាមទ្វារនរកទៅ (ជាលទ្ធផលនៃទង្វើពួកអ្នក) ពួកអ្នកនឹងនៅក្នុងនោះជា និច្ចអនន្ត ។" ជម្រករបស់បណ្តាជនក្រឡឹងក្រអឺតអប្រិយបំផុត ។

وَقِيْلَ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْا مَاذَا اَنْزَلَ رَبُّكُمْۙ قَالُوْا خَيْرًاۙ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌۙ وَّلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌۙ وَلَنْعَمَ دَارُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٨٠﴾

ثلاثة ارباع الحرب ٢٧ - ٢٧ - ٢٧

៣០. គេនឹងប្រាប់បណ្តាអ្នកដែលជឿ[អស់ឡោះហ្ន៎]ស៊ប់ចិត្តថា៖ "ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកបានបើកឲ្យដឹងអ្វីខ្លះ?" ពួកគេនឹងថា៖ "[ព្រះអង្គបានបើកឲ្យដឹងនូវ]សេចក្តីល្អប្រសើរ ។" បណ្តាអ្នកដែលប្រព្រឹត្តល្អនាលោកនេះនឹងបាននូវអ្វីដែលល្អប្រសើរ ។ ជម្រកអាស្រ័យនាលោកមុខរមែងប្រសើរជាង ។ ទីលំនៅរបស់បណ្តាអ្នកជឿ[អស់ឡោះហ្ន៎]ស៊ប់ចិត្តជាទីលំនៅឧត្តម ។

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾

៣១. [គឺ]បណ្តាសួនសួគ៌បរមសុខ ពួកគេនឹងបានចូលទៅក្នុងនោះ មានបណ្តាស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោមនោះ ។ នាទីនោះពួកគេនឹងបានអ្វីដែលពួកគេប្រាថ្នា ។ អស់ឡោះហ្ន៎តបស្នងអ្នកណាដែលជឿស៊ប់ចិត្តបែបនេះឯង ។

الَّذِينَ تَتَوَفَّوهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ أَذْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣١﴾

៣២. បណ្តាអ្នកដែលទេវតាយកជីវិតក្នុងសភាវៈបរិសុទ្ធ (គឺមនុស្សល្អ កោតក្រែងនិងគោរពបូជាអស់ឡោះហ្ន៎) ដោយថា[ចំពោះពួកគេថា]៖ "ចូរអស់លោកប្រកបដោយសិរីសួស្តី (សាឡាម)! ចូរអស់លោកចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌ចុះ ដោយសារអ្វីដែលអស់លោកបានសាង ។"

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٢﴾

៣៣. ពួកគេរង់ចាំតែបណ្តាទេវតាមករកពួកគេ ឬព្រះបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកមកដល់ពួកគេឬ? បែបនេះឯងដែលជនមុនពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើពួកគេទេ ពួកគេទេដែលបានប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើខ្លួនឯងនោះ ។

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾

៣៤. លទ្ធផលនៃអំពើអាក្រក់ដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្តនោះនឹងធ្វើឲ្យពួកគេរងទុក្ខ ។ អ្វីដែលពួកគេបានចំអកឲ្យនោះនឹងឡោមព័ទ្ធពួកគេ ។

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آَبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٤﴾

៣៥. បណ្តាអ្នកដែលយកដៃគូមកចូលរួមហ៊ុនហាយ[ជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ គឺពួកពហុទេពនិយម]ថា៖ "បើអស់ឡោះហ្ន៎ប្រាថ្នា យើងនឹងមិនគោរពបូជាអ្វីផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ទាំងយើងទាំងដូនតាយើង យើងក៏នឹងពុំបានហាមឃាត់អ្វីដោយឥតបានទទួលការអនុញ្ញាតពីព្រះអង្គដែរឡើយ ។" ជនមុនពួកគេបានប្រព្រឹត្តដូចនេះដែរ ។ តើបណ្តាព្រះសាសនៈទូតមានមុខនាទីអ្វីផ្សេងមុខនាទីផ្សេងផ្សាយ[ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎]យ៉ាងច្បាស់លាស់នោះ ?

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ ﴿٣٦﴾

៣៦. យើងបានបញ្ជូនព្រះសាសនៈទូតមួយទៅកាន់សហគមន៍នីមួយៗ [ឲ្យប្រាប់ពួកគេថា៖] "ចូរអស់លោកធ្វើសក្ការអល់ឡោះហ្ន៎ ចូរចោលភ្នំគូត (រូបបដិមា ចៅហ្វាយ មនុស្ស វត្ថុ ដែលជាខ្មោច ព្រាយ បិសាច) ។" ក្នុងចំណោមពួកគេ មានជនខ្លះដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានដឹកនាំ មានជនខ្លះទៀតដែលសមតែវង្វេង ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកចម្រាច់លើផែនដី ហើយពិនិត្យមើលចុះថាអវសានរបស់ពួកបដិសេធ [បណ្តាសាស្ត្រ]នោះដូចម្តេចខ្លះ ។

إِنْ تَحَرَّصَ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾

៣៧. [ម្ចាស់សាស្ត្រ] ទោះបីអ្នកចង់ឲ្យពួកគេនៅលើព្រះមាតិក៏ដោយ [ចូរអ្នកដឹងថា]អល់ឡោះហ្ន៎មិនដឹកនាំអ្នកណាដែលព្រះអង្គចង់ឲ្យវង្វេងនោះទេ នឹងពុំមានអ្នកជួយពួកគេទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៧-៣៧

أهل البيت عليهم السلام هم الملجأ في الفتن

١٦.٢٧.٣٧.١ أَمَّا بَعْدُ، فَإِنَّهُ لَا بُدَّ مِنْ رَحَى تَطْحَنُ ضَلَالَةً، فَإِذَا طَحَنَتْ قَامَتْ عَلَى فُطَيْهَا. أَلَا وَ إِنَّ لَطَحْنَهَا رَوْقًا وَ إِنَّ رَوْقَهَا حُدَّهَا وَ عَلَى اللَّهِ فَلُهَا. أَلَا وَ إِنِّي وَ أَبْرَارُ عَثْرَتِي وَ أَطَائِبُ أَرْوَمَتِي أَخْلَمُ النَّاسِ صِعَارًا وَ أَعْلَمُهُمْ كِبَارًا.

16.27.37.1 [សូរ្យាដ៏បានថាអាយ៉ាស្ត-មុមីនីនៃ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖] បន្ទាប់ពីបានថាដូច្នោះហើយ គ្យាល់កិនចាំបាច់ត្រូវតែកិនកម្ទេចមគ្គទេសក៍អាក្រក់ ព្រោះក្បាល់កិននៅជាប់នឹងបង្គោលកណ្តាលរបស់វា ។ ពេលវាកិន វាមានព្រំសីមាវា ចំណែកឯអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} វិញមិនមានព្រំសីមាទេ ។ ខ្លួនខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គ្រួសារល្អ ^{عليهم السلام} របស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងបុគ្គលដែលជាញាតិល្អរបស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានអំណត់ជាងមនុស្សឯទៀតកាលពួកគេនៅក្មេងពួកគេចេះដឹងជាងគេពេលគ្រប់វ័យ ។

مَعَنَا رَأْيُهُ الْحَقُّ وَ الْهُدَى، مَنْ سَبَقَهَا مَرَقَ وَ مَنْ حَذَّهَا مُحِقَّ وَ مَنْ لَزِمَهَا لِحِقَ. إِنَّا أَهْلُ بَيْتٍ مِنْ عِلْمِ اللَّهِ عِلْمُنَا، [وَ مِنْ حُكْمِ اللَّهِ الصَّادِقِ] قِيلْنَا، وَ مِنْ قَوْلِ الصَّادِقِ سَمِعْنَا فَإِنْ تَتَّبَعُونَا تَهْتَدُوا بِبَصَائِرِنَا وَ إِنْ تَتَوَلَّوْا عَنَّا يُعَذِّبْكُمْ اللَّهُ بِأَيْدِينَا أَوْ بِمَا شَاءَ. نَحْنُ أَفْقُ الْإِسْلَامِ، بِنَا يَلْحَقُ الْمُبْطِطُ وَ إِلَيْنَا يَرْجِعُ النَّائِبُ.

យើងក្តាប់ទុកនូវទង់សច្ចនិងមគ្គទេសក៍ ។ អ្នកណាដណ្តើមយកវា អ្នកនោះចេញពីព្រះសាសនា ព្រោះតែដើរខុសមាតិកា ។ អ្នកណាចោលវា អ្នកនោះវិនាស ។ អ្នកណាទទួលយកវា អ្នកនោះបានដល់សច្ចធម៌ ។ យើង ^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} បង្ហាត់បង្រៀនព្រះអភិញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ យើង ^{عليهم السلام} និយាយពិតអាស្រ័យព្រះញាណបារមីរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} យើង ^{عليهم السلام} ពូមកពីសម្តីសច្ច ។ ដូច្នោះ បើអស់លោកតាមយើង ^{عليهم السلام} គេនឹងដឹកនាំអស់លោកតាមទស្សនៈវិស័យយើង ^{عليهم السلام} ។ បើអស់លោកគេចេញពីយើង ^{عليهم السلام} អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងផ្តន្ទាទោសអស់លោកដោយដៃយើង ^{عليهم السلام} ឬដោយវិធីណាមួយស្រេចតែលើ

ព្រះអង្គ ។ យើង ជាតំពូល (គឺប្រភពដើម) របស់អ៊ីស្លាម ។ បុគ្គលក្រោយគេអាចទាន់គេបាន ដោយសារយើង បុគ្គលភ្នាក់វល្លិកដឹងកំហុសអាចត្រឡប់វិញបាន ។

وَاللَّهُ لَوْ لَا أَنْ تَسْتَعِجَلُوا وَ يَتَأَخَّرَ الْحَقُّ لَنَبَأْتُكُمْ بِمَا يَكُونُ فِي شَبَابِ الْعَرَبِ وَالْمَوَالِي، فَلَا تَسْأَلُوا أَهْلَ بَيْتِ مُحَمَّدٍ الْعِلْمَ قَبْلَ إِبَانِهِ، وَلَا تَسْأَلُوهُمْ أَمْوَالَ عَلَى الْعُسْرِ فَتُبْحَلُوهُمْ، فَإِنَّهُ لَيْسَ مِنْهُمْ الْبُحْلُ.

សូមស្បថនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ បើអស់លោកមិនតក់ក្រហល់ទេ ការពិតមិនត្រូវពន្យារពេលទេ ខ្ញុំ នឹង ប្រាប់ដំណឹងល្អនេះដល់អស់លោក សូម្បីតែក្មេងអាវ៉ាប់និងមិត្តពួកគេក៏អាចយល់បានដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចូរកុំសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ អំពីព្រះអភិញ្ញាមុនពេល ចូរកុំសូមទ្រព្យពួកគេ ក្នុង ពេលខ្វះខាត ក្រែងលោកអស់លោកនឹងថាពួកគេកំណាញ់ ព្រោះពួកគេមិនមែនបុគ្គល កំណាញ់ទេ ។

وَ كُونُوا أَخْلَاسَ الْبُيُوتِ، وَ لَا تَكُونُوا عُجُلًا بُدْرًا. كُونُوا مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ تُعْرِفُوا بِهِ وَ تَتَعَارَفُوا عَلَيْهِ، فَإِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ بِقُدْرَتِهِ وَ جَعَلَ بَيْنَهُمُ الْفَضَائِلَ يَعْلَمُهُ وَ جَعَلَ مِنْهُمْ عِبَادًا اخْتَارَهُمْ لِنَفْسِهِ لِيَحْتَجَّ بِهِنَّ عَلَى خَلْقِهِ.

ចូរអស់លោកអនុវត្តិតាមឋានៈនៅក្នុងផ្ទះជាជាងទៅជាដូចគោរវរង្វងផ្លូវ ។ ចូរនៅក្នុងចំណោមបណ្តា អ្នកសច្ចៈ ចូរឲ្យបណ្តាអ្នកសច្ចៈទាំងនោះទទួលស្គាល់អស់លោកដែរ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎បង្កើតសត្វ លោកដោយព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិព្រះអង្គ លើកតម្កើងពួកគេដោយព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ ហើយព្រះអង្គ ជ្រើសរើសបាវក្នុងចំណោមពួកគេដោយព្រះអង្គផ្ទាល់ ដើម្បីតែតាំងពួកគេជាតិកតាងសម្រាប់ សត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។

فَجَعَلَ عَلَامَةً مَنْ أكرمَ مِنْهُمْ طَاعَتَهُ وَ عَلَامَةً مَنْ أَهَانَ مِنْهُمْ مَعْصِيَتَهُ وَ جَعَلَ ثَوَابَ أَهْلِ طَاعَتِهِ النَّصْرَةَ فِي وَجْهِهِ فِي دَارِ الْأَمْنِ وَ الْخُلْدِ الَّذِي لَا يَورُغُ أَهْلُهُ، وَ جَعَلَ [عُقُوبَةً] أَهْلَ مَعْصِيَتِهِ نَارًا تَأْجِجُ لِعَظْبِهِ - "وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَ لَكِنْ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ"

ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យពួកគេទៅជា "សញ្ញាដឹកនាំ" ។ អ្នកណាគោរពពួកគេ អ្នកនោះគោរព ព្រះរាជបញ្ជា អ្នកណាបដិសេធពួកគេ អ្នកនោះជាជនល្មើសព្រះរាជបញ្ជា ។ អស់ឡោះហ្ន៎តបស្នង អ្នកគោរពព្រះរាជបញ្ជាដោយឲ្យសុខុមាលភាពនៅលើមុខអ្នកនោះនៅក្នុងព្រះមហាគ្រឹះសន្តិសុខ ឲ្យ អ្នកនោះបាននៅក្នុងអនន្តភាពមិនបែកពីគ្រួសារខ្លួនទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកល្មើសព្រះ រាជបញ្ជាដោយឲ្យពួកគេចូលភ្លើងដែលឆេះឡើងដោយសារព្រះពិរោធព្រះអង្គ ។ [១៦:៣៣]

អស់ឡោះហ្ន៎មិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើពួកគេទេ ពួកគេទេដែលបានប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើ ខ្លួនឯងនោះ ។

يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّا أَهْلُ بَيْتِ بِنَا مَيِّزَ اللَّهِ الْكَذِبِ، وَ بِنَا يُعْرِجُ اللَّهُ الرِّمَانَ الْكَلْبِ وَ بِنَا يَنْزِعُ اللَّهُ رَيْقَ الدَّلِّ مِنْ أَعْنَاقِكُمْ وَ بِنَا يَفْتَحُ اللَّهُ وَ بِنَا يَحْتُمُ اللَّهُ. فَاعْتَبِرُوا بِنَا وَ بَعْدُونَا وَ بَعْدَانَا وَ بَعْدَانَا وَ سِيرَتَنَا وَ سِيرَتِهِمْ وَ مَبِيتَنَا وَ مَبِيتِهِمْ، يَمُوتُونَ بِالْإِدَاءِ [بِالدَّاءِ] وَ الْفَرَحِ وَ الدُّبَيْلَةِ، وَ تَمُوتُ بِالْبَطْنِ وَ الْقَتْلِ وَ الشَّهَادَةِ. (كتاب سليم ج ٢ ص ٧١٢)

ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ អល់ឡោះហ្គ័រ បើកឲ្យឃើញមុសាវាទតាមរយៈយើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ។
 អល់ឡោះហ្គ័រ កម្ចាត់អវិភាពពីសុនក (គឺអ្នកឈ្លានពាន) តាមរយៈយើង عليهم السلام ។ អល់ឡោះហ្គ័រ កម្ចាត់ខ្សែ
 អាម៉ាស់ពីលើកអស់លោកតាមរយៈយើង عليهم السلام ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ចាប់ផ្តើមតាមរយៈយើង عليهم السلام ហើយ
 អល់ឡោះហ្គ័រ បញ្ចប់តាមរយៈយើង عليهم السلام ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកយកមេរៀនតាមរយៈយើង عليهم السلام តាម
 រយៈសត្រូវយើង عليهم السلام តាមរយៈមគ្គុទេសក៍យើង عليهم السلام និងតាមរយៈមគ្គុទេសក៍ពួកគេ តាមរយៈមាគ៌ាយើង
عليهم السلام និងតាមរយៈមាគ៌ាពួកគេ តាមរយៈគ្នាយើង عليهم السلام ដែលបានចូលទិវង្គតហើយនិងតាមរយៈគ្នាពួកគេ
 ដែលបានស្លាប់ហើយ ។ ពួកគេស្លាប់ដោយសារជម្ងឺអាក្រក់ ដោយសារជំពៅរលួយនិងដោយសារ
 ជុំសាច់ ចំណែកឯយើង عليهم السلام យើង عليهم السلام ចូលទិវង្គតដោយសារចុកពោះ ដោយសារឃាតកម្មនិងទុក្ខរកម្ម
 (បូជាជីវិត) ។" (بُحَارِ الشُّعْبِ 97 كتاب سليم بن قيس الهلالي)

***

۱۶.۲۷.۳۷.۲ الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ) قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ النُّعْمَانِ (رَحْمَةُ اللَّهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبُو الْحُسَيْنِ عَلِيُّ بْنُ
 مُحَمَّدِ بْنِ حَبِيبِ الشَّيْخِ الْكَاتِبِ، قَالَ: أَخْبَرَنِي الْحَسَنُ بْنُ عَلِيِّ الرَّعْفَرِيِّ، قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبُو إِسْحَاقَ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ التَّفَفِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ
 اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُثْمَانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ فَضَيْلِ بْنِ الْجَعْدِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ
 (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِيمَا كَتَبَ لِمُحَمَّدِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، وَ لِأَهْلِ مِصْرَ حِينَ وَلاَهُ مِصْرَ - فِي حَدِيثِ طَوِيلٍ - قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا عِبَادَ اللَّهِ،
 إِنَّ أَقْرَبَ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنَ الْمَغْفِرَةِ وَ الرَّحْمَةِ حِينَ يَعْمَلُ [لِللَّهِ] بِطَاعَتِهِ وَ يَنْصَحُهُ فِي تَوْبَتِهِ، عَلَيْكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ فَإِنَّهَا تَجْمَعُ الْخَيْرَ، وَ لَا
 خَيْرَ غَيْرُهَا، وَ يَذْرُكُ بِهَا مِنَ الْخَيْرِ مَا لَا يَذْرُكُ بِغَيْرِهَا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ خَيْرِ الْآخِرَةِ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ قِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلْ
 رُكُومًا قَالُوا خَيْرٌ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ لَذَلِكَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لِنِعْمِ دَارِ الْمُتَّقِينَ " . (الأمالي الجزء: ۱ صَفْحَة : ۲۴ ،
 البرهان في تفسير القرآن الجزء: ۳ صَفْحَة : ۴۱۸ حَدِيث ۹۹ / ۶۰۱۴)**

16.27.37.2 អាល់-ស្តែឌី មានប្រសាសន៍នៅក្នុង[សាត្រា] អាម៉ាលី របស់លោក[...]តមកពី អាឡិ
 អ៊ីសហ្គាត្តូ អាល់-ហ្គាដ្វានី តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلم អំពីសេចក្តីសំបុត្រដែលព្រះអង្គ عليه والسلم បាន
 សរសេរទៅ មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាឡិ បាការ និងប្រជារាស្ត្រអេស៊ីបត៍ នៅក្នុងហ្គាឡិស្ត្រូមួយ ថា៖ "បាវ
 អល់ឡោះហ្គ័រ អ៊ីយ ទង្វើដែលធ្វើឲ្យបាវបាននៅក្បែរព្រះខមាទោសនិងព្រះមេតត្តាប្រណីនោះគឺ ពេល
 បាវប្រព្រឹត្តតាមអល់ឡោះហ្គ័រ ក្នុងការស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ហើយដឹកនាំខ្លួនដោយភ្ញាក់រលឹកនិង
 ស្មារលាក់ហុស ។ អស់លោកត្រូវខ្លាចអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រោះនេះជាមូលដ្ឋានរបស់សេចក្តីល្អគ្រប់យ៉ាង
 មិនមានសេចក្តីល្អផ្សេងពីនេះទេ ។ គេអាចទៅដល់សេចក្តីល្អនៃលោកនេះនិងលោកមុខបានអាស្រ័យ
 ការខ្លាចអល់ឡោះហ្គ័រ ក្រៅពីនេះគេមិនអាចទៅដល់ទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលថា៖
 [១៦:៣០] គេនឹងប្រាប់បណ្តាអ្នកដែលជឿស៊ប់ចិត្តថា៖ "ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកបានបើកឲ្យដឹងអ្វីខ្លះ?" ពួក
 គេនឹងថា៖ "សេចក្តីល្អប្រសើរ ។" បណ្តាអ្នកដែលប្រព្រឹត្តល្អនាលោកនេះនឹងបាននូវអ្វីដែលល្អប្រសើរ ។
 ជម្រកអាស្រ័យនាលោកមុខរមែងប្រសើរជាង ។ ទីលំនៅរបស់បណ្តាអ្នកជឿស៊ប់ចិត្តជាទីលំនៅ
 ឧត្តម ។" (الأمالي 1: 24)

***

۱۶.۲۷.۳۷.۳ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ
 بْنِ الْمُخْتَارِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «كُلُّ رَايَةٍ تُرْفَعُ قَبْلَ قِيَامِ الْقَائِمِ، فَصَاحِبُهَا طَاعُوتٌ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 عَزَّ وَ جَلَّ». (الكافي الجزء: ۸ صَفْحَة : ۲۹۵ حَدِيث: ۴۵۲ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ۳ صَفْحَة : ۴۱۹ حَدِيث ۹۹

** (6.17/

16.27.37.3 [...] អាប៊ូ បាស្មៀរ បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖
"គ្រប់ទងដែលត្រូវលើកឡើងមុនអាល់-ក្លីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} ដើមឡើង ម្ចាស់ទងនោះជាបុគ្គលយោរយៅដែល
ធ្វើសក្តារៈអ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ្គា^{رحمته} ។" (الكافي 8 : 452 / 295)

***

١٦.٢٧.٣٧.٤ العياشي: عَنْ خَطَابِ بْنِ مَسْلَمَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا يُولَايِنَا وَ الْبِرَاءَةَ مِنْ
أَعْدَائِنَا، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ: ” وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاً أَنْ اَعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَ
مِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ“ بِتَكْذِيبِهِمْ آلَ مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)، ثُمَّ قَالَ: ” فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكْذِبِينَ“ . (تفسير العياشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٥٨ حَدِيث: ٢٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤١٩
حَدِيث ٩٩ / ٦٠١٨)**

16.27.37.4 អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី [មានប្រសាសន៍] តតមកពី ខ្ញុំគ្រប់ ប៊ិន ម៉ាស់ឡាម៉ាស៊ូ ដែលបានថា អាប៊ូ
យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គា^{رحمته} មិនបានបញ្ជូនព្រះសាស្តា^{عليه السلام} មកដោយគ្មានវិទ្យាយ៉ាស៊ូ
យើង^{عليهم السلام} និងគ្មានការចៀសឆ្ងាយពីសត្រូវយើង^{عليهم السلام} ទេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា^{رحمته} នៅក្នុងព្រះ
គម្ពីរព្រះអង្គ^{رحمته} [១៦:៣៦] យើងបានបញ្ជូនព្រះសាសនៈទូតមួយទៅកាន់សហគមន៍នីមួយៗ [ឲ្យប្រាប់
ពួកគេថា៖] "ចូរអស់លោកធ្វើសក្តារអល់ឡោះហ្គា^{رحمته} ចូរចោលភ្នំគូត ។" ក្នុងចំណោមពួកគេ មានជនខ្លះ
ដែលអល់ឡោះហ្គា^{رحمته} បានដឹកនាំ មានជនខ្លះទៀតដែលសមតែរង្វេង ព្រោះតែពួកគេប្រឆាំងព្រះរាជបុត្រ
រាជនគ្គា^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្យូ^{عليه السلام} ។ ហើយអល់ឡោះហ្គា^{رحمته} មានព្រះបន្ទូលថា៖ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកចរក្រាច់លើ
ផែនដី ហើយពិនិត្យមើលចុះថាអវសានរបស់ពួកបដិសេធនោះដូចម្តេចខ្លះ ។" (25 / 258 : 2) (تفسير العياشي)

وَأَفْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَىٰ وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

៣៨. ពួកគេបានស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្គា^{رحمته} ដោយពាក្យសម្បថយ៉ាងមាំមួនថា៖ "អល់ឡោះហ្គា^{رحمته} នឹងមិន
ឲ្យមនុស្សដែលស្លាប់ហើយរស់វិញទេ ។" ទេ [អល់ឡោះហ្គា^{رحمته} នឹងឲ្យមនុស្សស្លាប់ហើយរស់វិញ] នេះជា
ពាក្យសន្យាដ៏សច្ចៈរបស់ព្រះអង្គ តែមនុស្សភាគច្រើនពុំដឹងទេ [ព្រោះតែពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត ខ្លះ
សទ្ធា]

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَتَهُمُ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٣٩﴾

៣៩. [ព្រះអង្គនឹងឲ្យពួកគេរស់ពីស្លាប់វិញ] ដើម្បីព្រះអង្គនឹងបំភ្លឺពួកគេអំពីរឿងដែលពួកគេខ្លាំងគំនិត
គ្នា និងដើម្បីនឹងឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធាដឹងថាពួកគេនិយាយមុសា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣៨-៣៩

١٦.٣٨.٣٩.١ سَهْلٌ عَنْ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَوْلُهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ” وَ أَفْسَمُوا بِاللَّهِ

جَهْدًا أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَىٰ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ“ قَالَ فَقَالَ لِي يَا أَبَا بَصِيرٍ مَا تَقُولُ فِي هَذِهِ
الآيَةِ قَالَ قُلْتُ إِنَّ الْمُشْرِكِينَ يَزْعُمُونَ وَ يَحْلِفُونَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) أَنَّ اللَّهَ لَا يَبْعَثُ الْمَوْتَى قَالَ فَقَالَ تَبًّا لِمَنْ قَالَ هَذَا
سَلَّمُهُمْ هَلْ كَانَ الْمُشْرِكُونَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ أَمْ بِاللَّاتِ وَ الْعُزَّىٰ قَالَ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ فَأَوْحِدْنِيهِ

16.38.39.1 [...] អាប៊ូ បាស្រៀរ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} [១៦:៣៨] ពួកគេបានស្យូចក្នុងចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ដោយពាក្យសម្បជ្រាបយ៉ាងមាំមួន
ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎នឹងមិនឲ្យមនុស្សដែលស្លាប់ហើយរស់វិញទេ ។" ទេ[អល់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យមនុស្ស
ស្លាប់ហើយរស់វិញ] នេះជាពាក្យសន្យាជ័សច្នះរបស់ព្រះអង្គ តែមនុស្សភាគច្រើនពុំដឹងទេ ។ លោកបាន
ថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បានសួរខ្ញុំថា៖ "អាប៊ូ បាស្រៀរអើយ! តើអស់លោក (គឺមនុស្សទូទៅ) ថាអ្វីអំពីអាយ៉ាស្កុ
នេះ?" លោកបានខ្ញុំបានតបថា៖ "គេថាអាយ៉ាស្កុនេះមានន័យថាពួកពហុទេពនិយមបានអះអាង បាន
ស្យូចដោយសច្ចាចំពោះវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صل الله عليه وآله وسلم} ថាអល់ឡោះហ្ន៎^{رحل} មិនធ្វើឲ្យអ្នកស្លាប់ទៅហើយរស់វិញ
ទេ ។" លោកបានថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "អបមង្គលលើជនានុជនណាដែលនិយាយដូច្នេះ! ចូរ
លោកសួរពួកគេថា៖ "តើពួកពហុទេពនិយមស្យូចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{رحل} ឬចំពោះឡាត់ ឬចំពោះអ៊ូស្យា
(រូបចម្លាក់ព្រះ)?" ខ្ញុំបានតបថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ! សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم}
មេត្តាជួយបំភ្លឺទូលបង្គំផង ។"

قَالَ فَقَالَ لِي يَا أَبَا بَصِيرٍ لَوْ قَدْ قَامَ قَائِمًا بَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهِ قَوْمًا مِنْ شِيعَتِنَا قَبَاغَ سُيُوفِهِمْ عَلَىٰ عَوَاتِقِهِمْ فَيَبْلُغُ ذَلِكَ قَوْمًا مِنْ شِيعَتِنَا لَمْ يَمُوتُوا
فَيَقُولُونَ بُعِثَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ مِنْ قُبُورِهِمْ وَ هُمْ مَعَ الْقَائِمِ فَيَبْلُغُ ذَلِكَ قَوْمًا مِنْ عَدُوِّنَا فَيَقُولُونَ يَا مَعْشَرَ الشَّيْعَةِ مَا أَكْذَبَكُمْ هَذِهِ
دَوْلَتُكُمْ وَ أَنْتُمْ تَقُولُونَ فِيهَا الْكُذْبَ لَا وَ اللَّهُ مَا عَاشَ هَؤُلَاءِ وَ لَا يَعِيشُونَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ قَالَ فَحَكَى اللَّهُ قَوْلَهُمْ فَقَالَ ” وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ
جَهْدًا أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ“ . (الكافي الجزء: ٨ صَفْحَة : ٥٠ : حَدِيث : ١٤)

លោកបានថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បានតបខ្ញុំថា៖ "អាប៊ូ បាស្រៀរអើយ ពេលអាល់-ក្វីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلم} យើងងើបឡើងវិញ
អល់ឡោះហ្ន៎^{رحل} នឹងចាត់បញ្ជូនស្ត្រីអ្នកស្កុយើងមួយក្រុមទៅជួបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ប្រដាប់ដាវលើស្មា ។ ស្ត្រីអ្នកស្កុ
យើងមួយចំនួនដែលនៅរស់នៅឡើយនឹងបានឮដំណឹងនេះ ។ ពួកគេនឹងប្រាប់គ្នាថា៖ "មានគេរស់
ឡើងវិញពីក្នុងផ្នូរ ពេលនេះពួកគេនៅជាមួយអាល់-ក្វីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلم} ។" ពេលសត្រូវយើង^{عليهم} បានឮដំណឹង
នេះ ពួកគេនឹងថា៖ "ស្ត្រីអ្នកស្កុអើយ! ពួកលោកនិយាយកុហក ។ នេះគឺជំនាញរបស់អស់លោក ហើយ
អស់លោកនៅតែនិយាយកុហកទៀត? ទេ យើងសូមស្យូចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{رحل} ថាពួកគេនោះមិននៅ
រស់ទេ ហើយក៏នឹងមិនរស់រហូតដល់ទៅថ្ងៃជំនុំជម្រះទេដែរ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖
"អល់ឡោះហ្ន៎^{رحل} បានស្រង់សម្តីពួកគេ ហើយមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៣៨] ពួកគេបានស្យូចចំពោះ
អល់ឡោះហ្ន៎ដោយពាក្យសម្បជ្រាបយ៉ាងមាំមួនថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎នឹងមិនឲ្យមនុស្សដែលស្លាប់ហើយរស់
វិញទេ ។" (الكافي : 8/14/50)

***

١٦.٣٨.٣٩.٢ عَنْ سِيرِينَ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذْ قَالَ: «مَا يَقُولُ النَّاسُ فِي هَذِهِ الْآيَةِ ” وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدًا
أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ“؟“ قَالَ: يَقُولُونَ: لَا قِيَامَةَ وَ لَا بَعْثَ وَ لَا نُشُورَ. فَقَالَ: «كَذَبُوا وَ اللَّهُ، إِنَّمَا ذَلِكَ إِذَا قَامَ الْقَائِمُ، وَ كَرَّ
مَعَهُ الْمُكْرُونَ، فَقَالَ أَهْلُ خِلَافَتِكُمْ: قَدْ ظَهَرَتْ دَوْلَتُكُمْ، يَا مَعْشَرَ الشَّيْعَةِ، وَ هَذَا مِنْ كَذِبِكُمْ، تَقُولُونَ: رَجَعَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ.

16.38.39.2 ស៊ីរីន បានថាខ្ញុំបាននៅជាមួយ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "តើប្រជាជនថាអ្វីខ្លះអំពីអាយ៉ាស្ត [១៦:៣៨] ពួកគេបានស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វាដោយពាក្យ សម្បថយ៉ាងមាំមួនថា៖ "អល់ឡោះហ្វានឹងមិនឲ្យមនុស្សដែលស្លាប់ហើយរស់វិញទេ?" លោក (អ្នក អធិប្បាយ) បានថា៖ "ពួកគេថាមិនមានថ្ងៃជំនុំជម្រះទេ មិនរស់ពីស្លាប់វិញទេ ហើយក៏មិនកើតឡើងវិញ ទេដែរ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វា ^{رحمته} ! ពួកគេនិយាយកុហក កាល ណាអាល់-ក្វីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើមឡើងវិញ កាលនោះបណ្តាយុទ្ធជនដែលនៅជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងវាយ លុក។ ពួកប្រឆាំងនឹងថា៖ "រដ្ឋបាលរបស់អល់លោកលេចឡើងហើយ ក្រុមស្ត្រីអ្នកស្តីអើយ! នេះគឺសម្តី កុហករបស់អល់លោកដែលអល់លោកថា៖ "ម្នាក់នេះ (អាហ្វិ បាការ) និងម្នាក់នេះ (អ៊ីម៉ា) និង ម្នាក់នេះ (អ៊ីស្តម៉ាន) ត្រឡប់មកវិញ ។"

لَا وَاللَّهِ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ، أَلَا تَرَى أَنَّهُ قَالَ: "وَأَفْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ" كَانِ الْمَشْرُكُونَ أَشَدَّ تَعْظِيمًا لِلآلَتِ وَالْعُرَى مِنْ أَنْ يُفَسِّمُوا بِعَزِيمَتِهَا، فَقَالَ اللَّهُ: "بَلَىٰ وَغَدَاً عَلَيْهِ حَقًّا * لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ * وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ * إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ"». (تفسير العياشي الجزء: ٢ صفة: ٢٥٩ حديث: ٢٨، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صفة: ٤٢١ حديث ٩٩/٦٠٢٤)**

មិនពិតទេ សូមស្ស៊ីនឹងអល់ឡោះហ្វា ^{رحمته} ! អល់ឡោះហ្វានឹងមិនឲ្យអ្នកស្លាប់រស់វិញទេ។" លោកមិន ឃើញព្រះអង្គ ^{رحمته} មានព្រះបន្ទូលទេ ថា [១៦:៣៨] ពួកគេបានស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វាដោយពាក្យ សម្បថយ៉ាងមាំមួន ពួកពហុទេពនិយមតែងតែគោរពសក្ការៈ អាល់-ឡាត់ និង អាល់-អ៊ីស្តា យ៉ាង ម៉ឺងម៉ាត់ជាងការស្ស៊ីចំពោះអ្វីផ្សេងពីទាំងពីរនេះទៅទៀត។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វា ^{رحمته} មានព្រះបន្ទូល ថា [១៦:៣៨] ទេ [អល់ឡោះហ្វានឹងឲ្យមនុស្សស្លាប់ហើយរស់វិញ] នេះជាពាក្យសន្យាដ៏សច្ចៈរបស់ព្រះ អង្គ[...]។ [១៦:៣៩] ដើម្បីព្រះអង្គនឹងបំភ្លឺពួកគេអំពីរឿងដែលពួកគេខ្លែងគំនិតគ្នា និងដើម្បីនឹងឲ្យពួក បដិសេធសទ្ធាដឹងថាពួកគេនិយាយមុសា។ [១៦:៤០] ពេលយើងប្រាថ្នា[ចង់ឲ្យ]អ្វីមួយ[កើតឡើង] យើងគ្រាន់តែថា៖ "ចូរកើតឡើង!" អ្វីនោះក៏កើត ឡើង។"

(تفسير العياشي 2/259/28)

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

៤០. ពេលយើងប្រាថ្នា[ចង់ឲ្យ]អ្វីមួយ[កើតឡើង] យើងគ្រាន់តែថា៖ "ចូរកើតឡើង!" អ្វីនោះក៏កើត ឡើង។

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۗ وَلَا جُزْءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

៤១. ជនានុជនដែលភៀសខ្លួនព្រោះ[មូលហេតុ]អល់ឡោះហ្វា ក្រោយពីរងអំពើអយុត្តិធម៌ យើងនឹងឲ្យ ពួកគេស្ថិតនៅឯស្ថានទីដ៏ល្អក្នុងលោកនេះ ឯការតបស្នងនាលោកខាងមុខប្រសើរជាង បើពួកគេដឹង។

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

៤២. [បណ្តាអ្នកដែលភៀសខ្លួនព្រោះមូលហេតុអល់ឡោះហ្វាគឺ]បណ្តាអ្នកដែលអត់ធ្មត់ [លើមាតិកា]

អល់ឡោះហ្ន៎] ដែលទុកកាយថ្វាយចិត្តលើព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។

អធិប្បាយអាម៉ាស្ត ៤០-៤២

١٦.٤٠.៤២.១ أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَحْبَبْتُ عَنِ الْإِرَادَةِ، مِنَ اللَّهِ وَ مِنَ الْخَلْقِ؟ قَالَ: فَقَالَ: «الْإِرَادَةُ مِنَ الْخَلْقِ الضَّمِيرُ، وَ مَا يَبْدُو لَهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ مِنَ الْفِعْلِ وَ أَمَّا مِنَ اللَّهِ تَعَالَى فِإِرَادَتُهُ إِحْدَاثُهُ، لَا غَيْرَ ذَلِكَ، لِأَنَّهُ لَا يُرْوَى وَ لَا يَهُمُّ، وَ لَا يَتَفَكَّرُ، وَ هَذِهِ الصِّفَاتُ مَنْفِيَّةٌ عَنْهُ، وَ هِيَ صِفَاتُ الْخَلْقِ، فِإِرَادَةُ اللَّهِ الْفِعْلُ، لَا غَيْرَ ذَلِكَ، يَقُولُ لَهُ: كُنْ فَيَكُونُ، بِلَا لَفْظٍ وَ لَا نَطْقٍ بِلِسَانٍ، وَ لَا هِمَّةٍ، وَ لَا تَفَكُّرٍ، وَ لَا كَيْفَ لِدَلِكْ، كَمَا أَنَّهُ لَا كَيْفَ لَهُ». (الكافي الجزء: ١ صَفْحَةٌ : ١٠٩ حَدِيث: ٣)

16.40.42.1 អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្រីសបានផ្លែងថា[...] ស្នូហ្ន៎វ៉ាន ប៊ិន យ៉ាស្តម៉ាបានតំណាលថាខ្ញុំបានទូល អាហ្ន៎ អាស័រ-ហ្នាសាស័រ ថា៖ "សូមព្រះអង្គ ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានជ្រាបអំពីបំណងរបស់ អល់ឡោះហ្ន៎ និងរបស់សត្វលោក ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "បំណងរបស់សត្វលោកកើតមកពី សម្បជញ្ញៈ ហើយចាប់ផ្តើមដោយទង្វើបន្ទាប់ពីនោះ ។ ចំណែកបំណងរបស់អល់ឡោះហ្ន៎នោះ ព្រះបំណងព្រះអង្គគឺព្រះទង្វើព្រះអង្គ មិនផ្សេងពីនេះទេ ព្រោះព្រះអង្គមិនតំណាលទេ មិនម៉ែទេ មិនគិតទេ ទាំងនេះមិនមែនលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ព្រះអង្គទេ វាជាលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់សត្វលោក ។ ដូច្នេះព្រះបំណងរបស់អល់ឡោះហ្ន៎គឺព្រះទង្វើ មិនផ្សេងពីនេះទេ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលទៅព្រះ បំណងថា៖ "[១៦:៤០] ចូរកើតឡើង !" អ្វីនោះក៏កើតឡើង" ដោយគ្មានតួអក្សរនិយាយដោយអណ្តាត ដោយគ្មានបំណង ដោយមិនគិត ដោយមិនមាន "កន្លែងណា" ក្នុងនោះទេ ដូចពុំមាន "កន្លែងណា" សម្រាប់ព្រះអង្គនោះទេដែរ ។" (الكافي 1/109 : 3)

***

*١٦.٤٠.៤២.២ وَ عَنْهُ رَفَعَهُ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ رَاشِدٍ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِي إِسْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: لَا أَقُولُ إِنَّهُ قَائِمٌ فَأَزِيلُهُ عَنْ مَكَانِهِ وَ لَا أَحُدُّهُ بِمَكَانٍ يَكُونُ فِيهِ وَ لَا أَحُدُّهُ أَنْ يَتَحَرَّكَ فِي شَيْءٍ مِنَ الْأَرْكَانِ وَ الْجَوَارِحِ وَ لَا أَحُدُّهُ بِلَفْظٍ شَقِيٍّ فِيمَ وَ لَكِنْ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى - كُنْ فَيَكُونُ بِمَشِيئَتِهِ مِنْ غَيْرِ تَرَدُّدٍ فِي نَفْسٍ صَمَدًا فَرْدًا لَمْ يَخْتَجِ إِلَى شَرِيكَ يَذْكُرُ لَهُ مُلْكُهُ وَ لَا يَفْتَحُ لَهُ أَبْوَابَ عِلْمِهِ. (الكافي الجزء : ١ صفحة : ١٢٥ حَدِيث : ٢)

*16.40.42.2 លោក (មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្ន៎ អាស័រ-ហ្នាសាស័រ ប៊ិន អាហ្ន៎ អាស័រ-ហ្នាសាស័រ ថា៖ "អ្វីម៉ាដូ ព្រះអង្គ (អ៊ីម៉ាដូ ៧) ថាព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ មិនថាព្រះអង្គ ឈរទេ ព្រោះខ្ញុំ បន្ទាបព្រះអង្គ ពីកន្លែងព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំ មិនដាក់ព្រំដែនឲ្យព្រះអង្គទេ ដោយដាក់ព្រះអង្គ នៅកន្លែងនីមួយៗ ។ ខ្ញុំ មិនដាក់ព្រំដែនឲ្យ ព្រះអង្គទេ ដោយថាព្រះអង្គទៅមកក្នុងអ្វីមួយដូចជាវត្ថុនិងបែកនៃខ្លួនប្រាណជាដើម ។ ខ្ញុំ មិន ដាក់ព្រំដែនឲ្យព្រះអង្គទេដោយសម្តីចេញតាមមាត់ ។ តែខ្ញុំ គ្រាន់តែថាដូចអល់ឡោះហ្ន៎ មាន ព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "[១៦:៤០] ចូរកើតឡើង !" អ្វីនោះក៏កើតឡើង" ដោយព្រះបំណងរបស់ព្រះអង្គ ដោយពុំមានការស្នាក់ស្ទើរទេ ។ ព្រះអង្គគឺ អាស័រ-ហ្ន៎ម៉ាដូ ឯកតោ មិនត្រូវការដៃគូដើម្បីប្រាប់ឲ្យដឹង ព្រះរាជាណាចក្រព្រះអង្គ ដើម្បីបើកទ្វារព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ ឲ្យព្រះអង្គទេ ។"

(الكافي 1: 125 / 2)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

៤៣. យើងបានចាត់បញ្ជូនមកកាលពីមុនអ្នកតែបណ្តាបុរសទេដែលយើងបានបើកឲ្យដឹង ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋាន (គឺគ្រួសារ) របស់ព្រះកម្រើនរំពួក បើពួកអ្នកមិនដឹង ។

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

៤៤. [បណ្តាសាស្ត្រានាំមកនូវ]បណ្តាភស្តុតាងជាក់ច្បាស់និងបណ្តាគម្ពីរ ។ យើងបានប្រទានព្រះកម្រើនរំពួកមកឲ្យអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកអធិប្បាយពណ៌នាដល់មនុស្ស[និងសហគមន៍]ទាំងពួងនូវអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យពួកគេដឹង ដើម្បីពួកគេនឹងត្រិះរិះពិចារណា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤៣-៤៤

16.43.44.1 អាស័រ-ហ្វ្រៃស័រ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ [បានតំណាល]តមកពី មូហ្វាឡា ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ តមកពី អាស័រ-វ៉ាស្តស្តាអ៊ី តមកពី អ្នកបង្គោលឡោះហ្វា ប៊ិន អ្នកបង្គោលឡោះ តមកពី អាហ្វិ យ៉ូកុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វា ^{جاء} [១៦:៤៣] ដូច្នោះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួកបើពួកអ្នកមិនដឹង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺព្រះកម្រើនរំពួក (الذِّكْرِ) ។ ឯអ្វីមាំទាំងឡាយ ^{عليهم} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួក (الذِّكْرِ) ។" (الكافي الجزء: ١ صَفْحَة : ١ حَدِيث : ١٦٣)

16.43.44.2 មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាស័រ-ហ្វ្រៃស័រ បានតំណាលប្រាប់យើងថា [...] អាហ្វិ បាការ អាស័រ-ហ្វាដូរីមី បានតំណាលថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាហ្វិ យ៉ូកុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាល អាស័រ-វ៉ាដូ បងប្អូនរបស់ អាស័រ-គូម៉ែត បានចូលមកដល់ ។ លោកបានទូលថា៖ "សូមអស់ឡោះហ្វា ^{جاء} ឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ទូលបង្គំបានជ្រើសរើស ៧០ សំណួរដើម្បីសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែទូលបង្គំចាំបានតែសំណួរមួយទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនចាំផ្សេងទៀតទេ វ៉ាដូ ?" វ៉ាដូបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ទូលបង្គំចាំបានមួយ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សំណួរអ្វី ?" វ៉ាដូបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វា ^{تبارك وتعالى} ។"

***

16.43.44.2 حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُونُسَ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الْخَضْرَمِيِّ قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَدَخَلَ عَلَيْهِ الْوَزْدُ أَبُو الْكُمَيْتِ فَقَالَ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ إِحْتَرْتُ لَكَ سَبْعِينَ مَسْأَلَةً مَا يَحْضُرُنِي مَسْأَلَةٌ وَاحِدَةٌ مِنْهَا قَالَ وَ لَا وَاحِدَةٌ يَا وَزْدُ قَالَ بَلَى قَدْ حَضَرَنِي وَاحِدَةٌ قَالَ وَ مَا هِيَ قَالَ قَوْلُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ » قَالَ يَا وَزْدُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْ تَسْأَلُونَا وَ لَنَا إِنْ شِئْنَا أَجْبَنَّاكُمْ وَ إِنْ شِئْنَا لَمْ نُجِبْكُمْ. (بصائر الدرجات ج ١ ص ٣٨)

16.43.44.2 មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាស័រ-ហ្វ្រៃស័រ បានតំណាលប្រាប់យើងថា [...] អាហ្វិ បាការ អាស័រ-ហ្វាដូរីមី បានតំណាលថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាហ្វិ យ៉ូកុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាល អាស័រ-វ៉ាដូ បងប្អូនរបស់ អាស័រ-គូម៉ែត បានចូលមកដល់ ។ លោកបានទូលថា៖ "សូមអស់ឡោះហ្វា ^{جاء} ឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ទូលបង្គំបានជ្រើសរើស ៧០ សំណួរដើម្បីសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែទូលបង្គំចាំបានតែសំណួរមួយទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនចាំផ្សេងទៀតទេ វ៉ាដូ ?" វ៉ាដូបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ទូលបង្គំចាំបានមួយ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សំណួរអ្វី ?" វ៉ាដូបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វា ^{تبارك وتعالى} ។"

[១៦:៤៣] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួក បើពួកអ្នកមិនដឹង ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "វារីដូងអ៊ីយ អល់ឡោះហ្គ័ تبارك وتعالى បានបញ្ជាលោកឲ្យសួរយើង عليهم السلام (យើង عليهم السلام គឺ អាស្មុលុល-ស្រីកៀរ) ។ យើង عليهم السلام អាចជ្រើសរើសបាន បើយើង عليهم السلام ចង់យើង عليهم السلام នឹងឆ្លើយលោក បើយើង عليهم السلام យល់ឃើញវាមិនសក្តិសមទេ យើង عليهم السلام នឹងមិនឆ្លើយទេ ។" (بصائر الدرجات 1: 38)

***

١٦.٤٣.٤٤.٣ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ صَفْوَانَ عَنْ أَبِي عُنْتَمَانَ عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ حُنَيْسٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى « فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ » قَالَ هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ فَذَكَرْنَا لَهُ حَدِيثَ الْكَلْبِيِّ أَنَّهُ قَالَ هِيَ فِي أَهْلِ الْكِتَابِ قَالَ فَلَعَنَهُ وَكَذَّبَهُ. (بصائر الدرجات ج ١ ص ٤١)

16.43.44.3 មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្គ័សែន៍បានតំណាលប្រាប់យើងថា [...] អាល់-មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យូណែស៍ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គ័ تعالى [១៦:៤៣] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួក បើពួកអ្នក មិនដឹង ថា៖ "ជនទាំងនោះគឺជាជបុត្ររាជនគ្នា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" យើងបានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នូវ សម្តីរបស់ អាល់-កាល់ប៊ី ដែលបានថ្លែងថាអាយ៉ាស្តុនេះស្តីអំពីជនគម្ពីរ (គឺពួកយ៉ាហ្វិខ្លីនិងពួកត្រិស្ត) ។ លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់បណ្តាសាពួកនោះ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជំទាស់ ពួកនោះ ។" (بصائر الدرجات 1: 41)

***

١٦.٤٣.٤٤.٤ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ وَ عَبْدِ الْكَرِيمِ عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ أَبِي الدِّيَلَمِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى « فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ » قَالَ كِتَابُ اللَّهِ الذِّكْرُ وَ أَهْلُهُ آلُ مُحَمَّدٍ الَّذِينَ أَمَرَ اللَّهُ بِسُؤَالِهِمْ وَ لَمْ يُؤْمَرُوا بِسُؤَالِ الْجُهَالِ وَ سَمَّى اللَّهُ الْقُرْآنَ ذِكْرًا فَقَالَ « وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ». (بصائر الدرجات ج ١ ص ٤١)

16.43.44.4 អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន យ៉ាត្តុហ្វារ បានតំណាលប្រាប់យើងថា [...] អាប់ខុលហ្គាមីដ្ឋ ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-វ៉ៃដ្ឋឡាំ បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គ័ تعالى [១៦:៤៣] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួកបើពួកអ្នក មិនដឹង ថា៖ "ព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្គ័ جده គឺព្រះកម្រើនរំពួក រីឯអ្នកគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័ جده នេះគឺជាជបុត្រ រាជនគ្នា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺបណ្តាអ្នកដែលអល់ឡោះហ្គ័ جده បញ្ជាឲ្យសាកសួរនោះ ព្រះអង្គ جده មិន បញ្ជាឲ្យសាកសួរបុគ្គលអរិជ្ជាទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័ جده ហៅគួរអានថាព្រះកម្រើនរំពួក (ឬសេចក្តីរំលឹក) ព្រះ អង្គ جده មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៤៤] បណ្តាភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់និងបណ្តាគម្ពីរ ។ យើងបានប្រទានព្រះ កម្រើនរំពួកមកឲ្យអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកអធិប្បាយពណ៌នាដល់មនុស្សទាំងពួងនូវអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យ ពួកគេដឹង ដើម្បីពួកគេនឹងត្រិះរិះពិចារណា ។" (بصائر الدرجات 1: 41)

***

١٦.٤٣.٤٤.٥ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ أَبِي دَاوُدَ الْمُسْتَرِقِّ عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ عَنْ زُرَّارَةَ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَوْلَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ » مِنَ الْمَعْنَى بِذَلِكَ قَالَ قُلْتُ فَأَنْتُمْ الْمَسْئُولُونَ قَالَ نَعَمْ قَالَ قُلْتُ وَ نَحْنُ الْمَسْئَلُونَ قَالَ نَعَمْ قَالَ قُلْتُ فَعَلَيْنَا أَنْ نَسْأَلَكُمْ قَالَ نَعَمْ قُلْتُ وَ عَلَيْكُمْ أَنْ تُجِيبُونَا قَالَ لَا ذَاكَ إِنَّا إِنْ شِئْنَا فَعَلْنَا

وَإِنْ شِئْنَا لَمْ نُفْعَلْ ثُمَّ قَالَ « هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ » . (بصائر الدرجات ج ١ ص ٤٢)

16.43.44.5 អាស្ថម្ភាដ្ឋំ បឺន មូហ្គាម៉ាដ្ឋំ បានតំណាលប្រាប់យើងថា [...] ស្វាអាស្ថម្ភាដ្ឋំ បឺន ម៉ែមូន បាន ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា ស្វីរ៉េត្ត បានសួរ អាហ្វិ យ៉ុក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} [១៦:៤៣] ចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួកបើពួកអ្នកមិនដឹង ផ្ដោតទៅលើអ្នក ណា ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មែនទេដែលគេត្រូវសាកសួរនោះ ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "យើងជាអ្នកសាកសួរមែនទេ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ខ្ញុំបានទូល ថា៖ "យើងត្រូវសាកសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មែនទេ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ខ្ញុំបានទូល ថា៖ "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវតែឆ្លើយយើងមែនទេ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ។ យើង^{عليهم السلام} មានសិទ្ធិ ជ្រើសរើស បើយើង^{عليهم السلام} ចង់យើង^{عليهم السلام} នឹងឆ្លើយ ។ បើយើង^{عليهم السلام} ចង់យើង^{عليهم السلام} នឹងមិនឆ្លើយទេ ។" បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ [៣៨:៣៩] "នេះគឺអំណោយរបស់យើង ។ ចូរអ្នកប្រទានឲ្យគេ ឬអ្នកទុក វាបានដោយសេរី ដោយឥតគណនា ។" (بصائر الدرجات 1: 42)

***

١٦.٤٣.٤٤.٦ مُحَمَّدٌ، عَنْ أَحْمَدَ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنِ ابْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ حَمْرَةَ بْنِ الطَّيَّارِ، أَنَّهُ عَرَضَ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَام) بَعْضَ حُطْبِ أَبِيهِ، حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَوْضِعاً مِنْهَا، قَالَ لَهُ: «كُفَّ وَ اسْكُتْ». ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَام): «لَا يَسْعَاكُمْ فِيمَا يَنْزِلُ بِكُمْ مِمَّا لَا تَعْلَمُونَ إِلَّا الْكُفُّ عَنْهُ وَ التَّنَبُّثُ، وَ الرَّدُّ إِلَى أَيْمَةِ الْهَدَى حَتَّى يَجْمَلُوكُمْ فِيهِ عَلَى الْقَصْدِ، وَ يَجْلُوا عَنْكُمْ فِيهِ الْعَمَى، وَ يُعْرِفُوكُمْ فِيهِ الْحَقُّ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ"». (الكافي الجزء: ١ صفة: ٥٠ : حديث (١٠)

16.43.44.6 [...] រាយការណ៍តមកពី ហ្វាស្តាស្ត បឺន អាស្ថម្ភាដ្ឋំ យ៉ាម ថាលោកបានថ្លែងយុត្តាស្តរបស់ ឪពុកលោកប្រាប់ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} លុះដល់រឿងមួយ ។ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ប្រាប់លោកថា៖ "ឈប់សិន ស្វាតមាត ។" បន្ទាប់មក អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកមិនមានសិទ្ធិធ្វើបានតាមតែចិត្តចំពោះអ្វីដែលលោកទទួលបានមកនោះ ដែលលោកមិនស្គាល់ មិនដឹងទេនោះ ។ អ្វីដែលលោកត្រូវធ្វើគឺផ្អាកមួយរយៈសិនដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីបំភ្លឺថាពិតឬមិនពិត ទៅ រកអ៊ីម៉ា^{عليه السلام} ព្រះមគ្គទេសក៍លុះត្រាតែព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានពន្យល់អស់លោកឲ្យយល់គោលដៅរបស់វា បាន បំភ្លឺអស់លោកនិងបានឲ្យអស់លោកស្គាល់ការពិតដែលបង្កប់នៅក្នុងនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} មានព្រះ បន្ទូលថា៖ [១៦:៤៣] ចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួកបើពួកអ្នកមិនដឹង ។" (الكافي 1: 10/50)

***

١٦.٤٣.٤٤.٧ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ شَادَوَيْهِ الْمُؤَدَّبُ وَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ، قَالَ: حَضَرَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ بِمَرَوْ وَ قَدْ اجْتَمَعَ فِي مَجْلِسِهِ جَمَاعَةٌ مِنْ عُلَمَاءِ الْعِرَاقِ وَ خُرَاسَانَ، وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنَّ قَالَ فِيهِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَحْنُ أَهْلُ الذِّكْرِ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: "فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ" فَتَحْنُ أَهْلَ الذِّكْرِ، فَاسْأَلُونَا إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ».

16.43.44.7 អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្ន៎បានថ្លែងថា [...] អាស្ថម្ភាដ្ឋំ បឺន អាស្ថម្ភាដ្ឋំ បានតំណាលថា៖ "អាស្ថម្ភាដ្ឋំ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់ អាស្ថម្ភាដ្ឋំ មូន នៅឯស្រុកម៉ារូ ។ នៅក្នុងអង្គប្រជុំនោះមាន អ្នកប្រាជ្ញអ៊ីរ៉ាក់និងអ្នកប្រាជ្ញតំបន់យូរ៉េសាន ។" លោកបាននិយាយដល់ហ្វាស្តាស្តដែលចែងអំពីអាស្ថម្ភាដ្ឋំ

صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "យើង^{عليهم}ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم}របស់ព្រះកម្រើនរំពួក (أهل الذِّكْرِ) ដែល អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدَّ}ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{وَجِدَّ}ថា៖ [១៦:៤៣] ចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ ព្រះកម្រើនរំពួកបើពួកអ្នកមិនដឹង ។ ដូច្នោះយើង^{عليهم}គឺព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم}របស់ព្រះកម្រើនរំពួក អស់ លោកត្រូវសាកសួរយើង^{عليهم}បើអស់លោកមិនដឹងទេនោះ ។"

فَقَالَتِ الْعُلَمَاءُ: إِنَّمَا عَنَى اللَّهُ بِذَلِكَ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى. فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَ هَلْ يَجُوزُ ذَلِكَ؟ إِذَنْ يَدْعُونَا إِلَى دِينِهِمْ، وَ يُقُولُونَ: هُوَ أَفْضَلُ مِنْ دِينِ الْإِسْلَامِ».

ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានថា៖ "តែអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدَّ}មានព្រះបន្ទូលថានេះគឺពួកយ៉ាហ្គ័រខ្លីនិងពួកគ្រិស្តនោះទេ!" អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدَّ}! តើអាចដូច្នោះ កើតទេ? ដូច្នោះគេហៅយើងទៅចូលសាសនាពួកគេ ។ ពួកគេនឹងថាសាសនាពួកគេខ្ពស់ត្រដែតជាង ព្រះសាសនាអ៊ីស្លាម!"

فَقَالَ الْمَأْمُونُ: فَهَلْ عِنْدَكَ فِي ذَلِكَ شَرْحٌ بِخِلَافِ مَا قَالُوا، يَا أَبَا الْحَسَنِ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَعَمْ، الذِّكْرُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَحْنُ أَهْلُهُ، وَ ذَلِكَ بَيِّنٌ فِي كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى حَيْثُ يَقُولُ فِي سُورَةِ الطَّلَاقِ: "فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا * رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ" فَالذِّكْرُ: رَسُولُ اللَّهِ، وَ نَحْنُ أَهْلُهُ» (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) الجزء: ١ صَفْحَة : ٢٢٨ حَدِيث : ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٢٦ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٤١)**

អាល់-ម៉ាក្កូមុន បានថា៖ "អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله}អើយ តើព្រះអង្គ^{عليه وآله}អាចអធិប្បាយបានទេថាសម្តី ពួកគេនោះខុសគ្នាត្រង់ណាខ្លះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "បាន ។ ព្រះកម្រើនរំពួកគឺ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} យើង^{عليهم}គឺព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم}របស់ព្រះកម្រើនរំពួកនេះ ។ សេចក្តីអធិប្បាយ របស់រឿងនោះមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدَّ} កន្លែងព្រះអង្គ^{وَجِدَّ}មានព្រះបន្ទូលក្នុងសូរ្យាដ៏ ១៦ អាល់- ត្ថូលាក្កូថា៖ [៦៥:១០] ដូច្នោះចូរពួកអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدَّ} បណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញាដែលមានសទ្ធាអើយ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدَّ}បានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំពួកម្នាក់ [៦៥:១១] ព្រះសាសនៈទូតមួយរូប ដែលសូត្របណ្តាព្រះឱង្ការជាក់ច្បាស់របស់អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدَّ}ឲ្យពួកអ្នកជ្រាប ។ ដូច្នោះព្រះកម្រើនរំពួកគឺ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} យើង^{عليهم}គឺព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم}របស់ព្រះកម្រើនរំពួកនេះ ។" (1 / 228 : 1 (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 81:20-28)

أَقَامِنَ الَّذِينَ مَكَّرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَحْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾
៤៥. បណ្តាអ្នកដែលធ្វើផែនការអាក្រក់ជឿជាក់ថាអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدَّ}នឹងមិនធ្វើឲ្យដីស្រូបពួកគេទេ ឬ ទណ្ឌកម្មនឹងមិនពើបពះលើពួកគេទេពីកន្លែងណាមួយដែលពួកគេស្មានមិនដល់ ?

***

លោក យ៉ាបៀរ យ៉ាហ្វី បានថ្លែងថា អ៊ីម៉ា មូហ្គាម៉ាដូ បាត្រូវ^{صلوات الله عليه وآله}បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស្តនេះថា៖ "យ៉ាបៀរអើយ ចូរលោកនៅស្ងៀម កុំទៅចូលរួមជាមួយក្រុមណាមួយដរាបណាលោកពុំទាន់បានដឹង គ្រប់សញ្ញាដែលខ្ញុំនឹងប្រាប់លោក ។ នឹងមានអ្នកប្រកាសម្នាក់នៅឯតំបន់ដ្យាម៉ាស ហើយផែនដីនឹងរួម

មកនៅឯស្រុកតូចមួយនៃតំបន់នេះហៅថាយ៉ាប៊ីយ៉ាស្ត ។ មួយប៉ែកនៃម៉ាស៊ីយ៉ាដូដូដូម៉ាស៊ីយ៉ាស្តត្រូវរលំ ។ ពួក
 ទូរគីនឹងឆ្លងកាត់ជាម៉ាស៊ីយ៉ាស្តទៅកាន់កោះហ្គីយ៉ាស្ត ។ ពួកក្រេចនឹងចូលទៅក្នុងខេត្តរ៉មឡាស្ត ។ ក្នុងអំឡុង
 ឆ្នាំនោះនឹងមានការប្រយុទ្ធគ្នានិងការច្របូកច្របល់ក្នុងដែនដីអារ៉ាប់ ។ ប្រជារាស្ត្រតំបន់ស្ទាមីនីបែកខ្ញែក
 គ្នាជាបីក្រុមក្រោមទង់បី គឺ៖ អាស្តាប់ កាប់ក្វី និង ស៊ុហ្វយ៉ានី ។ មូស្តារនឹងដឹកនាំកុលសម្ព័ន្ធបានី ដាន់ប័
 អាល់-ហ៊ីម៉ា តែស៊ុហ្វយ៉ានីនិងបណ្តាឪពុកមាឪពុកធំរបស់គេនៃកុលសម្ព័ន្ធកាល់ប័នឹងប្រយុទ្ធហើយ
 សម្លាប់ពួកគេនោះអស់យ៉ាងអាណោចអាធម្មដែលពុំដែលបានឮបានស្គាល់មកឡើយ ។ នេះគឺអត្ថន័យ
 របស់អាយ៉ាស្ត "[១៩:៣៧] តែក្រុមទាំងឡាយក្នុងចំណោមពួកគេបានខ្វែងគំនិតគ្នា ។ អបមង្គលលើ
 បណ្តាអ្នកមិនជឿថានឹងមានវត្តមានក្នុងថ្ងៃដ៏សម្បើម ។" ស៊ុហ្វយ៉ានីនិងទ័ពរបស់គេផ្តោតអារម្មណ៍ទៅ
 លើតែការកាប់សម្លាប់ក្រុមគ្រួសាររបស់វ៉ិស្វិលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله និងស្តីអាស្តរបស់ពួកគេ عليه السلام ទេ ។ គេទៅ
 កាន់គូហ្វាស្តហើយនឹងចងក្តាងនិងសម្លាប់ស្តីអាស្ត ។ ទ័ពមួយនឹងផុសឡើងពីតំបន់យូរ៉េសាន ទៅកាន់
 ឆ្នេរស្ទឹងទីគ្រីស ។ បន្ទាប់មកមានម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកស្រឡាញ់យើង عليه السلام ដែលខ្សោយនឹងលេចឡើង
 ជាមួយបណ្តាអាសាស្ត្រគ្រ ។ គេនឹងត្រូវវាយប្រហារនៅឯចុងខាងត្បូងនៃខេត្តគូហ្វាស្ត ។ ស៊ុហ្វយ៉ានីនឹង
 ចាត់បញ្ជូនទ័ពទៅឯម៉ាឌីណាស្តដើម្បីស្វែងរកអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពីនេះ អ៊ីម៉ា អាល់-
 ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام នឹងចាកចេញពីម៉ាឌីណាស្ត ។ ទ័ពស៊ុហ្វយ៉ានីនឹងទៅស្វែងរកអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام ។
 អ៊ីម៉ា អាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام នឹងទៅកាន់ម៉ាកកាស្ត ។ កងទ័ពនឹងទៅតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដល់បៃដ្រូក ។ នៅ
 ទីនេះដីនឹងស្រុតចាក់លើពួកគេ បណ្តាលឲ្យស្លាប់ លើកលែងតែអ្នកឲ្យដំណឹងម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេ
 ប៉ុណ្ណោះ ។ អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام នឹងស្នាក់នៅឯចន្លោះ រុកនី និង ម៉ាកូម ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើនិមន្ត
 ពីរវត្តាត់ ។ ចប់ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានយំ ហើយថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! យើង عليهم السلام នឹងសូមឲ្យ
 អល់ឡោះហ្គី وجل ជួយយើង عليهم السلام តទល់នឹងពួកនោះដែលសង្កត់សង្កិនយើង عليهم السلام ដែលរំលោភសិទ្ធិយើង
عليهم السلام ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ! តើមានអ្នកណាទេក្នុងចំណោមអស់លោកដែលនឹងឈ្លោះប្រកែកជាមួយខ្ញុំ
صلوات الله عليه والسلام អំពីអល់ឡោះហ្គី وجل? ចូរប្រយ័ត្ន! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេទាក់ទងនឹងអល់ឡោះហ្គី وجل ។
 ប្រជារាស្ត្រអើយ! តើមានអ្នកណាទេក្នុងចំណោមអស់លោកដែលឈ្លោះប្រកែកជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាដ្វាំ
عليه السلام? ចូរប្រយ័ត្ន! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេទាក់ទងនឹងអាដ្វាំ عليه السلام ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ! តើមានអ្នក
 ណាទេក្នុងចំណោមអស់លោកដែលឈ្លោះប្រកែកជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីនុះហ្គី عليه السلام? ចូរប្រយ័ត្ន! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام
 ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេទាក់ទងនឹងនុះហ្គី عليه السلام ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ! តើមានអ្នកណាទេក្នុងចំណោមអស់
 លោកដែលឈ្លោះប្រកែកជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام? ចូរប្រយ័ត្ន! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេ
 ទាក់ទងនឹងអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ! តើមានអ្នកណាទេក្នុងចំណោមអស់លោកដែលឈ្លោះ
 ប្រកែកជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីមូសា عليه السلام? ចូរប្រយ័ត្ន! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេទាក់ទងនឹងមូសា
عليه السلام ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ! តើមានអ្នកណាទេក្នុងចំណោមអស់លោកដែលឈ្លោះប្រកែកជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام
 អំពីអ៊ីសា عليه السلام? ចូរប្រយ័ត្ន! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេទាក់ទងនឹងអ៊ីសា عليه السلام ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ!
 តើមានអ្នកណាទេ ក្នុងចំណោមអស់លោក ដែលឈ្លោះប្រកែកជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីវ៉ិស្វិលុលឡោះហ្គី
عليه السلام? ចូរប្រយ័ត្ន! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេទាក់ទងនឹងវ៉ិស្វិលុលឡោះហ្គី عليه السلام ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ!
 តើមានអ្នកណាទេ ក្នុងចំណោមអស់លោក ដែលឈ្លោះប្រកែកជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីបណ្តាព្រះសាស្តា
عليهم السلام? ចូរប្រយ័ត្ន! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេទាក់ទងនឹងបណ្តាព្រះសាស្តា عليهم السلام ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ!
 តើមានអ្នកណាទេ ក្នុងចំណោមអស់លោក ដែលឈ្លោះប្រកែកជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីគូរអាន? ចូរប្រយ័ត្ន!
 ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចេះដឹងលើសគេទាក់ទងនឹងគូរអាន ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅជាមួយមុស្លីមគ្រប់រូបដែលអះអាង

បញ្ជាក់ថាយើង صلوات الله عليهم ត្រូវគេសង្កត់សង្កិន ត្រូវគេបណ្តាញ ត្រូវគេនិរទេសពីផ្ទះសំបែងយើង عليهم السلام ។ ទ្រព្យយើង عليهم السلام និងគ្រួសារយើង عليهم السلام ត្រូវគេប្លន់យកពីយើង عليهم السلام ។ ថ្ងៃនេះយើង عليهم السلام សូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام និងមុស្លីមគ្រប់រូបជួយយើង عليهم السلام ។"

អ៊ីម៉ា មូហ្គាំម៉ាដូ បាភ្លៀវ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំសូមស្បថនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ថាមានបណ្តាបក្សពួកជាង ៣១០ នាក់នឹងចូលរួមជាមួយ ក្នុងចំណោមបក្សពួកទាំងនេះនឹងមានស្រ្តី ៥០ នាក់ ។ ពួកគេនឹងមកចូលរួមជាមួយដោយពុំមានការបង្ខិតបង្ខំទេ ដូចដុំពកប្រជុំគ្នានៅលើមេឃ ។ នេះគឺអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស៊ូ [២:១៤៨] ម្នាក់ៗមានគោលដៅមួយសម្រាប់បែរទៅរក ។ ដូច្នេះអ្នកទាំងឡាយចូររៀនសរសេរសាងអំពើល្អ ។ ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្ន៎មានសញ្ញានុភាពលើសព្វសារពើ ។

ពេលដែលបណ្តាកនរបស់អ៊ីម៉ាអាល់-ស្យាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام មកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងស្នាក់នៅឯចន្លោះ រុក្ខី និង ម៉ាក្រូម ដោយក្តាប់ទុកនូវកិច្ចសន្យា ទង់ និងដាររបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នានឹងព្រមស្មោះស្ម័គ្រចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។

អ្នកប្រកាសមកពីលើមេឃនឹងប្រកាសប្រាប់នូវការលេចខ្លួនឡើងវិញរបស់អ៊ីម៉ា អាល់-ស្យាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام នឹងថ្លែងឈ្មោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយសម្លេងដែលមនុស្សគ្រប់រូបលើផែនដីនឹងឮ ។ ព្រះនាមរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដូចព្រះនាមរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم ។ បើលោកមិនដាក់ក្នុងចិត្តអំពីបណ្តាសញ្ញាទាំងនេះទេ លោកអាចជឿជាក់ក្នុងចិត្តបានអំពីកិច្ចសន្យារបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم អំពីទង់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អំពីដាររបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អំពីវិញ្ញាណបរិសុទ្ធរបស់បណ្តាបុត្រ عليهم السلام របស់ហ្វ្រែនស៊ែន صلوات الله عليه والسلام ។ បើលោកនៅតែមិនជឿជាក់ក្នុងចិត្ត លោកអាចជឿជាក់ចំពោះការប្រកាសពីលើមេឃដែលថ្លែងព្រះនាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ សាច់សាលោហិតរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم មានតែទង់មួយគត់ ឯពួកឯទៀតនឹងងើបឡើងដោយកាន់ទង់ផ្សេងៗ ។ តែចូរលោកនៅស្ងៀម កុំតាមអ្នកណាឡើយ លុះត្រាតែលោកបានឃើញបុរសម្នាក់ដែលចេញមកពីបណ្តាបុត្រ عليهم السلام របស់ហ្វ្រែនស៊ែន صلوات الله عليه والسلام ដែលក្តាប់ទុកនូវកិច្ចសន្យា ទង់និងដាររបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم ។ កិច្ចសន្យារបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم បានផ្ទេរទៅឲ្យអុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន ហ្វ្រែនស៊ែន صلوات الله عليه والسلام ក្រោយពីការបូជាជីវិតរបស់អ៊ីម៉ាហ្វ្រែនស៊ែន صلوات الله عليه والسلام ហើយនឹងផ្ទេរឲ្យទៅមូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسلام និងបុត្ររបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តរៀងមក ក្រោយពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ចូរលោកតាមគ្រួសារនេះជានិច្ច ចូរលោកប្រយ័ត្នជនទាំងនោះដែលខ្ញុំបានប្រាប់លោករួចហើយ ។

ពេលអ៊ីម៉ាអាល់-ស្យាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាកនរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅកាន់ម៉ាឌីណាស៊ូ ពួកលោកនឹងឆ្លងកាត់តាមភូមិមួយឈ្មោះបៃដ្ឋក្ត ។ នៅទីនេះ អ៊ីម៉ាអាល់-ស្យាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام នឹងមានវចនៈថា៖ "ដីនេះឯងដែលនឹងបាក់ទៅលើទ្រព្យយ៉ានី ។ នេះគឺអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស៊ូ [១៦:៤៥] បណ្តាអ្នកដែលធ្វើផែនការអាក្រក់គិតថានឹងផុតភ័យពីអស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យដីស្រូបពួកគេ ឬទណ្ឌកម្មពើបពះលើពួកគេពីកន្លែងណាមួយដែលពួកគេស្មានមិនដល់ ?"

លុះអ៊ីម៉ាអាល់-ស្យាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام បានមកដល់ម៉ាឌីណាស៊ូ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងចាត់បញ្ជូនមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-

ស្វាយ្យារី ចេញដោយសម្ងាត់ ដូចណាប៊ីយូស៊ីហ្វ صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងទៅកាន់គូហ្វាស្កុរ ឆ្ពោះទៅ អាដ្វរ ភូមិមួយក្បែរខេត្តដ្វាម៉ាស ជាមួយបណ្តាករព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងជនទៀតដែលនឹងមកតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។

ក្នុងពេលតែមួយនេះ ស៊ីហ្វយ៉ាននឹងនៅឯរ៉មឡាស្កុរ ហើយទ័ពទាំងពីរនឹងប្រឈមមុខគ្នា ។ ពេលនេះ ហើយដែលគេហៅថាថ្ងៃជំនួស ពេលដែលស្ត្រីអ្នកស្វែងរកមួយចំនួនរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានរ៉ស៊ីលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام នឹងលាវែងពីទ័ពស៊ីហ្វយ៉ានីមកសូមចូលរួមក្នុងទ័ពរបស់អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام ។ បណ្តាអ្នក ស្រឡាញ់ទ័ពស៊ីហ្វយ៉ានីនឹងលាវែងពីទ័ពរបស់អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام ទៅចុះចូលជាមួយទ័ព ស៊ីហ្វយ៉ានី ។ នាថ្ងៃនោះម្នាក់ៗនឹងតាមទង់របស់គេរៀងៗខ្លួន ។

អាមីរុល មុមីនី صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងអំពីថ្ងៃនោះថា៖ "ស៊ីហ្វយ៉ានីនិងជនទាំងអស់ដែលតាមគេនឹងត្រូវ សម្លាប់ ។ បណ្តាជនបរាជ័យពិតប្រាកដគឺបណ្តាជនដែលមិនបាននៅក្នុងទ័ពរបស់អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام នាថ្ងៃនោះ ។

អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام នឹងត្រឡប់ទៅឯគូហ្វាស្កុរវិញ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងដោះលែងទាសៈមុស្លីមគ្រប់ រូបឲ្យមានសេរីភាព នឹងសងបំណុលឲ្យមុស្លីមគ្រប់រូប នឹងប្រគល់សិទ្ធិរបស់បណ្តាមុស្លីមឲ្យទៅពួកគេ វិញ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងសងបំណុលឈាមឲ្យទៅក្រុមគ្រួសាររបស់បណ្តាអ្នកណាដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសម្លាប់ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងសងបំណុលឲ្យទៅបណ្តាជនណាដែលត្រូវសម្លាប់ក្នុងទ័ពរបស់ព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយការទូទាត់សងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងបំពេញផែនដីដោយសមធម៌ និងយុត្តិធម៌ ដូចដែលវាបានពេញទៅដោយអំពើសង្កត់សង្កិននិងអំពើសាហាវយង់ឃ្នង ។

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងក្រុមគ្រួសារព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងទៅកាន់រុហ័បៈហ័ ភូមិមួយនៅឯខាងត្បូងនៃ ស្រុកណាយ៉ុហ្វា ដែលណាប៊ីនុរ្យ្ត صلوات الله عليه والسلام ធ្លាប់រស់នៅ ។ រុហ័បៈហ័ជាទឹកដីមួយដែលប្រកបដោយសិរី សួស្តី ។ ដែនដីណាមួយដែលមានក្រុមគ្រួសាររបស់រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ធ្លាប់នៅ ឬធ្លាប់បូជាដីរឹត ដែនដីនោះជាដែនដីដែលប្រកបដោយសិរីសួស្តី ។ ពិតណាស់ អាស្កុរលុល-បៃត៍ صلوات الله عليه والسلام ជាបណ្តាអ្នកស្នង បរិសុទ្ធ ។" (តាហ្វ្សៀរ អ៊ែយ៉ាស្តី ក្បាលទី១ ទំព័រ៦៣)

***

អំពីការបកស្រាយអាយ៉ាស្កុរនេះ អ៊ីម៉ា យ៉ុក្តុហ្វារ ស្ត្រីខ្ចីកូ صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ "ពួកគេជាសត្រូវរបស់ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ពួកគេនឹងត្រូវខូចរូបរាង នឹងត្រូវគ្រវែងចោល នឹងត្រូវដីស្រូប ។" (តាហ្វ្សៀរ អ៊ែយ៉ាស្តី ក្បាលទី២ ទំព័រ២៦០)

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٦٦﴾

៤៦. ឬ[ជឿជាក់ថា]ព្រះអង្គនឹងមិនច្បាមពួកគេទេ (គឺមិនធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេទេ) ក្នុងពេលដែលពួកគេ កំពុងទៅមកដោយពុំអាចគេចរួច ?

أَوْ يَأْخُذْهُمْ عَلَى تَخُوفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمُ لَرَّءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٧﴾

៤៧. ឬ[ជឿជាក់ថា]ព្រះអង្គនឹងមិនច្បាប់ពួកគេទេ (គឺមិនធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេទេ) ពេលពួកគេកំពុង វិនាសអន្តរាយ ? ការពិត ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកប្រកបដោយព្រះខន្តី ប្រកបដោយព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៥-៤៧

16.45.47.1 ١٦.٤٥.٤٧.١ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَمْرٍو، عَمَّنْ سَمِعَ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ عَهْدَ نَبِيِّ اللَّهِ صَارَ عِنْدَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ صَارَ عِنْدَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ، فَإِذَا خَرَجَ رَجُلٌ مِنْهُمْ مَعَهُ ثَلَاثُمِائَةِ رَجُلٍ، وَ مَعَهُ رَايَةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، غَامِداً إِلَى الْمَدِينَةِ حَتَّى يَمُرَّ بِالْبَيْدَاءِ فَيَقُولُ: هَذَا مَكَانُ الْقَوْمِ الَّذِينَ حُسِفَ بِهِمْ، وَ هِيَ الْآيَةُ الَّتِي قَالَ اللَّهُ: "أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكْرُوا السِّيَّاتِ أَنْ يُحْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ * أَوْ يَأْخُذْهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ"». (تفسير العيَّاشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٦١ حَدِيث : ٣٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٢٩ حَدِيث / ٩٩ / ٦٠٥٢)**

16.45.47.1 អាស់-អៃយ៉ាស្មី [បានតំណាល]តមកពី អ៊ីបរ៉េហ្វ៊ែម ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានឮ អាហ្វី យ៉ាក្រូហ្វារ មានវចនៈថា៖ "កិច្ចសន្យារបស់ព្រះសាស្តា របស់អល់ឡោះហ្វី បានមកឯ អុលី ប៊ីន អាស់-ហ្វីសៃនី ហើយបានមកឯ មូហាម៉ាដ្វើ ប៊ីន អុលី បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វី បុរសនិងធ្វើអ្វីស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ គេនឹងសន្យាថាបុរសម្នាក់មកជាមួយវេប៉ាពល ៣០០ នាក់ ។ បុរសនោះនឹងកាន់ទង់របស់ស៊ុលូលឡោះហ្វី ។ បុរសនោះនឹងទៅកាន់ស្រុក អាស់- បៃដ្វាអ៊ី ដោយចេតនាហើយនឹងមានវចនៈថា៖ "កន្លែងនេះឯងដែលមនុស្សត្រូវដីស្រូប ។ នេះគឺ អាយ៉ាស់ដែលអល់ឡោះហ្វីមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៤៥] បណ្តាអ្នកដែលធ្វើផែនការអាក្រក់ជឿជាក់ ថាអល់ឡោះហ្វីនឹងមិនធ្វើឲ្យដីស្រូបពួកគេទេ ឬទណ្ឌកម្មនឹងមិនពើបពះលើពួកគេទេពីកន្លែងណាមួយ ដែលពួកគេស្មានមិនដល់ ? [១៦:៤៦] ឬព្រះអង្គនឹងមិនច្បាប់ពួកគេទេក្នុងពេលដែលពួកគេកំពុងទៅ មកដោយពុំអាចគេចរួច ?" (34 / 261 :2) (تفسير العيَّاشي 261 / 34)

***

١٦.٤٥.٤٧.٢ عَنْ ابْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكْرُوا السِّيَّاتِ أَنْ يُحْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ"، قَالَ: «هُمُ أَعْدَاءُ اللَّهِ، وَ هُمْ يُمَسْحُونَ وَ يُقْدَفُونَ وَ يَسِيحُونَ فِي الْأَرْضِ». (تفسير العيَّاشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٦١ حَدِيث : ٣٥، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٢٩ حَدِيث / ٩٩ / ٦٠٥٣)**

16.45.47.2 អ៊ីបនូ ស៊ីណាន [បានតំណាល]តមកពី អាហ្វី អុប្បឌូលឡោះហ្វី កាលគេបានសួរព្រះ អង្គ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី [១៦:៤៥] បណ្តាអ្នកដែលធ្វើផែនការអាក្រក់ជឿជាក់ថា អល់ឡោះហ្វីនឹងមិនធ្វើឲ្យដីស្រូបពួកគេទេ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេជាសត្រូវរបស់ អល់ឡោះហ្វី ។ ពួកគេនឹងត្រូវប្រែប្រួលរាង និងត្រូវគ្រាត់ចោល ហើយនឹងត្រូវរាប់ខ្លួនក្នុងដី ។" (تفسير العيَّاشي 2 / 35)

***

١٦.٤٥.٤٧.٣ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ جَمِيعاً عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَخْبُوبٍ عَنْ عَبْدِ

اللهِ بْنِ عَلِيٍّ الْأَسَدِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ قَالَ كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يَعْطُ النَّاسَ وَيُرْهِدُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ يُرْغَبُهُمْ فِي أَعْمَالِ الْآخِرَةِ بِهَذَا الْكَلَامِ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) وَ حُفِظَ عَنْهُ وَ كُتِبَ

16.45.47.3 មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ាបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី [...] សាអ៊ីដូ ប៊ិន អាល់-មូសែយ៉ាបំ ដែលបានតំណាលថា អាល្លាស្វាឡាហ៍ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្វាឡាហ៍ រមែងដាស់តឿនមនុស្សឲ្យកាន់វត្តប្រតិបត្តិ តឹងរឹងក្នុងលោកនេះ ឲ្យមនុស្សទេវទៅរកទង្វើដើម្បីលោកមុខដោយសម្តីនេះ រៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រនៅក្នុង ម៉ាស៊ុយ៉ាដូរ៉ូស្វាលុលឡោះហ្វ្លាស្វាឡាហ៍ ដែលគេបានកត់ត្រាទុកនិងរក្សាទុក គឺ៖

وَ أَشْعُرُوا فُلُوبَكُمْ خَوْفَ اللَّهِ وَ تَذَكَّرُوا مَا قَدْ وَعَدَكُمُ اللَّهُ فِي مَرْجِعِكُمْ إِلَيْهِ مِنْ حُسْنِ نَوَابِهِ كَمَا قَدْ خَوَّفَكُمُ مِنْ شَدِيدِ الْعِقَابِ فَإِنَّهُ مَنْ خَافَ شَيْئًا حَذَرَهُ وَ مَنْ حَذَرَ شَيْئًا تَرَكَهُ وَ لَا تَكُونُوا مِنَ الْعَافِلِينَ الْمَائِلِينَ إِلَى زَهْرَةِ الدُّنْيَا الَّذِينَ مَكْرُوا السَّيِّئَاتِ فَإِنَّ اللَّهَ يَقُولُ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ "أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكْرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ، أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ"

អស់លោកត្រូវធ្វើឲ្យចិត្តអស់លោកនឹកខ្លាចអស់ឡោះហ្វ្លាស្វាឡាហ៍ ចូរនឹកឃើញអ្វីដែលព្រះអង្គបានសន្យាឲ្យ អស់លោកពាក់ព័ន្ធនឹងការវិលត្រឡប់ទៅរកព្រះអង្គវិញ ដែលជាការតបស្នងល្អមួយពីព្រះអង្គ ឲ្យ ដូចអស់លោកខ្លាចទណ្ឌកម្មអាក្រក់ដែរ ព្រោះអ្នកណាខ្លាចប្រការនីមួយ អ្នកនោះនឹងប្រយ័ត្នខ្លួនអំពី ប្រការនោះ អ្នកណាប្រយ័ត្នខ្លួនអំពីប្រការនីមួយ អ្នកនោះចៀសវាងប្រការនោះ ។ ចូរអស់លោកកុំក្លាយ ទៅជាអ្នកគ្មានការចាប់ត្រឹម គឺអ្នកស្រឡាញ់លម្អរបស់លោករបស់ជនទាំងនោះដែលប្រឌិតឡើងនូវ ប្រការអាក្រក់ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វ្លាស្វាឡាហ៍មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរផ្តាច់ព្រំត្ររបស់ព្រះអង្គថា៖ [១៦:៤៥] បណ្តាអ្នកដែលធ្វើផែនការអាក្រក់ជឿជាក់ថាអស់ឡោះហ្វ្លាស្វាឡាហ៍នឹងមិនធ្វើឲ្យដីស្រូបពួកគេទេ ឬ ទណ្ឌកម្មនឹងមិនពើបពះលើពួកគេទេព្រឹកនៃឯណាមួយដែលពួកគេស្មានមិនដល់ ? [១៦:៤៦] ឬព្រះអង្គ នឹងមិនច្បាមពួកគេទេក្នុងពេលដែលពួកគេកំពុងទៅមកដោយពុំអាចគេចរួច ? [១៦:៤៧] ឬព្រះអង្គនឹង មិនច្បាមពួកគេទេពេលពួកគេកំពុងវិនាសអន្តរាយ ?

فَاخَذُوا مَا حَذَرْتُمُ اللَّهُ بِمَا فَعَلَ بِالظَّالِمَةِ فِي كِتَابِهِ وَ لَا تَأْمَنُوا أَنْ يُنْزَلَ بِكُمْ بَعْضَ مَا تَوَاعَدَ بِهِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ فِي الْكِتَابِ وَ اللَّهُ لَقَدْ وَعَظَكُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ بِعَيْبِكُمْ فَإِنَّ السَّعِيدَ مَنْ وَعَظَ بِعَيْبِهِ. (الكافي الجزء : ٨ صفحة : ٢ حديث : ٢٩)

ដូច្នោះចូរអស់លោកប្រយ័ត្នខ្លួនអំពីអ្វីដែលអស់ឡោះហ្វ្លាស្វាឡាហ៍បានដាស់តឿនអស់លោក គឺប្រយ័ត្នប្រការ ដែលព្រះអង្គបានប្រព្រឹត្តចំពោះពួកទុច្ចរិតនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ហើយចូរអស់លោកកុំមាន អារម្មណ៍ថារួចផុតពីអ្វីដែលព្រះអង្គបានសន្យាជាមួយពួកទុច្ចរិតនៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះ ។ សូមស្រឡាចនឹង អស់ឡោះហ្វ្លាស្វាឡាហ៍ អស់ឡោះហ្វ្លាស្វាឡាហ៍បានដាស់តឿនអស់លោកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គតាមរយៈមនុស្សឯ ទៀត ។ ដូច្នោះអ្នកណាយកមេរៀនពីការដាស់តឿនដែលគេបានដាស់តឿនមនុស្សឯទៀតនោះ អ្នក នោះប្រកបដោយសុភមង្គល ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្វាត្វា 14477 ឬ 29 / 72 : 8 الكافي)

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظَلَّلَهُ وَ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾

៤៨. ពួកគេពុំបានឃើញទេ សព្វសារពើដែលអល់ឡោះប្តីបានបង្កើតមកនោះ ? ស្រមោលវាទន់ទេរ ទៅស្តាំទៅឆ្វេង [ក្នុងអរិយាបទ]ក្រាបថ្វាយបង្គំអល់ឡោះប្តីដោយដាក់ខ្លួន ?

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾

៤៩. សព្វសារពើនៅលើមេឃ សព្វសារពើនៅលើដី បណ្តាសត្វមានជីវិត បណ្តាទេវតា រមែងក្រាប ថ្វាយបង្គំអល់ឡោះប្តីដោយពុំមានឫកឆ្អឹងក្រអឺតឡើយ ។

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

៥០. ពួកគេខ្លាច [ដោយគារវភក្តី] ព្រះម្ចាស់ពួកគេ [ដែលជាម្ចាស់ជីវិតពួកគេ] ដែលនៅលើពួកគេ ។ ពួកគេប្រតិបត្តិតាមបញ្ជាដែលគេដាក់មកលើពួកគេ ។

﴿ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَأَرْحَبُونَ ﴿٥١﴾

៥១. អល់ឡោះប្តីមានតម្រាស់ថា: "ចូរពួកអ្នកកុំយកព្រះពីរឡើយ ។ ព្រះអង្គជាព្រះតែមួយ ។ ដូច្នោះ មានតែអញមួយទេដែលពួកអ្នកត្រូវខ្លាចក្រែង[ដោយគារវភក្តី] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៨-៥១

16.48.51.1 الطَّبْرَسِيُّ فِي (الِإِحْتِجَاجِ): قَالَ: سَأَلَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَبِيلَ لَهُ: وَ لَمْ لَا يَجُوزُ أَنْ يَكُونَ صَانِعَ الْعَالَمِ أَكْثَرَ مِنْ وَاحِدٍ؟ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا يَخْلُو قَوْلُكَ أَنَّهُمَا اثْنَانِ مِنْ أَنْ يَكُونَ قَدِيمَيْنِ قَوِيَّيْنِ أَوْ يَكُونَا ضَعِيفَيْنِ، أَوْ يَكُونَ أَحَدُهُمَا قَوِيًّا وَ الْآخَرُ ضَعِيفًا، فَإِنْ كَانَ قَوِيَّيْنِ، فَلِمَ لَا يَدْفَعُ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا صَاحِبَهُ وَ يَتَفَرَّدُ بِالرُّبُوبِيَّةِ؟ وَ إِنْ زَعَمْتَ أَنَّ أَحَدَهُمَا قَوِيٌّ وَ الْآخَرُ ضَعِيفٌ ثَبَتَ أَنَّهُ وَاحِدٌ كَمَا تَقُولُ لِلْعَجْرِ الظَّاهِرِ فِي النَّبِيِّ، وَ إِنْ قُلْتَ: إِنَّهُمَا اثْنَانِ لَمْ يَخْلُ مِنْ أَنْ يَكُونَا مُتَّفِقَيْنِ مِنْ كُلِّ جِهَةٍ أَوْ مُتَفَرِّقَيْنِ مِنْ كُلِّ جِهَةٍ، فَلَمَّا رَأَيْنَا الْحَلَقَ مُنْتَظِمًا، وَ الْفَلَكَ جَارِيًا، وَ اخْتِلَافَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرِ، دَلَّ ذَلِكَ عَلَى صِحَّةِ الْأَمْرِ وَ التَّنْذِيرِ وَ اتِّبَافِ الْأُمُورِ، وَ أَنَّ الْمُدَبِّرَ وَاحِدٌ». (الإحتجاج الجزء: ١ صفة: ٣٣٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صفة: ٤٣٠ : حديث ٩٩ / ٦٠٥٧)**

16.48.51.1 អាល់-ត្នីបារស៊ី បានតំណាលនៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-អ៊ិះហ្គីយ៉ាថ្ម ថាគេបានសួរ អាហ្វិ អ្នកបង្កើតឡោះប្តីថា: "ហេតុអ្វីមិនអាចមានអ្នកបង្កើតភពផែនចក្រវាលពីរនាក់ ?" អាហ្វិ អ្នកបង្កើតឡោះប្តីថា: "សម្តីលោកបង្កប់អត្ថន័យថាមានពីរនាក់ ម្នាក់ចាស់ជាងគេ ហើយ ខ្លាំងជាងគេ ឬខ្សោយជាងគេ ។ ឬម្នាក់ខ្លាំងជាងគេ ឯម្នាក់ទៀតខ្សោយ ។ ពីព្រោះ បើទាំងពីរនាក់ខ្លាំង ហេតុអ្វីម្នាក់មិនវាយច្រានម្នាក់ទៀត ដើម្បីទៅជាម្ចាស់តែម្នាក់ឯង ? បើលោកអះអាងថាម្នាក់ខ្លាំង ឯម្នាក់ ទៀតខ្សោយនោះ បានសេចក្តីថាមានតែម្នាក់ទេ ឯអ្នកម្នាក់ទៀតមិនគ្រប់លក្ខណៈទេ ។ បើលោកថា ទាំងពីរនាក់គាប់ជួនគ្នាគ្រប់វិស័យ ឬខុសគ្នាគ្រប់វិស័យ ពេលយើងឃើញសព្វសារពើដែលត្រូវបាន រៀបចំនោះ ឃើញផ្កាយអណ្តែតទៅវិចារបស់វា ឃើញការផ្លាស់ប្តូរយប់ថ្ងៃ ដូចច្រនូនិងដូងអាទិត្យ នេះ បញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាមានសណ្តាប់ធ្នាប់និងមានការរៀបចំត្រឹមត្រូវ រឿងទាំងឡាយចុះសម្រុងគ្នា គឺមានតែ មេគំនិតមួយទេ ។" (الإحتجاج: 333)

ស៊ុយដ៍ - سجدة - ٢٨ - الجزء - ٢٨ - ٢٨

***

١٦.٤٨.٥١.٢ الْعِبَاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَا تَتَّخِذُوا إِيَّاهِ الْإِمَامَ هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ»
يَعْنِي بِذَلِكَ وَ لَا تَتَّخِذُوا إِمَامَيْنِ إِمَّا هُوَ إِمَامٌ وَاحِدٌ». (تفسير العياشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٦١ حَدِيث : ٣٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٣٠ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٥٨)**

16.48.51.2 អាស័យដ្ឋាន-យុស្ត [បានតំណាល]តមកពី អាប៊ូ បាស្រៀរ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ៊ាប៊ូប៊ាស្រៀរ ឃ្លាតថា: «...» មានន័យថា: " [១៦:៥១] ចូរពួកអ្នកកុំយកព្រះពីរឡើយ ព្រះអង្គជាព្រះតែមួយ មានន័យថាចូរកុំយកអ្វីមួយពីរ (តែម្តង) អ្វីមួយនោះគឺអ្វីមួយមួយទេ ។" (36 / 261 : 2) (تفسير العياشي : 2 / 36)

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. សព្វសារពើនៅលើមេឃនិងដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ព្រះសាសនាជានិច្ចនិរន្តរ៍ (សក្តារ ការស្តាប់បង្គាប់ ភក្តីភាព) ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងខ្លាចក្រែងអ្នកផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ឬ ?

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْرُونَ ﴿٥٣﴾

៥៣. អ្វីៗដែលល្អប្រពៃដែលពួកអ្នកទទួលបាននោះ វាមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពេលសេចក្តីអាក្រក់ពិបពះលើពួកអ្នក ពួកអ្នកត្រូវប្រឹងស្វែងព្រះអង្គសូមជំនួយ ។

ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

៥៤. បន្ទាប់មក ពេលព្រះអង្គបានកម្ចាត់សេចក្តីអាក្រក់ចេញពីពួកអ្នកអស់ហើយ ពួកអ្នកមួយចំនួនយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះម្ចាស់ខ្លួន ។

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

៥៥. និរគុណអំពីអ្វីៗដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ ។ ចូរពួកអ្នកត្រេកត្រអាលបន្តិចសិនចុះ: បន្តិចទៀតពួកអ្នកនឹងដឹង ។

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتَسْكُنَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. ពួកគេបរិច្ចាគមួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ ទៅលើអ្វីដែលពួកគេមិនដឹងមិនស្គាល់ ។ សូមស្រឡាចនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ ពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរអំពីអ្វីដែលពួកអ្នកបានប្រទានឡើងនោះ ។

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. ពួកគេកំណត់ឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎នូវបណ្តាបុត្រី ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មហារុងរៀងហួសវិស័យ ។ ឯពួកគេវិញកំណត់ឲ្យខ្លួនឯងនូវអ្វីៗស្រេចតែខ្លួនចង់បាន ។

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

វិញ្ញាណកម្ម ១៦ អាស័យដ្ឋាន យុស្ត ១៤

៥៨. ពេលគេប្រាប់ដំណឹងដល់ពួកគេណាម្នាក់ថាគេមានកូនស្រី (គេទើបនឹងបានកូនស្រី) មុខអ្នកនោះ ទៅជាខ្មៅ ក្រែវក្រោធក្នុងចិត្ត ។

يَتَوَرَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ ۚ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ ۗ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٨﴾

៥៩. គេគេចមុខពីមនុស្សម្នាដោយសារតែអកុសលដែលគេបានទទួលដំណឹងនោះ ។ [គេគិតក្នុងចិត្ត ថា] តើគេនឹងទុកកូននោះទាំងអាម៉ាស់មុខ ឬនឹងកប់វាចោលក្នុងដី? ការវិនិច្ឆ័យរបស់ពួកគេអាក្រក់ណាស់ ។

لَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السُّوءِ ۚ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥٩﴾

៦០. បណ្តាអ្នកដែលពុំជឿថាមានលោកមុខទេនោះគឺគំរូអប្រិយ ។ [រឿងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដឹងច្បាស់ ថា] គំរូខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតជារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَشِيرُونَ ۗ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦٠﴾

៦១. បើអល់ឡោះហ្ន៎ច្បាម (គឺផ្តន្ទាទោស) មនុស្សដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់[ភ្លាមៗ] ប្រាកដជាព្រះអង្គនឹង មិនបណ្តោយឲ្យសត្វលោកណាមួយ[ដែលប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់]សេសសល់នៅលើផែនដីឡើយ ។ តែ ព្រះអង្គទុកពេលឲ្យពួកគេរាបដល់កាលកំណត់ ។ លុះដល់កាលកំណត់នោះពួកគេមិនអាចពន្យារ ពេលបានមួយម៉ោងឬអាចបង្ខំកាលកំណត់នោះបានឡើយ ។

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ﴿٦١﴾

៦២. ពួកគេកំណត់ឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎នូវអ្វីដែលពួកគេស្អប់ខ្ពើម ។ អណ្តាតពួកគេនិយាយមុសាថាពួកគេ នឹងបានអ្វីដែលប្រសើរបំផុត ។ ពួកគេប្រាកដនឹងបានភ្លើងនរកជាមិនខាន (ជាលទ្ធផលនៃទង្វើអាក្រក់ របស់ពួកគេ) ពួកគេនឹងត្រូវទុកចោល[នៅក្នុងភ្លើងនរកនោះ] ។

ثَالِقَةً لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

៦៣. សូមស្ស្រងនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ [ម្ចាស់សាស្ត្រ] យើងបានចាត់បញ្ជូន[បណ្តាព្រះសាសនៈទូត]ទៅកាន់ សហគមន៍នានាកាលពីមុនអ្នក ។ តែស្រែត្រូវបានធ្វើឲ្យពួកគេស្រឡាញ់ទង្វើរបស់ខ្លួន (គឺពួកប្រព្រឹត្តិ ខុស) ដូច្នេះវាជាចៅហ្វាយពួកគេថ្ងៃនេះ ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្មុ ៥២-៦៣

١٦. ٥٢. ٦٣. ١. العياشي: عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: «وَلَهُ الدَّيْنُ وَاصِبًا». قَالَ: «وَاجِبًا». (تفسير العياشي الجزء: ٢ صفحة: ٢٦٢ حديث: ٣٧، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صفحة: ٤٣١ حديث: ٩٩)

(៦០៩/)**

16.52.63.1 អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី [បានតំណាល]តមកពី សាម៉ាអ៊ុស្ត ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} [១៦:៥២] ព្រះសាសនាជានិច្ចនិរន្តរជាកម្មសិទ្ធិ
របស់ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាតព្វកិច្ច ១" (37 /262 :2) (تفسير العياشي)

***

١٦.٥٢.٦٣.٢ إِبْنُ أَبِي عَرِينَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَاقُ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ
الْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْبُرْمَكِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَنَانِ بْنِ سَدِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ
أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْعَرْشِ وَالْكُرْسِيِّ - وَذَكَرَ الْحَدِيثَ - إِلَى أَنْ قَالَ: "وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى" الَّذِي لَا يُشْبِهُهُ شَيْءٌ، وَلَا
يُوصَفُ، وَلَا يُتَوَهَّمُ، فَذَلِكَ الْمَثَلُ الْأَعْلَى. (التوحيد الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٢١ حَدِيث : ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣
صَفْحَة : ٤٣١ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٦٢)**

16.52.63.2 អ៊ីបន្ទ បាបាវ៉ែហ្គ បានថ្លែងថា [...] ហ្វាណាន់ ប៊ិន សាឡេរបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះរាជបល្ល័ង្កនិងព្រះរាជអាសនៈ ។ ហ្វាឌីសបានថ្លែងដល់គ្រងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}
មានវចនៈថា៖ "[១៦:៦០] គំរូឧត្តុង្គឧត្តមបំផុតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ មិនមានអ្វីដូចព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឡើយ
មិនអាចរៀបរាប់អធិប្បាយអំពីព្រះអង្គ ^{عجل} បានឡើយ ហើយមិនអាចប្រដូចព្រះអង្គ ^{عجل} នឹងរូបភាពបាន
ឡើយ ។ នេះគឺគំរូឧត្តុង្គឧត្តមបំផុត ១" (1 /321) (التوحيد)

***

١٦.٥٢.٦٣.٣ الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ حُمْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْأَجَلُ الَّذِي سُمِّيَ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، هُوَ الْأَجَلُ الَّذِي قَالَ اللَّهُ:
"فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَ لَا يَسْتَقْدِمُونَ"» . (تفسير العياشي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٦٢ حَدِيث : ٣٨ ، البرهان في
تفسير القرآن الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٣٢ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٦٥)**

16.52.63.3 អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី [បានតំណាល]តមកពី ហ្គ្រីមរ៉ិន តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល
មានវចនៈថា៖ "កាលកំណត់ត្រូវបានកំណត់ក្នុងយប់បុព្វបញ្ញត្តិ (لَيْلَةَ الْقَدْرِ) នេះគឺកាលកំណត់ដែល
អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ចែងថា៖ [១៦:៦១] លុះដល់កាលកំណត់នោះពួកគេមិនអាចពន្យារពេលមួយម៉ោងបាន
ឬបង្ខំកាលកំណត់នោះបានឡើយ ។" (38 /262 :2) (تفسير العياشي)

***

١٦.٥٢.٦٣.٤ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ)، قَالَ: «الْأَجَلُ الْمَقْضِيُّ: هُوَ الْمَخْتُومُ الَّذِي فَضَاهُ اللَّهُ وَ حَتَمَهُ، وَ الْمَسْمُومُ: هُوَ الَّذِي فِيهِ الْبَدَاءُ، يُقَدَّمُ مَا يَشَاءُ، وَ يُؤَخَّرُ مَا
يَشَاءُ، وَ الْمَخْتُومُ لَيْسَ فِيهِ تَقْدِيمٌ وَ لَا تَأْخِيرٌ» . (تفسير القمي الجزء: ١ صَفْحَة : ١٩٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٢ صَفْحَة
: ٤٠٠ حَدِيث ٩٩ / ٣٤٠٤)**

16.52.63.4 អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្គ័រ មានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាល់-ណាដ្ករ
ប៊ិន ស៊ូវ៉ែដ្ក តមកពី អាល់-ហ្វាឡាប៊ី តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន មុសកាន តមកពី អាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុព្វកាលកំណត់ជាកាលកំណត់ដែលមិនអាច

ចៀសរួច ដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានកំណត់ជាមុនហើយដោយចៀសមិនរួច ។ រីឯកាលកំណត់យថា ប្រភេទដែលបានកំណត់ហើយនោះ គឺកាលកំណត់ដែល[អាច]ផ្លាស់ប្តូរ ។ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យអ្វីឆាប់មក ដល់ស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គពន្យារពេលអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គ ។ បុព្វកាលកំណត់គឺកាលកំណត់ ដែលមិនអាចបង្ខំឲ្យឆាប់មកដល់ ហើយក៏មិនអាចពន្យារបានទេដែរ ។" (تفسير القمي 1: 194)

***

*16.52.63.5 រាយការណ៍តមកពី អាស្ថ-ស្ត្រីខ្ញុំ صلوات الله عليه ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាមិនដឹងថា អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះគុណមកលើខ្លួនដែលខ្លួនបានបរិភោគឬស្លៀកពាក់នោះ ទង្វើរបស់អ្នកនោះនឹង ត្រូវកាត់បន្ថយ ទណ្ឌកម្មអ្នកនោះខិតមកជិត ។" (تفسير الصافي 3: 140)

***

*16.52.63.6 មិត្តយើងច្រើននាក់បានតំណាលតមកពី អាស្ថម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ខ្ញុំលិដូ តមកពី អុលី ប៊ិន អាស្ថ-ហ្គាកាំ តមកពី អាច្វី អាស្ថ-អុប៊ុបាស់ អាស្ថ-ស្វាយ៉ាប តមកពី ហ្គាំស្វាសូ ប៊ិន ហ្គ្រីមរ៉េន ដែលបានលើកឡើងថា[ឆ្លប]បានមករកបុរសម្នាក់កាលគាត់កំពុងនៅជាមួយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه ។ គេបាន ប្រាប់បុរសនោះថាកូនគាត់ជិតកើត ។ ទឹកមុខបុរសនោះផ្លូវ ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه បានសួរគាត់ថា៖ "លោក មានរឿងអ្វី?" គាត់បានទូលថា៖ "មិនមានអ្វីទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ "និយាយមក ។" គាត់ បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំពីផ្ទះ ភរិយាទូលបង្គំកំពុងឈឺពោះកើតកូន ។ ឆ្លបបានប្រាប់ទូលបង្គំថាភរិយា ទូលបង្គំកើតកូនស្រី ។" ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه ក៏បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ផែនដីនឹងទ្រនាង ។ មេឃនឹងឲ្យម្លប់ នាង ។ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងផ្គត់ផ្គង់នាង ។ នាងមានក្លិនក្រអូបដូចផ្កា ។" (الكافي ج ٦ ص ٥)

***

*16.52.63.7 អុលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្វីម [បានតំណាល]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាស្ថ-ណេវាហ្វាលី តមក ពី អាស្ថ-សាតូនី តមកពី អាច្វី អុប៊ុបឌុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ "កូនប្រសើរជាងគេគឺកូនស្រី ចិត្តល្អ, ចេះបម្រើ (ប្រើបាន), ចេះមើលថែទាំ, ប្រកប ដោយព្រះពរ, ប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ។" (الكافي 6: 5/5)

***

*16.52.63.8 在 کتابِ ثَوَابِ الْأَعْمَالِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: الْبَنَاتُ حَسَنَاتٌ، وَ الْبُنُونَ نِعْمَةٌ، وَ الْحَسَنَاتُ يُنَابُ عَلَيْهَا وَ النِّعْمَةُ يُسْتَقَلُّ عَنْهَا،

*16.52.63.8 នៅក្នុង[សាត្រា] ស្នាដៃ អាល់-អាគុម៉ាល រាយការណ៍តមកពី អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្វា
صلوات الله عليه والسلام 1 ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "កូនស្រីជាទង្វើល្អ ។ កូនប្រុសជាសប្បុរសធម៌ ។ គេនឹងតបស្នង
ទង្វើល្អ ។ គេនឹងសួរចម្លើយអំពីសប្បុរសធម៌ ។"

وَ قَالَ: إِنَّهُ بَشَّرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِعَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ، فَنَظَرَ فِي وَجْهِهِ أَصْحَابِهِ فَرَأَى الْكَرَاهِيَةَ فِيهِمْ، فَقَالَ: مَا لَكُمْ رِيحَانَةٌ
أَسْمُهَا وَ رِزْقُهَا عَلَى اللَّهِ. (تفسير نور الثقلين ج 3 ص 61)

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា គេបានប្រាប់ព្រះសាស្តា ថាព្រះនាងហ្វាម៉ាស្កុម៉ាល ប្រសូត ។ ព្រះអង្គ
មើលមុខបណ្តាខាវកព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ បានឃើញពួកគេស្អប់ខ្ពើម ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ មានព្រះ
វចនៈថា៖ "អស់លោកកើតអ្វី! នាងជាភ្លឺនក្រអូប ។ ខ្ញុំ ហិតភ្លឺននាង ។ ការផ្គត់ផ្គង់នាងនៅ
លើអល់ឡោះហ្វា ។" (تفسير نور الثقلين 3: 61)

***

*16.52.63.9 អាលី ប៊ីន អ៊ីបរហ្វីម [បានតំណាល]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អ៊ីម៉ែរ តមកពី
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَنْ عَالَ ثَلَاثَ بَنَاتٍ أَوْ ثَلَاثَ أَخَوَاتٍ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ
إِنِّي لَأَتَّبِعُ فَقَالَ وَ إِنِّي لَأَتَّبِعُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ وَاحِدَةً فَقَالَ وَ وَاحِدَةً. (الكافي ج 6 ص 10 ح 1)

*16.52.63.9 អាលី ប៊ីន អ៊ីបរហ្វីម [បានតំណាល]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អ៊ីម៉ែរ តមកពី
ហ្វាស្កា ប៊ីន អាល់-ហ្វាកា តមកពី អ៊ីម៉ែរ ប៊ីន យ៉ាស៊ីដ តមកពី អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្វា ដែលមាន
វចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វា មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាចិញ្ចឹមកូនស្រីបីនាក់ ឬបងស្រី-ប្អូនស្រីបីនាក់
អ្នកនោះចាំបាច់ត្រូវតែបានឋានសួគ៌ ។" គេបានសួរព្រះអង្គ ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វា អើយ! ចុះពីរ
នាក់?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "[ទោះបីមានតែ]ពីរនាក់[ក៏ដោយ] ។" គេបានសួរព្រះអង្គ ថា៖
"វិស្វលុលឡោះហ្វា អើយ! ចុះម្នាក់?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "[ទោះបីមានតែ]ម្នាក់[ក៏
ដោយ] ។" (الكافي 6: 10)

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

៦៤.យើងមិនបានបើកឲ្យអ្នកដឹងព្រះគម្ពីរ (គូរអាន) ដើម្បីអ្វីផ្សេងពីដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកអធិប្បាយបំភ្លឺពួកគេ
ទេ អំពីរឿងពួកគេខ្វែងគំនិតគ្នានោះ និងដើម្បីជាព្រះមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនិងជាព្រះមេត្តាធម៌សម្រាប់
ប្រជានិករដែលមានសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ៦៤

١٦.٦٤.١ وَ مِنْ طَرِيقِ الْعَامَّةِ: رَوَى الْإِمَامُ الْحَافِظُ أَبُو نُعَيْمٍ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ بِسَنَدِهِ فِي (حَلَّتِيهِ): عَنْ أَنَسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَا أَنَسُ، أَسْكُبُ لِي وَضْؤًا». ثُمَّ قَامَ فَصَلَّى رَكَعَتَيْنِ، ثُمَّ قَالَ: «يَا أَنَسُ، أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ عَلَيْكَ مِنْ هَذَا
الْبَابِ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ سَيِّدُ الْمُسْلِمِينَ، وَ قَائِدُ الْعَرِّ الْمُحَجَّلِينَ، وَ حَاتِمُ الْوَصِيِّينَ».

16.64.1 [...] អ៊ីម៉ា អាល់-ហ្គាហ្ស៊ីស្ត អាច្និ ណាអ៊ីម ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន អាស្ម័ម៉ាដូ បានតំណាល តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកក្នុង[សាត្រា] ហ្គ្រីលយ៉ាទិះហ្គី របស់លោក តមកពី អាណាស ដែលបាន តំណាលថាវិស្វលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អាណាសអ៊ីយ សូមលោកស្រោចទឹក (វុឌ្ឍអ៊ូ) ឲ្យខ្ញុំ ។" រួចហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានដើរទៅស្រុកឡាត្តុំពីរក់អុត្តុំ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អាណាសអ៊ីយ បុគ្គលដែលចូលតាមទ្វារនេះជា អាមីរុល-មុមីនីស صلوات الله عليه والسلام ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់មុស្លីម ទាំងឡាយ ព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់បណ្តាអ្នកត្រចះត្រចង់ ជាអ្នកស្នង صلوات الله عليه والسلام ក្រោយបង្អស់ ។"

قَالَ أَنَسٌ: قُلْتُ: اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ، وَ كَتَمْتُهُ، إِذْ جَاءَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: «مَنْ هَذَا، يَا أَنَسُ؟» قُلْتُ: عَلِيٌّ، فَقَامَ مُسْتَبْشِرًا فَاعْتَنَقَهُ، ثُمَّ جَعَلَ يَمْسُحُ عَرَقَ وَجْهِهِ بِوَجْهِهِ، وَ يَمْسُحُ عَرَقَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِوَجْهِهِ.

អាណាសបានថាខ្ញុំបាននឹកក្នុងចិត្តថា៖ "អល់ឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យបុគ្គលនោះជាអ្នក អាស្ម័រ" ខ្ញុំបានលាក់សម្តីនេះទុកក្នុងចិត្តពេលអាល្ល صلوات الله عليه والسلام ដើរចូលមក ។ វិស្វលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះ វចនៈថា៖ "អាណាសអ៊ីយ អ្នកណាហ្នឹង ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាល្ល صلوات الله عليه والسلام !" វិស្វលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បាន ដើរឡើងទាំងរីករាយខ្លាំងហើយបានឱបអាល្ល صلوات الله عليه والسلام ។ ហើយវិស្វលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله وسلم បានជូតញើសពីលើ មុខអាល្ល صلوات الله عليه والسلام ដោយមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ធ្វើឲ្យញើសអាល្ល صلوات الله عليه والسلام ជាប់លើមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَقَدْ رَأَيْتُكَ صَنَعْتَ شَيْئًا مَا صَنَعْتَ بِي مِنْ قَبْلُ». قَالَ: «وَ مَا يَمْنَعُنِي وَ أَنْتَ تُؤَدِّي عَنِّي، وَ تُسْمِعُهُمْ صَوْتِي، وَ تُبَيِّنُ لَهُمْ مَا احْتَلَفُوا فِيهِ بَعْدِي». (حلية الأولياء الجزء: ۱ صَفْحَة : ۶۳ ، ترجمة الإمام عليّ (عليه السلام) من تاريخ ابن عساکر الجزء : ۲ صَفْحَة : ۴۸۶ حديث : ۱۰۱۴ . البرهان في تفسير القرآن الجزء : ۳ صَفْحَة : ۴۳۳ حديث ۹۹ ** (۶۰۶۸/

អាល្ល صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានធ្វើអ្វីមួយចំពោះទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام ដែល ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនធ្លាប់ធ្វើកាលពីមុនឡើយ ។" វិស្វលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មិនមានអ្វីហាម ឃាត់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ធ្វើដូច្នោះទេ ។ អ្នក صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកប្រកាសរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អ្នក صلوات الله عليه والسلام ធ្វើឲ្យពួកគេស្តាប់សម្តីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អ្នក صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកអធិប្បាយបំភ្លឺពួកគេពេលពួកគេឈ្លោះគ្នាអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅ ។" (حلية الأولياء 1: 63)

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿١٥﴾
 ៦៥. អល់ឡោះហ្គីបានប្រទានទឹកមកពីលើមេឃ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យដីដែលស្លាប់ទៅហើយរស់ឡើងវិញ ដោយសារទឹកនោះ ។ នេះជាសញ្ញាមួយសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលស្តាប់[ដោយស្មោះស្ម័គ្រ] ។

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِمَّا خَلَا صَاحِبًا لِلشَّرِبِينَ ﴿١٦﴾
 ៦៦. ក្នុងបណ្តាបសុសត្វ (គឺសត្វចិញ្ចឹម) មាននូវមេរៀនមួយសម្រាប់ពួកអ្នក ។ យើងឲ្យពួកអ្នកបានផឹក អ្វីដែលនៅក្នុងពោះពួកវាដែលកើតមកពីអាហាររំលាយនិងឈាម គឺទឹកដោះបរិសុទ្ធ មានឱជារស សម្រាប់អ្នកផឹក ។

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

៦៧. មកពីផលធានុផលតាលព្រឹក្សនិងទំពាំងបាយជូរ ពួកអ្នកផលិតគ្រឿងស្រវឹងនិងអាហារល្អ ។ នេះជាសញ្ញាមួយសម្រាប់ជនានុជនណាដែលចេះប្រើប្រាជ្ញា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសូ ៦៥-៦៧

16.65.67.1 16.65.67.1 16.65.67.1 16.65.67.1 16.65.67.1
عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ، عَنِ السَّكُونِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله): «لَيْسَ أَحَدٌ يَعْصُ بِشُرْبِ اللَّبَنِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ "لَبْنَا خَالِصًا سَائِعًا لِلشَّارِبِينَ"» . (الكافي- الجزء : ٦ صفحة : ٣٣٦ حديث : ٥)

16.65.67.1 អាស៊ី បឺន អ៊ុបប៊ីរិម [បានតំណាល]តមកពីឌីពុកលោក តមកពី អាស៊ី-ណេហ្វាលី តមកពី អាស៊ី-សាតូនី តមកពី អាហ្វិ អាប់ខួលឡោះហ្វ៊ា (صلوات الله عليه والسلام) ថាព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វ៊ា (صلوات الله عليه والسلام) មានព្រះវចនៈថា៖ "មិនមានអ្នកណាមូលដោយសារផឹកទឹកដោះទេ ព្រោះអស់ឡោះហ្វ៊ាមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៦៦] ទឹកដោះបរិសុទ្ធ មានឱជារសសម្រាប់អ្នកផឹក ។" (5 /336 :6 الكافي)

***

16.65.67.2 16.65.67.2 16.65.67.2 16.65.67.2 16.65.67.2
عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ أَمَرَ نُوحًا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنْ يَحْمَلَ فِي السَّفِينَةِ مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ. فَحَمَلَ الْفَحْلَ وَالْعَجْوَةَ، فَكَانَا زَوْجًا، فَلَمَّا نَضَبَ الْمَاءُ أَمَرَ اللَّهُ نُوحًا أَنْ يَغْرِسَ الْحَبْلَةَ وَ هِيَ الْكَرْمُ، فَأَتَاهُ إِبْلِيسُ فَمَنَعَهُ مِنْ غَرْسِهَا، وَ أَتَى نُوحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَّا أَنْ يَغْرِسَهَا، وَ أَتَى إِبْلِيسُ أَنْ يَدَعَهُ يَغْرِسَهَا، وَ قَالَ: لَيْسَتْ لَكَ وَ لَا لِأَصْحَابِكَ، إِنَّمَا هِيَ لِي وَ لِأَصْحَابِي فَتَنَازَعَا مَا شَاءَ اللَّهُ.

16.65.67.2 អាស៊ី-អ៊ុយ៉ាស្ត្រី [បានថ្លែង]តមកពី សាមីដូ បឺន យ៉ាសាវ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខួលឡោះហ្វ៊ា (صلوات الله عليه والسلام) ដែលមានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្វ៊ាបានបញ្ជាឲ្យនុះហ្វ៊ាដឹកគ្រប់គូក្នុងនាវា ។ ព្រះអង្គបានដឹកដើមលម្អើ អាស៊ី-អាប់ខួលឡោះហ្វ៊ា (លម្អើលុលខមួយ) មួយគូ ។ ពេលទឹកស្រកអស់ឡោះហ្វ៊ាបានបញ្ជាឲ្យនុះហ្វ៊ាដាំដើមលម្អើនោះ ។ អ៊ីប្លីសបានមកជួបព្រះអង្គរារាំងព្រះអង្គមិនឲ្យដាំដើមលម្អើនោះទេ ។ នុះហ្វ៊ាមិនស្តាប់អ៊ីប្លីសទេ ព្រះអង្គនឹងដាំដើមលម្អើ តែអ៊ីប្លីសមិនបណ្តោយឲ្យព្រះអង្គដាំទេហើយថា៖ "នេះមិនបានលើអ្នកនិងបក្សពួកអ្នកទេ តែត្រូវបានមកលើខ្ញុំនិងបក្សពួកខ្ញុំ" ។ ដូច្នេះជម្លោះបានកើតឡើងយ៉ាងយូរស្រេចតែអស់ឡោះហ្វ៊ាមានព្រះបំណង ។

تَمَّ إِنَّهُمَا اصْطَلَحَا عَلَى أَنْ جَعَلَ نُوحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لِإِبْلِيسَ ثُلثَيْهَا وَ لِنُوحٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ثُلُثَهَا، وَ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي كِتَابِهِ مَا قَدْ قَرَأْتُمُوهُ: ﴿وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَ رِزْقًا حَسَنًا﴾ فَكَانَ الْمُسْلِمُونَ [يَشْرَبُونَ] بِذَلِكَ، تَمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ آيَةَ التَّحْرِيمِ، هَذِهِ آيَةُ: ﴿إِنَّمَا الْحَمْرُ وَ الْمَيْسِرُ وَ الْأَنْصَابُ وَ الْأَزْلَامُ﴾ - إِلَى- ﴿مُنْتَهُونَ﴾ يَا سَعِيدُ، فَهَذِهِ آيَةُ التَّحْرِيمِ، وَ هِيَ نَسَخَتْ آيَةَ الأُخْرَى». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٣ الصفحة: ٤٣٤ الحديث: ٦٠٧٢ /٩٩، تفسير العياشي - الجزء: ٢ الصفحة: ٢٦٢ الحديث: ٤٠)**

អ្នកទាំងពីរបានស្រុះស្រួលគ្នា នុះហ្វ៊ាព្រមចែកពីរភាគបីនៃលម្អើឲ្យទៅអ៊ីប្លីស មួយភាគបីបានមក

ឯនុ៎ះហ្មឺរ ۱ អល់ឡោះហ្មឺរ បានបើកឲ្យព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ប្រាប់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ដែលលោកសូត្រនោះគឺ៖ [១៦:៦៧] មកពីផលានុផលតាលព្រឹក្សនិងទំពាំងបាយជូរ ពួកអ្នកផលិត គ្រឿងស្រវឹងនិងអាហារល្អ ។ ដូច្នេះពួកមុស្លីមបានដឹកគ្រឿងស្រវឹងនោះ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្មឺរ បានដាក់មកនូវអាយ៉ាស្តុបម្រាមនេះគឺ៖ [៥:៩០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! សុរា ល្បែងស៊ីសង កន្លែង បូជានិងគ្រាប់ព្រួញ ដល់ [៥:៩១] ពួកអ្នកមិនចៀសចេញទេ? សាអ៊ីដូអើយ! នេះគឺអាយ៉ាស្តុបម្រាម វាលើកចោលអាយ៉ាស្តុមួយទៀត ។" (40 /262 :2 (تفسير العياشي 5:90-91)

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

៦៨. ព្រះម្ចាស់អ្នកបានបើកឲ្យយុដឹងថា៖ "ចូរអ្នកធ្វើសំបុកនៅតាមភ្នំ តាមដើមឈើនិងតាមអ្វីដែលពួក គេសាងសង់ ។

ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلَالًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾

៦៩. ចូរអ្នកបរិភោគផលានុផល ចូរអ្នកដើរតាមបណ្តាផ្លូវរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកដោយដាក់ខ្លួន ។" មានទឹក ដែលមានពណ៌ផ្សេងៗចេញពីពោះពួកវា នៅក្នុងទឹកនោះមានថ្នាំព្យាបាលសម្រាប់មនុស្ស ។ នេះជា សញ្ញាមួយ [សឲ្យឃើញថាមានអល់ឡោះហ្មឺរ] សម្រាប់ជនានុជនណាដែលពិចារណា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ៦៨-៦៩

16.68-69.1 ۱۶.۶۸-۶۹.۱ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْوَشَاءِ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ حَرِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ". قَالَ: «نَحْنُ النَّحْلُ الَّذِي أَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهَا: "أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا" أَمَرْنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنَ الْعَرَبِ شِبَعَةَ "وَمِنَ الشَّجَرِ" يَقُولُ: مِنَ الْعَجَمِ "وَمِمَّا يَعْرِشُونَ" مِنَ الْمَوَالِي، وَ الَّذِي "يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ" الْعِلْمُ الَّذِي يَخْرُجُ مِنَّا إِلَيْكُمْ». (تفسير القمّي - الجزء: ۱ صفحة: ۳۸۷، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ۳ : صفحة: ۴۳۰ حديث ۹۹ / ۶۰۷۳)**

16.68-69.1 អុលី ប៊ិន អ៊ីបរិហ្មឹមបានថ្លែងថា [...] ហ្វារីស ប៊ិន អុប៊ុលឡោះហ្មឺរបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អុប៊ុលឡោះហ្មឺរ ព្រះអង្គ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្មឺរ [១៦:៦៨] ព្រះ ម្ចាស់អ្នកបានបើកឲ្យយុដឹង ថា៖ "យើងគឺយុដឹងដែលអល់ឡោះហ្មឺរបើកឲ្យយុដឹងថា៖ "ចូរអ្នកធ្វើសំបុក នៅតាមភ្នំ អល់ឡោះហ្មឺរបានបញ្ជាយើងឲ្យយកស្តីអុស្តុក្នុងចំណោមពួកអាវ៉ាប់ តាមដើមឈើ ក្នុង ចំណោមពួកមិនមែនអាវ៉ាប់ និងតាមអ្វីដែលពួកគេសាងសង់ ក្នុងចំណោមពួកទាសៈទាសី ។ [១៦:៦៩] មានទឹកដែលមានពណ៌ផ្សេងៗចេញពីពោះពួកវា ពណ៌វាគឺអភិញ្ញា (គឺចំណេះ) ដែលមកពីយើង ទៅ កាន់អស់លោក ។" (387 :1 (تفسير القمّي)

***

16.68-69.2 ۱۶.۶۸-۶۹.۲ عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ إِلَىٰ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ": «فَالنَّحْلُ: الْأَيْمَةُ، وَالْجِبَالُ: الْعَرَبُ، وَالشَّجَرُ: الْمَوَالِي

عَاقَةً، وَ مِمَّا يَعْرِشُونَ: يَعْنِي الْأَوْلَادَ وَالْعَبِيدَ مَنْ لَمْ يُعْتَقْ وَ هُوَ يَتَوَلَّى اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الْأَيْمَةَ.

16.68-69.2 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី [បានតំណាល]តមកពី ម៉ាស់អ៊ុយ៉ាស្ត ប៊ិន ស្ត្រីដ្ឋាក្លោះត្តិ ដែលបាន តំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ុប្បុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدَّ} [១៦:៦៨] ព្រះម្ចាស់អ្នកបានបើកឲ្យយុំដឹងថា៖ "ចូរអ្នកធ្វើសំបុកនៅតាមភ្នំ តាមដើមឈើនិងតាមអ្វី ដែលពួកគេសាងសង់ ដល់ [១៦:៦៩] នេះជាសញ្ញាមួយសម្រាប់ជនានុជនណាដែលពិចារណា ថា៖ "យុំ គឺអ៊ីម៉ា ^{عليه السلام} ។ ភ្នំ គឺ ពួកអាវ៉ាប់ ។ ដើមឈើ គឺពួកទាសៈទាសីដែលគេបានដោះលែងឲ្យមាន សេរីភាព ។ អ្វីដែលពួកគេសាងសង់ មានន័យថា កូនក្មេងនិងពួកទាសៈទាសីដែលគេមិនបានដោះ លែងឲ្យមានសេរីភាពទេ ហើយពួកគេស្រឡាញ់អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدَّ} សឡាញ់រីស្វិល ^{عليه السلام} របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدَّ} និងស្រឡាញ់អ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ^{عليه السلام} ។

وَ التَّمَرَاتِ الْمُخْتَلِفِ أَلْوَانِهَا: فَمَنْ أَلْعَلِمَ الَّذِي قَدْ يُعَلِّمُ الْأَيْمَةَ شَبَعَهُمْ: "فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ" يَقُولُ: فِي الْعِلْمِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ، وَ الشَّيْعَةُ هُمُ النَّاسُ، وَ غَيْرُهُمْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِهِمْ مَا هُمْ.

មានទឹកដែលមានពណ៌ផ្សេងៗ គឺអភិញ្ញាដ៏ជំនាញដែលអ៊ីម៉ា ^{عليه السلام} បានបង្ហាត់ស្ត្រីអ៊ុយ៉ាស្តព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នៅក្នុង ទឹកនោះមានថ្នាំព្យាបាលសម្រាប់មនុស្ស ស្ត្រីអ៊ុយ៉ាស្តគឺមនុស្ស រីឯមនុស្សផ្សេងទៀត មានតែអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدَّ} ទេដែលទ្រង់ញាណថាពួកគេនោះជាអ្វី ។"

قَالَ: «و لَوْ كَانَ كَمَا يَزْعُمُ أَنَّهُ أَلْعَسَلُ الَّذِي يَأْكُلُهُ النَّاسُ، إِذَنْ مَا أَكَلَ مِنْهُ وَ لَا شَرِبَ دُوَ عَاهَةِ إِلَّا بَرِيءٌ، لِقَوْلِ اللَّهِ: "فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ" وَ لَا خُلْفَ لِقَوْلِ اللَّهِ، وَ إِنَّمَا الشِّفَاءُ فِي عِلْمِ الْقُرْآنِ، لِقَوْلِهِ: "وَ نُزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ" فَهُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِأَهْلِهِ لَا شَكَّ فِيهِ وَ لَا مَرِيَّةَ، وَ أَهْلُهُ: أَيْمَتُهُ أَهْلُدَى الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ: "نَمْ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا"». (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَةٌ: ٢٦٣ حَدِيث: ٤٣ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَةٌ: ٤٣٥ : حَدِيث ٩٩ / ٦٠٧٤)**

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បើដូចពួកគេថាមែននោះ គឺទឹកយុំដែលមនុស្សបរិភោគនោះ អ្នកពិការ ច្បាស់ជាជាសះស្បើយពីពិការភាពនោះ យោលតាមព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدَّ} នៅក្នុងទឹកនោះមានថ្នាំ ព្យាបាលសម្រាប់មនុស្ស វាមិនផ្ទុយនឹងព្រះបន្ទូលទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدَّ} ទេ ។ តែថ្នាំព្យាបាល គឺព្រះអភិញ្ញាគួរអាននោះទេ យោលតាមព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدَّ} [១៧:៨២] យើងបានបើកឲ្យដឹង តាមរយៈគួរអាន នូវអ្វីដែលធ្វើឲ្យជាសះស្បើយនិងមេត្តាធម៌សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ដូច្នេះនេះគឺថ្នាំព្យាបាលនិងជាព្រះមេត្តាធម៌សម្រាប់អ្នកគួរអាននោះ មិនមានអ្វីគួរឲ្យសង្ស័យទេនៅក្នុង គួរអាននេះ ។ រីឯអ្នកគួរអានគឺអ៊ីម៉ា ^{عليه السلام} ព្រះមគ្គទេសក៍ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدَّ} មានព្រះបន្ទូលអំពីអ៊ីម៉ា ^{عليه السلام} ព្រះ មគ្គទេសក៍ទាំងនេះថា៖ [៣៥:៣២] យើងបានប្រទានគម្ពីរជាភេរមរតកឲ្យទៅបណ្តាអ្នកដែលយើង បានជ្រើសរើសក្នុងចំណោមប្រមើរបស់យើង ។" (تفسير العياشي 2: 43 / 263)**

***

٦٩.٣-١٦.٦٨ إِبْنُ شَهْرٍ أَشُوبٍ: عَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي هَذِهِ الْآيَةِ: «قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): عَلِيٌّ أَمِيرُ بَنِي هَاشِمٍ، فَسَمِّيَ أَمِيرَ النَّحْلِ». (المناقب - الجزء: ٢ صَفْحَةٌ: ٣١٥ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَةٌ: ٤٣٥ : حَدِيث ٩٩ / ٦٠٧٦)**

16.68-69.3 អ៊ីបនូ ស្វាស្ត្រី អាស៊ីប [បានតំណាល]តមកពី អាស៊ី-វិជ្ជា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីអាយ៉ាស្ត្រី នេះ (១៦:៦៨) ថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អាស៊ី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអាមៀរ (គឺព្រះអង្គម្ចាស់) របស់ បាទី-ហ្វាស្ត្រីម ដូច្នោះគេហៅគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាអាមៀររបស់ឃ្មុំ (ព្រះអង្គម្ចាស់ឃ្មុំ) ។" (16: 2: 315) (المناقب)

***

16.68-69.4 អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី ប៊ិន អាហ្វិ អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី អាស៊ី-ដូឡាមី យោលតាមបណ្តាញតិមាន លោក [បានតំណាល]តមកពី អាហ្វិ បាស្ត្រីរ តមកពី អាហ្វិ អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [១៦:៦៨] ព្រះម្ចាស់អ្នកបានបើកឲ្យឃ្មុំដឹងថា៖ "ចូរអ្នកធ្វើសំបុកនៅតាមភ្នំ តាមដើមឈើ និងតាមអ្វីដែលពួកគេសាងសង់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បើគេបានបើកឲ្យឃ្មុំដឹង អ្វីទៅដែល បានដឹងដោយសារវា ? តែអាយ៉ាស្ត្រីនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីយើង^{عليهم السلام} ទេ យើង^{عليهم السلام} គឺឃ្មុំ យើង^{عليهم السلام} ជាអ្នក រៀបចំក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} នៅលើផែនដីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ភ្នំ គឺស្តីអ្នកស្តីយើង (តាវិល الآيات 1: 12 / 256, عن الديلمي في تفسيره. ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء 3 : 3 صفة : 436 حديث 99

6078/)**

16.68-69.4 អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី ប៊ិន អាហ្វិ អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី អាស៊ី-ដូឡាមី យោលតាមបណ្តាញតិមាន លោក [បានតំណាល]តមកពី អាហ្វិ បាស្ត្រីរ តមកពី អាហ្វិ អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [១៦:៦៨] ព្រះម្ចាស់អ្នកបានបើកឲ្យឃ្មុំដឹងថា៖ "ចូរអ្នកធ្វើសំបុកនៅតាមភ្នំ តាមដើមឈើ និងតាមអ្វីដែលពួកគេសាងសង់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បើគេបានបើកឲ្យឃ្មុំដឹង អ្វីទៅដែល បានដឹងដោយសារវា ? តែអាយ៉ាស្ត្រីនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីយើង^{عليهم السلام} ទេ យើង^{عليهم السلام} គឺឃ្មុំ យើង^{عليهم السلام} ជាអ្នក រៀបចំក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} នៅលើផែនដីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ភ្នំ គឺស្តីអ្នកស្តីយើង (តាវិល الآيات 1: 12 / 256, عن الديلمي في تفسيره) ។" (12 / 256 : 1

***

16.68-69.5 អាហ្វិ បាស្ត្រីរ [បានតំណាល]តមកពី អាហ្វិ អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ចូរ លិតទឹកឃ្មុំ ព្រោះមានថ្នាំនៅក្នុងនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៦៨] មានទឹកដែល មានពណ៌ផ្សេងៗចេញពីពោះពួកវា នៅក្នុងទឹកនោះមានថ្នាំព្យាបាលសម្រាប់មនុស្ស ។" (تفسير العياشي 2: 263 / 42

6080/ 99)**

16.68-69.5 អាហ្វិ បាស្ត្រីរ [បានតំណាល]តមកពី អាហ្វិ អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ចូរ លិតទឹកឃ្មុំ ព្រោះមានថ្នាំនៅក្នុងនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៦៨] មានទឹកដែល មានពណ៌ផ្សេងៗចេញពីពោះពួកវា នៅក្នុងទឹកនោះមានថ្នាំព្យាបាលសម្រាប់មនុស្ស ។" (تفسير العياشي 2: 263 / 42

***

16.68-69.6 អាហ្វិ បាស្ត្រីរ [បានតំណាល]តមកពី អាហ្វិ អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ចូរ លិតទឹកឃ្មុំ ព្រោះមានថ្នាំនៅក្នុងនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៦៨] មានទឹកដែល មានពណ៌ផ្សេងៗចេញពីពោះពួកវា នៅក្នុងទឹកនោះមានថ្នាំព្យាបាលសម្រាប់មនុស្ស ។" (تفسير العياشي 2: 263 / 42

16.68-69.6 សៃហ្វិ ប៊ិន អ៊ីមីវ៉េត្តី [បានតំណាល]តមកពី សៃខ័ម្នាក់ដែលជាមិត្តយើង តមកពី អាហ្វិ អាស៊ី-ហ្វាស្ត្រី^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលបុរសចំណាសម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ ថា៖ "ទូលបង្គំឈឺហើយទូលបង្គំដឹកគ្រឿងស្រវឹងដើម្បីព្យាបាល ។ សៃខ័ (គឺគ្រូពេទ្យ) ម្នាក់បាន បញ្ជាឲ្យធ្វើបែបនេះ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ហេតុអ្វីលោកមិនដឹកទឹកដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}

ធ្វើឲ្យសព្វសត្វរស់រានមានជីវិត ?" គាត់បានទូលថា៖ "មិនត្រូវនឹងទូលបង្គំទេ ។"

قَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَمَا يَمْنَعُكَ مِنَ الْعَسَلِ؟ قَالَ اللَّهُ: "فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ" قَالَ: لَا أَجِدُهُ. قَالَ: «فَمَا يَمْنَعُكَ مِنَ اللَّبَنِ الَّذِي نَبَتَ مِنْهُ لَحْمُكَ، وَ اِسْتَدَّ عَظْمُكَ». قَالَ: لَا يُؤَافِقُنِي. فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَأُتْرِيدُ أَنْ أَمُرَكَ بِشَرْبِ الْحَمْرِ!؟ لَا وَاللَّهِ، لَا أَمُرُكَ». (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صفة: ٢٦٤ حديث: ٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صفة: ٤٣٦ حديث ٦٠٨١/٩٩)**

អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ហេតុអ្វីលោកមិនបរិភោគទឹកឃ្មុំ ? អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៦៩] នៅក្នុងទឹកនោះមានថ្នាំព្យាបាលសម្រាប់មនុស្ស ។" គាត់បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំរកមិនបានទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីលោកមិនផឹកទឹកដោះដែលធ្វើឲ្យសាច់លោកធាត់ធំ ធ្វើឲ្យឆ្អឹងលោករឹង ?" គាត់បានទូលថា៖ "មិនត្រូវនឹងទូលបង្គំទេ ។" អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកចង់ឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បញ្ជាឲ្យលោកផឹកគ្រឿងស្រវឹងមែនទេ ? ទេ សូមស្ស្យថនឹងអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ មិនបញ្ជាឲ្យធ្វើបែបនេះទេ ។" (45 /264 :2 تفسير العياشي)

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمَرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعَدَ عِلْمِ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

៧០. អល់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតពួកអ្នក បន្ទាប់មកព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ ។ គេនឹងឲ្យពួកអ្នកមួយចំនួនវិលត្រឡប់ទៅកាន់ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត ទាល់តែអ្នកនោះមិនដឹងអ្វីទេក្រោយពីបានដឹងហើយ ។ ការពិត អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណសព្វគ្រប់ ព្រះអង្គទ្រង់មានសព្វានុភាព ។

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾

៧១. អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះឧបការគុណចំពោះជនមួយចំនួនលើសអ្នកដទៃត ក្នុងចំណោមពួកអ្នកក្នុងការប្រទានគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់ជីវិត (ទ្រព្យសម្បត្តិ) ។ តែ[ភាគច្រើននៃ]បណ្តាអ្នកដែលបាននូវព្រះឧបការគុណនោះមិនបរិច្ចាគគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់ជីវិតមួយចំណែករបស់ពួកគេ ឲ្យទៅបណ្តាអ្នកដែលនៅក្នុងដៃស្តាំពួកគេទេ (គឺជនជាប់ទាបរបស់ពួកគេ) ដើម្បីពួកគេនឹងបាននូវព្រះឧបការគុណនោះស្មើគ្នា ។ ពួកគេច្រានចោលព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ឬ ?

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

៧២. អល់ឡោះហ្ន៎បានចាត់តាំងឲ្យពួកអ្នកនូវបណ្តាភរិយាមកពីក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គបានប្រទានកូននិងចៅឲ្យពួកអ្នក[ចេញមកពីពួកអ្នកនិងចេញ]មកពីបណ្តាភរិយាពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវទ្រព្យល្អ ។ ពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកគោរពបូជារូប បដិមា ។ ល ។) នឹងជឿអ្វីដែលមិនពិត បដិសេធព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ឬ ?

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتٰطِيعُونَ ﴿٧٣﴾

៧៣. ពួកគេធ្វើសក្តារក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎អ៊ី (រូបបដិមា) ដែលមិនអាចផ្តល់គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតមកពីលើមេឃនិងមកពីលើដីឲ្យពួកគេបានឡើយ ថែមទាំងគ្មានសមត្ថភាព ។

فَلَا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

៧៤. ដូច្នោះចូរពួកអ្នកកុំយកអ្វីមកប្រដូចអល់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណ រីឯពួកអ្នកមិនដឹងទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៧០-៧៤

១៦.៧០-៧៤.១ ١٦.٧٠-٧٤.١ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنِ الْعَبَّاسِ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِذَا بَلَغَ الْعَبْدُ مِائَةَ سَنَةٍ فَذَلِكَ أَوَّلُ الْعُمْرِ». (تفسير القمّي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٧٨ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٣٧ حديث ٩٩ / ٦٠٨٣)**

16.70-74.1 អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីមបានថ្លែងថា [...] អាលី ប៊ិន អាល់-មូត្តីព្រះត្តិ បានតំណាលតមកពី អាឡិ អាប់ឌុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم}ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលបាវដល់អាយុមួយរយឆ្នាំ នេះគឺ [១៦:៧០] ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត (أَوَّلُ الْعُمْرِ) ។" (تفسير القمّي 2: 78)

***

١٦.٧٠-٧٤.٢ الطَّبْرَسِيُّ: رُوِيَ عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ أَوَّلَ الْعُمْرِ حَمْسٌ وَ سَبْعُونَ سَنَةً». وَ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) مِثْلُ ذَلِكَ. (مجمع البيان - الجزء: ٥ صَفْحَة : ٥٧٤ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٣٧ حديث ٩٩ / ٦٠٨٤)**

16.70-74.2 អាល់-ត្តិបាវស៊ី [បានតំណាលថា] គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាលី^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមានវចនៈថា៖ "[១៦:៧០] ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត (أَوَّلُ الْعُمْرِ) គឺអាយុចិតសិបប្រាំឆ្នាំ ។" រាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ដូចនេះឯង ។" (مجمع البيان 5: 574)

***

١٦.٧٠-٧٤.٣ حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ عَلِيٍّ بْنِ مَعْبُدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْوَاسِطِيِّ عَنْ دُرُسْتِ بْنِ أَبِي مَنْصُورٍ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ جَابِرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ الرُّوحِ قَالَ يَا جَابِرُ [...]

16.70-74.3 អ៊ុំរ៉ុន ប៊ិន មូសា ប៊ិន យ៉ាក្តុហ្វារ បានតំណាលប្រាប់យើងថា [...] យ៉ាបៀវបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាឡិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីវិញ្ញាណ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "យ៉ាបៀវអើយ...

[...] وَ أَمَّا مَا ذَكَرْتَ مِنْ أَصْحَابِ الْمَيِّمَةِ فَهُمْ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا جَعَلَ فِيهِمْ أَرْبَعَةَ أَرْوَاحٍ رُوحَ الْإِيمَانِ وَ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ رُوحَ الشَّهْوَةِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ وَ لَا يَزَالُ الْعَبْدُ مُسْتَعْمِلًا بِهَذِهِ الْأَرْوَاحِ الْأَرْبَعَةِ حَتَّى يَهْمَّ بِالْخَطِيئَةِ فَيَأْذَا هَمَّ بِالْخَطِيئَةِ زَيْنٌ لَهُ رُوحُ الشَّهْوَةِ وَ شَجَعَهُ رُوحُ الْقُوَّةِ وَ قَادَهُ

رُوحُ الْبَدَنِ حَتَّى يُوقِعَهُ فِي تِلْكَ الْخَطِيئَةِ فَإِذَا لَأَمَسَ الْخَطِيئَةَ انْتَقَصَ مِنَ الْإِيمَانِ وَ انْتَقَصَ الْإِيمَانُ مِنْهُ فَإِنَّ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ قَدْ يَأْتِي عَلَى الْعَبْدِ تَارَاتٍ يَنْقُصُ مِنْهُ بَعْضُ هَذِهِ الْأَرْبَعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى « وَ مِنْكُمْ مَنْ يُزِدُ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمْرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا » فَتَنْقُصُ رُوحُ الْفُؤَادِ وَ لَا يَسْتَطِيعُ مُجَاهَدَةَ الْعَدُوِّ وَ لَا مُعَالَجَةَ الْمَعِيشَةِ وَ يَنْتَقِصُ مِنْهُ رُوحُ الشَّهْوَةِ فَلَوْ مَرَّتْ بِهِ أَحْسَنُ بَنَاتِ آدَمَ لَمْ يَجِدْ إِلَيْهَا وَ تَبَعَى فِيهِ رُوحُ الْإِيمَانِ وَ رُوحُ الْبَدَنِ فِرَوحُ الْإِيمَانِ يُعْبُدُ اللَّهَ وَ بِرُوحِ الْبَدَنِ يَدِبُّ وَ يَدْرُجُ حَتَّى يَأْتِيَهُ مَلَكُ الْمَوْتِ [...] (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام - ج ١ ص ٤٤٧ ح ٥)

រឹងសេចក្តីរាយការណ៍អំពីជនខាងស្តាំដៃនោះ ពួកគេគឺអ្នកមានសទ្ធាពិតជ្រះថ្លាប្រាកដ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ, ដាក់វិញ្ញាណបួននៅក្នុងខ្លួនពួកគេគឺ៖ វិញ្ញាណជំនឿ វិញ្ញាណកម្លាំងពល វិញ្ញាណតណ្ហា វិញ្ញាណកាយ ។ បាវប្រើវិញ្ញាណទាំងបួននេះឥតឈប់ឈរលុះបានប្រព្រឹត្តអំពើបាប ។ ពេលបាវនោះកំពុងតែប្រព្រឹត្តបាបនោះ វិញ្ញាណតណ្ហាតែងលំអអំពើបាបនោះឲ្យបាវនោះឃើញថាត្រឹមត្រូវ វិញ្ញាណកម្លាំងពលញ្ញាំងបាវនោះ ទាល់តែបាវនោះប្រព្រឹត្តអំពើបាបនោះ ។ លុះបានប្រព្រឹត្តអំពើបាបហើយ បាវនោះឃ្លាតឆ្ងាយពីជំនឿ (អ៊ីម៉ាន) ហើយជំនឿត្រូវឃ្លាតឆ្ងាយពីបាវនោះ ។ បើបាវនោះភ្ញាក់រលឹកបែរមករកអល់ឡោះហ្គ័រ, វិញ អល់ឡោះហ្គ័រ, ខមាទោសឲ្យបាវនោះ ហើយអល់ឡោះហ្គ័រ, នឹងដកវិញ្ញាណមួយក្នុងចំណោមវិញ្ញាណទាំងបួននេះចេញពីបាវនោះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ, [១៦:៧០] អល់ឡោះហ្គ័របានបង្កើតពួកអ្នក បន្ទាប់មកព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ ។ គេនឹងឲ្យពួកអ្នកមួយចំនួនវិលត្រឡប់ទៅកាន់ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត ទាល់តែអ្នកនោះមិនដឹងអ្វីទេក្រោយពីបានដឹងហើយ ។ បើវិញ្ញាណកម្លាំងពលត្រូវដកចេញ បាវនោះមិនអាចការពារខ្លួនទល់សត្រូវបានទេ មិនអាចប្រកបកិច្ចការដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិតបានទេ ។ បើវិញ្ញាណតណ្ហាត្រូវដកចេញ បាវនោះមិនអើពើកូនស្រីដ៏ល្អរបស់អាដ្យា (عبد الله) ទេ មិនទៅរកពួកនាងទេ ។ បាវនោះនឹងនៅសល់តែវិញ្ញាណជំនឿនិងវិញ្ញាណកាយ ។ អាស្រ័យវិញ្ញាណជំនឿ បាវនោះធ្វើសក្តារៈអល់ឡោះហ្គ័រ, ។ អាស្រ័យវិញ្ញាណកាយ បាវនោះប្រព្រឹត្តទង្វើនានា និងមានទំនាក់ទំនង[ជាមួយមនុស្សរូងទៀត] លុះត្រាតែទេវតាយមទូតមករកបាវនោះ ។"

(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام 1: 447 / 5)

***

١٦.٧٠-٧٤.٤ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ دَاوُدَ عَنِ ابْنِ هَارُونَ الْعَبْدِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ قَالَ: أَتَى رَجُلًا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ أَنَا سَيِّئُ الْمُؤْمِنِينَ أَنِّي الْعَبْدُ لَا يَزِينِي وَ هُوَ مُؤْمِنٌ وَ لَا يَسْرِقُ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ وَ لَا يَشْرَبُ الْخَمْرَ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ وَ لَا يَأْكُلُ الرِّبَا وَ هُوَ مُؤْمِنٌ وَ لَا يَسْفِكُ الدَّمَ الْحَرَامَ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَقَدْ كَبَّرَ هَذَا عَلَيَّ وَ جَرَحَ مِنْهُ صَدْرِي حَتَّى زَعَمَ أَنَّ هَذَا الْعَبْدَ الَّذِي يُصَلِّي إِلَيَّ قِبَلِي وَ يَدْعُو دَعْوَتِي وَ يُنَاكِحُنِي وَ يُنَاكِحُهُ وَ يُوَارِثُنِي وَ أُوَارِثُهُ فَأُخْرِجُهُ مِنَ الْإِيمَانِ مِنْ أَجْلِ ذَنْبٍ يَسِيرٍ أَصَابَهُ ...

16.70-74.4 អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ បានតំណាលប្រាប់យើងថា [...] អាល់-អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន នូបាតាស្តុ បានតំណាលថាបុរសម្នាក់បានមកជួប អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلم} ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ "គេគិតថាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមិនប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទទេ មិនលួចទេ មិនផឹកស្រាទេ មិនស៊ីការប្រាក់ទេ មិនបង្ហូរឈាមខុសច្បាប់ខណៈដែលខ្លួនជាអ្នកមានសទ្ធាស្មោះត្រង់នោះទេ ។ រឿងនេះធ្ងន់ណាស់សម្រាប់ទូលបង្គំ ធ្វើឲ្យទូលបង្គំបារម្ភ បណ្តាលឲ្យទូលបង្គំគិតថាបាវនោះស្លៀកខ្លួនទៅរកក្នុងប្រាសាទទូលបង្គំ បូងស្ទឹងខ្លាអ្នក ដែលទូលបង្គំបូងស្ទឹង បានរៀបការឲ្យទូលបង្គំ ហើយទូលបង្គំបានរៀបការឲ្យគាត់ ជាអ្នកស្ទឹងទូលបង្គំ ទូលបង្គំជាអ្នកស្ទឹងគាត់ គាត់អាចចេញពីជំនឿដោយសារបាបស្រាល ។"

... وَأَمَّا مَا ذَكَرْتَ مِنْ أَصْحَابِ الْمَيْمَنَةِ فَهُمْ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا بِأَعْيَانِهِمْ فَجَعَلَ فِيهِمْ أَرْبَعَةَ أَزْوَاجٍ رُوحَ الْإِيمَانِ وَ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ رُوحَ الشَّهْوَةِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ وَ لَا يَزَالُ الْعَبْدُ يَسْتَكْمِلُ بِحَيْدِهِ الْأَرْوَاحَ الْأَرْبَعَةَ حَتَّى تَأْتِي حَالَاتٌ قَالَتْ وَ مَا هَذِهِ الْحَالَاتُ فَقَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَمَّا أَوْلَاهُنَّ فَهُوَ كَمَا قَالَ اللَّهُ « وَ مِنْكُمْ مَنْ يَرُدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا » فَهَذَا يَنْقُصُ مِنْهُ جَمِيعُ الْأَرْوَاحِ وَ لَيْسَ مِنَ الَّذِينَ يَخْرُجُ مِنْ دِينِ اللَّهِ لِأَنَّ اللَّهَ الْقَاعِلَ ذَلِكَ بِهِ رَدَّهُ إِلَى أَرْذَلِ عُمُرِهِ فَهُوَ لَا يَعْرِفُ لِلصَّلَاةِ وَفَنَاءً وَ لَا يَسْتَطِيعُ التَّهَجُّدَ بِاللَّيْلِ وَ لَا الصِّيَامَ بِالنَّهَارِ وَ لَا الْقِيَامَ فِي صَفِّ مِنَ النَّاسِ فَهَذَا نُقْصَانٌ مِنْ رُوحِ الْإِيمَانِ فَلَيْسَ يَصْرُهُ شَيْءٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ... (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام - ج ١ ص ٤٤٩ ح ٦)

អាមីរុល-មុមីនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "រីឯជនខាងស្តាំដែលដែលគេបាននិយាយដល់នោះ ពួកគេគឺអ្នកមានសទ្ធាពិតប្រាកដ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ដាក់វិញ្ញាណបួននៅក្នុងខ្លួនពួកគេគឺ៖ វិញ្ញាណជំនឿ វិញ្ញាណកម្លាំងពល វិញ្ញាណតណ្ហា វិញ្ញាណកាយ ។ បារប្រើវិញ្ញាណទាំងបួននេះឥតឈប់ឈរលុះស្ថានការណ៍មួយបានកើតឡើងចំពោះបារនេះ ។" គាត់បានទូលថា៖ "ស្ថានការណ៍អ្វីទៅ?" អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ស្ថានការណ៍ទីមួយក្នុងចំណោមស្ថានការណ៍ទាំងបួននោះ គឺដូចអល់ឡោះហ្ន៎^{جده}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៧០] អល់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតពួកអ្នក បន្ទាប់មកព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ ។ គេនឹងឲ្យពួកអ្នកមួយចំនួនវិលត្រឡប់ទៅកាន់ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត ទាល់តែអ្នកនោះមិនដឹងអ្វីទេក្រោយពីបានដឹងហើយ ។ នេះគឺពេលគេដកចេញវិញ្ញាណទាំងអស់ ហើយមិនមែនបណ្តាអ្នកដែលចេញពីសាសនារបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{جده}ទេ ព្រោះនេះគឺធ្វើរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{جده}ដែលធ្វើឲ្យអ្នកនោះត្រឡប់ទៅកាន់ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត ។ នេះគឺពេលអ្នកនោះមិនស្គាល់ពេលស្ល័យឡាត់ទេ មិនស្ល័យឡាត់ស្ល័យឡាត់យប់ទេ (التهدج) មិនកាន់សីលត្រណាមអាហារពេលថ្ងៃទេ មិនឈរក្នុងជួរមនុស្សទេ ។ នេះគឺការខ្វះវិញ្ញាណជំនឿ ។ មិនមានអ្វីអាចជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ទៅលើគាត់បានទេ បើអល់ឡោះហ្ន៎^{جده}មានព្រះបំណង ។" (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام : 1 / 449 / 6)

***

١٦.٧٠-٧٤.٥ الْعِيَاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْأَسْلَمِيِّ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْزَالِكُمْ بَيْنَ وَ حَفْدَةً" . قَالَ: «الْحَفْدَةُ: بَنُو الْبَنَاتِ، وَ نَحْنُ حَفْدَةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)» . (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَةٌ : ٢٦٤ حَدِيث : ٤٦ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَةٌ : ٤٣٨ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٨٧)**

16.70-74.5 អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី បានតំណាលតមកពី អាប់ខុលរ៉ោះហ្ន៎មាន អាល់-អាស្លាល់ ថា អាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{جده} [១៦:៧២] បានប្រទានកូននិងចៅឲ្យពួកអ្នកមកពីបណ្តាភរិយាពួកអ្នក (الْحَفْدَةُ) គឺបណ្តាកូនប្រុសរបស់កូនស្រី យើង^{عليهم} ជាគឺចៅ (الْحَفْدَةُ) របស់ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} " 1" (46 / 264 : 2) (تفسير العياشي)

***

١٦.٧٠-٧٤.٦ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): فِي حَدِيثٍ تَفْسِيرِ قَوْلِهِ تَعَالَى: "اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ" الْآيَةُ، وَ فِي آخِرِ الْحَدِيثِ: قُلْتُ لَجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ: جُعِلْتُ فِدَاكَ - يَا سَيِّدِي - إِنَّهُمْ يَقُولُونَ: مِثْلُ نُورِ الرَّبِّ؟ قَالَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ! لَيْسَ لِلَّهِ مِثْلٌ، قَالَ اللَّهُ: "فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ"» . (تفسير القمي - الجزء: ٢ صَفْحَةٌ : ١٠٣ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَةٌ : ٤٣٢ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٦٣)**

16.70-74.6 អាណី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ីម មានប្រសាសន៍ថា ហ្វ្រែដ្រី ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដូ បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាណ-ហ្វ្រែសែនី តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្ត-យ៉ា តមកពី គូលហ្គាសូ ប៊ិន ស្ត្រីដូ ដែលបានតំណាលតមកពី យ៉ាក្កុហ្គារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្វ្រែដ្រីស្រាហ្វ្រែអាយ៉ាសូ [២៤:៣៥] អល់ឡោះហ្វ្រែដ្រីនៃមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ ស្ត្រីនៃព្រះអង្គប្រៀបបាននឹងអង្គលុបដែលមានចង្កៀងមួយ[ភ្លឺ]នៅក្នុងនោះ ។ នៅក្នុងហ្វ្រែដ្រីមួយទៀត [លោកអ្នកអធិប្បាយមានប្រសាសន៍ថា] ខ្ញុំបានទូល យ៉ាក្កុហ្គារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះបរមគ្រូអើយ ពួកគេ (គឺមនុស្ស) បានថា៖ "ព្រះជាម្ចាស់ ^{عز وجل} ដូចរស្មី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្វ្រែដ្រី ^{عز وجل} ។ មិនមានគំរូប្រៀបធៀបអល់ឡោះហ្វ្រែដ្រីទេ ។ អល់ឡោះហ្វ្រែដ្រីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [១៦:៧៤] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំយកអ្វីមកប្រដូចអល់ឡោះហ្វ្រែដ្រី ។" (تفسير الفمي 2 : 103)

سورة النحل - ٢٨ - ٢٤ - ١٦

٥ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

៧៥. អល់ឡោះហ្វ្រែដ្រីលើកឡើងជាគំរូនូវទាសៈម្នាក់ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់គេ ពុំមានអំណាចលើអ្វីឡើយ និងបុរសម្នាក់[ដែលប្រតិបត្តិតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្វ្រែដ្រី] ដែលយើងបានប្រទានឲ្យនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតដ៏បរវរ គេបរិច្ចាគគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតនោះ[លើមាតិកាយើង]ដោយបិទបាំងនិងដោយបើកឲ្យឃើញ ។ តើគេទាំងពីរស្មើគ្នាទេ ? សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះអល់ឡោះហ្វ្រែដ្រី តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។

٦ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجَّهُهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾

៧៦. អល់ឡោះហ្វ្រែដ្រីលើកឡើងជាគំរូនូវបុរសពីរនាក់ ម្នាក់ជាមនុស្សគ ពុំមានសមត្ថភាពសោះ ថែមជាបន្ទុកធ្ងន់របស់ចៅហ្វាយគេ ។ ទោះបីចៅហ្វាយគេបញ្ជូនគេទៅទីណាក៏ដោយ គេពុំបាននាំមកនូវផលប្រយោជន៍ណាមួយឡើយ ។ តើគេស្មើគ្នានិងបុគ្គលដែលបង្គាប់ឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ទេ ឯខ្លួនឯងផ្ទាល់ក៏ស្ថិតនៅលើមាតិកាត្រង់ត្រូវ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាសូ ៧៥-៧៦

١٦٠٧٥-٧٦.١ الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ حَمَادِ بْنِ عِمْسَى، عَنِ حَرِيزِ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ رَجُلٍ يُنْكِحُ أُمَّتَهُ مِنْ رَجُلٍ، أَوْ يُفَرِّقُ بَيْنَهُمَا إِذَا شَاءَ؟ فَقَالَ: «إِنْ كَانَ مَمْلُوكُهُ، فَلْيُفَرِّقْ بَيْنَهُمَا إِذَا شَاءَ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: «عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ» فَلَيْسَ لِلْعَبْدِ شَيْءٌ مِنَ الْأَمْرِ، وَإِنْ كَانَ زَوْجَهَا حُرًّا فَإِنَّ طَلَاقَهَا عَنْهَا».

(التَّهْذِيبُ - الْجُزْءُ: ٧ صَفْحَةٌ: ٣٤٠ حَدِيثٌ: ١٣٩٢، البرهان في تفسير القرآن - الْجُزْءُ: ٣ صَفْحَةٌ: ٤٣٨ حَدِيثٌ: ٩٩)

**(٦٠٨٩/

16.75-76.1 អាស័ន-ស្ត្រីខ័ [មានប្រសាសន៍]នៅក្នុង[សាត្រា] អាស័ន-តាស្ត័ស្ត័ប តាមបណ្តាញព័ត៌មាន លោកតមកពី [...] មូហ្គាម៉ាដ្ឋូ ប៊ិន មុស្តីម ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុរសដែលរៀបការទាស័របស់ខ្លួនឲ្យទៅបុរសម្នាក់ ថាតើគាត់អាចបំបែកអ្នកទាំងពីរនេះបានទេ បើ គាត់ចង់បំបែក ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បើបុរសនោះជាទាស័របស់គាត់ គាត់អាចបំបែកអ្នក ទាំងពីរបាន បើគាត់ចង់បំបែក ។ អស់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៧៥] ជាភស្តុតាងរបស់គេ ពុំ មានអំណាចលើអ្វីឡើយ ។ ដូច្នោះមិនមានបញ្ហាអ្វីមួយសម្រាប់ទាស័រទេ ។ បើបុរសនោះរៀបការជាមួយ នារី នារីនោះមានសេរីភាព ។ បើបុរសនោះលែងលះនារីនោះ នារីនោះជាទាស័រដែលត្រូវដោះលែងឲ្យ មានសេរីភាព ។" (التهذيب :7 /340 :1392)

***

١٦.٧٥-٧٦.٢ وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عِيسَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ أَبِي بِنِ عُثْمَانَ، عَنْ شُعْبَةَ بْنِ يَعْقُوبَ الْعَمْرِيُّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سُعِلَ - وَ أَنَا عِنْدَهُ أَسْمَعُ - عَنْ طَلَّاقِ الْعَبْدِ. قَالَ: «لَيْسَ لَهُ طَلَّاقٌ وَ لَا نِكَاحٌ، أَمَا تَسْمَعُ اللَّهُ تَعَالَى يَقُولُ: "عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ"» قَالَ: «لَا يَقْدِرُ عَلَى طَلَّاقٍ وَ لَا عَلَى نِكَاحٍ إِلَّا بِإِذْنِ مَوْلَاهُ». (التهذيب - الجزء: ٧ : صَفْحَةٌ : ٣٤٧ حَدِيث : ١٤٢١ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ : صَفْحَةٌ : ٤٣٨ حَدِيث ٩٩ / ٦٠٩) **

16.75-76.2 [...] ស្ត្រីអ្នកប្តី ប៊ិន យ៉ាក្តុប អាស័ន-អាក្សរត្នូហ្វ័រ បានតំណាលថាគេបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីការលែងលះរបស់ទាស័រ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "មិនមានការលែងលះ មិនមានអាពាហ៍ពិពាហ៍សម្រាប់ទាស័រទេ ។ លោកមិនបាន ឮអស់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [១៦:៧៥] ទាស័រ:ម្នាក់ដែលជាភស្តុតាងរបស់គេ ពុំមានអំណាច លើអ្វីឡើយ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទាស័រ:នោះមិនមានអំណាចលើការលែងលះទេ មិនមាន អំណាចលើការរៀបការទេ លើកលែងតែបានទទួលការអនុញ្ញាតពីម្ចាស់របស់ខ្លួន ។" (/347 :7 :1421)

***

١٦.٧٥-٧٦.٣* عَنْ مُحَمَّدَ عَنْ أَحْمَدَ عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ مُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ عَنْ لَيْثِ الْمُرَادِيِّ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْعَبْدِ هَلْ يَجُوزُ طَلَّاقُهُ فَقَالَ إِنْ كَانَتْ أَمَّتْكَ فَلَا إِنْ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ "عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ" وَ إِنْ كَانَتْ أَمَةٌ قَوْمِ آخَرِينَ أَوْ حُرَّةً جَارَ طَلَّاقُهُ. (الكافي - الجزء : ٦ : صفحه : ١٦٨ حَدِيث : ٢)

*16.75-76.3 មូហ្គាម៉ាដ្ឋូ [បានតំណាល]តមកពី អាស្ត័ម៉ាដ្ឋូ តមកពី អ៊ីបនូ ហ្វាដ្ឋូដ្ឋូល តមកពី មូហ្វាដ្ឋូដ្ឋូល ប៊ិន ស្ត្រីលិ:ហ្វ័រ តមកពី ឡែស្ត្រី អាស័ន-មូរីខ្ចី ដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីទាស័រ:ថាតើគេអនុញ្ញាតទាស័រ:លែងលះបានទេ ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បើជាទាស័រ (ខ្ញុំស្រី) គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យលែងលះទេ ។ អស់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៧៥] ទាស័រ:ម្នាក់ដែលជាភស្តុតាងរបស់គេ ពុំមានអំណាចលើអ្វីឡើយ ។ បើនាងជាទាស័ររបស់ ប្រជាជាតិផ្សេង ឬជាស្រីមានសេរីភាព គេអនុញ្ញាតឲ្យលែងលះបាន ។" (الكافي :6 /168 :2)

***

١٦.٧٥-٧٦.٤ ابْنُ شَهْرٍ أَشْهُبٍ: عَنْ حَمْرَةَ بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَ مَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ". قَالَ: «هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ، وَ هُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ». (المناقب - الجزء: ٢ : صَفْحَةٌ : ١٠٧ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ : صَفْحَةٌ : ٤٤٠ حَدِيث ٩٩ / ٦١٠٢) **

16.75-76.4 អ៊ីបនូ ស្វាស្វរី អាស៊ីប [បានតំណាល]តមកពី ហ្វាស្វាស្វ ប៊ិន អាត្តុក្កុ តមកពី អាហ្វិយ៉ាក្កុហ្វាវ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា تعالى [១៦:៧៦] គឺគេស្មើគ្នានិងបុគ្គលដែលបង្គាប់ឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ទេ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺ អាស៊ីប صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិយ៉ាក្កុ عليه ដែលបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ឯខ្លួនឯងផ្ទាល់ក៏ស្ថិតនៅលើមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។" (المناقب 2: 107)

وَاللَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾
 ៧៧. អទិស្សមានភាពនៃមេឃនិងដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្វា ។ រឿងវេលាគ្រាន់តែដូចមួយពព្រិចភ្នែក ឬឆាប់ជាងនោះ ។ អល់ឡោះហ្វាទ្រង់មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

៧៨. អល់ឡោះហ្វាបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកចេញពីពោះម្តាយពួកអ្នក ពួកអ្នកមិនបានដឹងអ្វីសោះ ។ ព្រះអង្គឲ្យពួកអ្នកមានត្រចៀក មានភ្នែក មានបេះដូង ដើម្បីពួកអ្នកនឹងដឹងព្រះគុណ[ចំពោះអល់ឡោះហ្វាដែលមានព្រះឧបការគុណដល់ពួកអ្នក] ។

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الظَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾
 ៧៩. ពួកគេមិនឃើញបណ្តាសត្វស្លាបទេ ដែលត្រូវទប់នៅលើលំហមេឃ ? ពុំមានអ្វីទ្រពួកវាសោះ ក្រៅពីអល់ឡោះហ្វា ? អ្វីទាំងនេះសុទ្ធតែជាសញ្ញាសម្រាប់ជនានុជនដែលមានសទ្ធា ។

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمِئَةً إِلَى حِينٍ ﴿٨٠﴾

៨០. អល់ឡោះហ្វាបានប្រទានគេហដ្ឋានឲ្យពួកអ្នកជាទីអាស្រ័យ ។ ព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវបណ្តាគេហដ្ឋានធ្វើអំពីស្បែកសត្វ ដែលពួកអ្នកឃើញថាស្រាល[ក្នុងការដឹកជញ្ជូន]ពេលពួកអ្នកធ្វើដំណើរនិងពេលពួកអ្នកបោះជំរំ ។ [ព្រះអង្គបានប្រទាន]ពាម លោមចម្ម (គឺស្បែកមានពាម) និងពាមរឹង (ប្រេង ។ ល ។) របស់ពួកវាជារបស់ប្រើប្រាស់ក្នុងផ្ទះនិងជាគ្រឿងត្រូវការមួយរយៈ ។

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بِأَسْكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

៨១. អល់ឡោះហ្វាបានផ្តល់ម្លប់ឲ្យពួកអ្នកមកពីអ្វីៗដែលព្រះអង្គបានបង្កើតមក ។ ព្រះអង្គបានផ្តល់ទីជ្រកកោនឲ្យពួកអ្នកមកពីបណ្តាភ្នំ ។ ព្រះអង្គផ្តល់សំលៀកបំពាក់ឲ្យពួកអ្នកដើម្បីការពារពួកអ្នកពីកម្ដៅព្រមទាំងសំលៀកបំពាក់ដែលការពារពួកអ្នកពីការប្រយុទ្ធរបស់សត្រូវរបស់ពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គបង្កប់ព្រះឧបការធម៌ព្រះអង្គលើពួកអ្នកដូច្នោះឯង ដើម្បីពួកអ្នកនឹងចុះចូល ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧៧-៨១

១៦.៧៧-៨១.១ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ: فِي قَوْلِهِ: «أَثَانًا» قَالَ: «الْمَالُ»، «و مَنَاعًا» قَالَ: «الْمَنَافِعُ»، «إِلَى حِينَ»: «أَيَّ إِلَى حِينَ بِلَاغِهَا». (تفسير القمّي - الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٨٨ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ : صَفْحَة : ٤٤١ حديث ٩٩ / ٦١٠٤)**

16.77-81.1 អាយ៉ាស្ត ចិន អ៊ីបរហ៊ូម មានប្រសាសន៍តមកពី អាច្ឆិ អាល់-យ៉ាវដូ ដែលបានធ្វើសេចក្តី រាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា [១៦:៨០] របស់ប្រើប្រាស់ក្នុងផ្ទះ (أَثَانًا) ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីម៉ាទី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា: "ទ្រព្យ ។" **គ្រឿងត្រូវការ** ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ផលប្រយោជន៍ ។" **មួយរយ**: ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "លុះបានដល់កាលកំណត់ ។" (388:1 1: القمّي تفسير)

***

١٦.٧٧-٨١.٢ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْحَرِّ وَالْبُرْدِ مِمَّا يَكُونَانِ فَقَالَ لِي يَا أَبَا أَيُّوبَ إِنَّ الْمَرِيخَ كَوَكَبٌ حَارٌّ وَ زُحَلٌ كَوَكَبٌ بَارِدٌ فَإِذَا بَدَأَ الْمَرِيخُ فِي الِارْتِفَاعِ انْحَطَّ زُحَلٌ وَ ذَلِكَ فِي الرَّبِيعِ فَلَا يَزَالَانِ كَذَلِكَ كُلَّمَا ارْتَفَعَ الْمَرِيخُ دَرَجَةً انْحَطَّ زُحَلٌ دَرَجَةً ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ حَتَّى يَنْتَهِيَ الْمَرِيخُ فِي الِارْتِفَاعِ وَ يَنْتَهِيَ زُحَلٌ فِي الْهَبُوطِ

16.77-81.2 អាយ៉ាស្ត ចិន អ៊ីបរហ៊ូម [មានប្រសាសន៍]តមកពី [...] សូរ្យាម៉ាន ចិន ខ័ណ្ឌដូ បានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លុយ៉ា صلوات الله عليه والسلام អំពីកម្ដៅនិងអាការត្រជាក់ថាតើវាកើតមកពីអ្វី? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈប្រាប់ខ្ញុំថា: "អាច្ឆិ អែយូបអ៊ីយ ផ្កាយអង្ការជាពិភពក្ដៅ ឯផ្កាយសៅរ៍ជាពិភពត្រជាក់ ។ ដូច្នោះ បើផ្កាយអង្ការរះ ផ្កាយសៅរ៍លិចទាបបន្តិច នេះនៅក្នុងនិទាយ:រដូវ ។ ផ្កាយទាំងពីរនេះប្រព្រឹត្តទៅដូច្នោះ ឥតឈប់ ។ រៀងរាល់ដងដែលផ្កាយអង្ការរះមួយថ្នាក់ ផ្កាយសៅរ៍ធ្លាក់ចុះបីខែ ទាល់តែផ្កាយអង្ការបាន ឡើងដល់កំពូល ផ្កាយសៅរ៍លិចបាត់ ។"

فَيَجْلُو الْمَرِيخُ فَلِذَلِكَ يَشْتَدُّ الْحَرُّ فَإِذَا كَانَ فِي آخِرِ الصَّيْفِ وَ أَوَّلِ الْحَرِيفِ بَدَأَ زُحَلٌ فِي الِارْتِفَاعِ وَ بَدَأَ الْمَرِيخُ فِي الْهَبُوطِ فَلَا يَزَالَانِ كَذَلِكَ كُلَّمَا ارْتَفَعَ زُحَلٌ دَرَجَةً انْحَطَّ الْمَرِيخُ دَرَجَةً حَتَّى يَنْتَهِيَ الْمَرِيخُ فِي الْهَبُوطِ وَ يَنْتَهِيَ زُحَلٌ فِي الِارْتِفَاعِ فَيَجْلُو زُحَلٌ وَ ذَلِكَ فِي أَوَّلِ الشِّتَاءِ وَ آخِرِ الْحَرِيفِ فَلِذَلِكَ يَشْتَدُّ الْبُرْدُ

សម្រាប់ផ្កាយអង្ការនេះគឺពេលក្ដៅខ្លាំងបំផុតរបស់វា ។ ពេលចុងរដូវក្ដៅ ដើមសរទរដូវ ផ្កាយសៅរ៍ចាប់ ផ្ដើមដើបឡើង ផ្កាយអង្ការចាប់ផ្ដើមលិចចុះ ។ ផ្កាយទាំងពីរនេះប្រព្រឹត្តទៅដូច្នោះឥតឈប់ ។ រាល់ដង ដែលផ្កាយសៅរ៍រះឡើងមួយថ្នាក់ ផ្កាយអង្ការធ្លាក់ចុះមួយថ្នាក់ នេះនៅដើមរដូវត្រជាក់ ចុងរដូវក្ដៅ ។ នេះគឺពេលត្រជាក់បំផុត ។

وَ كُلَّمَا ارْتَفَعَ هَذَا هَبَطَ هَذَا وَ كُلَّمَا هَبَطَ هَذَا ارْتَفَعَ هَذَا فَإِذَا كَانَ فِي الصَّيْفِ يَوْمٌ بَارِدٌ فَالْفِعْلُ فِي ذَلِكَ لِلْقَمَرِ وَ إِذَا كَانَ فِي الشِّتَاءِ يَوْمٌ حَارٌّ فَالْفِعْلُ فِي ذَلِكَ لِلشَّمْسِ هَذَا تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ وَ أَنَا عَبْدُ رَبِّ الْعَالَمِينَ. (الكافي - الجزء: ٨ صَفْحَة : ٣٠٦ : حديث ٤٧٤)

រាល់ពេលដែលមួយរះឡើង មួយទៀតលិចចុះ ។ រាល់ពេលដែលមួយលិចចុះ មួយទៀតរះឡើង ។ ដូច្នោះ បើមានថ្ងៃត្រជាក់ក្នុងរដូវក្តៅ វាមកពីសកម្មភាពរបស់ខែ បើមានថ្ងៃក្តៅក្នុងរដូវត្រជាក់ វាមកពី ដួងអាទិត្យ ។" (474 /306 :8 الكافي)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾

៨២. បើពួកគេបែរក្រោយ អ្នកមាននាទីត្រឹមតែធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ[ព្រះរាជសារយើង]យ៉ាងជាក់ច្បាស់ ប៉ុណ្ណោះ ។

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

៨៣. ពួកគេស្គាល់ព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៎ បន្ទាប់មក [ព្រោះតែពួកគេមិនទៀងត្រង់] ពួកគេ បដិសេធព្រះឧបការធម៌នោះ ។ ពួកគេភាគច្រើនជាជនអសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨២-៨៣

16.82-83.1 [...] អាយ៉ាស់ ប៊ិន អ៊ីសា បានតំណាលថា យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈប្រាប់ ខ្ញុំតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} [១៦:៨៣] ពួកគេស្គាល់ព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៎ បន្ទាប់មកពួកគេបដិសេធព្រះឧបការធម៌ នោះ ។

قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ: "إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ" اجْتَمَعَ نَفَرٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي مَسْجِدِ الْمَدِينَةِ فَقَالَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: مَا تَقُولُونَ فِي هَذِهِ الْآيَةِ؟ فَقَالَ بَعْضُهُمْ: إِنَّ كَفْرَنَا بِهَذِهِ الْآيَةِ نَكْفُرُ بِسَائِرِهَا، وَ إِنِ آمَنَّا فَإِنَّ هَذَا دَلٌّ حِينَ يُسَلِّطُ عَلَيْنَا ابْنَ أَبِي طَالِبٍ

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលអាយ៉ាស់ [៥:៥៥] ឧបត្ថម្ភរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះ សាស្តារបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាឥតខ្ចោះដែលធ្វើនមស្ការ និងធ្វើសទ្ធាទានខណៈខិន លំទោនទេ ត្រូវបើកឲ្យដឹង សារកមួយចំនួនច្រើនរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រជុំគ្នានៅឯ ម៉ាស់យ៉ូដ្ឋ អាល់-ម៉ាឌ្លីណាស់ ។ ពួកគេមួយចំនួនបានសួរគ្នាថា៖ "តើអស់លោកយល់ឃើញយ៉ាងណា អំពីអាយ៉ាស់នេះ?" ពួកគេមួយចំនួនបានថា៖ "បើយើងបដិសេធអាយ៉ាស់នេះ យើងត្រូវបដិសេធអ្វីៗ ផ្សេងពីនេះដែរ ។ បើយើងជឿអាយ៉ាស់នេះ វានឹងធ្វើឲ្យយើងអាយ៉ាស់មុខពេល អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាប៊ូ ត្ថ័លីប ^{رضي الله عنه} នឹងមានអំណាចលើយើង ។"

فَقَالُوا: قَدْ عَلِمْنَا أَنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) صَادِقٌ فِيمَا يَقُولُ، وَ لَكِنَّا نَتَوَلَّاهُ وَ لَا نُطِيعُ عَلَيْهِمَا، أَمْرًا قَالَ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: "يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا" يَعْرِفُونَ يَعْنِي وَلَايَةَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ بِالْوَلَايَةِ». (الكافي - الجزء: ١ صَفْحَة : ٤٢٧ حَدِيث : ٧٧)

ពួកគេបានថា: "យើងដឹងថាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله}និយាយពិតជានិច្ច តែយើងនឹងប្រឆាំងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} យើងនឹងមិនគោរពអ្នកលើ^{صلوات الله عليه وآله}តាមបញ្ជាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}ដែលដាក់មកលើយើងនោះទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}មានវចនៈថា: "ដូច្នោះអាយ៉ាស្កុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងថា: [១៦:៨៣] ពួកគេស្គាល់ព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៎បន្ទាប់មកពួកគេបដិសេធព្រះឧបការធម៌នោះ: មានន័យថាវិទ្យាយ៉ាស្កុនរបស់អ្នកលើ^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ន័លិប (الكافي 1 / 427: 77) ពួកគេភាគច្រើនជាជនអសម្ភា ចំពោះវិទ្យាយ៉ាស្កុ ។"

***

١٦.٨٢-٨٣.٢ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ أَهْتَيْمَ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا بَالُ قَوْمٍ عَيَّرُوا سُنَّةَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ عَدَلُوا عَنْ وَصِيِّهِ، لَا يَخَافُونَ أَنْ يَنْزِلَ بِهِمُ الْعَذَابُ، ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ "الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَ أَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبُورِ * جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَ يَسْمُونَ الْفِرَارَ"». ثُمَّ قَالَ: «نَحْنُ - وَ اللَّهُ - نِعْمَةُ اللَّهِ الَّتِي أَنْعَمَ اللَّهُ بِهَا عَلَيَّ عِبَادِهِ، وَ بِنَا فَازَ مَنْ فَازَ». (تفسير القمِّي - الجزء: ١ صَفْحَة : ٨٦ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٤٢ حَدِيث ٩٩ / ٦١٠٨)**

16.82-83.2 អ្នកលើ ប៊ិន អ៊ីបរហ្វីម បានថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីសហ្កាត្ន័ ប៊ិន អាល់-ហ្វៃស្កា តមកពី សាក្កុដ្ឋ ប៊ិន ស្ត្រិក្វ តមកពី អាល់-អាស្កុបាត្ន័ ប៊ិន នូបាតាស្កុ តមកពី អ្នកលើ^{صلوات الله عليه وآله}ដែលមានវចនៈថា: "ហេតុអ្វីមនុស្សផ្លាស់ប្តូរស្វិណាស្កុរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បង្ខូចកេរដំណែលមរតករបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}? ពួកគេមិនខ្លាចព្រះទណ្ឌកម្មដែលអាចស្រោចមកលើពួកគេទេ?" បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានសូត្រអាយ៉ាស្កុនេះ: [១៤:២៨] អ្នកមិនឃើញទេ ជនទាំងឡាយដែលជូរព្រះឧបការធម៌អល់ឡោះហ្ន៎ជាមួយអកតញ្ញតា ហើយដឹកនាំប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនទៅរកជម្រកដែលប្រកបដោយវិនាស? [១៤:២៩] ពួកគេនឹងចូលក្នុងនរក វាជាកន្លែងអាក្រក់សម្រាប់តាំងលំនៅ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}មានវចនៈថា: "សូមស្យូចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} យើង^{عليهم}គឺព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}ដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានប្រោសមកលើបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ។ បុគ្គលដែលបានជោគជ័យនឹងបានជោគជ័យតាមរយៈយើង^{عليهم} ។" (تفسير القمِّي 1: 86)

***

١٦.٨٢-٨٣.٣ ابْنُ شَهْرٍ أَشُوبٍ: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ" الْآيَةَ. قَالَ: «عَرَفَهُمْ وَلَايَةَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَمْرَهُمْ بِوَلَايَتِهِ، ثُمَّ أَنْكَرُوا بَعْدَ وَقَاتِهِ». (المناقب - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٩٩ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٤٢ حَدِيث ٩٩ / ٦١٠٩)**

16.82-83.3 អ៊ីបន្ត ស្កាស្កុរី អាស្កិប [បានតំណាល]តមកពី អាល់-បាក្កើរ^{صلوات الله عليه وآله}ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} [១៦:៨៣] ពួកគេស្គាល់ព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៎ ថា: "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} (គឺវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}) បានឲ្យពួកគេស្គាល់វិទ្យាយ៉ាស្កុនរបស់អ្នកលើ^{صلوات الله عليه وآله} ហើយបានបញ្ជាឲ្យពួកគេទទួលវិទ្យាយ៉ាស្កុនរបស់អ្នកលើ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ពួកគេបានបដិសេធវិទ្យាយ៉ាស្កុនរបស់អ្នកលើ^{صلوات الله عليه وآله} បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}សោយព្រះទិវង្គត ។" (المناقب 3: 99)

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤَدُّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾

៨៤. ថ្ងៃដែលយើងនឹងលើកសាក្សីមួយឡើងពីសហគមន៍នីមួយៗ គេនឹងមិនបើកសិទ្ធិឲ្យបណ្តាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា[និយាយនិងថ្លែងដោះសារកែខ្លួន]ទេ មិនអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេទទួលបានសេចក្តីមេត្តាទេ ។

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾

៨៥. ពេលពួកទុច្ចរិតនឹងបានឃើញទណ្ឌកម្ម គេនឹងមិនសម្រាលទណ្ឌកម្មនោះឲ្យពួកគេទេ គេនឹងមិនទុកពេលឲ្យពួកគេទេ ។

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلَقُوا إِلَيْهِمْ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾

៨៦. ពេលបណ្តាអ្នកដែលបានយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ុនហាយ[ជាមួយអស់ឡោះប្តាំ]នោះ នឹងបានឃើញបណ្តាដៃគូរបស់ពួកគេ (គឺរូបបដិមាដែលជាដៃគូរបស់ពួកគេ) ពួកគេនឹងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ នេះគឺដៃគូរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែលអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំតែងតែបូងស្លូងក្រៅពីព្រះអង្គ ។" តែពួកទាំងនោះ (គឺរូបបដិមាទាំងនោះ) នឹងថ្លែងបកដាក់ពួកគេវិញថា៖ "អស់លោកជាអ្នកកុហកភូតភរ!"

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

៨៧. ថ្ងៃនោះពួកគេ (ជនទាំងឡាយដែលគោរពបូជារូបបដិមា) នឹងសូមចុះចូលចំពោះអស់ឡោះប្តាំ ។ អ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះនឹងចាកចោលពួកគេអស់ ។

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

៨៨. បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា ដែលច្រាន[មនុស្ស]ចេញពីព្រះមាតាអស់ឡោះប្តាំ យើងនឹងដាក់ទោសពួកគេទណ្ឌកម្មមួយលើទណ្ឌកម្មមួយ ដោយសារតែពួកគេបានបង្កវិនាស[លើខ្លួនឯងនិងលើផែនដី] ។

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيِينًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

៨៩. ថ្ងៃដែលយើងនឹងលើកសាក្សីមួយឡើងក្នុងសហគមន៍នីមួយៗលើពួកគេ ក្នុងចំណោមពួកគេយើងនឹងនាំអ្នក [មូហាំម៉ាដ្ឋអើយ] មកជាសាក្សីលើពួកគេនេះ ។ យើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងនូវព្រះគម្ពីរជាការអធិប្បាយបំភ្លឺសព្វសារពើ ជាព្រះមគ្គទេសក៍បង្ហាញផ្លូវ ជាព្រះមេត្តាធម៌និងជាដំណឹងល្អសម្រាប់បណ្តាអ្នកចុះចូល (ជនទាំងអស់ដែលគោរពតាមឱង្ការអស់ឡោះប្តាំ ព្រមទាំងសក្តារព្រះអង្គ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨៤-៨៩

١٦.٨٤-٨٩.١ وَيُؤَيِّدُ هَذَا التَّوْوِيلُ: مَا رَوَاهُ صَاحِبُ كِتَابِ الْإِحْتِجَاجِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ الْحَمَيْرِيِّ ذَكَرَ حَدِيثًا مُسْنَدًا يَرْفَعُهُ إِلَى حَمَّادِ اللَّحَامِ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: نَحْنُ وَ اللَّهُ نَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ مَا فِي الْجَنَّةِ وَ مَا فِي النَّارِ، وَ مَا بَيْنَ ذَلِكَ. قَالَ حَمَّادٌ فَبُهِتُ إِلَيْهِ أَنْظُرْ. فَقَالَ: يَا حَمَّادُ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ يَقُولُهَا ثَلَاثًا، ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ ” وَ يَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً وَ بُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ“ . إِنَّهُ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ الَّذِي فِيهِ تِبْيَانٌ كُلِّ شَيْءٍ. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة ج ١ ص ٦١١)

16.84-89.1 សេចក្តីអធិប្បាយនេះផ្អែកទៅលើសេចក្តីរាយការណ៍របស់អ្នកចងក្រងសាស្ត្រា អាស័ណ្ណ- អ៊ុះហ្គីទីយ៉ាដូ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោក ដែលឡើងទៅដល់ អ្នកបំប្លែងឡើងហ្គី ប៊ិន យ៉ាក្តូហ្វារ អាស័ណ្ណ-ហ្គីមយ៉ារី ដោយផ្អែកលើបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ ហ្គីម៉ាដូ អាស័ណ្ណហ្គី ដែល បានថ្លែងថា អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡើងហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្តនឹងអស់ឡើងហ្គី^{عجل} យើងដឹងនូវអ្វី ដែលមាននៅលើមេឃនិងលើដី និងអ្វីដែលមាននៅក្នុងឋានសួគ៌ និងអ្វីដែលមាននៅក្នុងឋាននរក ព្រម ទាំងអ្វីដែលមាននៅក្នុងចន្លោះនោះ ។" ហ្គីម៉ាដូបានថា៖ "ខ្ញុំបានសម្លឹងមើលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ហ្គីម៉ាដូអើយ! នោះគឺអ្វីដែលនៅក្នុងព្រះមហាគម្ពីរអស់ឡើងហ្គី^{عجل} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈដូចនេះបីដង ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [១៦:៨៩] ថ្ងៃដែលយើងនឹងលើក សាក្សីមួយឡើងក្នុងសហគមន៍នីមួយៗលើពួកគេ ក្នុងចំណោមពួកគេ យើងនឹងនាំអ្នកមកជាសាក្សីលើ ពួកគេនេះ ។ យើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងនូវព្រះគម្ពីរជាការអធិប្បាយបំភ្លឺសព្វសារពើ ជាព្រះមគ្គទេសក៍ បង្ហាញផ្លូវ ជាព្រះមេត្តាធម៌និងជាដំណឹងល្អសម្រាប់បណ្តាអ្នកចុះចូល នេះគឺអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះ មហាគម្ពីរអស់ឡើងហ្គី^{عجل} នៅក្នុងព្រះមហាគម្ពីរនេះមាននូវការអធិប្បាយពណ៌នាពិស្តារអំពីសព្វ សារពើ ។" (55:1-4) (تأويل الآيات الظاهرة 1: 611)

***

١٦.٨٤-٨٩.٢ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ عَنْ يُوسُفَ بْنِ يَعْقُوبَ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْمُغِيرَةِ عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى وَ عُبَيْدَةَ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِبْتِدَاءً مِنْهُ وَ اللَّهُ إِنِّي لِأَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ مَا فِي الْجَنَّةِ وَ مَا فِي النَّارِ وَ مَا كَانَ وَ مَا يَكُونُ إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ ثُمَّ قَالَ أَعْلَمُهُ مِنْ كِتَابِ [اللَّهِ] أَنْظُرْ إِلَيْهِ هَكَذَا ثُمَّ بَسَطَ كَفَّيْهِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ إِنَّا ”أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فِيهِ تِبْيَانٌ كُلِّ شَيْءٍ“ . (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام ج ١ ص ١٢٧)

16.84-89.2 អាស័ណ្ណ-អ៊ុះហ្គីម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គីម៉ាដូ បានតំណាលប្រាប់យើង [...] តមកពី អ្នកបំប្លែង អាត្មា និង អ្វីបែបដូចគ្នា ប៊ិន បាស្ត្រៀរ ដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡើងហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដើមឡើយ សូមស្ស្តនឹងអស់ឡើងហ្គី^{عجل} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងថាមានអ្វីខ្លះនៅលើមេឃទាំងឡាយ មានអ្វីខ្លះនៅលើដី មានអ្វី ខ្លះនៅក្នុងឋានសួគ៌ មានអ្វីខ្លះនៅក្នុងឋាននរក អ្វីខ្លះបានកើតឡើងហើយ អ្វីខ្លះនឹងកើតមានឡើងរហូត ដល់វេលានឹងមកដល់ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងអ្វីទាំងនេះមកពីមើលព្រះ គម្ពីរ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} លាតសន្ធឹងដៃព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយមានវចនៈថា៖ "អស់ឡើងហ្គី^{عجل} មាន ព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៨៩] យើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងនូវព្រះគម្ពីរជាការអធិប្បាយបំភ្លឺសព្វសារពើ ។"

(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام : 1 127)

***

١٦.៨៤-៨៩.៣ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو الرَّيَّاتِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْوَلِيدِ قَالَ: قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَيُّ شَيْءٍ يَقُولُ الشَّيْبَعَةُ فِي عَيْسَى وَ مُوسَى وَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قُلْتُ يَقُولُونَ إِنَّ عَيْسَى وَ مُوسَى أَفْضَلُ مِنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ فَقَالَ أَيْرِغْمُونَ أَنَّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَدْ عَلِمَ مَا عَلِمَ رَسُولُ اللَّهِ قُلْتُ نَعَمْ وَ لَكِنْ لَا يُقَدِّمُونَ عَلَى أَوْلِي الْعَزْمِ مِنَ الْرُّسُلِ أَحَدًا

16.84-89.3 មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីលបានតំណាលប្រាប់យើង [...] តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន អាស់-វ៉ាលីដូ ដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "តើអ្នកតាមយើង [មួយចំនួន]ថាអ្វីខ្លះអំពីអ៊ីសា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីមូសា^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពួកគេថា អ៊ីសា^{صلوات الله عليه والسلام} និងមូសា^{صلوات الله عليه والسلام} [មានឋានៈ:]ខ្ពស់ជាងអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេមិនដឹងទេថាអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងអ្វីដែលរស្មីលុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹង ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ទូលបង្គំបានប្រាប់ពួកគេថាអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងអ្វីដែលរស្មីលុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹង តែពួកគេថា អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} មិនខ្ពស់ជាងព្រះសាស្ត្រាប្រេសិត^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីលីល-អុស្ស៊ីមទេ ។"

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَخَاصِمُهُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ قَالَ قُلْتُ وَ فِي أَيِّ مَوْضِعٍ مِنْهُ أُخَاصِمُهُمْ قَالَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لِمُوسَى « كَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ » عَلِمْنَا أَنَّهُ لَمْ يَكْتُبْ لِمُوسَى كُلَّ شَيْءٍ وَ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِعِيسَى « وَ لِأَيُّبَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ » وَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ « وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ » (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام ج ١ ص ٢٢٧)

អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរដដែលករកខុសត្រូវជាមួយពួកគេតាមព្រះគម្ពីរ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើទូលបង្គំដដែលករកខុសត្រូវជាមួយពួកគេអំពីរឿងអ្វីក្នុងព្រះគម្ពីរនោះ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលចំពោះមូសាថា៖ [៧:១៥៥] យើងបានចារឹកនៅលើបន្ទះសំណេរទាំងឡាយសម្រាប់គេនូវការណែនាំគ្រប់យ៉ាង អល់ឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានចារសព្វសារពើឲ្យមូសា^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលឲ្យអ៊ីសា^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ [៤៣:៦៣] ដើម្បីបំភ្លឺអស់លោកគ្រងរឿងមួយចំនួនដែលធ្វើឲ្យអស់លោកខ្វែងគំនិតគ្នា ។ ហើយអល់ឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលឲ្យមូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ [១៦:៨៨] ថ្ងៃដែលយើងនឹងលើកសាក្សីមួយឡើងក្នុងសហគមន៍នីមួយៗលើពួកគេ ក្នុងចំណោមពួកគេ យើងនឹងនាំអ្នកមកជាសាក្សីលើពួកគេនេះ ។ យើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងនូវព្រះគម្ពីរជាការអធិប្បាយបំភ្លឺសព្វសារពើ ។" (227: 1 127)

***

١٦.៨៤-៨៩.៤ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْمُؤْمِنِ عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى مَوْلَى آلِ سَامٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: وَ اللَّهُ إِنِّي لَأَعْلَمُ كِتَابَ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيهِ إِلَى آخِرِهِ كَأَنَّهُ فِي كَفِّي فِيهِ خَبْرُ السَّمَاءِ وَ خَبْرُ الْأَرْضِ، وَ خَبْرُ مَا كَانَ، وَ خَبْرُ مَا هُوَ كَائِنٌ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "فِيهِ تَبْيَانٌ كُلِّ شَيْءٍ". (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ٢٢٩ حديث : ٤)

16.84-89.4 មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្វ័យ៉ា [បានថ្លែង]តមកពី [...] អុប្បុល អាត្មា បម្រើរបស់គ្រួសារ សាំ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីថនឹង អល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ចេះដឹងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពីដើមដល់ចប់ ដូចនៅលើបាតដៃខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អញ្ចឹង ។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះមានដំណឹងមេឃនិងដំណឹងដី ដំណឹងអ្វីដែលបានកើតឡើងហើយ និងដំណឹងរឿងដែលនឹងកើតមានឡើង ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៨៩] នៅក្នុងព្រះ គម្ពីរនោះមានការអធិប្បាយបំភ្លឺសព្វសារពើ ។" (Al kafi 1: 229 / 4)

***

١٦.٨٤-٨٩.٥ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْيَمَافِيِّ، عَنْ مُسْلِمِ بْنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ يُونُسَ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلْوَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ أُولِي الْعِزْمِ مِنَ الرُّسُلِ، وَ فَضَّلَهُمْ بِالْعِلْمِ، وَ أَوْثَقَنَا عِلْمَهُمْ وَ فَضَّلَهُمْ، وَ فَضَّلَنَا عَلَيْهِمْ فِي عِلْمِهِمْ، وَ عَلَّمَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَا لَمْ يَعْلَمُوا، وَ عَلَّمَنَا عِلْمَ الرَّسُولِ وَ عَلِمَهُمْ». (بصائر الدرجات - الجزء: ١ صَفْحَة: ٢٤٧ حَدِيث: ٢ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة: ٤٤٤ حَدِيث ٩٩ / ٦١١٧)**

16.84-89.5 [...] អាល់-ហ្វ្លៃសែន ប៊ិន អ៊ីលរ៉ាន បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតបុគ្គលប្តេជ្ញាមុតមាំ (أولي العزم) ក្នុងចំណោមព្រះសាស្តា ^{عليهم السلام} បាន ប្រទានព្រះអភិញ្ញាឲ្យព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} បានឲ្យយើង ^{عليهم السلام} ទទួលព្រះអភិញ្ញានិងបារមីរបស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ជាកេរ មរតក បានប្រទានព្រះអភិញ្ញាឲ្យយើង ^{عليهم السلام} លើសព្រះអភិញ្ញារបស់អង្គទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} បានបង្ហាត់ បង្រៀនវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យចេះដឹងអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានបង្ហាត់បង្រៀនព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} ទេ បានឲ្យយើង ^{عليهم السلام} ចេះដឹងព្រះអភិញ្ញារបស់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះអភិញ្ញារបស់ព្រះសាស្តា ទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} [ដែរ] ។" (بصائر الدرجات: 2 / 247)

***

١٦.٨٤-٨٩.٦ عن عبد الملك بن سليمان: أنه وجد في دفين الزماني رق مكتوب فيه تاريخه ألف و مائتا سنة بخط السريانية، و تفسيره بالعربية، قال: لما وقعت المشاجرة بين موسى بن عمران و الخضر (عليهما السلام) في قوله عز و جل في سورة الكهف في قصة السفينة و الغلام و الجدار، و رجع إلى قومه فسأله أخوه هارون عما استعمله من الخضر، فقال له: علم ما لم يضر جهله، و لكن كان ما هو أعجب من ذلك. قال: و ما هو؟

16.84-89.6 រាយការណ៍មកពី អុប្បុល ម៉ាលិក ប៊ិន ស្វ៊ែឡែម៉ាន ដែលបានរកឃើញបន្ទះសំណេរ កំណប់មួយដែលមានថ្លែងអំពីប្រវត្តិកាលពី ១២០០ ឆ្នាំមុន ជាភាសាអាល់ស៊ីរីដោយមានសេចក្តី អធិប្បាយជាភាសាអារ៉ាប់ថាកាលមូសា ប៊ិន អ៊ីមរ៉ាន ^{عليه السلام} បានខ្វែងគំនិតជាមួយអាល់-ខ័ឡៀរ ^{عليه السلام} អំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងសូរ្យោក្ក អាល់-កាស្វហ្វ (សូរ្យោក្ក ១៨) រឿងទូក រឿងក្មេងប្រុស រឿង កំផែង ។ ពេលមូសា ^{عليه السلام} បានត្រឡប់មករកប្រជាជាតិព្រះអង្គ ^{عليه السلام} វិញ ហ្វារូន ^{عليه السلام} បងព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បាន សួរព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ថាមានអ្វីកើតឡើងជាមួយអាល់-ខ័ឡៀរ ^{عليه السلام} ។ មូសា ^{عليه السلام} បានប្រាប់ហ្វារូន ^{عليه السلام} ថា៖ "ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានបង្ហាត់ខ្ញុំ ^{عليه السلام} នូវអ្វីដែលមិនមានអន្តរាយដល់ការមិនចេះដឹងរបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទេ ។ តែ មានរឿងមួយដែលចម្លែកលើសនោះទៅទៀត ។" ហ្វារូន ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "រឿងអ្វី ?"

قال: بينما نحن على شاطئ البحر وقوف إذ أقبل طائر على هيئة الخطاف فزل على البحر، فأخذ في منقاره ماء فرمى به إلى المشرق، ثم أخذ ثانية و رمى به إلى المغرب، ثم أخذ ثالثة فرمى به [إلى الجنوب، ثم أخذ رابعة فرمى به إلى الشمال، ثم أخذ فرمى به] إلى السماء، ثم أخذ فرمى به إلى الأرض، ثم أخذ مرة أخرى فرمى به إلى البحر، ثم جعل يرفرف و طار، فبقينا مبهوتين لا نعلم ما أراد الطائر بفعله.

មូសា(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "យើងបានឈប់សម្រាកនៅឯមាត់ទន្លេ ស្រាប់តែមានសត្វស្លាបមួយចុះមកលើទន្លេ យកតំណក់ទឹកដោយចំពុះវាទៅចោលឯទិសខាងកើត ។ រួចហើយវាយកតំណក់ទឹកម្តងទៀតទៅចោលឯទិសខាងលិច ។ បន្ទាប់មកវាយកតំណក់ទឹកលើកទីបីទៅចោលឯទិសខាងត្បូង ។ បន្ទាប់មកទៀតវាយកតំណក់ទឹកជាលើកទីបួនទៅចោលឯទិសខាងជើង ។ រួចហើយវាយកតំណក់ទឹកជាលើកទីប្រាំទៅចោលឯមេឃ ។ រួចហើយវាយកទៅចោលឯដីគោក ។ បន្ទាប់មកវាយកតំណក់ទឹកម្តងទៀតទៅចោលក្នុងទន្លេ ។ រួចហើយវាទទះស្លាបហើរទៅបាត់ ។ យើង(عليه السلام)ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លាំង មិនដឹងថាសត្វស្លាបនោះចង់ធ្វើអ្វីទេដោយទង្វើទាំងនេះ ។"

فبينما نحن كذلك إذ بعث الله علينا ملكا في صورة آدمي، فقال: ما لي أراكما مبهوتين؟ قلنا: فيما أراد الطائر بفعله، قال: أو ما تعلمان ما أراد؟ قلنا له: الله أعلم. قال: إنه يقول: ... ليبعثن الله في آخر الزمان نبيا اسمه محمد (صلى الله عليه و آله)، له وصي اسمه علي (عليه السلام)، و علمكما جميعا في علمهما مثل هذه القطرة في هذا البحر. (الروضة لابن شاذان: ٢٦، عنه البحار ١٧٧/ ٦٠: ٤٠، البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٣ : صَفْحَة : ٤٤٧ حَدِيث (٦١٢٩/ ٩٩)**

យើង(عليه السلام)ក៏បាននៅកណ្តាលព្រឹត្តិការណ៍នោះឡើងឡង់ ខណៈដែលអល់ឡោះហ្គ័រ(عجل)បានចាត់បញ្ជូនទេវតាមួយអង្គមកដោយមានរូបរាងជាមនុស្ស ហើយមានវចនៈថា៖ "មានរឿងអ្វីបានជាខ្ញុំឃើញលោកទាំងពីរ(عليه السلام)ភ្ញាក់ផ្អើល?" យើង(عليه السلام)បានថា៖ "គឺរឿងអាកប្បកិរិយារបស់សត្វស្លាបនោះ មិនដឹងថាវាចង់ធ្វើអ្វីទេ ។" ទេវតាមានវចនៈថា៖ "តើលោកទាំងពីរ(عليه السلام)ដឹងថាវាចង់ធ្វើអ្វី?" យើង(عليه السلام)បានថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ(عجل)ទេទ្រង់ញាណ ។" ទេវតាមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ(عجل)នឹងចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តា(صلى الله عليه وآله)មកនាអវសានកាល ដែលមានព្រះនាមថាមូហ្គាំម៉ាដូ(صلى الله عليه وآله) និងមានអ្នកស្នងព្រះអង្គ(صلى الله عليه وآله)ដែលមានព្រះនាមថាអាលី(صلى الله عليه وآله) ។ ចំណេះចេះដឹងរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ(عليه السلام)ដូចតំណក់ទឹកទន្លេនេះ ប្រៀបធៀបនឹងព្រះអភិញ្ញារបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ(عليه السلام)នោះ ។" (الروضة بن شاذان: 26 ، عنه البحار :40 /177 /60)

وَإِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

៩០. អល់ឡោះហ្គ័រដាក់បញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ឲ្យប្រព្រឹត្តល្អ ឲ្យប្រគល់ឲ្យញាតិសន្តាន ។ ព្រះអង្គហាមប្រព្រឹត្តអសីលធម៌ អំពើអាក្រក់ និងអំពើកំណាចផ្តាច់ការ ។ ព្រះអង្គដាស់តឿនពួកអ្នកដើម្បីពួកអ្នកនឹងយកចិត្តទុកដាក់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៩០

١٦.٩٠.١ الْعِيَاشِيُّ: عَنْ سَعْدٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "إِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ" قَالَ: «يَا سَعْدُ، إِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله)، وَ الْإِحْسَانِ وَ هُوَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ إِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَ هُوَ قَرَابَتُنَا، أَمَرَ اللَّهُ الْعِبَادَ بِمَوَدَّتِنَا وَ إِيتَائِنَا، وَ نَهَاَهُمْ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ، مَنْ بَعَى عَلَى أَهْلِ الْبَيْتِ وَ دَعَا إِلَى غَيْرِنَا». (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٦٧ حَدِيث : ٥٩ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٣ : صَفْحَة : ٤٤٨ حَدِيث (٦١٣٣/ ٩٩)**

16.90.1 អាល់-អែយ៉ាស្តី [បានតំណាល]តមកពី សាអ៊ុដ្ច័ តមកពី អាឡិ យ៉ាក្តុហ្គារ(عليه السلام) អំពី [១៦:៩០]

١٦/٢ ហ្គ័រហ្គ័រ ២៨ - ២៨ ជុំ ២៨

អល់ឡោះហ្ន៎ដាក់បញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ឲ្យប្រព្រឹត្តល្អ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សាអ្នកដូង អើយ អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ដាក់បញ្ជាឲ្យមានយុត្តិធម៌ បុគ្គលនោះគឺមូហាំម៉ាដ្ឋ صل الله عليه وسلم ឲ្យប្រព្រឹត្តល្អ បុគ្គលគឺអាលី صلوات الله عليه والسلام ឲ្យប្រគល់ឲ្យញាតិសន្តាន ពួកគេជាញាតិសន្តានយើង عليهم السلام ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ដាក់បញ្ជាឲ្យបាវ ទាំងឡាយស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ស្តាប់បង្គាប់យើង عليهم السلام ហាមពួកគេធ្វើអំពើអសីលធម៌ ហាមពួកគេធ្វើ អាក្រក់ ហាមពួកគេបះបោរប្រឆាំងព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام និងហាមពួកគេហៅទៅរកអ្នកផ្សេងពីយើង عليهم السلام ។" (تفسير العياشي 2: 59 / 267) 1

***

16.90.2 عَنْ إِسْمَاعِيلَ الْحَرِيرِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُ اللَّهِ: ”إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ“؟ قَالَ: «إِفْرَأْ كَمَا أَقُولُ لَكَ - يَا إِسْمَاعِيلُ - إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ حَقًّا».

16.90.2 ទទួលបានពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់-ហ្គារីរី ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានទូល អាហ្វិ អ្នកប្រឡងឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل [90:៩០] អល់ឡោះហ្ន៎ដាក់ បញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ឲ្យប្រព្រឹត្តល្អ ឲ្យប្រគល់ឲ្យញាតិសន្តាន ។ ព្រះអង្គហាមប្រព្រឹត្ត អសីលធម៌ អំពើអាក្រក់ និងអំពើកំណាចផ្តាច់ការ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ៊ីសម៉ាអ៊ីលអើយ ចូរ លោកសូត្រដូចខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់លោក គឺ៖ អល់ឡោះហ្ន៎ដាក់បញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ឲ្យប្រព្រឹត្តល្អ ឲ្យប្រគល់ឲ្យញាតិសន្តាន **នូវសិទ្ធិពួកគេ** ។

قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنِّي لَا تَقْرَأُ هَكَذَا فِي قِرَاءَةِ زَيْدٍ. قَالَ: «وَلَكِنَّا نَقْرُؤُهَا هَكَذَا فِي قِرَاءَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យើងមិនសូត្រអាយ៉ាស្តុនេះដូចនេះ ទេយោលតាមការសូត្ររបស់ស៊ែដ្ឋី ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តែយើង عليهم السلام សូត្រអាយ៉ាស្តុនេះដូច នេះយោលតាមការសូត្ររបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ។"

قُلْتُ: فَمَا يَعْني ”بِالْعَدْلِ“؟ قَالَ: «شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ». قُلْتُ: وَ ”الْإِحْسَانِ“؟ قَالَ: «شَهَادَةٌ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)». قُلْتُ: فَمَا يَعْني ”بِإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ حَقًّا“؟ قَالَ: «أَدَاءُ إِمَامٍ إِلَىٰ إِمَامٍ بَعْدَ إِمَامٍ» ”وَ يَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ“ قَالَ: «وَلَايَةٌ فَلَانٍ وَ فَلَانٍ». (تفسير العياشي - الجزء: 2 صَفْحَة: ٢٦٧ حَدِيث: ٦٠ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: 3 صَفْحَة: ٤٤٨ حَدِيث ٩٩ / ٦١٣)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើ "ប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌" មានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សច្ចាថាមិន មានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឲ្យប្រព្រឹត្តល្អ មានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មាន វចនៈថា៖ "សច្ចាថាមូហាំម៉ាដ្ឋ صل الله عليه وسلم ជាវិស្វល صل الله عليه وآله وسلم របស់អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើ ឲ្យប្រគល់ឲ្យ ញាតិសន្តាននូវសិទ្ធិពួកគេ មានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ធ្វើតាម[ច្បាប់]អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មួយទៅអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មួយ ។" ហាមប្រព្រឹត្តអសីលធម៌ អំពើអាក្រក់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គឺវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់បុគ្គលនេះមួយ (គឺអាហ្វិ បាការ) និងបុគ្គលនេះមួយ (គឺអ៊ីម៉ា) ។"

(تفسير العياشي 2: 60 / 267)

***

١٦.៩០.៣ عَنْ عَامِرِ بْنِ كَثِيرٍ، وَكَانَ دَاعِيَةَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ مُوسَى بْنِ أَبِي الْعَدِيرِ، عَنْ عَطَاءِ الْهَمْدَانِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ». قَالَ: «الْعَدْلُ: شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَالْإِحْسَانُ: وَلَا يَأْتِيهِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ يَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ: الْأَوَّلُ، وَالْمُنْكَرِ: الثَّانِي، وَالْبَعْغِي: الثَّلَاثُ». (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٦٧ حَدِيث : ٦٢ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٤٩ حَدِيث ٩٩ / ٦١٣٦)**

16.90.3 ទទួលបានពី អាមេរិក ប៊ិន កាស្ត្រៀរ ដែលជាមេធាវីរបស់ អាស់-ហ្វូសែន ប៊ិន អាស៊ី តមកពី មូសា ប៊ិន អាបី អាស់-ក្តីដៀរ តមកពី អាត្មក្ត អាស់-ហ្វាដ្វានី តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមាន វចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វិ^{عَدَى} [១៦:៩០] អស់ឡោះហ្វិដាក់បញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ឲ្យ ប្រព្រឹត្តល្អ ឲ្យប្រគល់ឲ្យញាតិសន្តាន ថា៖ "យុត្តិធម៌ គឺសច្ចាថាមិនមានព្រះទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្វិ^{عَدَى} ។ ប្រព្រឹត្តល្អ គឺវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ហាមប្រព្រឹត្តអសីលធម៌ គឺបុគ្គលទីមួយ (អាហ្វិ បាការ) ។ អំពើអាក្រក់ គឺបុគ្គលទីពីរ (អ៊ីម៉ារ) ។ អំពើកំណាចផ្តាច់ការ គឺបុគ្គលទីបី (អ៊ីស្តម៉ាន) ។"

(تفسير العياشي 2: 62 / 267)

***

١٦.៩០.៤ الْحُسَيْنُ بْنُ أَبِي الْحَسَنِ الدِّيَلْمِيُّ: بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَطِيَّةِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَعْغِي».

16.90.4 អាស់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាហ្វិ អាស់-ហ្វាសាន់ អាស់-ដៃឡាមី [បានតំណាល]យោលតាមបណ្តាញ ព័ត៌មានលោកដែលឡើងទៅដល់ អាហ្វិយ៉ាស្ត ប៊ិន ហ្វារីស្ត [ដែលបានតំណាល]តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វិ^{عَدَى} [១៦:៩០] អស់ឡោះហ្វិដាក់បញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ឲ្យ ប្រព្រឹត្តល្អ ឲ្យប្រគល់ឲ្យញាតិសន្តាន ។ ព្រះអង្គហាមប្រព្រឹត្តអសីលធម៌ អំពើអាក្រក់ និងអំពើកំណាច ផ្តាច់ការ ។

قَالَ: «الْعَدْلُ: شَهَادَةُ الْإِحْلَاصِ، وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ الْإِحْسَانُ: وَلَا يَأْتِيهِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ الْإِيتَاءُ بِطَاعَتِهِمَا (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا). وَإِيتَاءُ ذِي الْقُرْبَى: الْحُسْنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ الْأَيْمَةُ مِنْ وُلْدِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ يَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَعْغِي وَ هُوَ مَنْ ظَلَمَهُمْ وَ قَتَلَهُمْ وَ مَنَعَ حُقُوقَهُمْ وَ مُوَالَاةُ أَعْدَائِهِمْ، فَهُوَ الْمُنْكَرُ السَّيِّعُ وَ الْأَمْرُ الْقَطِيعُ». (تأويل الآيات الجزئية: ١ صَفْحَة : ٢٦١ حَدِيث : ٢٠ ، عنه البحار الجزئية: ٢٤ صَفْحَة : ١٨٨ حَدِيث : ٧. البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٤٩ حَدِيث ٩٩ / ٦١٣٨)**

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "យុត្តិធម៌ គឺការសច្ចាជំនឿត្រង់ថាមូហ្វាម៉ាដ្វី^{صلوات الله عليه والسلم} ជាវិញ្ញាណកម្មរបស់ឡោះហ្វិ^{عَدَى} ។ ល្អ គឺវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلم} ឯប្រព្រឹត្តល្អ គឺស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليهم السلام} ។ ឲ្យប្រគល់ឲ្យញាតិសន្តាន គឺ អាស់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلم} អាស់-ហ្វូសែន^{صلوات الله عليه والسلم} និងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} ដែល ចេញមកពីរាជបុត្រ^{عليهم السلام} របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ហាមប្រព្រឹត្តអសីលធម៌ អំពើអាក្រក់ និងអំពើកំណាចផ្តាច់ ការ នេះគឺបុគ្គលទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌មកលើព្រះអង្គទាំងនេះ^{عليهم السلام} ដែលសម្លាប់ព្រះ

អង្គ ឬនយកសិទ្ធិព្រះអង្គ ដែលចងមេត្រីភាពជាមួយសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ នេះគឺបទអាក្រក់ សាហាវយង់ឃ្នងគួរឲ្យរន្ធត់ ។" (20 /261 :1 1)

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْفُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٦﴾

៩១. ចូរពួកអ្នកគោរពពាក្យសន្យា[ដែលពួកអ្នកសន្យា]ជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ កាលណាពួកអ្នកបានធ្វើ កិច្ចសន្យាហើយ ។ ចូរពួកអ្នកកុំក្បត់ពាក្យសន្យាក្រោយពីបានសន្យាយ៉ាងឧឡារិកហើយ ដោយបាន យកអស់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកធានា[ចំពោះការស្បថនោះ] ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នក ប្រព្រឹត្ត ។

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزَلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَلْنَا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ ۗ وَلَيَبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

៩២. ចូរពួកអ្នកកុំយកគម្រាប់តាមស្រីដែលរុះរើខ្សែអំបោះវេញ ក្រោយពីបានវេញវាយ៉ាងមាំហើយ ។ ចូរ ពួកអ្នកកុំយកពាក្យសម្បថមកប្រើជាឧបាយកលបោកប្រាស់រវាងពួកអ្នកឡើយ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងទៅជា សហគមន៍មួយដែលចម្រើនជាងសហគមន៍មួយទៀត ។ តែអស់ឡោះហ្ន៎ល្បួងពិសោធពួកអ្នកទេដោយ ប្រការទាំងនោះ ។ ព្រះអង្គនឹងបំភ្លឺឲ្យពួកអ្នកឲ្យដឹងនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ (ថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាត្ត) អំពីរឿងដែលពួកអ្នក បានខ្វែងគំនិតគ្នា ។

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلِنَسْأَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

៩៣. បើអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណង ព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍តែមួយ ។ តែព្រះអង្គ ធ្វើឲ្យបុគ្គលណាមួយរង្វង់ស្រេចតែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គដឹកនាំបុគ្គលណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរអំពីអ្វីដែលពួកអ្នកបានសាង ។

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوَاءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ ۗ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٩﴾

៩៤. ចូរពួកអ្នកកុំប្រើពាក្យសម្បថពួកអ្នកជាល្បួងចកលបោកប្រាស់រវាងពួកអ្នកឡើយ ព្រោះវានឹងធ្វើឲ្យ ភ្លាត់ជើងបន្ទាប់ពីមានជំហររឹងមាំ ហើយពួកអ្នកនឹងបានភ្ញាក់យកប្រការអាក្រក់ (ផលវិបាក) ព្រោះពួកអ្នក បំបែរ[មនុស្ស]ពីព្រះមាតាអស់ឡោះហ្ន៎ ពួកអ្នកនឹងរងទណ្ឌកម្មធំ ។

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۗ إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ ۖ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٠﴾

៩៥. ចូរពួកអ្នកកុំយកពាក្យសន្យាជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ទៅជួញដូរនឹងតម្លៃដ៏ទាបថោកឡើយ ។ អ្វីដែល មាននៅឯអស់ឡោះហ្ន៎ប្រសើរវិបល្លាសប្រាប់ពួកអ្នក បើពួកអ្នកដឹង ។

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

៩៦. អ្វីដែលពួកអ្នកមាន (ទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងលោកនេះ) រមែងតែស្ងួតបាត់ ។ អ្វីដែលមាននៅដាច់ខាត (រង្វាន់នៃអំពើល្អ) រមែងបិតថេរជាអនន្ត ។ យើងនឹងប្រទានរង្វាន់ឲ្យជននានាជនណាដែលអត់ធ្មត់[លើមាតិកាយើង] ឲ្យសមតាមអំពើល្អប្រពៃបំផុតដែលពួកគេបានសាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៩១-៩៦

16.91-96.1 អាស័យដ្ឋាន [បានថ្លែង] តមកពី ស្វែដ្ឋី ប៊ិន អាស័យ-យ៉ាហ្គាំ តមកពី អាហ្វិ អ្នកបំប៉នឡោះហ្វិ
صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលគេបានប្រកាសតែងតាំងអ្នក صلوات الله عليه والسلام ជាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام រឺស្វីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រាប់បុគ្គលទីមួយ (គឺ អាហ្វិ បាការ) ថា៖ "ចូរលោកដើមឡើង ហើយគំនាប់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ជាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" បុគ្គលនោះបានទូលថា៖ "រឺស្វីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើនេះមកពីអស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم និងព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم មែនទេ ?" រឺស្វីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន នេះមកពីអស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم និងមកពីព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

قُلْ قَالَ لِصَاحِبِهِ: قُلْ فَسَلِّمْ عَلَىٰ يَٰمُرَّةَ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَالَ: أَمِنَ اللَّهُ وَ مِنْ رَسُوْلِهِ؟ قَالَ: نَعَمْ، مِنَ اللَّهِ وَ مِنْ رَسُوْلِهِ

រួចហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈប្រាប់មិត្តរបស់បុគ្គលទីមួយនោះ (គឺ អ៊ីម៉ារ) ថា៖ "ចូរលោកដើមឡើង ហើយគំនាប់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ជាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" បុគ្គលនោះបានទូលថា៖ "តើនេះមកពីអស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم និងព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم មែនទេ ?" រឺស្វីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន នេះមកពីអស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم និងព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

قُلْ قَالَ: يَا مَقْدَادُ، قُلْ فَسَلِّمْ عَلَىٰ يَٰمُرَّةَ الْمُؤْمِنِينَ - قَالَ - فَقَامَ وَ سَلَّمَ، وَ لَمْ يَقُلْ مَا قَالَ صَاحِبَاهُ

បន្ទាប់មករឺស្វីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មិត្តដ្ឋាដ្ឋី صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ចូរដើមឡើង ហើយគំនាប់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ជាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" អាហ្វិ អ្នកបំប៉នឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "មិត្តដ្ឋាដ្ឋី صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានដើមឡើង បានធ្វើតាមរកិច្ច មិនថាអ្វីដែលអ្នកឯទៀតបានថានោះទេ ។"

قُلْ قَالَ: قُلْ - يَا أبا ذَرٍّ - فَسَلِّمْ عَلَىٰ يَٰمُرَّةَ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَامَ وَ سَلَّمَ

បន្ទាប់មករឺស្វីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អាហ្វិ ស្វា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ចូរលោកទៅគំនាប់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ជា

អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" អាថ្នី ស្មារ ﷺ ក៏បានងើបឡើងហើយបានចុះចូល ។"

ثُمَّ قَالَ: فَمَنْ - يَا سَلْمَانَ - وَ سَلِمَ عَلَى عَلِيٍّ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَامَ وَ سَلَّمَ».

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "សាល់ម៉ាន ﷺ អើយ ចូរងើបឡើង ហើយគំនាប់អុលី صلوات الله عليه والسلام ជាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" សាល់ម៉ាន ﷺ ក៏បានងើបឡើងហើយបានចុះចូល ។"

قَالَ: «حَتَّى إِذَا حَرَجَا، وَ هُمَا يَقُولَانِ: لَا وَ اللَّهُ، لَا نُسَلِّمُ لَهُ مَا قَالَ أَبَدًا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَى نَبِيِّهِ: "وَ لَا تَتَفَضُّوا الْإِيمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَ قَدْ جَعَلْتُمْ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا" بِقَوْلِكُمْ: أَمِنْ اللَّهِ وَ مِنْ رَسُولِهِ؟ "إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ" * وَ لَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَصَتْ عَزَّهَا مِنْ بَعْدِ فُؤَادِ أَكْثَانَا تَتَّخِذُونَ إِيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةً هِيَ أَرْكَى مِنْ أُمَّتِكُمْ».

អាថ្នី អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ (គឺ អាថ្នី បាការ និង អ៊ីម៉ារ) បានចេញទៅក្រៅ ពួកគេបានថា៖ "សូមស្ងៀមនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ យើងនឹងមិនចុះចូលក្រោមបង្គាប់គេ នោះតាមសម្តីព្រះអង្គ ﷺ ជាដាច់ខាត ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បានបើកឲ្យព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ដឹងថា៖ [១៦:៩១] ចូរពួកអ្នកកុំក្បត់ពាក្យសន្យាក្រោយពីបានសន្យាយ៉ាងឧទ្ធារិកហើយ ដោយបាន យកអល់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកធានា [ធានា]សម្តីរបស់ពួកគេគឺ៖ "តើនេះមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ និងព្រះ សាសនៈទូត ﷺ របស់អល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ មែនទេ?" អល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្ត ។ [១៦:៩២] ចូរពួកអ្នកកុំយកគម្រាប់តាមស្រីដែលរុះរើខ្សែអំបោះវេញ ក្រោយពីបានវេញវាយ៉ាងមាំ ហើយ ។ ចូរពួកអ្នកកុំយកពាក្យសម្បថមកប្រើជាឧបាយកលបោកប្រាស់រវាងពួកអ្នកឡើយ ដើម្បីពួក អ្នកនឹងទៅជាសហគមន៍មួយដែលចម្រើនជាងសហគមន៍មួយទៀត ។ **ដើម្បីពួកអ្នកនឹងក្លាយខ្លួនទៅជា អ៊ីម៉ារដែលប្រសើរលើសបណ្តាអ៊ីម៉ាររបស់ពួកអ្នក ។"**

قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّمَا نَقَرُوهَا "أَنْ تَكُونَ أُمَّةً هِيَ أَرْكَى مِنْ أُمَّةٍ" فَقَالَ: «وَمِنْكَ - يَا زَيْدُ - وَ مَا أَرْكَى! أَنْ تَكُونَ أُمَّةً هِيَ **أَرْكَى مِنْ أُمَّتِكُمْ** إِنَّمَا يَبْلُوكُمْ اللَّهُ بِهِ" يَعْنِي عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "وَ لِيَبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَ لَسْتُمْ لَكُمْ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ" * وَ لَا تَتَّخِذُوا إِيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَرِلَ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا" بَعْدَ مَا سَلَّمْتُمْ عَلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ "وَ تَدُوفُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ" يَعْنِي عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "وَ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ"».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ តែយើងសូត្រអាយ៉ាស្កុនេះថា ដើម្បី ពួកអ្នកនឹងទៅជាសហគមន៍មួយដែលចម្រើនជាងសហគមន៍មួយទៀត ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ស្រីដ៏អើយ អបមង្គលលើលោក អ្វីទៅដែលមានចំនួនច្រើនជាងគេនោះ? [១៦:៩២] **ដើម្បីពួកអ្នកនឹង ក្លាយខ្លួនទៅជាអ៊ីម៉ារដែលប្រសើរលើសបណ្តាអ៊ីម៉ាររបស់ពួកអ្នក ។**" តែអល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ល្បួងពិសោធពួកអ្នកទេ ដោយប្រការទាំងនោះ ។ ព្រះអង្គ ﷺ នឹងបំភ្លឺឲ្យពួកអ្នកឲ្យដឹងនាថ្ងៃជំនុំជម្រះអំពីរឿងដែលពួកអ្នកបានខ្វែង គំនិតគ្នា ។ ។ [១៦:៩៣] បើអល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះបំណង ព្រះអង្គ ﷺ នឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍តែ មួយ ។ តែព្រះអង្គ ﷺ ធ្វើឲ្យបុគ្គលណាមួយរង្វេងស្រេចតែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គ ﷺ ដឹកនាំបុគ្គលណាមួយស្រេច

តែលើព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរអំពីអ្វីដែលពួកអ្នកបានសាង ។ [១៦:៩៤] ចូរពួកអ្នកកុំប្រើ
 ពាក្យសម្បជញ្ញាណកថាជាល្បិចកលបោកប្រាស់រវាងពួកអ្នកឡើយ ព្រោះវានឹងធ្វើឲ្យគ្នាគំរើងបន្ទាប់ពីមាន
 ជំហររឹងមាំ ក្រោយពីបានចុះចូលចំពោះអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលជាអាមីរុល-មុមិនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយ ហើយពួកអ្នក
 នឹងបានភ្ញាក់ប្រការអាក្រក់ ព្រោះពួកអ្នកបំបែរពីព្រះមាតាអល់ឡោះហ្ន៎ មានន័យថា[បំបែរពី] អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام}
 ពួកអ្នកនឹងរងទណ្ឌកម្មធំ ។"

قَالَ لِي: «لَمَّا أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) عَلِيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَأَظْهَرَ وَلَايَتَهُ، فَلَا جَمِيعًا: وَ اللَّهُ، لَيْسَ هَذَا مِنْ تَلْفَاءِ
 اللَّهِ، وَ مَا هُوَ إِلَّا شَيْءٌ أَرَادَ أَنْ يُشْرِفَ بِهِ إِبْنَ عَمِّهِ. (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٦٨ حَدِيث : ٦٤ ، البرهان في تفسير
 القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٥١ حَدِيث ٩٩ / ٦١٤٣)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា: "កាលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចាប់ដៃអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} បង្ហាញ
 វិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} បុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ (គឺ អាចូ បាការ និង អ៊ីម៉ារ) បានថា: "សូមស្បថនឹង
 អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} នេះមិនមែនអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់មកទេ ហើយនេះមិនមែនអ្វីក្រៅពីព្រះអង្គ
^{صلوات الله عليه والسلام} ចង់លើកតម្កើងប្អូនជីតាមួយ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះទេ ។" (64 / 268 : 2 (تفسير العياشي

***

١٦.٩١-٩٦.٢ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَالِمٍ الْأَشْلِيِّ، عَنْهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الَّتِي نَقَضَتْ عَزْمًا مِنْ بَعْدِ فُؤَادِ أَنْكَانًا عَائِشَةُ هِيَ نَكَثَتْ
 أَيْمَانَهَا». (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٦٩ حَدِيث : ٦٥ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٥٢ حَدِيث
 ** (٦١٤٤ / ٩٩)

16.91-96.2 ទទួលបានមកពី អាប់ខុល រោះហ្ន៎ម៉ាន ប៊ិន សាលិម អាល់-អាស្តាល់ ដែលបានតំណាលត
 មកពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនាថា: "[១៦:៩២] ចូរពួកអ្នកកុំយកតម្រាប់តាមស្រីដែលរុះរើខ្សែអំបោះ
 វេញ ក្រោយពីបានវេញវាយ៉ាងមាំហើយ គឺ អ៊ីម៉ារ ។ គាត់បានក្បត់សម្បជញ្ញាណកថា ។"
 (تفسير العياشي 2: 65 / 269)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

៩៧. អ្នកណាមួយ បុរសឬស្ត្រី ដែលធ្វើល្អ [សម្រាប់ខ្លួនឯងនិងសម្រាប់សង្គមមនុស្ស ដើម្បីមូលហេតុ
 អល់ឡោះហ្ន៎] ហើយអ្នកនោះមានសទ្ធាជ្រះថ្លា យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់នៅដោយមានជីវិតរស់នៅ
 ល្អ ។ យើងនឹងតបស្នងពួកគេឲ្យសមតាមអំពើល្អបំផុតដែលខ្លួនបានសាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ៩៧

١٦.٩٧.١ ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ
 مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمْرٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قِيلَ لَهُ: إِنَّ أَبَا الْخَطَّابِ يَذْكُرُ
 عَنْكَ أَنَّكَ قُلْتَ لَهُ: إِذَا عَرَفْتَ الْحَقَّ فَاَعْمَلْ مَا شِئْتَ، فَقَالَ: «لَعَنَ اللَّهُ أَبَا الْخَطَّابِ، وَ اللَّهُ مَا قُلْتُ لَهُ هَكَذَا، وَ لَكِنِّي قُلْتُ لَهُ: إِذَا

عَرَفْتَ الْحَقَّ فَأَعْمَلْ مَا شِئْتَ مِنْ خَيْرٍ يُقْبَلُ مِنْكَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ"، وَ يَقُولُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً"». (معاني الأخبار - صفحة ٣٨٨ حديث ٢٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجز : ٤ : صفحة : ٧٥٩)**

16.97.1 [...] មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ូម៉ែរបានតំណាលតមកពីមិត្តលោកម្នាក់ដែលបានតំណាលថាគេ បានទូល អាហ្វិ អ្នកប្រឆាំងឡើយហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "អាហ្វិ អាល់-ខុត្តូប បានលើកឡើងថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "ពេលណាលោកស្គាល់សច្ចធម៌ហើយ ពេលនោះលោកអាចធ្វើអ្វីបានស្រេចតែចិត្ត ។" ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل} ដាក់បណ្តាសា អាហ្វិ អាល់-ខុត្តូប ។ សូមស្ស៊ីនិង អល់ឡោះហ្ន៎^{وجل} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានប្រាប់គាត់ដូចនេះទេ ។ តែខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា៖ "ពេលណាលោកស្គាល់ សច្ចធម៌ហើយ ពេលនោះលោកអាចធ្វើអំពើល្អណាមួយក៏បានស្រេចតែលោក គេនឹងទទួលយកទង្វើ ទាំងនោះពីលោក ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤០:៤០] អ្នកណាធ្វើអំពើអាក្រក់ អ្នកនោះនឹង ពុំបានទទួលអ្វីក្រៅពីការតបស្នងស្មើគ្នាទេ ។ អ្នកណាធ្វើល្អ បុរសក្តីស្រីក្តី អ្នកនោះមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ពួក គេនឹងបានចូលឋានសួគ៌ គេនឹងប្រទានជីវិតក្តីឲ្យពួកគេឥតគណនា ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} មានព្រះបន្ទូល ថា៖ [១៦:៩៧] អ្នកណាមួយ បុរសឬស្រី ដែលធ្វើល្អ ហើយអ្នកនោះមានសទ្ធាជ្រះថ្លា យើងនឹងឲ្យអ្នក នោះរស់នៅដោយមានជីវិតរស់នៅល្អ ។ (معاني الأخبار: 40:38-40)

***

*16.97.2 អាឡាប់-ស្វែខ្ចី មានប្រសាសន៍នៅក្នុង[សាត្រា]របស់លោក អាឡាប់-អាម៉ាលី ថា អាហ្វិ មូហាំម៉ាដូ អាឡាប់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្កុយ៉ា អាឡាប់-ហ្វាស្កុយ៉ា បានតំណាលប្រាប់យើងនៅឯស្រុក ស្វិរ ម៉ាន រីអា តមកពី អាហ្វិ អាឡាប់-ហ្វាសាន់ មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាឡាប់-ម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ូបៃខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន ម៉ាន់ស្វិរ តមកពីអ៊ីម៉ា អ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាឡាប់-ស្វែខ្ចី^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះបរមគ្រូ យើងមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل} [១៦:៩៧] យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់នៅដោយមាន ជីវិតរស់នៅល្អ ថា "សេចក្តីពេញចិត្ត ។" (الأمالی : 1 : 281)

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾

៩៨. ពេលអ្នកសូត្រគូរអាន ចូរអ្នកសូមពំនាក់អាស្រ័យចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ឲ្យផុតពីស្វែតូនត្រូវ ចំណោល (គឺត្រូវបណ្តាសា គឺត្រូវចោលដោយបណ្តាសា) ។

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٦﴾

៩៩. វាពុំមានអំណាចលើបណ្តាអ្នកណាដែលមានសទ្ធានិងទុកកាយថ្វាយចិត្តលើព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេ ។

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

១០០. វាមានអំណាចតែលើជនានុជនណាដែលយកវាជាមិត្ត និងជនានុជនណាដែលយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គតែប៉ុណ្ណោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៩៩-១០០

16.98-100.1 [...] ទទួលបានមកពី អាថ្នី បាស្ត្រៀវ ដែលបានគណាលថាខ្ញុំបានទូល អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه} អំពី [១៦:៩៨] ពេលអ្នកសូត្រគូរអាន ចូរអ្នកសូមពំនាក់អាស្រ័យចំពោះ អល់ឡោះហ្គីឲ្យផុតពីស្នែកត្រូវចំណោល [១៦:៩៩] វាពុំមានអំណាចលើបណ្តាអ្នកណាដែលមាន សទ្ធានិងទុកកាយថ្វាយចិត្តលើព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អាថ្នី មូហាំម៉ាដូអ៊ីយ សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្គី ^{عليه} វាអាចផ្ទាញ់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបានតាមខ្លួនអ្នកនោះ តែវា ^{عليه} មិនអាច ផ្ទាញ់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបានតាមសាសនាអ្នកនោះទេ ។ វាបាន ^{عليه} ផ្ទាញ់អែយូប ^{عليه} វាបានធ្វើឲ្យកាយ អែយូប ^{عليه} ខូចតែវា ^{عليه} មិនអាចផ្ទាញ់អែយូប ^{عليه} តាមសាសនាព្រះអង្គ ^{عليه} បានទេ ។ វាអាចផ្ទាញ់អ្នក មានសទ្ធាជ្រះថ្លាបានតាមខ្លួនពួកគេ តែវា ^{عليه} មិនអាចផ្ទាញ់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបានតាមសាសនាពួក គេទេ ។"

قُلْتُ قَوْلُهُ تَعَالَى "إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ" قَالَ الَّذِينَ هُمْ بِاللَّهِ مُشْرِكُونَ يُسَلِّطُ عَلَىٰ أِبْدَانِهِمْ وَعَلَىٰ أَدْيَانِهِمْ. (الكافي - الجزء: ٨ صَفْحَةٌ : ٢٨٨ حَدِيث : ٤٣٣)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ^{عليه} [១៦:១០០] វាមានអំណាចតែលើ ជនានុជនណាដែលយកវាជាមិត្ត និងជនានុជនណាដែលយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះ អង្គតែប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយ (شرك) ជាមួយអល់ឡោះហ្គី ^{عليه} វា ^{عليه} នឹងផ្ទាញ់អ្នកនោះតាមខ្លួននិងតាមសាសនាអ្នកនោះ ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្គាឡឺស្ត្រ14881) ឬ 433 /288 :8 (الكافي)

***

١٦.٩٨-١٠٠.٢ إِبْنُ أَبِي بَرْزَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ هَانِئٌ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، بِإِسْنَادِهِ، رَفَعَهُ إِلَىٰ مُوسَىٰ بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي حَدِيثِ سُؤَالِ الرَّشِيدِ لَهُ. فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي جَوَابِ سُؤَالِهِ: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ

الرَّحِيمِ "بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ" ثُمَّ قَرَأَ آيَةً... (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) الجزء: ١ صَفْحَة : ٨١ : حَدِيث : ٩ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٥٣ : حَدِيث ٩٩ / ٦١٤٩)**

16.98-100.2 អ៊ីបនូ បាបាវីហ្ម័បានថ្លែងថា [...] អាចិ មូហ្មាម៉ាដ្ឋ ប៊ីន ម៉ាស្មូម្មដ្ឋបានតំណាលយោល តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកថាគេបានសួរ មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន យ៉ាក្មហ្មរ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្មាឌ្មីស្មម្មយដែល រឹស្មីដ្ឋបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឆ្លើយតបសំណួរមួយរបស់រឹស្មីដ្ឋថា: "ខ្ញុំសូមជ្រក ក្រោមជម្រកអស់ឡោះហ្ម័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យផុតពីមារស្មៃតួន ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវចំណោល ។ ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ម័ ព្រះដ៏ មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" រួចហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រអាយ៉ាស្ម័ ។" (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) : 1 / 81 / 9)

***

“فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ” فِي قَوْلِ اللَّهِ: (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ: «تَقُولُ: اسْتَعِذْ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ». وَ قَالَ: «إِنَّ الرَّجِيمَ أَحْبَبْتُ الشَّيَاطِينَ».

16.98-100.3 ទទួលបានពី សាម៉ាអ្នកស្មុំ ដែលបានតំណាលតមកពី អាចិ អ្នកបង្កើតឡោះហ្ម័ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ម័ ^{صلوات الله عليه والسلام} [១៦:៩៨] ពេលអ្នកសូត្រគួរអាន ចូរអ្នកសូមពំនាក់អាស្រ័យចំពោះ អស់ឡោះហ្ម័ឲ្យផុតពីស្មៃតួនត្រូវចំណោល ។ ខ្ញុំបានទូលថា: "តើទូលបង្គំត្រូវសូត្រដូចម្តេច ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ចូរលោកថា: "ខ្ញុំសូមជ្រកអាស្រ័យអស់ឡោះហ្ម័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះទ្រង់សវនាការ ព្រះទ្រង់ ញាណសព្វសារពើ ឲ្យផុតពីមារស្មៃតួន ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវចំណោល ។" ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាល- រឹយ្មីម (الرَّجِيمِ) គឺពួក ស្មៃតួនដែលអាក្រក់បំផុត ។"

قَالَ: قُلْتُ لَهُ: لِمَ سَمِّيَ الرَّجِيمُ؟ قَالَ: «لَأَنَّهُ يُرْجَمُ». قُلْتُ: فَأَنْقَلَتْ مِنْهَا بِشَيْءٍ؟ قَالَ: «لَا». قُلْتُ: فَكَيْفَ سُمِّيَ الرَّجِيمَ وَ لِمَ يُرْجَمُ بَعْدُ؟ قَالَ: «يَكُونُ فِي الْعِلْمِ أَنَّهُ رَجِيمٌ». (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٧٠ : حَدِيث : ٦٧ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٥٤ : حَدِيث ٩٩ / ٦١٥٣)**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ហេតុអ្វីគេហៅវា ^{لین}ថា "ត្រូវ ចំណោល" ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ពីព្រោះវា ^{لین}ត្រូវចោល ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "អ្វីទៅដែលរូប បាត់ពីវា ^{لین} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "ហេតុអ្វីបានជាគេហៅវា ^{لین}ថា "ត្រូវ ចំណោល" មិនត្រូវចោលទេ ក្រោយមក ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ពីព្រោះនៅក្នុងព្រះអភិញ្ញា [របស់អស់ឡោះហ្ម័ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះ វា ^{لین}នឹងត្រូវចោល ។" (تفسير العياشي 2 : 67 / 270)

***

١٦.٩٨-١٠٠.٤ إِبْنُ أَبِي بَرْزَةَ: قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السِّنَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوَيْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَعْنَى الرَّجِيمِ أَنَّهُ مَرْجُومٌ بِاللَّعْنِ، مَطْرُودٌ مِنْ مَوَاضِعِ الْحَبْرِ، لَا يَذْكُرُهُ مُؤَمَّرٌ إِلَّا لَعْنَهُ، وَ إِنَّ فِي عِلْمِ اللَّهِ السَّابِقِ أَنَّهُ إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا يَبْقَى مُؤَمَّرٌ فِي زَمَانِهِ إِلَّا رَجَمَهُ بِالْحِجَارَةِ، كَمَا كَانَ قَبْلَ ذَلِكَ مَرْجُومًا بِاللَّعْنِ». (معاني الأخبار - الجزء: ١ صَفْحَة : ١٣٩ : حَدِيث : ١ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ١ صَفْحَة : ٦١٩ : حَدِيث ٩٩ / ١٦٨٤)**

16.98-100.4 អ៊ីបនូ បាបាវីហ្គ័មានប្រសាសន៍ថា មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាស្ទ័ម៉ាដូ អាស័រ-ស៊ីណានី បាន
 តំណាលប្រាប់យើងតមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ អាស័រ-គូហ្គិ តមកពី សាស្ទ័ល ប៊ិន
 ស៊ីយ៉ាដូ តមកពី អាប់ខុល អាស័រ-អុស្ទ័រម ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័ អាស័រ-ហ្គាសានី ដែលបានឲ្យដឹងថាខ្ញុំ
 បានឮ អាច្វិ អាស័រ-ហ្គាសានី អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ អាស័រ-អុស្ទ័រម^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ន័យរបស់
 [១៦:៩៨] ត្រូវចំណោល (គឺស្មែតូន^{الله}) នោះគឺវាត្រូវចោលដោយបណ្តាសា ត្រូវបណ្តេញចេញពីកន្លែង
 ល្អ ។ ពេលណាមុយីននិយាយពីវា^{الله} ពេលនោះមុយីនដាក់បណ្តាសាវា^{الله} ។ អល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} ទ្រង់ញាណជា
 មុនថាពេលអាស័រ-អ៊ីម^{عجل الله فرجه} ងើបឡើង មុយីនទាំងអស់ គ្មានសល់ម្នាក់ ក្នុងសម័យព្រះអង្គ^{عجل الله فرجه} នឹងចោល
 វា^{الله}ដោយដុំថ្ម ដូចគេបានចោលវា^{الله}ដោយបណ្តាសានោះដែរ ។" (1 / 139) (معاني الأخيار: 2)

***

16.98-100.5 ទទួលបានពី ហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា ដែលបានតំណាលមកពី អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام}
 ថាខ្ញុំបានសួរ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} [១៦:៩៩] វាពុំមានអំណាចលើបណ្តាអ្នកណា
 ដែលមានសទ្ធា និងទុកកាយថ្វាយចិត្តលើព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេ ។ [១៦:១០០] វាមានអំណាចតែលើ
 ជនានុជនណាដែលយកវាជាមិត្ត និងជនានុជនណាដែលយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះ
 អង្គតែប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វាមិនមានមុខនាទីយកពួកគេ (គឺស្ត្រីអាស្ទ័រ) ចេញពី
 វីឡាយ៉ាស្ទ័រទេ ។ ចំណែកឯរឿងបាបនិងអ្វីដែលដូចបាបនោះវិញ វា^{الله} ប៉ះពាល់ពួកគេបានដូចអ្នកឯទៀត
 ដែរ ។" (2 / 270) (تفسير العياشي)

***

16.98-100.6 អ៊ីម៉ា អាស័រ-ហ្គាសានី អាច្វិ មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័
 ដែលព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} បញ្ជាឲ្យលោកថា[មុន]សូត្រគួរអាននោះគឺ៖ "ខ្ញុំសូមអាស្រ័យអល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} ព្រះ^{وَجَلَّ}
 ទ្រង់សវនាការ ព្រះ^{وَجَلَّ} ទ្រង់ញាណ ឲ្យបានចាកផុតពីស្មែតូន^{الله} ត្រូវចំណោល ។"
 فَإِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ قَوْلَهُ: «أَعُوذُ بِاللَّهِ» أَيْ أَمْتَنِعُ بِاللَّهِ، «الَسَّمِيعِ» لِمَقَالِ الْأَخْيَارِ وَالْأَشْرَارِ وَ لِكُلِّ الْمَسْمُوعَاتِ
 مِنَ الْإِعْلَانِ وَالْإِسْرَارِ

16.98-100.6 អ៊ីម៉ា អាស័រ-ហ្គាសានី អាច្វិ មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូល
 "ខ្ញុំសូមអាស្រ័យអល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} ព្រះ^{وَجَلَّ} ទ្រង់សវនាការ"
 មានន័យថា ខ្ញុំសូមអត់ធន់អាស្រ័យអល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} "ព្រះ^{وَجَلَّ} ទ្រង់សវនាការ" សម្តីរបស់អ្នកល្អនិងអ្នក

16.98-100.6 អ៊ីម៉ា អាស័រ-ហ្គាសានី អាច្វិ មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូល
 "ខ្ញុំសូមអាស្រ័យអល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} ព្រះ^{وَجَلَّ} ទ្រង់សវនាការ"
 មានន័យថា ខ្ញុំសូមអត់ធន់អាស្រ័យអល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} "ព្រះ^{وَجَلَّ} ទ្រង់សវនាការ" សម្តីរបស់អ្នកល្អនិងអ្នក

16.98-100.6 អ៊ីម៉ា អាស័រ-ហ្គាសានី អាច្វិ មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូល
 "ខ្ញុំសូមអាស្រ័យអល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} ព្រះ^{وَجَلَّ} ទ្រង់សវនាការ"
 មានន័យថា ខ្ញុំសូមអត់ធន់អាស្រ័យអល់ឡោះហ្គ័^{وَجَلَّ} "ព្រះ^{وَجَلَّ} ទ្រង់សវនាការ" សម្តីរបស់អ្នកល្អនិងអ្នក

អាក្រក់ ព្រមទាំងបណ្តាសម្តីច្បាស់លាស់និងសម្ងាត់ដែលគេអាចឮបាន ។"

«الْعَلِيمِ» بِأَفْعَالِ الْأَبْرَارِ وَالْفُجَّارِ، وَ بِكُلِّ شَيْءٍ مَا كَانَ وَ مَا يَكُونُ [وَ مَا لَا يَكُونُ] أَنْ لَوْ كَانَ كَيْفَ كَانَ يَكُونُ

"ព្រះទ្រង់ញាណ" បណ្តាទង្វើរបស់អ្នកល្អនិងអ្នកអាក្រក់ និងសព្វសារពើដែលបានកើតឡើងហើយ ព្រមទាំងសព្វសារពើដែលនឹងកើតឡើងក្នុងអនាគតកាល (គឺអ្វីៗដែលមិនទាន់កើតឡើងនៅឡើយ) បើ វាបានកើតឡើង តើវានឹងកើតឡើងដូចម្តេច ។

«مَنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» (وَ الشَّيْطَانُ) هُوَ الْبَعِيدُ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ «الرَّجِيمُ» الْمَرْجُومُ بِاللَّعْنِ، الْمَطْرُودُ مِنْ بَيْعِ الْخَيْرِ وَ الْإِسْتِعَاذَةُ هِيَ [بِمَا] مَا قَدْ أَمَرَ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ عِنْدَ قِرَاءَتِهِمُ الْقُرْآنَ،

"ឲ្យបានចាកផុតពីស្មៃគូសត្រូវចំណោល" ស្មៃគូសឃ្លាតឆ្ងាយពីសេចក្តីល្អ ត្រូវចោលដោយការប្រទេច ផ្កាសា បុគ្គលដែលត្រូវបានចោលពីកន្លែងល្អ ។ ការសូមព្រះជម្រក គឺអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជា មកលើបណ្តាបារក្នុងពេលពួកគេសូត្រគូរអាន ។"

فَقَالَ: « فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ * إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ * إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ » وَ مَنْ تَأَذَّبَ بِأَدَبِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَذَاهُ إِلَى الْفَلَاحِ الدَّائِمِ، وَ مَنْ اسْتَوَصَىٰ بِوَصِيَّةِ اللَّهِ كَانَ لَهُ خَيْرٌ الدَّارَيْنِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام - ج 1 ص 16)

ដូច្នោះព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:៩៨] ពេលអ្នកសូត្រគូរអាន ចូរអ្នកសូមពន្យារក្រវាត់អាស្រ័យចំពោះ អស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យផុតពីស្មៃគូសត្រូវចំណោល [១៦:៩៩] វាពុំមានអំណាចលើបណ្តាអ្នកណាដែលមាន សទ្ធានិងទុកកាយថ្វាយចិត្តលើព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេ ។ [១៦:១០០] វាមានអំណាចតែលើជនានុជនណា ដែលយកវាជាមិត្ត និងជនានុជនណាដែលយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គតែ ប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកណាលត់ជំនួនតាមការអបអររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យអ្នកនោះបាន សម្រេច បានជោគជ័យជានិច្ចឥតខាន ។ អ្នកណាយកចិត្តទុកដាក់នឹងបណ្តារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ អ្នក នោះនឹងបាននូវសេចក្តីល្អក្នុងលោកទាំងពីរ (គឺលោកនេះនិងលោកមុខ) ។"

((التفسير العسكري عليه السلام 1: 16))

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

១០១. កាលណាយើងផ្លាស់ព្រះឱង្ការនីមួយដោយព្រះឱង្ការមួយទៀត អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណបំផុត នូវអ្វីដែលព្រះអង្គបើកឲ្យដឹង ពួកគេថា៖ "លោកទេជាអ្នកប្រឌិត!" ។ តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

១០២. ចូរអ្នកថា៖ "ព្រះសន្តវិញ្ញាណបាននាំព្រះឱង្ការនោះមកពីព្រះម្ចាស់ ក្នុងនាមនៃព្រះសច្ចធម៌ ដើម្បី ពង្រឹង[ជំនឿ]បុគ្គលទាំងនោះដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងដើម្បីជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងជាដំណឹងល្អ

សម្រាប់បណ្តាអ្នកចុះចូលសិប័ចិត្ត[ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៍ ១០១-១០២

16.101-102.1 លោក (គឺអាលី ប៊ិន អ៊ុបរ័ហ្គ័ម) បានតំណាលថា អាធិ អាស៍-យ៉ូស៍ បានធ្វើសេចក្តី រាយការណ៍តមកពី អាធិ យ៉ាក្កហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [១៦:១០២] ព្រះ សន្តវិញ្ញាណ ថា: "នោះគឺយ៉ុបរ័អ៊ុល ^{عليه السلام} ។ ឯព្រះសន្តគឺសេចក្តីបរិសុទ្ធ ដើម្បីពង្រឹងបុគ្គលទាំងនោះ ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ពួកគេនោះគឺព្រះរាជបុត្ររាជនគ្តា ^{عليه السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله} និងជាដំណឹងល្អ សម្រាប់បណ្តាអ្នកចុះចូលសិប័ចិត្ត ។" (390 :1) (تفسير القمّي - الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٩٠ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٥٥ حَدِيث ٩٩ / ٦١٥٧)**

***

*16.101-102.2 អាស៍-គូម្មី មានប្រសាសន៍ថា កាលណាអាយ៉ាស៍ណាមួយត្រូវលើកចេញ កាលនោះ ពួកគេនិយាយដាក់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ថា: "លោក ^{عليه السلام} ជាអ្នកប្រឌិតវាឡើង ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ឆ្លើយបដិសេធពួកគេ ។ (تفسير الصافي ج ٣ ص ١٥٦)

*16.101-102.2 អាស៍-គូម្មី មានប្រសាសន៍ថា កាលណាអាយ៉ាស៍ណាមួយត្រូវលើកចេញ កាលនោះ ពួកគេនិយាយដាក់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ថា: "លោក ^{عليه السلام} ជាអ្នកប្រឌិតវាឡើង ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ឆ្លើយបដិសេធពួកគេ ។ (تفسير الصافي 3: 156)

وَلَقَدْ نَعَلْمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٣﴾
១០៣. យើងដឹងច្បាស់ថាពួកគេនិយាយថា: "មនុស្សធម្មតាបង្រៀនគេទេ ។" ភាសារបស់បុគ្គលដែល ពួកគេនិយាយដល់នោះជាភាសាបរទេស (គឺមិនមែនភាសាអារ៉ាប់ទេ) រីឯនេះ (គឺគូរអាស) ជាភាសា អារ៉ាប់ដាក់ច្បាស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៍ ១០៣

16.103.1 អាស៍ ប៊ិន អ៊ុបរ័ហ្គ័មបានថ្លែងថា នេះគឺភាសារបស់ អាធិ ហ្វ្វៃហ្វាស៍ ទាសៈរបស់បាទី- ហ្វាដ្ឋរីមី គឺភាសាបរទេស ។ អាធិ ហ្វ្វៃហ្វាស៍តាមព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} និងជឿព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ។ កាលពីមុន 16.103.1 អាស៍ ប៊ិន អ៊ុបរ័ហ្គ័មបានថ្លែងថា នេះគឺភាសារបស់ អាធិ ហ្វ្វៃហ្វាស៍ ទាសៈរបស់បាទី- ហ្វាដ្ឋរីមី គឺភាសាបរទេស ។ អាធិ ហ្វ្វៃហ្វាស៍តាមព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} និងជឿព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ។ កាលពីមុន

الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام , جلد 17 , صفحه 206)**

លោកជាជនគម្ពីរ (គឺយ៉ាហ្វិឌីនិងត្រីស្ត) ។ ដូច្នោះពួកគូរយំស្តីបានថា៖ "សូមស្ស៊ីថនឹងអល់ឡោះហ្គ័រ ៖ នេះ គឺបុគ្គលដែលបង្ហាត់បង្រៀនមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله បង្ហាត់បង្រៀនគេ صلوات الله عليه وآله ដោយភាសាខ្លួន ។" អល់ឡោះហ្គ័រ وعد មានព្រះ បន្ទូលថា៖ [១៦:១០៣] រីឯនេះជាភាសាអារ៉ាប់ជាក់ច្បាស់ ។ (تفسیر القمی : 1: 390)

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

១០៤. ជនានុជនណាមិនជឿបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងឱង្ការ]របស់អល់ឡោះហ្គ័រ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងមិន ដឹកនាំជនានុជននោះទេ[ទាំងបង្ខំ] ។ ជនានុជនទាំងនោះនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

១០៥. មានតែបណ្តាអ្នកដែលមិនជឿបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងឱង្ការ]របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ដែលប្រឌិតនូវ មុសាវាទនោះ ។ ពួកទាំងនោះជាមុសាវាទី ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ១០៤-១០៥

16.104-105.1 អាស-អ៊ែយ៉ាស្តី បានតំណាលតមកពី អាស-អ៊ាប់បាស់ ប៊ីន ហ្គ័រ តមកពី អាហ្វិ អាស-ហ្គាសាន់ អាស-រីដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ដែលបានថ្លែងអំពីបុរសម្នាក់ដែលនិយាយកុហក ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ وعد មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[១៦:១០៥] មានតែបណ្តាអ្នកដែលមិនជឿបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ដែលប្រឌិតនូវមុសាវាទនោះ ។" (تفسیر العیاشی : 2: 71/271)

***

16.104-105.2 16.104-105.2 قَالَ وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فِي بَطْنِ الْفُرَّانِ أَنْ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ. (تفسیر القمی - جلد 1 صفحه 199)

16.104-105.2 លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله (គឺ អាហ្វិ យ៉ាក្គូហ្គារ صلوات الله عليه وآله) មានវចនៈថា៖ "ពួកគេបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាទាំងអស់របស់យើង عليهم السلام ក្នុងអត្ថន័យក្នុងរបស់ គួរអាន ។ ពួកគេបដិសេធបណ្តាអ្នកស្នង عليهم السلام យើងទាំងអស់ عليهم السلام ។" (199 صفحه , جلد 1 , تفسیر القمی)

***

16.104-105.3 16.104-105.3 وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: الْآيَاتُ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَيْمَةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ). وَ الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا لِلَّهِ آيَةٌ أَكْبَرُ مِنِّي». (تفسیر القمی - الجزء: 1 , صفحه: 309 , البرهان في تفسیر القرآن - الجزء: 3 : صفحه: 10 حَدِيث 99 / 4847 , بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام - جلد 23 صفحه 206)

16.104-105.3 អាស៊ី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ឹម មានប្រសាសន៍ថាបណ្តាព្រះសញ្ញាគឺ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه وآله និង

ព្រះសន្តតិម៉ាស្ម័ល ទាំងឡាយ ។ ភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់រឿងនេះគឺព្រះវចនៈរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام គឺ៖
"មិនមានព្រះសញ្ញាណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عن رجل ធំជាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ ។" (1:309) (تفسير القمّي)

***

* 105.4-16.104 مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ أَوْ عَيْرِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَزْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: مَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي، وَ لَا لِلَّهِ مِنْ نَبَأٍ أَعْظَمُ مِنِّي. ** (الكافي الجزء ١ صفحة ١٦١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ٥٦٤)

*16.104-105.4 មូហាំម៉ាដូ បឺន យ៉ាក្កុត្តបមានប្រសាសន៍តមកពីមូហាំម៉ាដូ បឺន យ៉ាស្ម័យ តមកពី អាស្ម័យម៉ាដូ បឺន មូហាំម៉ាដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ បឺន អាហ្វិ អ៊ូមែរ ឬបុរសម្នាក់ទៀត តមកពី មូហាំម៉ាដូ បឺន អាល់-ហ្វៃដ្ល តមកពី អាហ្វិ ហ្វាស្ម័ស្ម័ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عن رجل ដែលធំជាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ ពុំមាន ព្រះដំណឹងណាមួយពីអល់ឡោះហ្ន៎ عن رجل ដែលធំជាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ ។" (الكافي 1: 161)

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مِنْ أَكْرَهٍ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

១០៦. អ្នកដែលមិនមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ទេក្រោយពីមានសទ្ធា[ចំពោះព្រះអង្គ]ហើយ លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលត្រូវគេបង្ខិតបង្ខំ ឯដួងចិត្តអ្នកនោះនៅតែជឿស្មោះជានិច្ច តែបុគ្គលណាដែលលើកចិត្តទទួលការបដិសេធសទ្ធា ព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៎នឹងស្រោចមកលើជនទាំងនោះ ។ ពួកនោះនឹងរងទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ។

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٧﴾

១០៧. នេះព្រោះពួកគេស្រឡាញ់ជីវិតលោកនេះជាងលោកមុខ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មិនចង្អុលណែនាំជនានុជនណាដែលបដិសេធសទ្ធាទេ ។

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْعُفْلُونَ ﴿١٨﴾

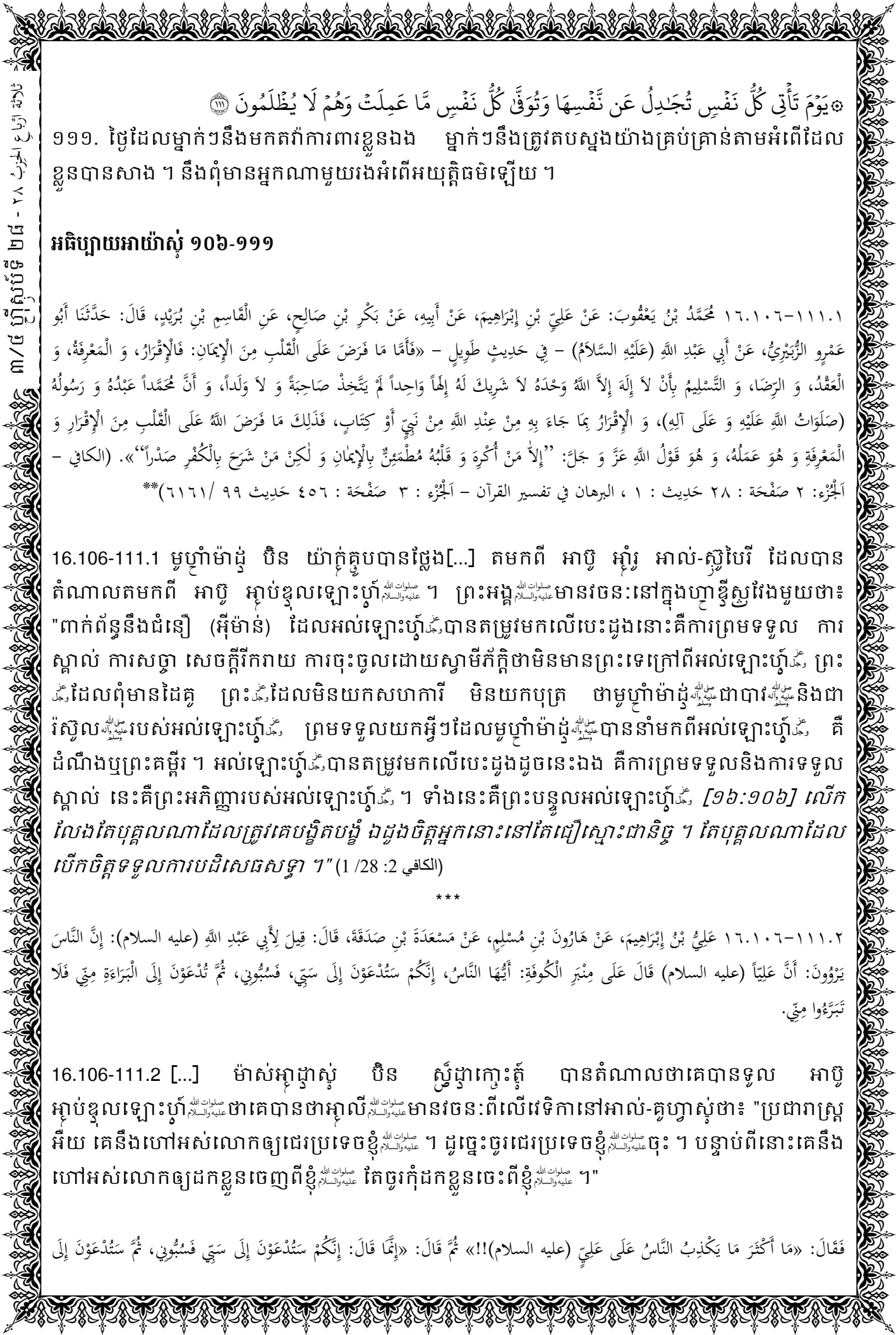
១០៨. ជនទាំងនោះគឺជនដែលអល់ឡោះហ្ន៎បិទដួងចិត្ត ត្រចៀក និងភ្នែកជិតស្លឹប [ព្រោះពួកគេជាជនទុច្ចរិតមានរឹងរូស] ។ ជនទាំងនោះជាជនមិនយកចិត្តទុកដាក់ ។

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

១០៩. ពិតប្រាកដណាស់ ជនទាំងនោះជាជនបរាជ័យនាលោកមុខ ។

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

១១០. ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់អភ័យទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ចំពោះជនានុជនដែលបានកៀសខ្លួនក្រោយពីរងការសង្កត់សង្កិន ដែលបានតស៊ូដោយអត់ធ្មត់ ក្រោយពីនោះ ។

تلاوة آيات الجزب ٢٨ - ٢٨ - ٢٨

﴿يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَدِّدُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾

១១១. ថ្ងៃដែលម្នាក់ៗនឹងមកតវ៉ាការពារខ្លួនឯង ម្នាក់ៗនឹងត្រូវតបស្នងយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់តាមអំពើដែលខ្លួនបានសាង ។ នឹងពុំមានអ្នកណាមួយរងអំពើអយុត្តិធម៌ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១០៦-១១១

111.1-16.106 مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ بُرَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرِو الرُّبَيْرِيُّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - «فَأَمَّا مَا فَرَضَ عَلَى الْقَلْبِ مِنَ الْإِيمَانِ: فَلِإِقْرَارِ، وَ الْمَعْرِفَةِ، وَ الْعُقْدِ، وَ الرِّضَا، وَ التَّسْلِيمِ بِأَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ إِهَاءً وَاحِدًا لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَ لَا وَلَدًا، وَ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ)، وَ الْإِقْرَارُ بِمَا جَاءَ بِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مِنْ نَبِيِّ أَوْ كِتَابٍ، فَذَلِكَ مَا فَرَضَ اللَّهُ عَلَى الْقَلْبِ مِنَ الْإِقْرَارِ وَ الْمَعْرِفَةِ وَ هُوَ عَمَلُهُ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَ لَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكَفْرِ صَدْرًا"». (الكافي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٨ حَدِيث : ١ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٥٦ حَدِيث ٩٩ / ٦١٦١)**

16.106-111.1 មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូបបានថ្លែង[...] តមកពី អាហ្វិ អុរូ អាល-ស្វ៊ែបេរី ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាដ្យូស្ត្រវែងមួយថា៖ "ពាក់ព័ន្ធនឹងជំនឿ (អ៊ីម៉ាន់) ដែលអល់ឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} បានតម្រូវមកលើបេះដូងនោះគឺការព្រមទទួល ការស្គាល់ ការសច្ចា សេចក្តីរីករាយ ការចុះចូលដោយស្វាមីភ័ក្តិថាមិនមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រះដែលពុំមានដៃគូ ព្រះដែលមិនយកសហការី មិនយកបុត្រ ថាមូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាបាវ ^{صلوات الله عليه والسلم} និងជាវិស្វល ^{صلوات الله عليه والسلم} របស់អល់ឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រមទទួលយកអ្វីៗដែលមូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلم} បាននាំមកពីអល់ឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} គឺដំណឹងឬព្រះគម្ពីរ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} បានតម្រូវមកលើបេះដូងដូចនេះឯង គឺការព្រមទទួលនិងការទទួលស្គាល់ នេះគឺព្រះអភិញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ទាំងនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} [១៦:១០៦] លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលត្រូវគេបង្ខំបង្ខំ ឯដូចចិត្តអ្នកនោះនៅតែជឿស្មោះជានិច្ច ។ តែបុគ្គលណាដែលបើកចិត្តទទួលការបដិសេធសទ្ធា ។" (الكافي 2: 1/28)

***

111.2-16.106 عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، قَالَ: قِيلَ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): إِنَّ النَّاسَ يَزُوُونَ: أَنَّ عَلِيًّا (عليه السلام) قَالَ عَلَى مَنْبَرِ الْكُوفَةِ: أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّكُمْ سَتُدْعَوْنَ إِلَى سَيِّئِي، فَسُبُّونِي، ثُمَّ تُدْعَوْنَ إِلَى الْبِرَاءَةِ مِنِّي فَلَا تَبَرُّوا مِنِّي.

16.106-111.2 [...] ម៉ាស់អុដ្យាស៊ុ ប៊ិន ស្វ៊ែដ្យាក្វេត្តិ បានតំណាលថាគេបានទូល អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلم} ថាគេបានថាអុលី ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈពីលើវេទិកានៅអាល-គូហ្វាស៊ុថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ គេនឹងហៅអស់លោកឲ្យជេរប្រទេចខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ដូច្នេះចូរជេរប្រទេចខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} ចុះ ។ បន្ទាប់ពីនោះគេនឹងហៅអស់លោកឲ្យដកខ្លួនចេញពីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} តែចូរកុំដកខ្លួនចេះពីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} ។"

فَقَالَ: «مَا أَكْثَرَ مَا يَكْذِبُ النَّاسُ عَلَى عَلِيٍّ (عليه السلام)!!» ثُمَّ قَالَ: «إِنَّمَا قَالَ: إِنَّكُمْ سَتُدْعَوْنَ إِلَى سَيِّئِي فَسُبُّونِي، ثُمَّ سَتُدْعَوْنَ إِلَى

الْبِرَاءَةِ مِنِّي وَإِنِّي لَعَلَى دِينِ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه و آله)، وَ لَمْ يَقُلْ: لَا تَبَرُّوا مِنِّي».

អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មនុស្សបាននិយាយបង្ហាច់អាល្លឺ^{صلوات الله عليه والسلام} ច្រើនលើកច្រើនគ្រា ណាស់ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តែអាល្លឺ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេនឹងហៅអស់លោក ឲ្យជេរប្រទេចខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូច្នោះចូរជេរប្រទេចខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ចុះ ។ បន្ទាប់ពីនោះគេនឹងហៅអស់លោកឲ្យដកខ្លួន ចេញពីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងសាសនារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" តែអាល្លឺ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានមានវចនៈទេថា៖ "ចូរអស់លោកកុំដកខ្លួនចេញពីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

فَقَالَ لَهُ السَّائِلُ: أَرَأَيْتَ إِنْ اخْتَارَ الْقَتْلَ دُونَ الْبِرَاءَةِ. فَقَالَ: «وَاللَّهِ، مَا ذَلِكَ عَلَيَّ، وَمَا لَهُ إِلَّا مَا مَضَى عَلَيْهِ عَمَّارُ بْنُ يَاسِرٍ حَيْثُ أَكْرَهُهُ أَهْلُ مَكَّةَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِيهِ: "إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ"، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) عِنْدَهَا يَا عَمَّارُ، إِنْ عَادُوا فَعُدْ، فَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عُدْرَكَ، وَ أَمَرَكَ أَنْ تَعُودَ إِنْ عَادُوا». (الكافي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢١٩ حَدِيث : ١٠)

អ្នកសួរបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ឃើញយ៉ាងណាបើទូលបង្គំសុខចិត្តស្លាប់ ជាជាងដកខ្លួនចេញ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យថនឹងអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} នេះមិនអ្វីដែលគេ ដាក់ជាក់ហិតលើខ្លួនគាត់ទេ ។ មុខនាទីរបស់គាត់មិនមែនអ្វីផ្សេងពីប្រការដែល អ្នកម៉ារ ប៊ិន យ៉ាសារ បានឆ្លងកាត់នោះទេ កាលពួកអ្នកស្រុកម៉ាក់កាស្តូបានបង្ខិតបង្ខំចិត្តលោកតែចិត្តលោកនៅតែមានសទ្ធា (អ៊ីម៉ាន់) ដដែល ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើរូបលោកថា៖ [១៦:១០៦] លើក លែងតែបុគ្គលណាដែលត្រូវគេបង្ខិតបង្ខំ ឯដូចចិត្តអ្នកនោះនៅតែជឿស្មោះជានិច្ច ។ ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់លោកកាលនោះថា៖ "បើពួកគេនាំលោកប្រព្រឹត្តឡើងវិញ (គឺបង្ខំលោក) ចូរលោកប្រព្រឹត្ត ឡើងវិញចុះ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់មកឲ្យលោកនូវការលើកលែងទោស ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដាក់ ព្រះបញ្ជាឲ្យលោកប្រព្រឹត្តឡើងវិញចុះ បើពួកគេនាំលោកប្រព្រឹត្តឡើងវិញ (គឺបង្ខំលោក) ។"

(الكافي 2: 10 / 219)

***

١١١.٣-١٠٦.١٦ عَلِيُّ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ جَمِيلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، قَالَ: قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «مَا مُنِعَ مِنِّي (رَحِمَهُ اللَّهُ) مِنَ التَّقِيَّةِ؟ فَوَاللَّهِ، لَقَدْ عَلِمَ أَنَّ هَذِهِ الْآيَةَ نَزَلَتْ فِي عَمَّارٍ وَ أَصْحَابِهِ: "إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ"».

(الكافي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ١٧٤ حَدِيث : ١٥)

16.106-111.3 [...] ទទួលបានមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ម៉ារវ៉ាន ដែលបានតំណាលថា អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ហេតុអ្វី មីស្ស័ សូមអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អាណិតអាសូរលោក មិន លាក់ (ធ្វើតាត្តិយ៉ាស្ត) ? សូមស្ស្យថនឹងអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} លោកបានដឹងស្រាប់ហើយថាអាយ៉ាស្តនេះត្រូវ បានបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើរូបលោក អ្នកម៉ារ និងមិត្តទាំងឡាយរបស់លោកគឺ៖ [១៦:១០៦] លើក លែងតែបុគ្គលណាដែលត្រូវគេបង្ខិតបង្ខំ ឯដូចចិត្តអ្នកនោះនៅតែជឿស្មោះជានិច្ច ។" (الكافي 2: 15 / 174)

***

١١١.٤-١٠٦.١٦ الْحَمِيرِيُّ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ بِإِسْنَادِهِ عَنْ بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ التَّقِيَّةَ تُرْسُ الْمُؤْمِنِ، وَ لَا إِيْمَانَ لِمَنْ لَا تَقِيَّةَ لَهُ». فَقُلْتُ لَهُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، أَرَأَيْتَ قَوْلَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ"

قَالَ: «وَهَلِ التَّقِيَّةُ إِلَّا هَذَا». (قرب الإسناد - الجزء: ١ صَفْحَة : ١٧ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صَفْحَة : ٤٥٧ حديث ٩٩ / ٦١٦٤)**

16.106-111.4 [...] ទទួលបានមកពី បាការ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ន ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ការលាក់[ជំនឿ] (តាគីយ៉ាស្ត) ជាខែលរបស់អ្នក មានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ បើបុគ្គលមិនលាក់ទេ បុគ្គលនោះមិនមានជំនឿទេ ។" ខ្ញុំក៏បានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពិធីដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីព្រះ បន្ទូលអស់ឡោះហ្វី^{تبارك وتعالى} [9b:90b] លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលត្រូវគេបង្ខិតបង្ខំ ឯដួងចិត្តអ្នកនោះ នៅតែជឿស្មោះជានិច្ច?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "តើនេះមិនមែនអ្វីក្រៅពីការលាក់ (តាគីយ៉ាស្ត) ទេ?" (قرب الاسناد: 17)

***

١٦.١٠٦-١١١.٥ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَجَلَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ فَقُلْتُ لَهُ: إِنَّ الضَّحَّاكَ قَدْ ظَهَرَ بِالْكُوفَةِ، وَ يُوشِكُ أَنْ تُدْعَى إِلَى الْبِرَاءَةِ مِنْ عَلِيٍّ، فَكَيْفَ نَصْنَعُ؟ قَالَ: «فَابْرَأْ مِنْهُ». قَالَ: قُلْتُ لَهُ: أَيُّ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ قَالَ: «أَنْ يَمْضُوا فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى مَا مَضَى عَلَيْهِ عَمَّارُ بْنُ يَاسِرٍ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، أَجِدَ بِمَكَّةَ فَقَالُوا لَهُ: ائْبْرَأْ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ، فَبَرَى مِنْهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عُذْرَهُ: «إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ»». (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٧٢ حديث : ٧٦ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٥٨ حديث ٩٩ / ٦١٦٩)**

16.106-111.5 ទទួលបានមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ិន អាប់ឡាន់ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ "អាល់-ដោះហ្គាត្ត បានមកឯ អាល់-គូហ្វាស្ត ហើយបានហៅយើងឲ្យដកខ្លួន ចេញពីអាលី^{صلوات الله عليه والسلم} ។ តើយើងធ្វើយ៉ាងណា?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកដកខ្លួនចេញពី ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ "អ្វីទៅដែលជាទីស្រឡាញ់បំផុតសម្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "នឹងមានរឿងកើតឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងអាលី^{صلوات الله عليه والسلم} ដូចរឿងដែលបានកើតឡើង ចំពោះ អាប់ម៉ារ ប៊ិន យ៉ាសារ (رحمه الله) ក្នុងអតីតកាល ។ ពួកគេបានចាប់អាប់ម៉ារនៅឯម៉ាកកាស្តហើយបាន សួរលោកថា៖ "តើអ្នកឯងដកខ្លួនចេញពីរសូលុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلم} ទេ?" អាប់ម៉ារក៏បានដកខ្លួនចេញពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلم} បានដាក់ចុះមកនូវការលើកលែងទោសឲ្យអាប់ម៉ារថា៖ [9b:90b] លើក លែងតែបុគ្គលណាដែលត្រូវគេបង្ខិតបង្ខំ ឯដួងចិត្តអ្នកនោះនៅតែជឿស្មោះជានិច្ច ។"

(تفسير العياشي 2: 76/272)

***

١٦.١٠٦-١١١.٦ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ يَدْعُو أَصْحَابَهُ، فَمَنْ أَرَادَ بِهِ خَيْرًا سَمِعَ وَ عَرَفَ مَا يَدْعُوهُ إِلَيْهِ، وَ مَنْ أَرَادَ بِهِ شَرًّا طَبَعَ عَلَى قَلْبِهِ فَلَا يَسْمَعُ وَ لَا يَعْقِلُ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: «أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ سَمِعَهُمْ وَ أَبْصَارِهِمْ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ»». (تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٧٣ حديث : ٧٧ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٥٩ حديث ٩٩ / ٦١٧١)**

16.106-111.6 អាល់-អៃយ៉ាស្តី [បានតំណាល]តមកពី អ៊ីសហ្គាត្ត ប៊ិន អាប់ម៉ារ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំ បានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "រសូលុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلم} តែងតែប្រកាសហៅសាវកព្រះ

អង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ដូច្នេះបុគ្គលណាដែលចង់ធ្វើល្អ បុគ្គលនោះពួនិងទទួលស្គាល់អ្វីដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហៅទៅរក ។ បុគ្គលណាចង់ធ្វើអាក្រក់ ចិត្តបុគ្គលនោះត្រូវបិទជិត ដូច្នេះបុគ្គលនោះមិនឮ មិនអើពើទេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^ﷺ [១៦:១០៨] ជនទាំងនោះគឺជនដែលអស់ឡោះហ្ន៎បិទដួងចិត្ត ត្រចៀក និងភ្នែកជិតស្លឹប ។ ជនទាំងនោះជាជនមិនយកចិត្តទុកដាក់ ។" (تفسير العياشي 2: 77 / 273)

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٣﴾

១១២. អស់ឡោះហ្ន៎លើកឡើងជាគំរូនូវស្រុកមួយដែលជាស្រុកផុតភ័យនិងមានសុវត្ថិភាព សម្បូរគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតមកពីគ្រប់ទិសទី ។ តែស្រុកនោះ (គឺប្រជារាស្ត្រស្រុកនោះ) បដិសេធ [មិនស្គាល់]ព្រះឧបការគុណអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យស្រុកនោះភ្ញក្សនូវការគ្របដណ្តប់នៃការអត់ឃ្មាននិងការភ័យខ្លាច ដោយសារអំពើដែលពួកគេបានសាង ។

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٣﴾

១១៣. មានព្រះសាសនៈទូតមួយអង្គ ក្នុងចំណោមពួកគេ បានមករកពួកគេ ។ តែពួកគេបានប្រឆាំងតតាំងគេ ។ ដូច្នេះពួកគេត្រូវទណ្ឌកម្មច្បាមជ្រិតពួកគេជាជនទុច្ចរិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១២-១១៣

16.112-113.1 16.112-113.1 [ម្លូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កូបបានផ្លែឯ]តមកពីឪពុកលោក តមកពី[...] អ្នក ប៊ិន ស្ត្រីមរ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} លិទ្ធិស្រាបដៃឲ្យជ្រះពីចំណីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ខ្លាចស្រីបម្រើខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឃើញព្រោះគាត់នឹងគិតថាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ស្រែកឃ្មានខ្លាំង តែមិនមែនដូច្នោះទេ ។ មានប្រជារាស្ត្រមួយក្រុមដែលមាននូវព្រះអំណោយហូរហៀរ គឺពួកអ្នកស្រុក អាល់-ស្វារស្វារ (ឈ្មោះស្ទឹងមួយ) ។ ពួកគេសល់ចំណីអាហារ (គឺនំបាំង) យ៉ាងច្រើន យកអាហារនោះជូតគូទកូន ។ អាហារនោះសល់ចោលគរជាត្នី ។"

قَالَ فَمَرَّ رَجُلٌ صَالِحٌ عَلَىٰ امْرَأَةٍ وَهِيَ تَفْعَلُ ذَلِكَ بِصِحِّي لَهَا فَقَالَ وَيْحَكُمْ ائْتُوا اللَّهَ لَا يُعْزِي مَا بَكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَقَالَتْ كَأَنَّكَ تُخَوِّفُنَا بِالْجُوعِ أَمَا مَا دَامَ تَرْزَأُنَا يَجْرِي فَإِنَّا لَا نَخَافُ الْجُوعَ

អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "បុរសត្រឹមត្រូវម្នាក់បានដើរតាមនោះ ជួបនារីម្នាក់បានធ្វើបែបនេះចំពោះកូនគាត់ ។ បុរសនោះបានប្រាប់នារីនោះថា៖ "អបមង្គលលើអស់លោក! ចូរខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ ^ﷺ ផង ។ ចូរកុំដូរព្រះអំណោយដែលអស់លោកមាននោះឡើយ ។" នារីនោះបានប្រាប់បុរស

នោះថា៖ "យើងមិនខ្លាចអត់ឃ្លានទេ ។ ដរាបណាស្ទឹង អាល់-ស្យាស្យា នៅតែហូរ ដរាបនោះយើងមិនខ្លាចអត់ឃ្លានទេ ។"

قَالَ فَأَسِيفَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ أَضْعَفَ لَهُمُ التَّرْتَارَ وَ حَبَسَ عَنْهُمْ قَطْرَ السَّمَاءِ وَ نَبَتَ الْأَرْضِ قَالَ فَاحْتَاخُوا إِلَى مَا فِي أَيْدِيهِمْ فَأَكَلُوهُ ثُمَّ
إِحْتَاخُوا إِلَى ذَلِكَ الْجَبَلِ فَإِنْ كَانَ لَيْفَسَمَ بَيْنَهُمْ بِالْمِيزَانِ. (المحسن ج ٢ ص ٥٨٦)

អាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ ^{رحمته} បានធ្វើឲ្យ[ស្ទឹង] អាល់-ស្យាស្យា ទៅជាអន់មានទឹក ព្រះអង្គ ^{رحمته} បានរារាំងតំណក់ទឹកភ្លៀងមកពីលើមេឃនិងរារាំងដំណាំលើផែនដី ។" អាប៊ូ

អុប្បុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេត្រូវការអ្វីដែលនៅក្នុងដៃពួកគេ ។ ដូច្នោះពួកគេបរិភោគវា ។ ក្រោយពីនោះមកពួកគេត្រូវការគំនរភ្នំ (គឺគំនរនំបាំងដែលចោលជាកាកសំណល់នោះ) ពួកគេបែងចែកវាឲ្យគ្នាដោយជញ្ជីញ ។" (المحسن 2: 586)

***

16.112-113.2 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ទី [បានតំណាល]តមកពី ហ្វាហ្វូស្ទី ប៊ិន សាលិម តមកពី អាប៊ូអុប្បុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរអ៊ីលមួយក្រុមតែងតែបាននូវអាហារ[ច្រើនណាស់] ដល់ថ្នាក់ពួកគេធ្វើរូបបដិមាពីអាហារនោះ ហើយពួកគេតែងតែជូតតូទជាមួយអាហារនោះ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{رحمته} ធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេឥតឈប់ ទាល់តែពួកគេត្រូវបង្ខំចិត្តទៅរករូបបដិមាធ្វើអំពីអាហារនោះនិងអាហារដែលពួកគេបានប្រើសម្រាប់កិតតូទនោះដើម្បីយកមកបរិភោគ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{رحمته} [១៦:១១២] អល់ឡោះហ្គ័រលើកឡើងជាគំរូនូវស្រុកមួយដែលជាស្រុកផុតភ័យនិងមានសុវត្ថិភាព សម្បូរគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតមកពីគ្រប់ទិសទី ។ តែស្រុកនោះបដិសេធព្រះឧបការគុណអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័របានឲ្យស្រុកនោះភ្ញាក់រន្ធការគ្របដណ្តប់នៃការអត់ឃ្លាននិងការភ័យខ្លាច ដោយសារអំពើដែលពួកគេបានសាង ។" (تفسير العياشي 2: 78 / 273)

3 : صَفْحَة : ٤٦٠ حَدِيث ٩٩ / ٦١٧٥**

16.112-113.2 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ទី [បានតំណាល]តមកពី ហ្វាហ្វូស្ទី ប៊ិន សាលិម តមកពី អាប៊ូអុប្បុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរអ៊ីលមួយក្រុមតែងតែបាននូវអាហារ[ច្រើនណាស់] ដល់ថ្នាក់ពួកគេធ្វើរូបបដិមាពីអាហារនោះ ហើយពួកគេតែងតែជូតតូទជាមួយអាហារនោះ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{رحمته} ធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេឥតឈប់ ទាល់តែពួកគេត្រូវបង្ខំចិត្តទៅរករូបបដិមាធ្វើអំពីអាហារនោះនិងអាហារដែលពួកគេបានប្រើសម្រាប់កិតតូទនោះដើម្បីយកមកបរិភោគ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{رحمته} [១៦:១១២] អល់ឡោះហ្គ័រលើកឡើងជាគំរូនូវស្រុកមួយដែលជាស្រុកផុតភ័យនិងមានសុវត្ថិភាព សម្បូរគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតមកពីគ្រប់ទិសទី ។ តែស្រុកនោះបដិសេធព្រះឧបការគុណអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័របានឲ្យស្រុកនោះភ្ញាក់រន្ធការគ្របដណ្តប់នៃការអត់ឃ្លាននិងការភ័យខ្លាច ដោយសារអំពើដែលពួកគេបានសាង ។" (تفسير العياشي 2: 78 / 273)

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

១១៤. ដូច្នោះចូរពួកអ្នកបរិភោគអ្វី (គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត) ដែលអល់ឡោះហ្គ័របានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ស្របតាមច្បាប់និងល្អប្រសើរ ។ ចូរពួកអ្នកអរព្រះគុណដែលអល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះឧបការគុណ បើពួកអ្នកធ្វើសក្តារព្រះអង្គមែន ។

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَحَلْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۖ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾

១១៥. ព្រះអង្គហាមពួកអ្នកបរិភោគសាច់សត្វស្លាប់ ឈាម សាច់ជ្រូក និងអ្វីៗដែលគេបូជាក្នុងនាមអ្វី ផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎ [ពេលសំឡេង ទោះបីសត្វនោះនៅក្នុងចំពូកសត្វដែលអនុញ្ញាតឲ្យបរិភោគសាច់ បានក៏ដោយ] ។ តែបើអ្នកណាមួយនៅក្នុងការចាំបាច់ [ចៀសពុំបាន ត្រូវតែបរិភោគ] ដោយមិនប្រាថ្នា ល្មើសទេ មិនប្រព្រឹត្តបំពានទេនោះ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់លើកលែងទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណា ប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១១៤-១១៥

١١٥-١١٤. ١٦. العَيَّاشِيُّ: عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مُحَمَّدٌ مُضْطَّرٌّ إِلَى الصَّيِّدِ وَ إِلَى مَيْتَةٍ، مِنْ أَيِّهِمَا يَأْكُلُ؟ قَالَ: «يَأْكُلُ مِنَ الصَّيِّدِ». قُلْتُ: أَلَيْسَ قَدْ أَحَلَّ اللَّهُ الْمَيْتَةَ لِمَنْ اضْطَرَّ إِلَيْهَا؟ قَالَ: «بَلَى، وَ لَكِنْ أَلَا تَرَى أَنَّهُ يَأْكُلُ مِنْ مَالِهِ؟ يَأْكُلُ الصَّيِّدَ وَ عَلَيْهِ الْفِدَاءُ». (تفسير العيَّاشي - الجزء: ٢ صَفْحَة: ٢٧٤ حَدِيث: ٨٠، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة: ٤٦١ حَدِيث ٩٩/ ٦١٧٧)**

16.114-115.1 អាស័-អ៊ូយ៉ាស្តី [បានតំណាល]តមកពី ម៉ាន់ស្ទិរ ប៊ិន ហ្គាស្ទឹម ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "បុគ្គលគ្រងអ៊ុះហ្ន៎រឹមបារម្ភក្នុងការហូបសាច់សត្វបរិបាញ់បានឬសាច់ សត្វស្លាប់ ។ តើគាត់ត្រូវហូបសាច់សត្វមួយណា?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "គាត់គប្បីហូបសាច់ សត្វបរិបាញ់បាន ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} មិនបានអនុញ្ញាតឲ្យបរិភោគសាច់សត្វស្លាប់ទេ សម្រាប់បុគ្គលដែលនៅក្នុងការចាំបាច់?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មែន តែលោកមិនឃើញទេថា បុគ្គលនោះបរិភោគទ្រព្យឯង? បុគ្គលនោះគប្បីបរិភោគសត្វបរិបាញ់បាន ។ បុគ្គលនោះត្រូវសង ពិន័យ ។" (تفسير العيَّاشي 2: 80 / 274)

***

* ١١٥.٢-١١٤. ١٦. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زَيْدٍ وَ عَلِيِّ بْنِ إِبرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ جَمِيعاً عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا أَيْضاً عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ مُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَحْرَبِنِي جُعَلْتُ فِدَاكَ لِمَ حَرَّمَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْحَمْرَ وَ الْمَيْتَةَ وَ الدَّمَ وَ لَحْمَ الْخَنْزِيرِ

*16.114-115.2 រាយការណ៍មកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ តមកពី សាស្ត្រលី ប៊ិន ស៊ុយ៉ាដូ និង អាលី ប៊ិន អ៊ុបហ្គឹម តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ុវ ប៊ិន អ៊ុស្តម៉ាន តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ តមកពី អ៊ុចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} និងមិត្តយើងច្រើននាក់ដែរ តមកពី អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ខ្លីលីដូ តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាស្តឡា តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ម៉ាន ប៊ិន សាលិម តមកពី មូហ្គាដូដូល ប៊ិន អ៊ុម៉ារ ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "សូមឲ្យទូល បង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំ ហេតុអ្វីអល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} ហាម ស្រា សត្វស្លាប់ ឈាមនិងសាច់ជ្រូក?"

فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى لَمْ يُحَرِّمْ ذَلِكَ عَلَى عِبَادِهِ وَ أَحَلَّ لَهُمْ سِوَاهُ رَغَبَةً مِنْهُ فِيمَا حَرَّمَ عَلَيْهِمْ وَ لَا زُهْدًا فِيمَا أَحَلَّ لَهُمْ وَ لَكِنَّهُ خَلَقَ

الْخُلُقِ وَ عَلِيمٌ عَزَّ وَ جَلَّ مَا تَقُومُ بِهِ أَبْدَانُهُمْ وَ مَا يُصْلِحُهُمْ فَأَحَلَّهُ لَهُمْ وَ أَبَاخَهُ تَفَضُّلاً مِنْهُ عَلَيْهِمْ بِه تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِمَصْلَحَتِهِمْ وَ عَلِيمٌ مَا يَصْرُهُمْ فَتَنَاهُمْ عَنْهُ وَ حَرَمَهُ عَلَيْهِمْ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ូ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនហាមអ្វីទាំងនេះលើបាវព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តេឡី អនុញ្ញាតឲ្យបាវព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទទួលទានផ្សេងពីនេះបាន នេះជាព្រះបំណងរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តេឡី ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហាមពួកគេនោះ ហើយក៏មិនមែនចង់ឲ្យពួកគេស្អប់អ្វីដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អនុញ្ញាតឲ្យពួកគេ នោះទេដែរ ។ តែព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតសត្វលោក ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទ្រង់ញាណថាខ្លួនពួកគេរង់ចាំអ្វី ថាអ្វី ត្រឹមត្រូវសម្រាប់ពួកគេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អនុញ្ញាតឲ្យពួកគេ យល់ព្រមឲ្យពួកគេបរិភោគអ្វីនោះក្នុង នាមនៃព្រះធម៌មេត្តាពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រោះវាត្រឹមត្រូវសម្រាប់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទ្រង់ញាណថាអ្វីផ្តល់ គ្រោះថ្នាក់ដល់ពួកគេ ដូច្នេះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហាមវាលើពួកគេ មិនអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេបរិភោគវាទេ ។

تُمْ أَبَاخَهُ لِلْمُضْطَّرِّ وَ أَحَلَّهُ لَهُ فِي الْوَقْتِ الَّذِي لَا يَقُومُ بَدَنُهُ إِلَّا بِهِ فَأَمَرَهُ أَنْ يَنَالَ مِنْهُ بِقَدْرِ الْبُلْعَةِ لَا غَيْرَ ذَلِكَ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} លើកសិទ្ធិឲ្យអ្នកដែលនៅក្នុងការចាំបាច់នោះបរិភោគរបស់ហាមនោះបាន អនុញ្ញាត ឲ្យអ្នកនោះអាចបរិភោគវាបានក្នុងអំឡុងពេលដែលខ្លួនអ្នកនោះមិនអាចអត់ទ្រាំបាន [ក្រែងគ្រោះថ្នាក់] បើមិនបរិភោគរបស់ហាមនោះទេ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យអ្នកនោះយក របស់ហាមនោះមកបរិភោគបានតាមកាលៈទេសៈចាំបាច់ មិនផ្សេងពីនោះទេ ។

تُمْ قَالَ أَمَا الْمَيْتَةُ فَإِنَّهُ لَا يُدْمِنُهَا أَحَدٌ إِلَّا ضَعْفَ بَدَنِهِ وَ نَحَلَ جِسْمُهُ وَ ذَهَبَتْ فُؤُتُهُ وَ انْقَطَعَ نَسْلُهُ وَ لَا يَمُوتُ أَكِلُ الْمَيْتَةِ إِلَّا فَجَاءَهُ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សត្វស្លាប់ ចូរកុំឲ្យបុគ្គលទម្លាប់បរិភោគសត្វស្លាប់ វាមិនមាន ផលប្រយោជន៍អ្វីទេ វាបានតែធ្វើឲ្យខ្លួនបុគ្គលខ្សោយ ធ្វើឲ្យខ្លួនបុគ្គលស្គម ធ្វើឲ្យបុគ្គលបាត់បង់កម្លាំង ធ្វើឲ្យបុគ្គលដាច់សាលាហិត (គឺគ្មានកូន) ។ អ្នកបរិភោគសត្វស្លាប់នឹងមិនស្លាប់ក្រៅពីការស្លាប់ ទាន់ហាន់ទេ ។

وَ أَمَا الدَّمُ فَإِنَّهُ يُورِثُ أَكِلَهُ الْمَاءَ الْأَصْفَرَ وَ يُبْخِرُ الْفَمَ وَ يُنْتِنُ الرَّيْحَ وَ يُسِيءُ الْخُلُقَ وَ يُورِثُ الْكَلْبَ وَ الْقَسْوَةَ فِي الْقَلْبِ وَ قِلَّةَ الرَّأْفَةِ وَ الرَّحْمَةَ حَتَّى لَا يُؤْمَنَ أَنْ يُقْتَلَ وَلَدُهُ وَ وَالِدِيهِ وَ لَا يُؤْمَنَ عَلَى حَمِيمِهِ وَ لَا يُؤْمَنَ عَلَى مَنْ يَصْحُبُهُ

ឈាម អ្នកបរិភោគឈាមនឹងចម្លងទឹកល្បឿង មានក្លិនមាត់ មានខ្យល់ស្អុយ ។ អ្នកនោះនឹងមានរបៀប របបអាក្រក់ ស្រែកទឹកខ្លាំង មានអាការរឹងក្អឹងនៅក្នុងបេះដូង (ចិត្ត) កម្រមានចិត្តល្អ កម្រមានមេត្តាដល់ ថ្នាក់គ្មានសុវត្ថិភាព ហ៊ានសម្លាប់កូនឯងនិងឪពុកម្តាយឯង ។ បុគ្គលជំនិតស្មើទូស្មាលរបស់អ្នកនោះពុំ មានសុវត្ថិភាពទេ បណ្តាអ្នកក្បែរខ្លួនអ្នកនោះក៏គ្មានសុវត្ថិភាព ។

وَ أَمَا لَحْمُ الْخَنزِيرِ فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى مَسَحَ قَوْمًا فِي صُورِ شَيْءٍ شَبِهَ الْخَنزِيرِ وَ الْقُرْدِ وَ الدُّبِّ وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُسُوخِ تُمْ نَهَى عَنْ أَكْلِهِ لِلْمَثَلَةِ لِجَبَالٍ يَنْتَفِعَ النَّاسُ بِهَا وَ لَا يُسْتَحَفَّ بِعُقُوبِهَا

សាច់ជ្រូក អល់ឡោះហ្គាំ បានផ្លាស់រូបមនុស្សខ្លះឲ្យមានរូបផ្សេងដូចសត្វជ្រូក ដូចសត្វស្វា ដូចសត្វខ្មាញ់ ដូចបុគ្គលខូចទ្រង់ទ្រាយផ្សេងៗទៀត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ហាមបរិភោគសត្វទាំងនោះ ព្រោះតែវាស្រដៀងបុគ្គលប្រែរូបទាំងនោះឯង ដោយសង្ឃឹមថាមនុស្សនឹងប្រយ័ត្នខ្លួននឹងរឿងនេះ នឹងមិនចាត់ទុកផលវិបត្តិរបស់រឿងនេះជារឿងតូចតាច ។

وَأَمَّا الْخَمْرُ فَإِنَّهُ حَرَّمَهَا لِغَلْبِهَا وَ لِفَسَادِهَا وَ قَالَ مُدْمِنُ الْخَمْرِ كَعَابِدٍ وَنَنْ تَوَرُّهُ الْإِرْتِعَاشَ وَ تَذَهَبُ بِنُورِهِ وَ تَهْدِمُ مُرُوءَتَهُ وَ تَحْمِلُهُ عَلَى أَنْ يَجْسَرَ عَلَى الْمَحَارِمِ مِنْ سَفْكِ الدِّمَاءِ وَ رُكُوبِ الرِّثَا فَلَا يُؤْمِنُ إِذَا سَكِرَ أَنْ يَتَّبِعَ عَلَى حَرَمِهِ وَ هُوَ لَا يَعْقِلُ ذَلِكَ وَ الْخَمْرُ لَا يَزِيدُ إِلا شَارِبُهَا إِلَّا كَلَّ سُوءًا . (الكافي ج ٦ ص ٢٤٢)

ស្រា ព្រះអង្គ ហាមស្រាដោយសារឥទ្ធិពលរបស់វានិងដោយសារការខូចខាតបណ្តាលមកពីវា ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាមានទម្លាប់ផឹកស្រា អ្នកនោះដូចអ្នកធ្វើសក្តារៈរូបចម្លាក់ (ទេវរូប) ។ អ្នកនោះនឹងចម្លងអាការៈ អ្នកនោះនឹងបាត់បង់ពន្លឺ ភាពជាបុរសរបស់អ្នកនោះនឹងខូច វានឹងធ្វើឲ្យអ្នកនោះព្រហ័នក្នុងការល្មើសព្រះបម្រាមរឿងបង្ហូរឈាម រឿងខូចខិលផ្លូវភេទ ។ ដូច្នោះនឹងពុំមានសុវត្ថិភាពទេ ពេលអ្នកនោះស្រវឹង អ្នកនោះនឹងច្រលោតទៅលើសមាជិកគ្រួសារណាមួយដែលហ៊ានប្រដៅខ្លួន អ្នកនោះពុំមានប្រាជ្ញារឿងនេះទេ (រឿងសុដីវធម៌) ។ ស្រាបានត្រឹមតែធ្វើឲ្យអ្នកផឹកវាចម្រើនតែខាងអាក្រក់គ្រប់យ៉ាង ។" (الكافي 6: 242)

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ لَتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

១១៦. ចូរពួកអ្នកកុំនិយាយ តាមមុសាវាទដែលអណ្តាតពួកអ្នកពោលនោះឡើយ ថា៖ "នេះត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ (ច្បាប់អនុញ្ញាត) នេះត្រូវច្បាប់ហាម" ក្នុងបំណងប្រឌិតមុសាវាទទម្លាក់លើអល់ឡោះហ្គាំ ។ ជនានុជនណាប្រឌិតមុសាវាទទម្លាក់លើអល់ឡោះហ្គាំ ជនានុជននោះមិនជោគជ័យទេ ។

مَتَّعَ قَلِيلٌ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

១១៧. [វាជា]សេចក្តីត្រេកត្រអាលបន្តិចបន្តួច[សម្រាប់ពួកគេ ជាដំបូង] ហើយពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់[បន្ទាប់ពីនោះ:] ។

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا فَصَّصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَ مَا ظَلَمْنَاهُمْ وَ لَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

១១៨. យើងបានហាមចំពោះពួកយ៉ាហ្វិឌី នូវអ្វីដែលយើងបានលើកមកថ្លែងឲ្យអ្នកជ្រាបដឹងរួចមកហើយកាលពីមុន ។ យើងមិនប្រព្រឹត្តអតប្បីលើពួកគេទេ ពួកគេទេដែលប្រព្រឹត្តអតប្បីលើខ្លួនឯងនោះ ។

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

១១៩. ប៉ុន្តែព្រះម្ចាស់អ្នក ចំពោះជនានុជនណាដែលបានធ្វើខុសដោយមិនដឹង បន្ទាប់មកបានភ្ញាក់លើកស្មារលាលែងធ្វើដូច្នោះទៀតហើយសាងខ្លួនឲ្យល្អឡើងវិញ ព្រះម្ចាស់អ្នក បន្ទាប់ពីនោះ ទ្រង់លើក

ទោសឲ្យ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦﴾

១២០. អ៊ីបរ៉ាហ្វឹមជាសហគមន៍មួយដែលស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ទៀងត្រង់ គេមិននៅក្នុងចំណោម ពួកពហុទេពនិយមទេ ។

شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ أَجْتَبَلَهُ وَهَدَانُهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٧﴾

១២១. គេមានកតញ្ញតាចំពោះព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គបានជ្រើសរើសគេ បានដឹកនាំគេទៅ កាន់មាតិាត្រង់ត្រូវ ។

وَأَتَيْنَهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٨﴾

១២២. យើងបានប្រទានឲ្យគេក្នុងលោកនេះនូវចំណែកដ៏បរវរ នាលោកមុខគេនឹងបាននៅក្នុងចំណោម អរិយ[និងបណ្តាសាស្តាអស់ឡោះហ្ន៎] ។

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٩﴾

១២៣. បន្ទាប់មកយើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងថា៖ "ចូរអ្នកប្រតិបត្តិតាមលទ្ធិរបស់អ៊ីបរ៉ាហ្វឹម បុគ្គលទៀង ត្រង់ គេមិននៅក្នុងចំណោមពួកពហុទេពនិយមទេ ។"

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٠﴾

១២៤. សាប័បាត់ត្រូវបានចាត់តាំងឲ្យតែជនានុជនដែលខ្វែងគំនិតគ្នាអំពីរឿងនោះទេ ។ ពិតណាស់ព្រះ ម្ចាស់អ្នកនឹងកាត់ក្តីពួកគេនាថ្ងៃជំនុំជម្រះរឿងពួកគេបានខ្វែងគំនិតគ្នា ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ១១៦-១២៤

16.116-124.1 مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ، قَالَ: قَالَ لِي عَبْدُ صَالِحٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ): «يَا سَمَاعَةُ، أَمِنُوا عَلَى فُرُشِهِمْ وَ أَحَابُوتِي، أَمَا وَاللَّهِ لَقَدْ كَانَتِ الدُّنْيَا، وَ مَا فِيهَا إِلَّا وَاحِدٌ يَغْبُدُ اللَّهَ، وَ لَوْ كَانَ مَعَهُ غَيْرُهُ لِأَضَافَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ حَيْثُ يَقُولُ: "إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَ لَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ" فَصَبَرَ بِذَلِكَ مَا شَاءَ اللَّهُ، ثُمَّ إِنَّ اللَّهَ أَنْسَهُ بِإِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ فَصَارُوا ثَلَاثَةً،

16.116-124.1 មូហាំម៉ាដ្ន់ ប៊ីន យ៉ាក្នុក្នុប [បានតំណាល] [...]តមកពី សាម៉ាអ្នកស្តុ ប៊ីន មិះហ្ន៎វ៉ែន ដែល បានតំណាលថា អ្នកប្តូរ ឡូស្ត្រីលី:ហ្ន៎ (អ៊ីម៉ាដី៧ صلوات الله عليه والسلام) បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "សាម៉ាអ្នកស្តុអីយ ពួកគេគិតថា មានសុវត្តិភាពនៅលើគ្រែពួកគេ ពួកគេធ្វើឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ខ្លាច ។ សូមស្ស្តថនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ ។ លោកនេះ [ដល់ដំណាក់កាលមួយ] នឹងមានអ្នកធ្វើសក្តារ:អស់ឡោះហ្ន៎តែម្នាក់ទេ ។ បើមានម្នាក់ទៀត អស់ឡោះហ្ន៎នឹងបន្ថែម[អ្នកធ្វើសក្តារអស់ឡោះហ្ន៎នៅក្នុងលោកនេះ] ទៀតត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ

មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:១២០] អ៊ីបរហ៊ូមជាសហគមន៍មួយដែលស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៍ ទៀងត្រង់ គេមិននៅក្នុងចំណោមពួកពហុទេពនិយមទេ ។ ដូច្នេះស្ថានភាពនេះមានត្រៀមទៅស្រេចតែ អស់ឡោះហ្ន៍^ﷺ មានព្រះបំណង ។ បន្ទាប់ពីនោះអស់ឡោះហ្ន៍^ﷺ បានជួយសម្រាលទុក្ខអ៊ីបរហ៊ូម^ﷺ ដោយអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^ﷺ និងអ៊ីសហ្គាតូ^ﷺ ។ ដូច្នេះពួកគេ^ﷺ មានគ្នាបីនាក់^ﷺ ។

أَمَا وَاللَّهِ إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَلْقَلِيلِ، وَإِنَّ أَهْلَ الْكُفْرِ لَكَثِيرٌ، أَ تَدْرِي لِمَ ذَلِكَ؟ « قُلْتُ: لَا أَدْرِي، جُعِلْتُ فِدَاكَ. فَقَالَ: «صَبِرُوا أَنَسًا لِلْمُؤْمِنِينَ، يَبْتَغُونَ إِلَيْهِمْ مَا فِي صُدُورِهِمْ فَيَسْتَمْتِرُونَ إِلَى ذَلِكَ وَ يَسْكُنُونَ إِلَيْهِ» . (الكافي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ١٩٠ : حَدِيث : ٥ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ : صَفْحَة : ٤٦٢ : حَدِيث ٩٩ / ٦١٨٠)**

សូមស្បថនឹងអស់ឡោះហ្ន៍^ﷺ អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមានចំនួនតិចណាស់ អ្នកបដិសេធសទ្ធាមានចំនួន ច្រើន ។ លោកដឹងទេថាហេតុអ្វីបានជាដូច្នោះ? ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំមិនដឹងទេ ។ សូមឲ្យទូលបង្គំ បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^ﷺ ។" ព្រះអង្គ^ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រាលទុក្ខ ពេលពួកគេបានតំណាលរឿងដែលនៅក្នុងទ្រូងពួកគេប្រាប់ពួកគេនោះ (គឺមុមិនឯទៀត) ដូច្នេះពួកគេ ស្ងប់ចិត្តរឿងនេះហើយបាត់បារម្ភ ។" (الكافي 2: 190 / 5)

***

١٢٤.٢-١٦.١١٦ علي بن إبراهيم، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: ” إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً فَاتِنَا لِلَّهِ حَنِيفًا“. قَالَ: «و ذَلِكَ أَنَّهُ كَانَ عَلَى دِينٍ لَمْ يَكُنْ عَلَيْهِ أَحَدٌ غَيْرُهُ، فَكَانَ أُمَّةً وَاحِدَةً، [...] (تفسير القمّي - الجزء: ١ صَفْحَة : ٤٩٢ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ : صَفْحَة : ٤٦٢ : حَدِيث ٩٩ / ٦١٨٢)**

16.116-124.2 អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូម បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាល់-យ៉ាវដូ ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាកុហ្វារ^ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៍^ﷺ [១៦:១២០] អ៊ីបរហ៊ូមជាសហគមន៍មួយដែលស្តាប់ បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៍ ទៀងត្រង់ ។ ព្រះអង្គ^ﷺ មានវចនៈថា៖ "នេះពីព្រោះព្រះអង្គ^ﷺ ជឿព្រះសាសនា ដែលពុំមានអ្នកណាជឿ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ^ﷺ ជាសហគមន៍មួយ (គឺប្រជាជាតិរបស់អស់ឡោះហ្ន៍^ﷺ) ។" (تفسير القمّي 1: 392)

***

١٢٤.٣ ١٦.١١٦-١٦.١١٦ الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ زُرَّارَةَ وَ حُمْرَانَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): عَنْ قَوْلِهِ: ” إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً فَاتِنَا لِلَّهِ حَنِيفًا“، قَالَ: «شَيْءٌ فَضَّلَهُ اللَّهُ بِهِ» . (تفسير العيَّاشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٧٤ : حَدِيث : ٨١ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ : صَفْحَة : ٤٦٢ : حَدِيث ٩٩ / ٦١٨٣)**

16.116-124.3 អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី [បានតំណាល]តមកពី ស្វ៊ែរ៉ា: ត្នី, ហ្គារ៉ែន និង មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្តីម ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាកុហ្វារ^ﷺ និង អាហ្វិ អុប្តុលឡោះហ្ន៍^ﷺ អំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៍^ﷺ [១៦:១២០] អ៊ីបរហ៊ូមជាសហគមន៍មួយដែលស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៍ ទៀងត្រង់ ។ ព្រះអង្គ^ﷺ មានវចនៈថា៖ "គឺអ្វីមួយដែលអស់ឡោះហ្ន៍^ﷺ បានព្រះរាជទានឲ្យព្រះអង្គ^ﷺ ។" (تفسير العيَّاشي 2: 274 / 81)

***

١٢٤.٤ ١٦.١١٦-١٦.١١٦ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ

مُوسَى، قَالَ: حَدَّثَنِي أَخِي وَ عَمِّي، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «ثَلَاثَةٌ مَجَالِسٌ يَمْتَحِنُهَا اللَّهُ وَ يُرْسِلُ نِقْمَتَهُ عَلَى أَهْلِهَا فَلَا تُفَاعِدُهُمْ وَ لَا تُجَالِسُوهُمْ: مَجْلِسًا فِيهِ مَنْ يَصِفُ لِسَانَهُ كَذِبًا فِي فُتْيَاهُ، وَ مَجْلِسًا ذُكِرَ أَعْدَائُنَا فِيهِ جَدِيدٌ وَ ذُكِرْنَا فِيهِ رَثٌّ، وَ مَجْلِسًا فِيهِ مَنْ يَصُدُّ عَنَّا وَ أَنْتَ تَعْلَمُ».

16.116-124.4 [...] អាច្ឆិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានអង្គប្រជុំបីប្រភេទដែល អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ស្អប់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}តបស្នងអ្នកចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំនោះ ។ ដូច្នោះលោកមិនត្រូវអង្គុយក្នុង អង្គប្រជុំនោះទេ មិនត្រូវចូលរួមជាមួយពួកគេទេ ។ [អង្គប្រជុំទាំងបីប្រភេទនោះគឺ៖] អង្គប្រជុំដែលមាន គេនិយាយមុសាវៀងព្រះសច្ចធម៌ (រឿងសាសនា), អង្គប្រជុំដែលមានការថ្លែងសសើរសត្រូវយើង^{عليهم السلام}ថា ថ្មី ថ្លែងអំពីយើង^{عليهم السلام}ថាចាស់អន់តម្លៃ, អង្គប្រជុំដែលគេសាងឧបសគ្គប្រឆាំងយើង^{عليهم السلام}ដែលលោក ដឹង ។"

قَالَ: ثُمَّ تَلَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ثَلَاثَ آيَاتٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ كَمَا تَمَّا كُنَّ فِي فِيهِ - أَوْ قَالَ فِي كَفِّهِ - : "وَ لَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبُوا اللَّهَ عَدُوًّا بَعِيرٍ عَلِيمٍ * وَ إِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَجُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخْرُجُوا فِي حَدِيثِ غَيْرِهِ * وَ لَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَ هَذَا حَرَامٌ لَتَقْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ". (الكافي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٨٠ حَدِيث : ١٢ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٤٦٧ حَدِيث ٣٦١٨ / ٩٩)**

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "បន្ទាប់មក អាច្ឆិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្របីអាយ៉ាស្ម័ព្រះ គម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ហាក់ដូចជាអាយ៉ាស្ម័ទាំងបីនេះនៅលើបាតដៃព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (ឬនៅក្នុងមាត់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}) ថា៖ [៦:១០៨] ចូរពួកអ្នកកុំប្រមាថមើលងាយបណ្តាអ្នកដែលបូងស្លុងផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ ក្រែង លោកគេនឹងប្រមាថមើលងាយអស់ឡោះហ្ន៎ដោយសារកំហឹង ដោយប្រាសចាកការចេះដឹង ។ [៦:៦៨] ពេលអ្នកឃើញពួកគេនិយាយប្រមាថបណ្តាសញ្ញាយើង ចូរអ្នកដកខ្លួនចេញពីពួកគេ លុះត្រា តែពួកគេនិយាយរឿងផ្សេង ។ [១៦:១១៦] ចូរពួកអ្នកកុំនិយាយ តាមមុសាវាទដែលអណ្តាតពួកអ្នក ពោលនោះឡើយ ថា៖ "នេះត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ នេះត្រូវច្បាប់ហាម" ក្នុងបំណងប្រឌិតមុសាវាទទម្លាក់ លើអស់ឡោះហ្ន៎ ។" (12 / 280 : 2 (الكافي) 6:108-111)

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَدِّ لَهُمْ بِآلَتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

១២៥. ចូរអ្នកអំពាវនាវហៅឲ្យមកកាន់ព្រះមាតិម្ចាស់អ្នក ដោយគតិប្រាជ្ញានិងដោយការដាស់តឿន យ៉ាងល្អ ។ ចូរអ្នកដកខ្លួនចេញពីពួកគេដោយអ្វីដែលល្អប្រពៃបំផុត ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់ញាណបណ្តាអ្នក រង្វេងចេញពីព្រះមាតិព្រះអង្គ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបណ្តាអ្នកប្រតិបត្តិតាមមាតិល្អប្រពៃ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ម័ ១២៥

١٦. ١٢٥. ١ وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - وَ قَدْ ذَكَرْنَا عِنْدَهُ الْجِدَالَ فِي الدِّينِ، وَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ وَ الْأَيُّمَةَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) قَدْ نَهَوْا عَنْهُ - فَقَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَمْ يُبْنِ عَنْهُ مُطْلَقًا، وَ لَكِنَّهُ هُجِيَ عَنِ الْجِدَالِ بِغَيْرِ آتِي هِيَ أَحْسَنُ أَمَا تَسْمَعُونَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ

يَقُولُ: "وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ". وَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ".

16.125.1 [អ៊ីម៉ា អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្តការី صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា:] កាលគេបាននិយាយនៅចំពោះមុខអ៊ីម៉ា អាល់-ស្វ័ឌ្យិក صلوات الله عليه والسلم អំពីការជជែកអំពីសាសនាដែលស្វ័លុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه និងអ៊ីម៉ា عليه السلام បានហាមអ៊ីម៉ា អាល់-ស្វ័ឌ្យិក صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "មិនមានន័យថាត្រូវហាមដាច់ខាតទេ ។ តែត្រូវហាមជជែកជាមួយអ្នកដទៃក្រៅពីដោយវិធីល្អប្រពៃ ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [២៩:៤៦] ចូរពួកអ្នកជជែកជាមួយជនគម្ពីរដោយតែអ្វីដែលល្អប្រសើរ ។ ហើយអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:១២៥] ចូរអ្នកអំពាវនាវហៅឲ្យមកកាន់ព្រះមាតាម្ចាស់អ្នកដោយគតិប្រាជ្ញានិងដោយការដាស់តឿនយ៉ាងល្អ ។ ចូរអ្នកជជែកជាមួយពួកគេដោយអ្វីដែលល្អប្រពៃបំផុត ។

فَالجِدَالُ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ قَدْ قَرَنَهُ الْعُلَمَاءُ بِالذِّينِ، وَ الْجِدَالُ بِغَيْرِ الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ مُحَرَّمٌ حَرَّمَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَى شِيعَتِنَا، وَ كَيْفَ يُحَرِّمُ اللهُ الْجِدَالَ جُمْلَةً وَ هُوَ يَقُولُ: "وَ قَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَى" وَ قَالَ اللهُ تَعَالَى: "تِلْكَ أُمَمَاتٌ هُنَّ لَنْ يَدْخُلْنَ الْجَنَّةَ وَ لَنْ يُؤْتَيْنَ بِالْبُرْهَانِ إِلَّا فِي الْجِدَالِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ؟"

ការជជែកដោយវិធីល្អប្រពៃជាឥរិយាបថរបស់បណ្តាអ្នកប្រាជ្ញនៅក្នុងព្រះសាសនា ។ ការជជែកដោយវិធីផ្សេងពីដោយវិធីល្អប្រពៃ[ការជជែកដែល]ត្រូវហាម ។ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه ហាមស្តីអុស្តយើងជជែកគ្នាដោយវិធីនោះ ។ តើអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه អាចហាមការជជែកទាំងអស់បានម្តេចទៅ ដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១១១] ពួកគេថា៖ "មិនមានអ្នកណាចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីយ៉ាហ្វ្យិឌ្យិប្រតិស្តសាសនិក (ណាស្តរ៉េនី) ។ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه មានព្រះបន្ទូលថា៖ "នេះគឺសេចក្តីបង់ប្រាថ្នារបស់ពួកគេ ។ ចូរអ្នកថា៖ "ចូរនាំភ័ស្តុតាងរបស់អស់លោកមក បើអស់លោកនិយាយពិតមែននោះ ។" ចំណេះចេះដឹងនិងជំនឿពិតស្ថិតនៅលើភ័ស្តុតាង ។ តើការបង្ហាញភ័ស្តុតាងនោះអាចផ្សេងពីការជជែកដោយប្រើវិធីល្អប្រពៃកើតទេ ?"

فَقِيلَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللهِ فَمَا الْجِدَالُ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ، وَ الَّتِي لَيْسَتْ بِأَحْسَنُ؟ قَالَ: أَمَّا الْجِدَالُ بِغَيْرِ الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ، فَأَنْ جَادِلَ مُبْطِلًا، فَيُورِدَ عَلَيْكَ بَاطِلًا فَلَا تَرُدُّهُ بِحُجَّةٍ قَدْ نَصَبَهَا اللهُ، وَ لَكِنْ تَجْحَدُ قَوْلَهُ أَوْ تَجْحَدُ حَقًّا يُرِيدُ ذَلِكَ الْمُبْطِلُ أَنْ يُعِينَ بِهِ بَاطِلَهُ، فَتَجْحَدُ ذَلِكَ الْحَقَّ مَخَافَةَ أَنْ يَكُونَ لَهُ عَلَيْكَ فِيهِ حُجَّةٌ، لِأَنَّكَ لَا تَدْرِي كَيْفَ التَّخْلُصُ مِنْهُ، فَذَلِكَ حَرَامٌ عَلَى شِيعَتِنَا أَنْ يَصِيرُوا فِتْنَةً عَلَى ضُعَفَاءِ إِخْوَانِهِمْ وَ عَلَى الْمُبْطِلِينَ. أَمَّا الْمُبْطِلُونَ فَيَجْعَلُونَ ضَعْفَ الضَّعِيفِ مِنْكُمْ إِذَا تَعَاطَى مُجَادَلَتَهُ وَ ضَعْفَ مَا فِي يَدِهِ حُجَّةً لَهُ عَلَى بَاطِلِهِ. وَ أَمَّا الضَّعَفَاءُ فَتَعْمُ قُلُوبُهُمْ لِمَا يَرَوْنَ مِنْ ضَعْفِ الْمُحِقِّ فِي يَدِ الْمُبْطِلِ.

ពួកគេបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ថា៖ "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه អើយ អ្វីទៅការជជែកដោយវិធីល្អប្រពៃនោះ ? ការជជែកមួយណាដែលមិនល្អនោះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ការជជែកដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយវិធីផ្សេងពីវិធីល្អប្រពៃគឺពេលលោកជជែកអំពីអ្វីដែលខុស គេបានលើកយកមកឲ្យលោកនូវពាក្យសំអាងដែលខុស ។ តែលោកមិនលើកយកមកនូវពាក្យសំអាងជំទាស់ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه បានដាក់មកនោះទេ តែលោកប្រយុទ្ធទល់នឹងសម្តីគេ ប្រយុទ្ធទល់នឹងការពិត ដោយចង់ឲ្យអ្នកនិយាយមុសាណោះចូលរួមក្នុងអ្វីដែលខុស ។ លោកប្រយុទ្ធទល់នឹងការពិតនោះព្រោះតែខ្លាចការពិតនោះទៅជាពាក្យសំអាងជំទាស់លោក ព្រោះលោកមិនដឹងនឹងបញ្ចប់ការជជែកនេះដូចម្តេចទេ ។ ការជជែកបែបនេះត្រូវ

ហាមចំពោះស្ត្រីអ្នកស្តុយើង عليها السلام ព្រោះវាអាចទៅជាជម្លោះទៅលើបងប្អូនទន់ខ្សោយរបស់ពួកគេ និងលើជននិយាយមុសា ។ ចំណែកឯជននិយាយមុសា ពួកគេធ្វើឲ្យអន់ខ្សោយ បណ្តាអ្នកទន់ខ្សោយ ជាងគេក្នុងចំណោមអស់លោក ពេលលោកបំពានការជជែករបស់ជននោះ ធ្វើឲ្យអន់ខ្សោយអ្វីៗដែល នៅក្នុងដៃជននោះដែលជាកិត្តិយសប្រឆាំងអ្វីដែលខុសរបស់ជននោះ ។ ចំណែកឯបុគ្គលទន់ខ្សោយ ពួកគេព្រួយចិត្ត ព្រោះតែឃើញសេចក្តីអន់ខ្សោយរបស់បុគ្គលត្រឹមត្រូវវិនាសដោយដៃជននិយាយ មុសា ។

وَأَمَّا الْجِدَالُ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَهُوَ مَا أَمَرَ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ نَبِيُّهُ أَنْ يُجَادِلَ بِهِ- مَنْ جَحَدَ الْبُعْتِ بَعْدَ الْمَوْتِ وَ إِخْيَاءَهُ لَهُ، فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى حَاكِيًا عَنْهُ: ” وَ ضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَ نَسِيَ خَلْفَهُ- قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ“ . فَقَالَ اللَّهُ فِي الرَّدِّ عَلَيْهِ: قُلْ يَا مُحَمَّدُ ” يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ هُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ، الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ“ .

ឯការជជែកដែលល្អប្រពៃ គឺការជជែកដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ បានបញ្ជាឲ្យព្រះសាស្ត្រា عليه السلام ព្រះអង្គ وَجِدَّ ធ្វើតទល់នឹងបុគ្គលដែលបដិសេធការរស់ឡើងវិញក្រោយពីស្លាប់ ដែលបដិសេធថាអស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ នឹងធ្វើឲ្យ បុគ្គលនោះមានជីវិតវិញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ មានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា៖ [៣៦:៧៨] គេធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយយើង ដោយភ្លេចថាខ្លួនគេផ្ទាល់ត្រូវបង្កើតមក ។ គេបានថា៖ "អ្នកណានឹងធ្វើឲ្យឆ្អឹងដែល ផុយរលួយអស់ទៅហើយនោះរស់ឡើងវិញ?" អស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ មានព្រះបន្ទូលជំទាស់បុគ្គលនោះថា៖ មូហាំម៉ាដ្ន صلى الله عليه وآله អើយ [៣៦:៧៩] ចូរអ្នកថា៖ "ព្រះអង្គនឹងឲ្យឆ្អឹងនោះរស់ឡើងវិញ ព្រះដែលបានបង្កើតវា មកគ្រាដំបូងបង្អស់ ។ ព្រះអង្គចេះបង្កើតសព្វសារពើ ។" [៣៦:៨០] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតភ្លើងមកពីដើម ឈើបែតឯសម្រាប់ពួកអ្នក ហើយពួកអ្នកបង្កាត់ភ្លើងជាមួយឈើនោះ ។ ។

فَأَرَادَ اللَّهُ مِنْ نَبِيِّهِ أَنْ يُجَادِلَ الْمُبْطِلَ الَّذِي قَالَ: كَيْفَ يَجُوزُ أَنْ يُبْعَثَ هَذِهِ الْعِظَامُ وَ هِيَ رَمِيمٌ؟ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ” قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ“ أ فَيَعْجِزُ مَنْ ابْتَدَأَ بِهِ لَا مِنْ شَيْءٍ أَنْ يُعِيدَهُ بَعْدَ أَنْ يَبْلَى؟ بَلْ ابْتَدَأَهُ أَصْعَبُ عِنْدَكُمْ مِنْ إِعَادَتِهِ. ثُمَّ قَالَ: ” الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا“ أَي إِذَا كَانَ قَدْ كَمَنَّ النَّارُ الْحَارَّةُ- فِي الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ الرُّطْبِ يَسْتَنْحِرُهَا، فَعَرَفْتُمْ أَنَّ عَلَى إِعَادَةِ مَا بَلَى أَقْدَرُ.

អស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ ចង់ឲ្យព្រះសាស្ត្រា عليه السلام ព្រះអង្គ وَجِدَّ អះអាងជំទាស់បុគ្គលនិយាយមុសាដែលថា៖ "តើឆ្អឹង ដែលបានទៅជាធ្នូលីហើយនោះនឹងមានជីវិតឡើងវិញបានដូចម្តេច?" អស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ មានព្រះបន្ទូល ថា៖ [៣៦:៧៩] ចូរអ្នកថា៖ "ព្រះអង្គនឹងឲ្យឆ្អឹងនោះរស់ឡើងវិញ ព្រះដែលបានបង្កើតវាមកគ្រាដំបូង បង្អស់ ។ ព្រះអង្គ وَجِدَّ អាចមានឧបសគ្គក្នុងការបង្កើតសត្វលោកសាជាថ្មីបានដូចម្តេចទៅ ព្រោះព្រះអង្គ وَجِدَّ បានចាប់ផ្តើមបង្កើតដោយពុំមានអ្វីឡើយនោះ? តែការចាប់ផ្តើមបង្កើតពិបាកជាងការបង្កើតសាជាថ្មី ទៅទៀតសម្រាប់ពួកអ្នក ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៦:៨០] ព្រះអង្គជាអ្នក បង្កើតភ្លើងមកពីដើមឈើបែតឯសម្រាប់ពួកអ្នក មានន័យថាពេលព្រះ وَجِدَّ ដែលលាក់ភ្លើងក្តៅទុកក្នុងឈើ ដើម្បីនឹងឲ្យគេយកវាចេញមក (ដោយយកមែកឈើពីរដុំវាយគ្នាដើម្បីបង្កាត់ភ្លើង) ។ ព្រះអង្គ وَجِدَّ ធ្វើឲ្យ លោកដឹងថាព្រះអង្គ وَجِدَّ មានព្រះសមត្ថភាពបង្កើតសាឡើងវិញវាបានអ្វីដែលរលួយហើយ ។"

ثُمَّ قَالَ: ” أ وَ لَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَى وَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ“ أَي إِذَا كَانَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ

وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ وَأَبْعَدُ فِي أَوْهَامِكُمْ وَ قَدَرِكُمْ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِ مِنْ إِعَادَةِ الْبَالِي فَكَيْفَ جَوَزْتُمْ مِنَ اللَّهِ خَلْقَ هَذَا الْأَعْجَبِ عِنْدَكُمْ وَالْأَصْعَبِ لَدَيْكُمْ وَلَمْ تُجَوِّزُوا مَا هُوَ أَسْهَلُ عِنْدَكُمْ مِنْ إِعَادَةِ الْبَالِي؟ فَقَالَ الصَّادِقُ (عليه السلام): فَهَذَا الْجِدَالُ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ، لِأَنَّ فِيهَا قَطْعَ عُذْرِ الْكَافِرِينَ وَإِزَالَهَ شُبُهَاهُمْ.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានបន្ទូលថា៖ [៣៦:៨១] ព្រះអ្នកបង្កើតមេឃនិងផែនដីមិនមានសមត្ថភាពបង្កើតអ្វីដែលដូចពួកគេទេ? ពិតមែន ព្រះអង្គគឺព្រះអ្នកបង្កើត ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបំផុត ។ មានន័យថាបង្កើតមេឃ បង្កើតដីធ្លន់និងពិបាកបំផុតនៅក្នុងការគិតនិងការកំណត់របស់អស់លោក ដែលអស់ឡោះហ្ន៎អាចធ្វើឲ្យវត្ថុរលួយហើយនោះត្រឡប់ដូចដើមវិញបាន ។ អស់លោកព្រមទទួលស្គាល់ថាអស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើដូចនេះបាន ក្នុងការបង្កើតអ្វីៗទាំងនេះហើយអស់លោកមិនភ្ញាក់ផ្អើលរឿងនេះទេ តែអស់លោកបែរជាមិនព្រមទទួលស្គាល់ទេ ថាព្រះអង្គមានព្រះសមត្ថភាពអាចបង្កើតវាសាឡើងវិញបាន ហើយវាជាការងាយស្រួលជាងនោះទៅទៀត?" អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វីឌីក្សិ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺការជជែកដោយវិធីល្អប្រពៃ ព្រោះវាកាត់ផ្តាច់ចម្លើយដោះសារនិងបំបាត់ការសង្ស័យរបស់ពួកអសទ្ធា ។"

وَأَمَّا الْجِدَالُ بَعِيرِ الْتِي هِيَ أَحْسَنُ فَأَنْ جَحَدَ حَقًّا لَا يُمَكِّنُكَ أَنْ تُفَرِّقَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ بَاطِلٍ مَنْ مُجَادِلُهُ، وَ إِنَّمَا تَدْفَعُهُ عَنْ بَاطِلِهِ بِأَنْ جَحَدَ الْحَقَّ، فَهَذَا هُوَ الْمُحَرَّمُ لِأَنَّكَ مِثْلَهُ، جَحَدَ هُوَ حَقًّا، وَ جَحَدْتَ أَنْتَ حَقًّا آخَرَ. (التفسير العسكري عليه السلام ج ١ ص ٥٢٧ ح ٣٢٢)

ចំណែកឯការជជែកដោយវិធីផ្សេងពីវិធីត្រឹមត្រូវ គឺ[ពេល]លោក[ចប់ការ]ប្រយុទ្ធទល់នឹងអ្វីដែលពិត តែលោកមិនអាចវែកញែករកការពិតបានទេ រវាងអ្វីដែលខុសនិងប្រការខុសរបស់អ្នកជជែកនោះ ។ ការពិតលោកវាយច្រានអ្នកជជែកនោះ ចេញពីប្រការខុសរបស់គាត់ដោយការបដិសេធការពិតរបស់លោក ។ នេះគឺអ្វីដែលគេហាម ព្រោះលោកក្លាយទៅជាដូចបុគ្គលនោះ ។ បុគ្គលនោះវាយប្រហារការពិត ឯលោកវាយប្រហារការពិតមួយទៀត ។" (322 /527) (عليه السلام) (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري)

***

١٦.١٢٥.٢ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ بُرَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الزُّبَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ". قَالَ: «بِالْقُرْآنِ». (الكافي - الجزء: ٥ صَفْحَة : ١٣ حَدِيث : ١ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة : ٤٦٣ حَدِيث ٩٩ (٦١٨٩/)**

16.125.2 មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្យូប [បានតំណាល] [...]តមពាពី អាឡិ អ៊ុយ អាល់-ស្វីបៃរី ដែលបានតំណាលតមពាពី អាឡិ អ៊ុយខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎[១៦:១២៥] ចូរអ្នកអំពាវនាវហៅឲ្យមកកាន់ព្រះមាគិម្មាស្តអ្នក ដោយគតិប្រាជ្ញានិងដោយការដាស់តឿនយ៉ាងល្អ ។ ចូរអ្នកជជែកជាមួយពួកគេដោយអ្វីដែលល្អប្រពៃបំផុត ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដោយគូរអាន ។" (الكافي 5: 1/13)

وَأِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٦﴾

១២៦. បើពួកអ្នកធ្វើទណ្ឌកម្ម[លើជនឈ្មួញពាន] ចូរពួកអ្នកធ្វើទណ្ឌកម្មឲ្យស្មើនឹងអំពើដែលគេប្រព្រឹត្តមកលើពួកអ្នក ។ តែបើពួកអ្នកអត់ធ្មត់ វាជាការប្រសើរបំផុតសម្រាប់ជនានុជនដែលអត់ធ្មត់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១២៦

16.126.1 16.126.1 الْعِيَّاشِيُّ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ حَمَّزَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَمَّا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مَا صَنَعَ بِحَمَّزَةَ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، قَالَ: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ، وَإِلَيْكَ الْمُشْتَاكِي، وَ أَنْتَ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا أَرَى. ثُمَّ قَالَ: لَئِنْ ظَفَرْتُ لِأَمْتَلَلَنْ وَأَلْمَلَنْ. قَالَ: فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "وَ إِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَ لَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ" فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) : (تفسير العيَّاشي - الجزء: ٢ صَفْحَةَ : ٢٧٤ حَدِيث : ٨٥ ، الرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ صَفْحَةَ : ٤٦٥ حَدِيث ٩٩ / ٦١٩٢)**

16.126.1 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី [បានតំណាល]តមកពី អាល់-ហ្គ្វៃសែន ប៊ិន ហ្គាស្យាស្ត ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ្នកប៉ុស្តៈហ្គាស្យាស្ត មានវចនៈថាៈ "កាលវិស្វលុលឡោះហ្គាស្យាស្ត បានឃើញអ្វីដែលបានកើតឡើងចំពោះ ហ្គាស្យាស្ត ប៊ិន អ្នកប៉ុស្តៈ មុត្ត្រ៊ីលីប ព្រះអង្គ បានទូលថាៈ "អល់ឡោះហ្គាស្យាស្ត អ៊ែយសូមសក្ការៈព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមបង្គំព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ ជាអ្នកជួយជ្រោមជ្រែងទល់នឹងអ្វីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានឃើញ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានទូលថាៈ "បើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ឈ្នះ នឹងមានការទូទាត់គ្នាសងវិញដូចគ្នា ។" អល់ឡោះហ្គាស្យាស្តក៏បានបើកឲ្យដឹងថាៈ [១៦:១២៦] បើពួកអ្នកធ្វើទណ្ឌកម្ម ចូរពួកអ្នកធ្វើទណ្ឌកម្មឲ្យស្មើនឹងអំពើដែលគេប្រព្រឹត្តមកលើពួកអ្នក ។ តែបើពួកអ្នកអត់ធ្មត់ វាជាការប្រសើរបំផុតសម្រាប់ជនានុជនដែលអត់ធ្មត់ ។" ដូច្នោះវិស្វលុលឡោះហ្គាស្យាស្ត មានព្រះវចនៈថាៈ "អត់ធ្មត់! អត់ធ្មត់!" (85 / 274 : 2) (تفسير العيَّاشي)

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾

១២៧. ចូរអ្នកអត់ធ្មត់ ។ អំណត់របស់អ្នកអាស្រ័យតែលើអល់ឡោះហ្គាស្យាស្ត ។ ចូរអ្នកកុំកើតទុក្ខព្រោះពួកគេ ចូរអ្នកកុំបារម្ភអំពីឧបាយកលរបស់ពួកគេ ។

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

១២៨. អល់ឡោះហ្គាស្យាស្តនោះនៅជាមួយជនានុជនណាដែលជឿស៊ីបចិត្ត និងជនានុជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្អ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១២៧-១២៨

16.127-128.1 16.127-128.1 مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، وَ غَيْرِهِ، عَنْ سَهْلِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، جَمِيعًا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ جَابِرٍ، وَ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ أَبِي الدَّيْلَمِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - قَالَ فِيهِ: «فَلَمَّا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) سَلَّمَ لَهُ الْعُقُبَ مِنَ الْمُسْتَحْفَظِينَ، وَ كَذَّبَهُ بَنُو إِسْرَائِيلَ، وَ دَعَا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ جَاهَدَ فِي سَبِيلِهِ،

16.127-128.1 មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ីន យ៉ាក្កុតូប [បានថ្លែង] [...] តមកពី អាប់ខុល ហ្វាមីដូ ប៊ីន អាហ្វិ អាស់-ដៃឡាំ ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈនៅក្នុង ហ្វាឌីស្ត្រូមួយថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله បានបញ្ជូនមូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله មក បណ្តាកូនចៅរបស់បណ្តាអ្នកដែល គេបានអភិរក្សនោះជឿព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ចំណែកឯបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺម៉ុលប្រឆាំងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានប្រកាសហៅឲ្យមករកអស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله បានតស៊ូលើមាតិកាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។

كَمْ أَنْزَلَ اللَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ عَلَيْهِ أَنْ أَعْلَنَ فَضْلَ وَصِيكَ فَقَالَ: إِنَّ الْعَرَبَ قَوْمٌ جُفَاءَ، لَمْ يَكُنْ فِيهِمْ كِتَابٌ، وَ لَمْ يُبْعَثْ إِلَيْهِمْ نَبِيٌّ، وَ لَا يَغْرَفُونَ نُبُوَّةَ الْأَنْبِيَاءِ، وَ لَا شَرَفَهُمْ، وَ لَا يُؤْمِنُونَ بِي إِنْ أَنَا أَخْبَرْتُهُمْ بِفَضْلِ أَهْلِ بَيْتِي.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله បានបើកឲ្យដឹងថា៖ "ចូរអ្នក صلوات الله عليه وآله ប្រកាសឲ្យដឹងអំពីបុណ្យបារមីរបស់អ្នក ស្នងអ្នក صلوات الله عليه وآله ។" រីស្វីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله បានទូលថា៖ "ពួកអារ៉ាប់ជាមនុស្សកាច ។ ពួកគេមិនមានព្រះគម្ពីរ ទេ គេមិនបានបញ្ជូនព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មករកពួកគេទេ ពួកគេមិនយល់សាស្តាភាពទេ ពួកគេមិនស្គាល់ សេចក្តីផ្តើមធុនរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ទេ ។ ពួកគេនឹងមិនជឿទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ទេបើទូលព្រះបង្គំជា ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ប្រាប់ពួកគេអំពីបុណ្យបារមីរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន صلوات الله عليه وآله របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។"

فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ: "وَ لَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ، وَ قُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ" ، فَذَكَرَ مِنْ فَضْلِ وَصِيِّهِ ذِكْرًا، فَوَقَعَ النَّبِقَاتُ فِي قُلُوبِهِمْ، فَعَلِمَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ ذَلِكْ، فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ: "وَ لَقَدْ نَعَلِمَ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ، فَإِنَّهُمْ لَا يُكَدِّبُونَكَ وَ لَكِنَّ الظَّالِمِينَ بآيَاتِ اللَّهِ يَخْتَدُونَ" ، وَ لَكِنَّهُمْ يَخْتَدُونَ بِغَيْرِ حُجَّةٍ لَهُمْ" . (الكافي - الجزء: ١ صَفْحَة : ٢٣٣ حَدِيث : ٣ ، البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٤ صَفْحَة : ٨٨٨ حَدِيث ٩٩ / ٩٦٨٦)**

ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله បានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:១២៧] ចូរអ្នកកុំកើតទុក្ខព្រោះពួកគេ [៤៣:៨៩] ចូរអ្នកថា៖ "សាឡាម ។" បន្តិចទៀតពួកគេនឹងដឹង ។ រីស្វីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله ក៏បានថ្លែងអំពីបុណ្យបារមី របស់ព្រះឧត្តរាធិការ صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله (គឺអ្នកស្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله) ។ ពុតត្បតក៏បានកើតមានឡើងនៅ ក្នុងចិត្តពួកគេ ។" អស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله អើយ [១៥:៩៧] យើងដឹងថាអ្វីដែល ពួកគេនិយាយនោះធ្វើឲ្យអ្នកសោកសៅ ។ [៦:៣៣] ពុំមែនអ្នកទេដែលពួកគេប្រទូសប្រឆាំង តែបណ្តា សញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله នោះទេដែលពួកទុច្ចរិតបដិសេធ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ពួកគេមិនព្រម ទទួលស្គាល់រឿងនេះទេ ដោយគ្មានហេតុផល គ្មានការអនុញ្ញាត ។" (الكافي : 1 / 233)

***

*16.127-128.2 នៅក្នុង[សាត្រា] អាស់-ហ្វីកូហ្វី អាស់-ម៉ាន់ស៊ីប ដែលគេចាត់ទុកថាជារណ្តកម្មរបស់ អ៊ីម៉ា អាស់-រីដ្វី صلوات الله عليه والسلام ។ បុរសម្នាក់បានសួរព្រះញាណី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើអស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله ដាក់បន្ទុកលើបារមីរ

*16.127-128.2 នៅក្នុង[សាត្រា] អាស់-ហ្វីកូហ្វី អាស់-ម៉ាន់ស៊ីប ដែលគេចាត់ទុកថាជារណ្តកម្មរបស់ អ៊ីម៉ា អាស់-រីដ្វី صلوات الله عليه والسلام ។ បុរសម្នាក់បានសួរព្រះញាណី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើអស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله ដាក់បន្ទុកលើបារមីរ

អ្វីដែលបាវនោះលឺកែមិនរួច?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ដាក់បន្ទុកលើបណ្តាសត្វលោកទាំងអស់នូវអ្វីដែលបណ្តាសត្វលោកនោះអត់ទ្រាំពុំបាន បើព្រះអង្គ عز وجل មិនជួយបណ្តាបាវនោះទេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عز وجل ជួយបាវក្នុងការលឺកែបន្ទុកនោះ អាស្រ័យហេតុនេះពួកគេអាចអត់ទ្រាំបាន ។"

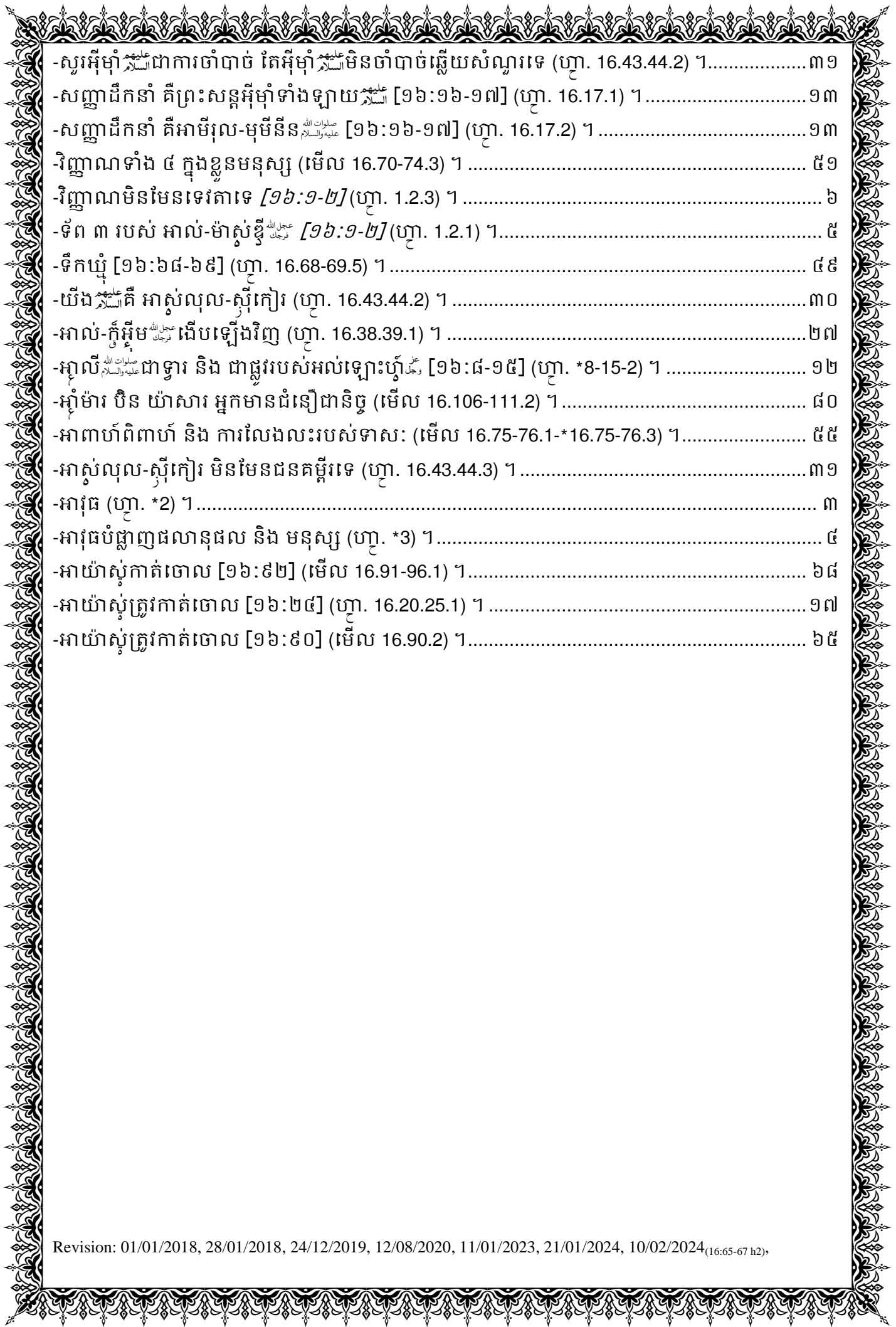
អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលប្រាប់ព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عز وجل ថា៖ [១៦:១២៧] ចូរអ្នកអត់ធ្មត់ ។ អំណត់របស់អ្នកអាស្រ័យតែលើអល់ឡោះហ្ន៎ទេ ។" (الفقه المنسوب إلى الإمام الرضا (عليه السلام): (349)

29/12/2016

ពាក្យរាយ

- "ត្រូវចំណោល" [១៦:៩៨] (មើល 16.98-100.3-16.98-100.4) ។..... ៧៤
- អ៊ុស្តាស៊ូ ក្បត់ណាប៊ី صلوات الله عليه وآله وسلم និង អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام (មើល 16.91-96.2) ។ ៧០
- អត្តន័យក្នុងរបស់ [១៦:១៦-១៧] (ហ្គា. 16.17.1-16.17.3) ។ ១៣
- អត្តន័យក្នុងរបស់ [១៦:៦៨-៦៩] (ហ្គា. 16.68-69.1) ។ ៤៧
- អត្តន័យក្នុងរបស់ [១៦:៩០] (មើល 16.90.1) ។ ៦៤
- អត្តន័យក្នុងរបស់ [១៦:៩០] (មើល 16.90.3) ។ ៦៦
- អត្តន័យក្នុងរបស់ [១៦:៩០] (មើល 16.90.4) ។ ៦៦
- អត្តន័យក្រៅរបស់ [១៦:១៦-១៧] (ហ្គា. *16.17.4) ។ ១៤
- បុគ្គលទី ១ និង បុគ្គលទី ២ ក្បត់ណាប៊ី صلوات الله عليه وآله وسلم និង អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام (មើល 16.91-96.1) ។ ៦៨
- អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ ហៅគូរអានជាព្រះកម្រើនរំពួក (ហ្គា. 16.43.44.4) ។ ៣១
- បំណងរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ និង បំណងរបស់សត្វលោក (ហ្គា. 16.40.42.1) ។ ២៩
- កូនស្រី (ហ្គា. 16.52.63.6) ។ ៤៣
- វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ បានឲ្យពួកគេស្គាល់វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام (មើល 16.82-83.3) ។ ៥៩
- ស្តេចឃ្មុំ [១៦:៦៨] (ហ្គា. 16.68-69.3) ។ ៤៩
- អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ ឲ្យអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام បង្ហាញបារមី [១៦:៨-១៥] (ហ្គា. *8-15-3) ។ ១២
- អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ ដាក់សព្វសារពើក្រោមបារមីអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام [១៦:៨-១៥] (ហ្គា. *8-15-3) ។ ១២
- យើង عليهم السلام គឺព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ (មើល 16.82-83.2) ។ ៥៩
- ផុតពីភោគឡប់ស្មារតី ផុតពីព្រួយបារម្ភ ផុតពីភោគឃ្មុំ (ហ្គា. 1) ។ ៣
- កាលកំណត់មាន ២ ប្រភេទ (ហ្គា. 16.52.63.4) ។ ៤២
- ផលវិបត្តិរបស់ការបរិភោគឈាម (មើល *16.114-115.2) ។ ៨៥
- ផលវិបត្តិរបស់ការបរិភោគសាច់ជ្រូក (មើល *16.114-115.2) ។ ៨៦
- ផលវិបត្តិរបស់ការបរិភោគសាច់សត្វស្លាប់ (មើល *16.114-115.2) ។ ៨៥
- ផលវិបត្តិរបស់ការដឹកស្រា (មើល *16.114-115.2) ។ ៨៦
- ការលាក់ជំនឿ (តាគីយ៉ាស្ត) (មើល 16.106-111.4) ។ ៨១
- ចិញ្ចឹមកូនស្រី បងប្អូនស្រី (ហ្គា. 16.52.63.9) ។ ៤៤
- មីស្យាំ អ្នកមានជំនឿជានិច្ច (មើល 16.106-111.3) ។ ៨០
- ពួកអសទ្ធាបដិសេធនិវត្តកាល (ហ្គា. 16.38.39.2) ។ ២៧
- ពួកក្បត់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ រឿងអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام (មើល 16.82-83.1) ។ ៥៨
- របៀបសូត្រគូរអាន (មើល 16.98-100.6) ។ ៧៤
- ព្រះរាជកុលដ្ឋាន أهل البيت عليهم السلام ជាជម្រកការពារពីជម្លោះ (ហ្គា. 16.27.37.1) ។ ២៣
- ព្រះបញ្ជា គឺ អាល់-ក្លីអ៊ុម عجل الله فرجك [១៦:១-២] (ហ្គា. 1.2.1) ។ ៥
- ព្រះកម្រើនរំពួក, ព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួក (ហ្គា. 16.43.44.1) ។ ៣០
- ព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ (មើល 16.104-105.2, 16.104-105.3) ។ ៧៧
- ព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ (មើល 16.104-105.4) ។ ៧៨

- សូរ្យាស័ក្តិ ជា ការ ចាំ បាច់ តែ អ្នក ម៉ា ម៉ា មិន ចាំ បាច់ ឆ្លើយ សំណួរ ទេ (ហ្គា. 16.43.44.2) ។..... ៣១
- សញ្ញា ដឹក នាំ គឺ ព្រះ សន្ត អ៊ី ម៉ា ទាំង ឡាយ (ហ្គា. 16.17.1) ។..... ១៣
- សញ្ញា ដឹក នាំ គឺ អាមី រុល-មុមី នីន (ហ្គា. 16.17.2) ។..... ១៣
- វិញ្ញាណ ទាំង ៤ ក្នុង ខ្លួន មនុស្ស (មើល 16.70-74.3) ។..... ៥១
- វិញ្ញាណ មិន មែន ទេវតា ទេ [១៦:១-២] (ហ្គា. 1.2.3) ។..... ៦
- ទ័ព ៣ របស់ អាល់-ម៉ា ស៊ុន ឌី (ហ្គា. 1.2.1) ។..... ៥
- ទឹក យុំ [១៦:៦៨-៦៩] (ហ្គា. 16.68-69.5) ។..... ៤៩
- យឹង គឺ អាល់-លុល-ស៊ី កៀរ (ហ្គា. 16.43.44.2) ។..... ៣០
- អាល់-ក្លី អ៊ី ម ងើប ឡើង វិញ (ហ្គា. 16.38.39.1) ។..... ២៧
- អាល់-ស្លាត ជា ទ្វារ និង ជា ផ្លូវ របស់ អាល់-ហ្គា ហ្គា [១៦:៨-១៥] (ហ្គា. *8-15-2) ។..... ១២
- អ្នក ម៉ា ប៊ិន យ៉ា សារ អ្នក មាន ជំនឿ ជានិច្ច (មើល 16.106-111.2) ។..... ៨០
- អា ពាហ៍ ពិពាហ៍ និង ការ លែង លះ របស់ ទាសៈ (មើល 16.75-76.1-16.75-76.3) ។..... ៥៥
- អាល់-លុល-ស៊ី កៀរ មិន មែន ជន គម្ពីរ ទេ (ហ្គា. 16.43.44.3) ។..... ៣១
- អារុ ធ (ហ្គា. *2) ។..... ៣
- អារុ ធ បំផ្លាញ ផល នុផល និង មនុស្ស (ហ្គា. *3) ។..... ៤
- អាយ៉ា ស៊ុ កាត់ ចោល [១៦:៩២] (មើល 16.91-96.1) ។..... ៦៨
- អាយ៉ា ស៊ុ ត្រូវ កាត់ ចោល [១៦:២៤] (ហ្គា. 16.20.25.1) ។..... ១៧
- អាយ៉ា ស៊ុ ត្រូវ កាត់ ចោល [១៦:៩០] (មើល 16.90.2) ។..... ៦៥